RP 70/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av revisionslagen och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att revisionslagen ska ändras. I propositionen föreslås dessutom att bestämmelserna om revision i flera andra lagar ska ändras. Genom ändringarna verkställs ändringarna i revisionsdirektivet samt förordningen på området.

Det föreslås att i revisionslagen fogas till bestämmelser om bland annat uttalanden och tilläggsuppgifter i samband med en revision, oberoende ställning och jäv, klientregister och revisionsdokumentation, en revisors övergång till anställning hos en granskad sammanslutning och om nya påföljder. Dessutom ska i lagen fogas till bestämmelser om maximala mandattider och om möjligheten att tillhandahålla värderings- och skattetjänster i enlighet med valmöjligheterna för medlemsstaterna. I aktiebolagslagen och lagen om andelslag ska bestämmelser om en särskild revisionskommitté tillfogas.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 17 juni 2016, när direktivet ska sättas i kraft i medlemsstaterna och förordningen träder i kraft.

_____

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL 1
INNEHÅLL 2
ALLMÄN MOTIVERING 5
1 INLEDNING 5
2 NULÄGE 5
2.1 Lagstiftning och praxis 5
Revisionslagstiftningen och dess utveckling 5
2.2 Europeiska unionens lagstiftning 6
Europeiska unionen 6
2.3 Bedömning av nuläget 9
Den nya revisionslagen 9
Granskning av förvaltningen 9
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN 14
3.1 Målsättning 14
3.2 Alternativ 15
3.3 De viktigaste förslagen 15
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER 18
4.1 Ekonomiska konsekvenser 18
Revisorer och revisionssammanslutningar 18
4.2 Konsekvenser för myndigheterna 20
4.3 Konsekvenser för miljön 20
4.4 Samhälleliga konsekvenser 21
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN 21
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial 21
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats 21
DETALJMOTIVERING 24
1 LAGFÖRSLAG 24
1.1 Revisionslag 24
1.2 Aktiebolagslagen 46
1.3 Lagen om andelslag 48
1.4 Lagen om bostadsaktiebolag 51
1.5 Lagen om öppna bolag och kommanditbolag 51
1.6 Stiftelselagen 51
1.7 Föreningslagen 52
1.8 Lagen om bostadsrättsföreningar 52
1.9 Försäkringsbolagslagen 52
1.10 Lagen om utländska försäkringsbolag 54
1.11 Lagen om försäkringskassor 54
1.12 Lagen om pensionsstiftelser 55
1.13 Lagen om pension för lantbruksföretagare 57
1.14 Lagen om sjömanspensioner 57
1.15 Lagen om försäkringsföreningar 58
1.16 Kreditinstitutslagen 58
1.17 Lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform 58
1.18 Lagen om placeringsfonder 59
1.19 Lagen om investeringstjänster 59
1.20 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder 59
1.21 Lag om Finansinspektionen 59
1.22 Lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden 60

1.23 Universitetslagen....60
1.24 Lagen om Nationalgalleriet....60
2 IKRAFTTRÄDANDE....60
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING....60
3.1 Inledning....60
3.2 Rättsskydd....61
3.3 Påföljdsavgift....61
3.4 Personuppgiftsregister....62
3.5 Bedömning av lagstiftningsordningen....62
LAGFÖRSLAG....63
1. Lag om ändring av revisionslagen....63
2. Lag on ändring av aktiebolagslagen....81
3. Lag om ändring av lagen om andelslag....84
4. Lag om ändring av lagen om bostadsaktiebolag....87
5. Lag om ändring av 10 kap. 10 § i lagen om öppna bolag och kommanditbolag....89
6. Lag om ändring av stiftelselagen....90
7. Lag om ändring av 39 § i föreningslagen....92
8. Lag om ändring av 60 § i lagen om bostadsrättsföreningar....93
9. Lag om ändring av försäkringsbolagslagen....94
10. Lag om ändring av 39 a § i lagen om utländska försäkringsbolag....98
11. Lag om ändring av lagen om försäkringskassor....99
12. Lag om ändring av lagen om pensionsstiftelser....101
13. Lag om ändring av 128 och 129 § i lagen om pension för lantbruksföretagare....104
14. Lag om ändring av 191 och 194 § i lagen om sjömanspensioner....106
15. Lag om ändring av lagen om försäkringsföreningar....107
16. Lag om ändring av 9 kap. 5 § och 12 kap. 13 § i kreditinstitutslagen....109
17. Lag om ändring av 25 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform....110
18. Lag om ändring av 135 § i lagen om placeringsfonder....111
19. Lag om ändring av 8 kap. 2 § och 16 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster....112
20. Lag om ändring av 6 kap. 6 § och 22 kap. 8 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder....113
21. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen....114
22. Lag om ändring av 35 § i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden....115
23. Lag om ändring av 67 § i universitetslagen....116
24. Lag om ändring av 30 och 31 § i lagen om Nationalgalleriet....117
BILAGA....118
PARALLELLTEXT....118
1. Lag om ändring av revisionslagen....118
2. Lag om ändring av aktiebolagslagen....148
3. Lag om ändring av lagen om andelslag....152
4. Lag om ändring av lagen om bostadsaktiebolag....156
5. Lag om ändring av 10 kap. 10 § i lagen om öppna bolag och kommanditbolag....158
6. Lag om ändring av stiftelselagen....159

7. Lag om ändring av 39 § i föreningslagen 162
8. Lag om ändring av 60 § i lagen om bostadsrättsföreningar 163
9. Lag om ändring av försäkringsbolagslagen 164
10. Lag om ändring av 39 a § i lagen om utländska försäkringsbolag 170
11. Lag om ändring av lagen om försäkringskassor 172
12. Lag om ändring av lagen om pensionsstiftelser 176
13. Lag om ändring av 128 och 129 § i lagen om pension för lantbruksföretagare 181
14. Lag om ändring av 191 och 194 § i lagen om sjömanspensioner 183
15. Lag om ändring av lagen om försäkringsföreningar 185
16. Lag om ändring av 9 kap. 5 § och 12 kap. 13 § i kreditinstitutslagen 189
17. Lag om ändring av 25 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform 191
18. Lag om ändring av 135 § i lagen om placeringsfonder 192
19. Lag om ändring av 8 kap. 2 § och 16 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster 193
20. Lag om ändring av 6 kap. 6 § och 22 kap. 8 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder 194
21. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen 196
22. Lag om ändring av 35 § i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden 198
23. Lag om ändring av 67 § i universitetslagen 199
24. Lag om ändring av 30 och 31 § i lagen om Nationalgalleriet 200
FÖRORDNINGSUTKAST 201
Statsrådets förordning om ändring av revisionsförordningen 201
Statsrådets förordning om påföljdsavgift inom revision 202
Arbets- och näringsministeriets förordning om organisering av revisorers verksamhet 203

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Den gamla revisionslagen (459/2007), nedan *gamla RL*, trädde i kraft den 1 juli 2007. Då reviderades bestämmelserna i den tidigare revisionslagen utifrån nationella utgångspunkter. I regleringen medtogs dessutom de krav som föranleddes av Europeiska unionens direktiv (2006/43/EG), nedan *revisionsdirektivet*, och beaktades kommissionens rekommendation om principerna om revisorers oberoende K(2002) 1873. I samband med ovan nämnda revidering befattade man sig dock inte med strukturerna annat än i fråga om avskaffandet av lekmannarevision. I samband med antagandet av gamla RL förutsatte riksdagen att regeringen i samarbete med revisorsföreningarna ska bereda en totalreform av revisorernas examenskrav på så sätt att alla revisorer har en gemensam grundexamen varefter de kan specialisera sig och avlägga specialiseringsexamina.

Den nya revisionslagen (1141/2015), nedan *RL*, som bereddes i enlighet med riksdagens uttalanden, trädde i kraft den 1 januari 2016. I RL reviderades examenssystemet så att systemet har en grundexamen (GR-revisor) och två specialiseringsexamina (CGR-revisor och OFGR-revisor). Examensreformen förutsatte samtidigt en revidering av hela systemet. Därför innefattar RL en revidering av både tillsynssystemet och ändringssökandet.

En viktig uppgift hos revisorssystemet är att framför allt öka förtroendet för revisionsverksamheten och därigenom förbättra tillförlitligheten i den ekonomiska rapporteringen samt att främja högklassig revisionsverksamhet. Revisionen är ett centralt verktyg när det gäller att säkerställa bokslutsrapporteringens felfrihet och transparens, garantera tillförlitligheten i den ekonomiska informationen inom den offentliga förvaltningen och stöda kapitalmarknaden. Tillförlitlig och oberoende revision bidrar också till att upprätthålla ekonomisk stabilitet, motarbeta grå ekonomi och främja sund konkurrens.

Den världsekonomiska krisen ökade intresset för revision och revisorer samt tillsynen över dem inom Europeiska unionen. I anslutning till detta utfärdade Europaparlamentet och rådet den 16 april 2014 direktivet om ändring av direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning (2014/56/EU), nedan *det ändrade direktivet* eller *direktivet*, och förordningen om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG (537/2014), nedan *revisionsförordningen* eller *förordningen*. Europeiska unionens nya lagstiftning börjar tillämpas den 17 juni 2016.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Revisionslagstiftningen och dess utveckling

Den nya revisionslagen

RL, som trädde i kraft den 1 januari 2016, är en allmän lag som omfattar bestämmelserna om bokföringsskyldiga sammanslutningars och stiftelsers revisionsskyldighet och revision enligt 1 kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997) och övrig reglering av revisorsverksamheten. Lagen innehåller nya bestämmelser om godkännandet av och tillsynen över revisorer och revisionssammanslutningar. Genom RL sattes också delar av det ändrade direktivet och revisionsförordningen i kraft. RL innefattar en omfattande reform av revisorssystemet. Genom reformen ändrades examina så att det numera finns en grundexamen (GR-revisor) och två speciali-

seringsexamina (CGR- och OFGR-revisor). Genom RL reviderades också tillsynssystemet så att tillsynen och de övriga revisionsrelaterade uppgifterna flyttades från Centralhandelskammarens revisionsnämnd, nedan *TILA*, till Revisionstillsynen vid Patent- och registerstyrelsen, nedan *PRS*. Revisionstillsynen är ett tillsynsorgan vilket sorterar under PRS och i samband med vilket finns en revisionsnämnd som är självständig i sina avgöranden och som har betydligt mer begränsade arbetsuppgifter än tidigare TILA. Till Revisionstillsynen överfördes också de uppgifter som ankommit på Statens revisionsnämnd, nedan *VALA*, handelskamrarnas revisionsutskott och OFR-nämnden. För Revisionstillsynens verksamhet ansvarar direktören för tillsynen.

Statsrådets förordning om revision

Med stöd av RL har statsrådet utfärdat en förordning om revision (1377/2015). Förordningen innehåller bestämmelser om bland annat revisorsregistrets innehåll och registerföring samt om behandlingen av ärenden i tillsynsorganen. I statsrådets förordning regleras dessutom offentliggörandet av uppgifter om förvaltning och verksamhet som gäller en revisor hos en sammanslutning som är föremål för offentlig handel.

Arbets- och näringsministeriets förordning om krav för godkännande av revisorer

I arbets- och näringsministeriets förordning om krav för godkännande av revisorer (1442/2015) finns närmare bestämmelser om kraven för godkännande av GR-, CGR- och OFGR-revisorer. Närmare bestämmelser har utfärdats i synnerhet om de studier som måste fullgöras, den praktiska erfarenhet som måste skaffas och om yrkesexaminas innehåll och det egentliga förfarandet för godkännande.

Före ovan nämnda förordning grundade sig kraven i fråga om examina för godkända revisorer, de studier som krävdes och den praktiska erfarenheten på handels- och industriministeriets beslut. Inom den offentliga förvaltningen grundade sig motsvarande krav på finansministeriets förordning.

2.2 Europeiska unionens lagstiftning

Europeiska unionen

Inom Europeiska unionen, nedan *EU*, har revisionsregleringen inom den privata sektorn länge grundat sig på direktiv, varav det senaste och alltjämt gällande är revisionsdirektivet. Europaparlamentet och rådet utfärdade den 16 april 2014 akter om en revidering av revisionslagstiftningen, dvs. det ändrade direktivet och revisionsförordningen. Det ändrade revisionsdirektivet och revisionsförordningen utgör en helhet som bildar ett nytt regelverk för revisionsbranschen. Den nya lagstiftningen börjar tillämpas den 17 juni 2016, och före det ska också den nationella lagstiftningen ändras så att den motsvarar de krav som EU:s rättsakter ställer.

Syftet med den nya EU-regleringen är att främja den inre marknaden för revisionstjänster, minska den administrativa bördan till följd av splittrad nationell reglering, öka konkurrensen på revisionsmarknaden, främja en hög revisionskvalitet, öka revisorernas oberoende och förbättra investerarskyddet.

Revisionsdirektivet och det ändrade direktivet

Revisionsdirektivet avser lagstadgad revision av sådana bokslut och koncernbokslut som EU-rättsakterna förutsätter. Med lagstadgad revision avses revision av årsredovisning eller årsbokslut eller koncernredovisning, i den mån den a) föreskrivs i unionsrätten, b) föreskrivs i nat-

ionell rätt för små företag eller c) utförs frivilligt på begäran av små företag, som uppfyller nationella rättsliga krav som är likvärdiga med kraven i fråga om revision enligt led b, när sådan revision i nationell lagstiftning definieras som lagstadgad revision.

Revisionsdirektivet är ett minimidirektiv, dvs. medlemsstaterna kan nationellt utfärda strängare regler än direktivet anger såvida direktivet inte innehåller ett uttryckligt förbud mot detta.

Revisionsdirektivet omfattar förpliktande bestämmelser som hänför sig till revisorssystemet och som gäller godkännande av, registrering av och tillsyn över revisorer.

Enligt revisionsdirektivet får endast godkända revisorer och revisionsföretag utföra lagstadgad revision. Direktivet innehåller detaljerade bestämmelser om förutsättningarna för godkännande av revisorer och revisionsföretag. För det första förutsätts att revisorerna och revisionsföretagen har ett gott anseende. Av fysiska personer förutsätts högskoleexamen eller motsvarande behörighet samt kunskap inom vissa teoretiska studiehelheter enligt en detaljerad förteckning i direktivet. I direktivet ingår dessutom krav på den praktiska erfarenhet som förutsätts av revisorerna och om den yrkesexamen som ska avläggas. I fråga om revisionsföretag omfattar direktivet krav på de personer som utövar bestämmande inflytande i revisionsföretagen och på administrationen av dem. Direktivet innehåller också detaljerade bestämmelser om registreringen av revisorer och revisionsföretag och om de uppgifter som ska registreras.

Revisionsdirektivet innehåller därtill normer i anslutning till godkännande och registrering av revisorer i tredjeländer. Utgångspunkten är att revisorer även från tredjeländer ska uppfylla samma krav som medlemsstaternas revisorer. För att få vara verksamma i den aktuella medlemsstaten måste de registrera sig hos tillsynsorganet i medlemsstaten i fråga.

I revisionsdirektivet förutsätts att medlemsstaterna ska skapa ett effektivt offentligt tillsynssystem för utövande av tillsyn över revisorerna och revisionsföretagen. Alla lagstadgade revisorer och revisionsföretag ska omfattas av denna tillsyn.

Det offentliga tillsynssystemet ska ledas av experter på områden som är centrala med tanke på den lagstadgade revisionen. De personer som deltar i den offentliga tillsynen ska tillsättas genom ett oberoende och transparent utnämningsförfarande.

Tillsynssystemet ska ansvara för tillsynen över godkännandet och registreringen av revisorer och revisionsföretag. Tillsynssystemet ska dessutom omfatta antagandet av standarder, yrkesetik, intern kvalitetskontroll hos revisionsföretag, kontinuerlig fortbildning och tillsyn över såväl kvalitetssäkring som utrednings- och sanktionssystem.

Enligt revisionsdirektivet ska revisorerna och revisionsföretagen omfattas av ett system för kvalitetskontroll. Kvalitetskontrollen ska vara oberoende av de granskade revisorerna, och de personer som utför kvalitetskontroller ska ha lämplig utbildning, relevant erfarenhet och dessutom särskild utbildning som ger behörighet för kvalitetskontroller. Revisionsdirektivet innehåller därtill bestämmelser om utförande av kvalitetskontroller och om rapportering av resultaten av sådana.

Revisionsdirektivet förutsätter också att medlemsstaterna har effektiva system för utredningar och sanktioner så att bristfällig lagstadgad revision kan upptäckas, rättas till och förhindras. Sanktionerna ska omfatta möjligheten att återkalla godkännandet av en revisor eller ett revisionsföretag.

Enligt det ändrade direktivet ska en medlemsstat erkänna ett revisionsföretag som har godkänts i en annan medlemsstat. När direktivet börjar tillämpas ska revisionsföretagen kunna

tillhandahålla lagstadgade revisionstjänster också i en annan medlemsstat än i den där revisionsföretaget har godkänts, förutsatt att den nyckelrevisor som leder revisionen är en godkänd revisor i medlemsstaten i fråga. En förutsättning för detta är dock att revisionsföretaget registrerar sig hos den behöriga myndigheten i den medlemsstat där revisionsföretaget vill utföra revisioner.

I det ändrade direktivet accentueras oberoendet hos tillsynen över revisorerna. Revisorerna får inte delta i ledningen av tillsynssystemet. I direktivet förutsätts det att medlemsstaterna ska utse en eller flera behöriga myndigheter för att utföra de uppgifter som fastställs i direktivet, men att endast en myndighet ska ha det yttersta ansvaret för tillsynen. Den behöriga myndigheten med ansvar för tillsynen ska ansvara för tillsynen av godkännandet, registreringen och kvalitetskontrollen av revisorer, antagandet av standarder för yrkesetik och kvalitetskontroll, kontinuerlig fortbildning, utredningssystem och administrativa sanktionssystem. Enligt direktivet får medlemsstaterna delegera eller tillåta att den behöriga myndigheten delegerar vilka som helst av sina uppgifter till andra myndigheter eller organ som har utsetts eller på annat sätt enligt lag bemyndigats att utföra sådana uppgifter.

Kvalitetskontroll ska utföras på grundval av en riskanalys och minst vart sjätte år, utom i fråga om revisorer i företag av allmänt intresse, om vilka regleras i revisionsförordningen. Enligt direktivets definition är bland annat företag som är föremål för handel på en reglerad marknad, kreditinstitut och försäkringsbolag företag av allmänt intresse. Dessutom kan medlemsstaterna utse andra företag som företag av allmänt intresse.

Genom en direktivändring har man också ökat de sanktionsbefogenheter som tillsynsorganet ska ha till sitt förfogande. Tillsynsorganet ska direkt eller i samarbete med andra myndigheter eller genom domstolsbeslut ha befogenhet att bland annat ålägga en revisor att sluta överträda bestämmelserna och att påföra administrativa sanktionsavgifter.

Förordningen om lagstadgad revision av företag av allmänt intresse

I revisionsförordningen finns bestämmelser om revisorer och revisionsföretag som utför revisioner i företag av allmänt intresse. I förordningen behandlas bland annat revisionsarvoden, förbud att tillhandahålla icke-revisionstjänster, revisionsberättelse och dess innehåll, kompletterande rapport till revisionskommittén, rapport om öppenhet och insyn, val av revisorer och revisionsuppdragets varaktighet.

Enligt revisionsförordningen ska respektive medlemsstat utse en behörig myndighet eller de myndigheter som ansvarar för tillsynen över revisorer och revisionsföretag som utför revision av företag av allmänt intresse.

Den behöriga myndigheten ska vara oberoende av lagstadgade revisorer och revisionsföretag. En person får inte vara medlem i myndighetens styrande organ eller ansvara för myndighetens beslutsfattande om personen under sin medverkan eller under de tre senaste åren har utfört lagstadgad revision, har varit röstberättigad i ett revisionsföretag, har varit ledamot av ett revisionsföretags förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan, har varit delägare i, anställd hos eller på annat sätt anlitats av ett revisionsföretag.

I förordningen fastställs som de nationella myndigheternas uppgifter kvalitetskontroll, disciplinär tillsyn och uppföljning av karaktären hos och konkurrensen på revisionsmarknaden. Medlemsstaterna får delegera endast en del av uppgifterna till andra myndigheter, utsedda organ eller organ som genom lag har bemyndigats att utföra sådana uppgifter. Kvalitetskontroll eller disciplinär utredning kan dock inte delegeras. Föreskrivandet av sanktioner och åtgärder som hänför sig till kvalitetskontroll och disciplinär utredning kan dock delegeras till andra

myndigheter, utsedda organ eller organ som på annat sätt genom lag har bemyndigats att utföra uppgifterna under förutsättning att majoriteten av de personer som deltar i ledningen av den berörda myndigheten eller det berörda organet är oberoende gentemot revisorskåren.

Enligt förordningen ska de nationella myndigheterna ha alla de tillsyns- och utredningsbefogenheter som de behöver för att utföra sina uppgifter. I förordningen finns bestämmelser om de befogenheter för erhållande av upplysningar och utförande av inspektioner som tillsynsorganet ska ha tillgång till antingen självt eller tillsammans med andra myndigheter.

När bestämmelserna börjar tillämpas ska samarbetet mellan tillsynsorganen i EU-medlemsstaterna organiseras inom ramen för en kommitté för europeiska tillsynsorgan för revisorer, Committee of European Auditing Oversight Bodies, nedan CEAOB. Kommittén ersätter den nuvarande samarbetsmekanismen på EU-nivå, Europeiska gruppen av tillsynsorgan för revisorer, European Group of Auditors´ Oversight Bodies, nedan EGAOB. CEAOB kommer i likhet med EGAOB att vara sammansatt av företrädare på hög nivå för de behöriga myndigheterna enligt revisionsdirektivet.

2.3 Bedömning av nuläget

Den nya revisionslagen

RL innehåller närmast en revidering av revisorssystemet och en omorganisering av tillsynen och sökandet av ändring. Önskan var att sätta dessa ändringar i kraft före ikraftsättandet av direktivet och förordningen.

I fråga om RL gick man in för att ändra lagens uppbyggnad så att ändringarna till följd av direktivet och förordningen lätt ska kunna tas in i lagen i efterskott.

Före överlämnandet av denna regeringsproposition saknas ännu erfarenhet av tillämpningen av RL, men revideringen bereddes grundligt.

Tillsynen över revisorerna och de övriga revisionsrelaterade uppgifterna överfördes från TILA, handelskamrarnas revisionsutskott, OFR-nämnden och VALA till Revisionstillsynen vid PRS den 1 januari 2016. I fråga om TILA, som var det enda organet med fast personal, genomfördes överföringen i form av överföring av affärsverksamheten, varvid samtliga anställda övergick till PRS som gamla anställda. För Revisionstillsynen utnämndes en direktör, och revisionsnämnden, som arbetar som en del av tillsynen, tillsattes innan lagen trädde i kraft för en period på tre år fram till 2018 års slut.

Utifrån statsrådets förordning om revision och arbets- och näringsministeriets förordning om krav för godkännande av revisorer har Revisionstillsynens arbete organiserats gällande såväl behandlingen av ärenden som ordnandet av examina. Ordnandet av examenspraxisen har dessutom grundat sig på en rapport från en arbetsgrupp som berett examina och proven inom det nya revisorsexamenssystemet (Uuden tilintarkastajatutkintojärjestelmän tutkintoja ja kokeita valmistelleen työryhmän raportti/Arbets- och näringsministeriets publikationer 29/2015).

Det är ännu för tidigt att bedöma hur RL och förordningarna i samband med den fungerar, eftersom man ännu inte har hunnit få tillräckligt med praktisk erfarenhet.

Granskning av förvaltningen

Enligt 3 kap. 1 § i RL omfattar revisionen granskning av sammanslutningens eller stiftelsens bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning. Förvaltningen torde kunna betrak-

tas som det mest diffusa revisionsobjektet. I revisionsbranschen har man de facto ofta diskuterat innehållet i granskningen av förvaltningen. Ibland har också nödvändigheten att separat nämna granskningen av förvaltningen som revisionsobjekt ifrågasatts. En arbetsgrupp som tillsattes för att kartlägga behoven av att ändra revisionslagen behandlade granskningen av förvaltningen som en del av sitt uppdrag och i synnerhet behovet av att bevara begreppet. Arbetsgruppen konstaterade att granskningen av förvaltningen som en del av revisionshelheten är av sådan betydelse att det är skäl att bevara denna som revisionsobjekt även om man inte känner till någon direkt motsvarande struktur i de övriga medlemsstaterna i EU, Sverige eventuellt undantaget.

Bakgrund till granskningen av förvaltningen

EU-rätten och internationella revisionsstandarder

I EU-rätten och internationella revisionsstandarder avser revision granskning av bokslut. Varken revisionsförordningen eller revisionsdirektivet förutsätter att granskningen av förvaltningen i nationell lagstiftning föreskrivs som ett särskilt revisionsobjekt, och granskningen av förvaltningen förekommer inte som ett separat begrepp inom internationell praxis.

I Finland bedöms de internationella revisionsstandarderna (ISA-standarderna) som en del av god revisionssed. Dessa innehåller åtminstone följande sakhelheter som refererar till granskning av förvaltning:

1) I ISA 250 ges anvisningar om att som en del av revisionsplaneringen utreds och vid behov separat rapporteras om hur det granskade företaget har iakttagit de s.k. relevanta akterna och bestämmelserna.

2) Enligt ISA 315 och ISA 265 ska en revisor sätta sig in i den med avseende på revisionen relevanta interna kontrollen i det granskade företaget och vid upptäckt av brister i denna rapportera om dessa.

3) I ISA 240 behandlas oegentligheter i samband med en revisors skyldigheter vid revision. I standarden ges anvisningar om beaktandet av sådana oegentligheter som orsakar ett väsentligt bokslutsfel.

Relevanta med avseende på revision är endast de akter och bestämmelser som väsentligt påverkar bokslutet och som med avseende på informationssökningen delas in i två grupper (ISA 250.6). I den första gruppen ingår de akter och bestämmelser som enligt allmän vetskap direkt påverkar de väsentliga siffrorna i bokslutet och fastställandet av de uppgifter som presenteras i detta, såsom akterna och bestämmelserna om beskattning och pensioner. Den med hänsyn till granskningen av förvaltningen viktigare gruppen är den andra gruppen, som avser de akter och bestämmelser som inte direkt påverkar de väsentliga siffrorna i bokslutet eller fastställandet av de uppgifter som presenteras i detta, men i fråga om vilka iakttagandet av dessa kan vara avgörande för bedrivandet av affärsverksamhetens olika sektorer eller möjligheterna att fortsätta verksamheten eller undvikandet av väsentliga straffpåföljder. Underlåtenhet att iaktta sådana akter och bestämmelser kan påverka bokslutet väsentligt.

För granskning av omständigheterna i den andra gruppen räcker det med en mer allmän utredning om att man inte brutit mot de normer som hänför sig till gruppen (ISA 250.7). Ju längre tid det har gått från avvikandet från akter och bestämmelser i samband med de händelser och den affärsverksamhet som bokslutet avspeglar, desto mer osannolikt är det i allmänhet att en revisor får vetskap om eller upptäcker ett brott mot akterna och bestämmelserna (ISA 250.5).

Granskning av förvaltningen inom finsk lagstiftning och rättspraxis

Enligt 3 kap. 11 § i gamla RL omfattar revisionen granskning av sammanslutningens eller stiftelsens bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning under räkenskapsperioden, och enligt 3 kap. 15 § 4 mom. ska revisorn i revisionsberättelsen påpeka om vissa förfaranden som personer i revisionsobjektets ledning har gjort sig skyldiga till (brott mot lagen och orsakande av skada). Enligt lagtexten i fråga och förarbetet till denna är det oklart om den allmänna bestämmelsen i 3 kap. 11 § har något eget innehåll eller om denna till fullo uppfylls som rapporteringsplikt i enlighet med de särskilda bestämmelserna i 3 kap. 15 § 4 mom. I förarbetet till gamla RL (RP 194/2006, s. 39) sägs att revisorn ”liksom förut" utöver sammanslutnings- och stiftelselagarna i fråga ska övervaka att åtminstone bokförings- och värdepappersmarknadslagstiftningen, skattebestämmelserna och de bestämmelser i strafflagen som gäller förskingring följs. I förarbetet konstateras också att en uttömmande förteckning över de bestämmelser som revisorn ska övervaka inte kan upprättas och att de bestämmelser som ska övervakas är ”delvis” branschspecifika. I förarbetet konstateras vidare att av den allmänna väsentlighetsprincipen som hänför sig till revision följer att ingen anmälningsskyldighet orsakas av ett obetydligt brott mot en bestämmelse, såsom försummelse av en registeranmälan som senare korrigeras. Väsentligheten befinner sig således i en viktig ställning när omfattningen av en revision bedöms.

Av TILAs avgöranden framgår tydligt att granskningen av förvaltningen bedöms utifrån situationen och från fall till fall. De kriterier utifrån vilka TILA med stöd av den utredning som fåtts bedömer granskningen av förvaltningen påminner i viss mån om ISA 250-standarden, men är mer omfattande och lämnar kanske mer rum för tolkningar. I TILAs avgörandepraxis har vid bedömningen av den omfattning som krävs av en revision intressentgruppsperspektivet inskränkts så att som väsentliga har ansetts endast sådana av intressentgrupperna gjorda bedömningar och vidtagna åtgärder som berott på resultatet av en sammanslutnings verksamhet eller dess ekonomiska ställning.

VALA har den 23 november 1995, dvs. vid tiden för den då i kraft varande revisionslagen, gett ett utlåtande (dnr 35/075/95) om granskning av förvaltning. Detta avgörande har TILA anlitat som en källa också i sin avgörandepraxis under gamla RL:s tid, eftersom innehållet i granskningen av förvaltningen enligt TILAs uppfattning inte har förändrats i fråga om granskningsåtgärderna. I VALAs utlåtande konstateras att vid fastställandet av bestämmelserna för ett revisionsobjekt ska beaktas samtliga bestämmelser som styr verksamheten hos den sammanslutning som ska granskas, åtminstone genom att notera deras existens och förpliktande karaktär. Enligt VALA är det dock en sak för sig hur uttömmande efterföljandet av dessa bestämmelser ska granskas och om försummelser eller förseelser som upptäcks i en revision alltid måste rapporteras i revisionsberättelsen. En revisor ska granska iakttagandet av övriga bestämmelser än den lag som gäller den sammanslutning som uttryckligen utgör föremål för granskningen endast om dessa lagar hänför sig till revisionens syfte och mål.

I högsta domstolens prejudikat om revisioner har ett antal gånger förts fram en revisors skyldighet att reagera på brott mot lag inom ramen för sina allmänna skyldigheter. Till dessa fall hör bl.a. följande: HD:1999:118 i revisionsberättelsen borde ha rapporterats om ett närståendelån som stod i strid med aktiebolagslagen, HD:1992:98 i revisionsberättelsen borde ha rapporterats om inlösning av egna aktier och närståendelån i strid med aktiebolagslagen och HD:1991:13 i revisionsberättelsen borde ha rapporterats om försummelse att vidta åtgärder för att försätta bolaget i s.k. tvångslikvidation enligt aktiebolagslagen.

Slutsatser om granskning av förvaltningen

Bedömningen av granskningen av förvaltningen är alltid förknippad med ett övervägande från fall till fall eller branschrelaterat övervägande. Även om det är svårt att definiera en entydig term går det att identifiera vanliga särdrag med stöd av vilka det går att bedöma huruvida granskningen av förvaltningen är förenlig med god revisionssed.

Med avseende på utförandet av revision kan det anses att granskningen av förvaltningen inte kan åtskiljas till ett eget område, utan att i huvudsak samma granskningsarbete och information behövs för att granska det i 3 kap. 1 § i RL fastställda revisionsobjektet, dvs. bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning. Att granskningen av förvaltningen omnämns separat som revisionsobjekt måste förstås som en sambenämning på en revisors rapporteringsskyldighet i enlighet med revisionslagen och god revisionssed som inte direkt hänför sig till att bokslutet ska ge en rättvisande bild eller till att bokslutet och verksamhetsberättelsen ska vara konfliktfria. Med andra ord hänför sig granskningen av förvaltningen till sådana omständigheter som inte har något fast, direkt samband med bokslutet men som är väsentliga med avseende på verksamheten hos den sammanslutning eller stiftelse som granskas.

Som en väsentlig del av rapporteringen av granskningen av förvaltningen hör att rapportera om att vissa författningar och bestämmelser har efterföljts. De bestämmelser som uttryckligen nämns i 3 kap. 5 § 4 mom. i RL omfattar efterföljandet av de bestämmelser som gäller den sammanslutning eller stiftelse där revisionen utförs. Ofta är gränsen mellan granskningen av bokslutet respektive förvaltningen diffus. Det kan dock konstateras att granskningen av förvaltningen inte säkerställer den granskade sammanslutningens framtida verksamhet eller effektiviteten eller fruktbarheten hos ledningens verksamhet, med andra ord verksamhetens ändamålsenlighet. Ändamålsenlighetsfrågor omfattas ju inte av en revision. Granskningen av förvaltningen gäller inte heller intern kontroll, utan ansvaret för att ordna denna ankommer uteslutande på sammanslutningens eller stiftelsens ledning.

Till utförandet av revision anknyter en allmän väsentlighetsprincip. Eftersom granskningen av förvaltningen inriktas på omständigheter som saknar direkt samband med bokslutet kan det i fråga om dessa ibland vara utmanande att upptäcka avvikelser från författningar och bestämmelser. I enlighet med god revisionssed ska en revisor rapportera också om brott mot sådana författningar och bestämmelser som har eller kan ha en väsentlig inverkan på den granskade sammanslutningens bokslut. Av väsentlighetsprincipen följer att ju längre tid det har gått från avvikandet från författningar och bestämmelser i samband med de händelser och transaktioner som bokslutet avspeglar, desto mer osannolikt är det att en revisor får vetskap om eller upptäcker ett brott mot författningarna och bestämmelserna.

Verksamhetsberättelsen som en del av revisionsobjektet

I samband med godkännandet av förslaget till ändring av bokföringslagen (RP 89/2015 rd) behandlade riksdagen också revisionsobjektet. I sitt svar (RSv 95/2015 rd) av den 14 december.2015 gav riksdagen följande uttalande:

”Riksdagen förutsätter att regeringen i en proposition med förslag till lag om ändring av revisionslagen gör nödvändiga ändringar för att löpande revision uteslutande ska kunna gälla bokslut medan verksamhetsberättelser bara behandlas enligt det som direktiven föreskriver.”

Riksdagen grundade sitt uttalande på riksdagens ekonomiutskotts betänkande (EkUB 16/2015 rd), i vilket konstateras bland annat följande: ”Precis som den gällande lagstiftningen kräver propositionen (lagförslag 1, 3 kap. 2 §) att bokslutet och verksamhetsberättelsen ska ge en rättvisande bild av den bokföringsskyldigas verksamhetsresultat och ekonomiska ställning i enlighet med väsentlighetsprincipen samt med beaktande av arten och omfattningen av den bokföringsskyldigas verksamhet. Enligt propositionen behöver småföretag och mikroföretag

(lagförslag 1, 3 kap. 1 § 3 mom.) inte lämna någon verksamhetsberättelse. Följaktligen berörs största delen av våra företag inte alls av bestämmelserna.

En del av de sakkunniga ifrågasatte kopplingen mellan bokslut och verksamhetsberättelse och ansåg att propositionen strider mot årsbokslutsdirektivet och internationell praxis. Dessutom ansåg de att propositionen är ett hinder för att utveckla innehållet i verksamhetsberättelserna, inte minst de icke-ekonomiska rapporterna, bland annat om samhällsansvar och god förvaltning. De som har en kritisk inställning anser att löpande revision av verksamhetsberättelsen inte ska ingå i bokföringen och att bokföringen därför i sig ger en rättvisande bild av verksamheten.

Utskottet anser synpunkterna vara motiverade. Å andra sidan anser utskottet att nuvarande praxis inte går att ändra bara med en översyn av bokföringsbestämmelserna, utan att det i första hand handlar om att begränsa revisionsskyldigheten. Enligt den gällande revisionslagen (459/2007, 15 §) ska revisionsberättelsen innehålla ett uttalande om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen enligt det bokslutsregelverk som följts ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet och dess ekonomiska ställning.

Revisionslagen måste ändras så att den löpande revisionen helt och hållet kan inriktas på bokslutet. För att garantera tydliga regler är det motiverat att de nödvändiga ändringarna görs inom ramen för den aktuella revideringen av revisionslagen. Samtidigt måste det beaktas att detta inte befriar revisorn från skyldigheten att därtill försäkra sig om samstämmighet, att verksamhetsberättelsen är konsistent ("consistent") med bokslutet (artikel 34 i *revisions*direktivet). På grund av kraven i ett flertal direktiv måste revisorn gå igenom verksamhetsberättelsen och försäkra sig om att den innehåller de uppgifter som rättsakterna kräver. Utskottet föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande om detta.”

Enligt artikel 34 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU (nedan *bokslutsdirektivet*) ska medlemsstaterna se till att de finansiella rapporterna för företag av allmänt intresse samt medelstora och stora företag är granskade av en eller flera lagstadgade revisorer eller revisionsföretag som godkänts av medlemsstaterna för att utföra lagstadgad revision. Enligt artikel 34 ska dessa revisorer uttala sig om huruvida förvaltningsberättelsen är konsistent med de finansiella rapporterna för samma räkenskapsår och huruvida förvaltningsberättelsen har upprättats enligt gällande rättsliga krav. En revisor ska också ange huruvida han, hon eller det, mot bakgrund av den kännedom om och förståelse för företaget och dess omgivning som denne fått i samband med revisionen, har kunnat identifiera väsentliga felaktigheter i förvaltningsberättelsen, samt ska indikera vilken typ av felaktighet det rör sig om. Artikeln ska dock inte tillämpas på den icke-finansiella rapporten.

I artikel 19 a.5 i bokslutsdirektivet konstateras om den icke-finansiella rapporten, som antingen kan infogas i förvaltningsberättelsen eller utgöra en separat rapport, att medlemsstaterna ska se till att den lagstadgade revisorn kontrollerar huruvida den icke-finansiella rapporten eller den separata rapporten har lämnats. I artikel 20 i bokslutsdirektivet, som behandlar företagsstyrningsrapporten som en del av förvaltningsberättelsen, föreskrivs att revisorerna ska avge ett uttalande i enlighet med artikel 34.1 andra stycket när det gäller ovan nämnda beskrivning av de viktigaste inslagen i företagets system för internkontroll och riskhantering i samband med den ekonomiska rapporteringen samt om uppköpserbjudanden, om företaget omfattas av direktivet om uppköpserbjudanden. Dessutom ska revisorn kontrollera att följande information har redovisats: den kod för företagsstyrning som företaget är skyldigt att följa, en förklaring om avsteg från koden, en beskrivning av hur bolagsstämman fungerar och vilken makt den har, en beskrivning av aktieägarnas rättigheter, en beskrivning av hur förvaltnings-, lednings- och tillsynsorganen och deras kommittéer är sammansatta och fungerar, en beskriv-

ning av den mångfaldspolicy som tillämpats med avseende på företagets förvaltnings-, ledningens- och tillsynsorgan samt mångfaldspolicyns mål, hur den har genomförts och resultaten. Artikel 19 a i bokslutsdirektivet gäller endast företag som är företag av allmänt intresse och som har i genomsnitt 500 anställda. Artikel 20 gäller å sin sida sådana under medlemsstaternas lagstiftning lydande företag vilkas överlåtbara värdepapper upptas till handel på en reglerad marknad. Artikeln ska i fråga om mångfald inte tillämpas på små eller medelstora företag. Medlemsstaterna får dessutom undanta sådana företag som endast har emitterat andra värdepapper än aktier från tillämpningen av artikel 20.

Revisionskommitté

I revisionsdirektivet har redan tidigare funnits en bestämmelse om revisionskommittéer, men i Finland har en bestämmelse om revisionskommittéer hittills funnits endast i kreditinstitutslagen (610/2014, 9 kap. 5 §). I övrigt har revisionskommittéerna i Finland varit beroende av självreglering. Ett centralt dokument med avseende på självregleringen är Värdepappersmarknadsföreningen rf:s publikation Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi med en senaste version från 2015 och en inofficiell version, Finsk kod för bolagsstyrning (Corporate Governance) 2015 på svenska. I NASDAQ OMX Helsinkis regler förutsätts att börsbolagen följer koden för bolagsstyrning. Inom finsk bolagspraxis har revisionskommittéerna i allmänhet varit styrelseinterna kommittéer, som utgjort en modell också enligt självregleringen. Enligt rekommendationen i koden för bolagsstyrning kan styrelsen grunda en revisionskommitté för att bereda ärenden som gäller bolagets finansiella rapportering och övervakning. En revisionskommitté ska enligt koden grundas i ett bolag som har så omfattande affärsverksamhet att förberedelsen av ärenden som berör den finansiella rapporteringen och övervakningen måste ske i en mindre sammansättning än hela styrelsen. I motiveringen till rekommendationen förtecknas de uppgifter i anslutning till den finansiella rapporteringen som ett organ i ett börsbolag enligt lagstiftningen ska ansvara för.

Behörig myndighet

I Finland svarar Revisionstillsynen vid PRS för den allmänna styrningen och utvecklingen av tillsynen över revisorer och revision. Bestämmelser om Revisionstillsynen finns i 7 kap. 1 och 2 § i RL. Finansinspektionen utöver å sin sida tillsyn över aktörerna på finansmarknaden, vilka består av tillsynsobjekten och övriga aktörer på finansmarknaden. Dessa tillsynsobjekt och övriga aktörer på finansmarknaden som Finansinspektionen utövar tillsyn över omfattar bland annat försäkringsbolag, kreditinstitut och noterade företag, dvs. så kallade företag av allmänt intresse. Denna behörighetsfördelning mellan Revisionstillsynen och Finansinspektionen har ansetts vara klar. Enligt artikeln är det Revisionstillsynen som har huvudansvaret för uppföljningen av revisionsmarknaden med undantag av revisionskommittéernas verksamhet. Det föreslås att bestämmelser om denna ska tas in i aktiebolagslagen, lagen om andelslag och kreditinstitutslagen. Enligt förslaget har revisionskommittéerna en viktig roll inom förvaltningen av företag av allmänt intresse. Därför sitter uppföljningen och utvärderingen av deras verksamhet bra in i Finanstillsynens övriga verksamhet. Upprättandet av rapporten enligt artikel 27 och lämnandet av denna till de tillbörliga aktörerna i Europa hör till Revisionstillsynens ansvar. I 9 kap. 2 § i RL finns bestämmelser om tillsynssamarbetet mellan Revisionstillsynen och Finansinspektionen. Formerna för ett ändamålsenligt samarbete vidareutvecklas med tiden, men det torde kunna konstateras att detta i anslutning till artikel 27 torde innebära samarbete också vid upprättandet av ovan nämnda rapport.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Propositionens syfte är att RL ska revideras så att den motsvarar kraven i det ändrade direktivet och revisionsförordningen. De bestämmelser som betingas av direktivet ska tas in som ändringar i RL. Dessa omfattar bland annat de frågor som hänför sig till revisionens innehåll och de yrkesetiska aspekterna. För förordningens del är utgångspunkten att den utgör direkt tillämpningsbar rätt, men det föreslås att det i revisionslagen ska föreskrivas om vissa omständigheter som hänför sig närmast till valmöjligheterna för medlemsstaterna, såsom om fastställandet av ansvaret för övervakningen av att förordningen efterföljs liksom om vissa rotationsförutsättningar. Målsättningen har varit att utnyttja de nationella flexibilitetsmöjligheterna optimalt.

3.2 Alternativ

Tekniskt görs ändringarna genom en revidering av RL. Även om bestämmelserevideringarna är relativt många är denna lösning mer ändamålsenlig än alternativet att utfärda en helt ny lag som upphäver den nuvarande nyligen utfärdade nya lagen.

Lösningen stöds av att RL redan bereddes så att de nya kraven enligt EU-lagstiftningen så lätt som möjligt kan fogas till den nya lagen i fråga.

RL bereddes dessutom så att kapitlen är lätta att revidera på en gång, eftersom den löpande numreringen i varje enskilt kapitel är självständig. På så sätt undviks nya paragrafer bestående av siffer- och bokstavskombinationer.

Vissa bestämmelser som gäller endast företag av allmänt intresse, såsom exempelvis förslagen om revisionskommittéer, genomförs så att om dessa föreskrivs i aktiebolagslagen och lagen om andelslag. Bestämmelser om revisionskommittéer finns redan i kreditinstitutslagen (610/2014).

3.3 De viktigaste förslagen

Inledning

Merparten av de viktiga revideringarna grundar sig direkt på direktivet. Som ett undantag till detta föreslås att revisionsobjektet ska ändras i enlighet med riksdagens uttalande så att verksamhetsberättelsen stryks. Det föreslås att innehållet i revisionsberättelsen revideras bland annat så att revisorns verksamhetsställe ska uppges i berättelsen. I form av en ny bestämmelse ska revisionsnämnden ges befogenheter att offentliggöra ett meddelande om att en revisors revisionsberättelse inte följer de bestämmelser som gäller för en sådan berättelse. Också bestämmelserna om jäv för revisorer ska breddas. I lagen ska också läggas till en paragraf om revisors övergång till anställning hos en granskad sammanslutning.

Till denna hänför sig en s.k. karenstid (cooling off period). Den största revideringen gäller kanske ändå påföljdssystemet. I direktivet föreskrivs att påföljdssystemet ska omfatta bland annat också administrativa sanktionsavgifter, som inte har funnits inom det finska systemet. Därför föreslås det att en påföljdsavgift och bestämmelser om påförande av påföljdsavgift ska tillfogas. Också offentliggörandet av påföljder ska få en egen paragraf.

Revisionsförordningen innehåller vissa punkter där medlemsstaterna själva kan välja regleringssätt. Revisorerna i och revision av företag av allmänt intresse ska behandlas i ett eget kapitel. Dessa bestämmelser innehåller närmast bestämmelser om revisorsrotation och om begränsning av andra tjänster än revisionstjänster.

Revisors oberoende ställning och jäv

Kravet på revisorers oberoende ska preciseras genom att i lagen fogas till en bestämmelse om att en revisor ska vara oberoende av den granskade sammanslutningen under hela den tid som det granskade bokslutet omfattar. Tillägget hänför sig uttryckligen till den tid som granskningen omspänner. Också vissa andra mindre tekniska preciseringar föreslås.

För avvärjandet av faktorer som äventyrar oberoendet har inte tidigare föreskrivits någon tidsfrist. Nu föreslås att det ska föreskrivas att revisorn i vissa situationer, såsom vid företagsarrangemang, inom tre månader ska vidta åtgärder för att trygga oberoendet eller avstå från uppdraget.

Det föreslås att det i jävsgrunderna ska fogas till en uttrycklig bestämmelse om finansiella instrument, eftersom en revisors närmaste krets vid bedömningen av jäv till följd av sådana enligt det ändrade revisionsdirektivet fastställs annorlunda än i samband med övriga jävsgrunder.

Ändringsförslagen i samband med oberoende och jäv grundar sig på revisionsdirektivet.

Påföljder

I kapitel VII i direktivet behandlas utredningar och påföljder. Direktivet utgår från att de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna ska ges befogenheter att åtminstone vidta de administrativa åtgärder och påföra de sanktioner som anges i direktivet. Dessa omfattar bland annat förbud att fortsätta med klandervärda handlingar, offentliggörande av sanktioner, tillfälligt förbud att verka i ett revisionsföretags förvaltningsorgan, tillfälligt återkallande av godkännande, administrativa sanktionsavgifter och förklaring om att revisionsberättelsen inte uppfyller kraven i direktivet.

Det finska påföljdssystemet har omfattat anmärkning, varning och återkallande av ett godkännande helt och hållet eller för viss tid. Det existerande påföljdssystemet har ansetts vara tämligen tillfredsställande. Systemet uppfyller dock inte alla krav enligt direktivet.

Det existerande systemet togs som utgångspunkt vid revideringen av påföljdssystemet. Det föreslås att anmärkningen och varningen ska bevaras i nästan nuvarande form. Likaså föreslås det att återkallande av ett godkännande antingen helt och hållet eller för viss tid ska bevaras. De nya påföljderna ska gälla endast vissa situationer där de ska kunna påföras i stället för en anmärkning, en varning eller återkallande av ett godkännande.

Enligt direktivet ska den behöriga myndigheten kunna förbjuda en revisor att fortsätta med eller att upprepa klandervärt agerande. Det har dock inte ansetts nödvändigt att i propositionen tillfoga en särskild paragraf om detta, utan det har ansetts vara förenligt med praxis att påföljderna som ett väsentligt inslag omfattar förbud mot att fortsätta med eller att upprepa det påföljdsgrundande agerandet. Som ett nytt element föreslås att det tillfogas ett tidsbundet förbud att verka i en revisionssammanslutnings förvaltningsorgan. Den av direktivet förutsatta administrativa sanktionsavgiften ska utgöras av ovan nämnda påföljdsavgift. Påföljdsavgift kan påföras en revisor som bryter mot bestämmelserna om den s.k. karenstiden vid övergång till anställning hos en granskad sammanslutning.

Lättnader för små företag

Kapitel IV i revisionsdirektivet innehåller nya bestämmelser om s.k. lättnader för små företag. I kapitlet föreskrivs om bland annat yrkesetik, oberoende, objektivitet, konfidentialitet och tystnadsplikt. I kapitlet ges medlemsländerna möjlighet att i fråga om bestämmelser som närmast gäller organiseringen av revisorers verksamhet föreskriva om lättnader (s.k. lättnader

för små företag) vid revisioner i enlighet med artikel 2.1 b och c (s.k. revisioner av små företag).

I direktivet avses med små företag små företag enligt artikel 3.2 i bokslutsdirektivet, dvs. företag som på balansdagen inte överskrider gränsvärdena i åtminstone två av följande tre kriterier: a) balansomslutning 4 000 000 euro, b) nettoomsättning 8 000 000 euro och c) genomsnittligt antal anställda under räkenskapsåret 50. Medlemsstaterna får fastställa tröskelvärden som överstiger tröskelvärdena i leden a och b. Tröskelvärdena får dock inte överskrida 6 000 000 euro för balansomslutningen och 12 000 000 euro för nettoomsättningen. I den finska bokföringslagen (1336/1997) finns motsvarande definition i 1 kap. 4 a §. Med beaktande av den nationella företagsstrukturen omfattas merparten av företagen av definitionen.

I direktivet varken begränsas eller definieras i övrigt lättnadernas innehåll, varför dessa kan avgöras nationellt.

Lättnader för små företag kan enligt revisionsdirektivet beviljas i fråga om följande bestämmelser i kapitel IV: a) ”Förberedelse för lagstadgad revision och bedömning av hot mot opartiskhet och självständighet” i dess helhet (artikel 22b), b) ”Intern organisation av lagstadgade revisorer och revisionsföretag” i dess helhet (artikel 24a) och c) ”Organisation av arbetet" (artikel 24b.3 och 24b.6).

I propositionen föreslås att möjligheterna till lättnader för små företag ska utnyttjas. Generellt bygger lättnaderna på en minskning av onödigt administrativt arbete. De föreslagna lättnaderna har dock inte bedömts vara särskilt betydande ur varken principiell eller praktisk synvinkel. En implementering av lättnaderna har inte bedömts inverka på den praktiska tillsynen över revisorer.

Huvuddelen av de nya bestämmelser i direktivet i fråga om vilka det finns möjlighet att föreskriva om lättnader för små företag innehåller sådan normering av den grundläggande organiseringen av verksamheten som en revisor redan från tidigare förutsätts iaktta enligt de i kraft varande bestämmelserna, såsom god revisionssed. De nya bestämmelserna i direktivet innehåller dock vissa sådana krav på organisering av verksamheten som har bedömts gå längre än vad som hittills förutsatts av revisorerna. Nuläget har till dessa delar inte ansetts sålunda bristfälligt att det vore nödvändigt att skärpa regleringen för revisorer vid revision av små företag.

I samband med beredningen av propositionen har det bedömts att de föreslagna lättnaderna i viss mån inverkar på små revisionssammanslutningar som granskar små företag. Konsekvenserna för enskilda revisorer bedöms vara mer obetydliga. I praktiken påverkar lättnaderna inte alls stora revisionssammanslutningar även om också de granskar ett stort antal små företag.

Revisorer i företag av allmänt intresse

Revisionsförordningen utgör direkt tillämpningsbar rätt efter att den trätt i kraft den 17 juni 2016. I förordningen finns dock vissa bestämmelser i fråga om vilka medlemsstaterna har kunnat föreskriva annorlunda, s.k. valmöjligheter för medlemsstaterna.

Förslaget utgår från att Finland ska implementera så många valmöjligheter som möjligt. Det föreslås att den maximala mandattiden för en revisor i ett företag av allmänt intresse ska vara tio år. Den maximala tiden kan förlängas om revisionen konkurrensutsätts. Mandattiderna kan således uppgå till sammanlagt högst 20 år så att den maximala tiden innefattar sammanlagt mandattiden före (10 år) respektive efter (10 år) konkurrensutsättningen. Den maximala tiden kan undantagsvis förlängas till 24 år, dvs. med 14 år, om den maximala tiden på 10 år har

uppnåtts och om det därefter har anlitats fler än en revisor som avger en gemensam revisionsberättelse.

I fråga om begränsningen av andra tjänster än revisionstjänster föreslås att möjligheten att tillhandahålla värderings- och skattetjänster ska utnyttjas. Som tillåtna skattetjänster betraktas ifyllande av skatteblanketter, specificering av offentliga stöd eller skatteincitament, bistånd vid skattegranskning, beräkning av direkt eller indirekt skatt eller latent skatt och skatterådgivning.

Revisionskommitté

Det föreslås att om revisionskommittéer ska föreskrivas i aktiebolagslagen och lagen om andelslag. Enligt förslaget ska i enlighet med det ändrade direktivet som huvudregel föreskrivas att alla företag av allmänt intresse ska ha en revisionskommitté. Enligt förslaget ska en revisionskommitté utgöra ett organ inom styrelsen. Eftersom det i Finland finns många sådana företag av allmänt intresse som har en liten styrelsesammansättning föreslås dessutom att styrelsen vid behov ska kunna sköta de uppgifter som ankommer på en revisionskommitté. Direktivet möjliggör avsteg från kravet på en revisionskommitté i fråga om vissa företag av allmänt intresse. Sådana omfattar bland annat dotterbolag till moderföretag som redan har revisionskommittéer. Till sådana undantagsföretag hör även vissa företag för kollektiva investeringar, alternativa investeringsfonder och emittenter av värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet. Regleringen av revisionskommittéer i kreditinstitut ingår redan i kreditinstitutslagen, som inte ansetts nödvändig att ändra, eftersom den till innehållet motsvarar bestämmelserna i det ändrade direktivet.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Revisorer och revisionssammanslutningar

EU:s reviderade revisionsreglering ökar ofrånkomligen revisorernas och revisionssammanslutningarnas administrativa börda, som återspeglar sig bland annat i ökade kostnader och delvis i att tidsanvändningen inriktas på annat än det egentliga revisionsarbetet. De ekonomiska konsekvenserna är obestridligt de allra största för revisorer som granskar företag av allmänt intresse. Enligt uppgifter från Finlands Revisorer rf granskas sådana företag av allmänt intresse av 16 revisionssammanslutningar och 6 enskilda revisorer.

De nya förpliktelser som förordningen ålägger kan leda till en viss ökning i kostnaderna för revisioner enligt kapitel 3, vilket torde bero på att revisionssammanslutningarnas administrativa uppgifter kommer att öka tydligt. När förordningen dessutom begränsar bedrivandet av revisorernas affärsverksamhet genom att viss verksamhet utesluts från de tillåtna uppgifterna leder detta ofrånkomligen till minskade inkomster, såvida detta inte kan kompenseras på något sätt, exempelvis genom att producera andra tjänster för andra än de egna revisionsklienterna. Uteslutandet av vissa uppgifter försvårar därutöver upprätthållandet av en mångsidig kompetens som stöd för revisionsverksamheten. Enligt en undersökning som Finlands Revisorer rf har låtit utföra förbättrar tillhandahållandet av andra tjänster än revisionstjänster revisionskvaliteten, och därför kan förtecknandet av förbjudna tjänster ha negativa konsekvenser för denna. För närvarande är det omöjligt att bedöma hur mycket de nya förpliktelserna ökar revisorernas administrativa kostnader. Dessutom är det osäkert hur mycket de totala kostnaderna ökar. Det är dock sannolikt att det är revisionsklienterna som får stå för merparten av kostnaderna. Eftersom kostnaderna orsakas av tvingande innehåll i EU-regelverket kan de inte undvikas genom nationella utvägar.

Det är nästan omöjligt att bedöma vilken betydelse de föreslagna ändringarna har för andra revisorer än revisorer i ovan nämnda företag av allmänt intresse. Åtminstone de administrativa kostnaderna kan anses öka i viss mån i och med exempelvis kraven på förande av klientregister. Eftersom den finska revisionsmarknaden är rätt så liten, kan det hända att vissa uppgifter i viss mån övergår till andra revisorer än dem som för närvarande betjänar företag av allmänt intresse. Detta öppnar nya affärsmöjligheter för mindre revisionssammanslutningar och enskilda revisorer. När det å andra sidan utifrån riksdagens uttalande föreslås att verksamhetsberättelsen ska strykas ur revisionsobjektet påverkar detta kanske i viss mån karaktären av granskningen av verksamhetsberättelsen, men inte nödvändigtvis det timantal som utnyttjas, eftersom verksamhetsberättelsen ändå måste gås igenom för att revisorn ska kunna ge ett yttrande om att bokslutet och verksamhetsberättelsen är enhetliga.

För enskilda revisorer blir det svårare att övergå till anställning hos en granskad sammanslutning. Bestämmelserna förutsätter en viss karenstid före en eventuell övergång. Detta kan försvåra uppehället under karenstiden eller generellt påverka möjligheten att byta till någon annan bransch än revisionsbranschen.

Med avseende på revisionsbranschen är det viktigt att till denna söker sig sådan ny arbetskraft som engagerar sig i branschen och i arbetet som huvudansvarig revisor. Reformens inverkan på antalet personer som söker sig till branschen är svår att bedöma.

Företag av allmänt intresse

De ökade förpliktelserna för revisorer bedöms höja kostnaderna för revisioner i företag av allmänt intresse. En del av dessa kostnader härrör av de extra kostnader som orsakas av en utvidgning av försäkringsskyddet till följd av den mer omfattande skadeståndsskyldigheten för revisorer och som ofrånkomligen överförs på revisionsklienterna. Också rotationen kan i och med konkurrensutsättningen medföra extra kostnader jämfört med tidigare. I synnerhet de företag som inte tidigare har konkurrensutsatt revisionstjänsterna med jämna mellanrum ställs inför nya utmaningar till följd av såväl kostnadsstegringen som implementeringen av en konkurrensutsättningsprocess. För ett företag bedöms konkurrensutsättningsprocessen ta cirka ett halvt år under vilket en ansenlig mängd bakgrundsmaterial ska lämnas in. I fråga om företag med internationell verksamhet ska material lämnas in också för verksamheten utomlands. Även om revisionssammanslutningarna kan ha team som specialiserat sig på konkurrensutsättning är detta inte fallet bland företagen. I företagen berövar processen resurser från såväl den högsta ledningen, revisionskommittén som ekonomiförvaltningen.

För företag som tidigare anlitat endast en enda revisionssammanslutning kan förteckningen över förbjudna uppgifter leda till att uppgifterna i förteckningen måste överföras på någon annan. I ett litet land som Finland är mängden alternativ tämligen begränsad. I princip har ett finskt företag med internationell verksamhet fyra alternativ, varav en revisionssammanslutning faller utanför de valbara alternativen eftersom denna verkar som företagets nuvarande revisor. Den nuvarande revisorn kan nämligen inte tillhandahålla sin revisionsklient förbjudna tjänster. När revisionstjänsterna upphandlas från en aktör och övriga tjänster från en annan kan totalpriset bli högre än om tjänsterna upphandlas från en och samma aktör. Med andra ord kan begränsningarna av upphandlingen av tjänster när det gäller företag av allmänt intresse minska valfriheten vid upphandlingen av tjänster.

För de företag av allmänt intresse som ännu saknar en revisionskommitté kan också grundandet och upprätthållandet av en sådan medföra extra kostnader. Extra kostnader kan också uppkomma om det i lagen föreskrivs om sådana uppgifter som styrelsen eller styrelsens revisionskommitté inte skött tidigare. Merkostnadsbeloppet är svårt att bedöma eftersom företagen är olika och nivåerna på deras befintliga valprocesser kan vara olika. Arvodena till medlemmar-

na i revisionskommittén höjer kostnaderna i sig endast marginellt, dvs. med 20 000–30 000 euro per år. Letandet efter medlemskandidater orsakar dock extra kostnader för företagen. Dessutom kräver valprocessen att företagets personalresurser utnyttjas.

I Finland finns enligt de erhållna uppgifterna cirka 500 företag av allmänt intresse i enlighet med 1 kap. 9 § i bokföringslagen (1336/2006), varav cirka 130 är börslistade, cirka 300 kreditinstitut och cirka 60 försäkringssammanslutningar. Enligt uppgifter från Finlands Revisorer rf granskas företag av allmänt intresse av 16 revisionssammanslutningar och 6 enskilda revisorer.

Revisionsskyldiga sammanslutningar och stiftelser

I enlighet med riksdagens uttalande föreslås att verksamhetsberättelsen ska strykas ur revisionsobjektet. De revisionsskyldiga som är skyldiga att upprätta en verksamhetsberättelse är dock tvungna att alltjämt efterfölja bestämmelserna om verksamhetsberättelsens innehåll. Ett betydande antal bestämmelser om verksamhetsberättelsens innehåll finns exempelvis i lagen om bostadsaktiebolag. En revisors granskningsåtgärder kommer alltjämt att inriktas på verksamhetsberättelsen, men inte med samma noggrannhet som i fråga om själva bokslutet. En revisor ska försäkra sig om att uppgifterna i bokslutet och verksamhetsberättelsen är enhetliga. Dessutom ska en revisor bland annat i fråga om vissa berättelser försäkra sig om deras existens. Eftersom verksamhetsberättelsen är förknippad med diverse granskningskrav, om dock ändå inte på samma nivå som vid ordinarie revision, kan det antas att den tid som behövs för att gå igenom verksamhetsberättelserna inte minskar väsentligt. Att revisionsobjektet begränsas så att verksamhetsberättelsen stryks kan sålunda inte bedömas medföra kostnadsinbesparingar för företagen.

Aktieägare/ägare i de granskade sammanslutningarna

Propositionen medför inga betydande konsekvenser för ställningen för aktieägare/ägare. Kostnadsstegringen torde knappast vara så stor att den väsentligt påverkar en sammanslutnings eller stiftelses finansiella ställning och därigenom exempelvis förmågan att betala dividender. Kostnadsstegringen berör i synnerhet företag av allmänt intresse.

En revisor ska väljas av bolagsstämman. En revisor väljs numera mer fackmannamässigt än förut. Om ett bolag har en revisionskommitté utnyttjar medlemmarna i revisionskommittén vid sidan av bolagets ledning mycket tid för processerna i anslutning till konkurrensutsättningen av revisionsverksamheten. Sålunda är det förslag som överlämnas till bolagsstämman resultatet av ett noggrant övervägande. Det finns naturligtvis ingenting som hindrar att bolagsstämman tar ett beslut i strid med styrelsens förslag. Bolagsstämmans valfrihet begränsas dock i företag av allmänt intresse av bestämmelserna om rotation i revisionsförordningen.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Revisionstillsynen omorganiserades helt och hållet i och med att den överfördes till PRS den 1 januari 2016. I och med reformen av systemet har det varit möjligt att i samband med överföringen delvis redan på förhand beakta ändringarna till följd av direktivet och förordningen. Av i synnerhet revisionsnämnden i dess nya sammansättning och av revisionsnämndens sekretariat kräver den nya verksamhetsmodellen och de nya påföljderna extra arbete under en övergångsperiod. Likaså förutsätts sekretariatet i egenskap av föredragande gå in för nya rutiner. Ändringarna medför inte någon betydande kostnadsökning för myndigheterna.

4.3 Konsekvenser för miljön

Förslaget har inga kända konsekvenser för miljön.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Den ökade regleringen och tillsynen har förhoppningsvis positiva konsekvenser för främjandet av prestigen och förtroendet för revisorskåren. Ändringen ökar också det generella förtroendet för marknaden.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Arbets- och näringsministeriet tillsatte den 15 oktober 2014 en arbetsgrupp för att utreda behoven av att ändra revisionslagen och den övriga sektorslagstiftningen i samband med den genom samtidigt beaktande av senaste tids utveckling i EU:s revisionsnormer. Arbetsgruppen slutförde sitt arbete den 12 november 2015. I sin rapport föreslog arbetsgruppen bland annat att det ska införas lättnader för små företag och maximala tider i fråga om rotationen av revisorer som granskar företag av allmänt intresse. Dessutom föreslog arbetsgruppen att påföljdssystemet delvis ska revideras så att det motsvarar kraven i direktivet bland annat genom införandet av en påföljdsavgift som administrativ sanktionsavgift.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

De viktigaste intressentgruppernas åsikter utreddes genom remissförfarande vid årsskiftet. Begäran om yttrande sändes till 41 aktörer. Yttranden lämnades in av 19 aktörer, varav 2 meddelade att de inte har något att yttra i frågan. Utöver ovan nämnda yttrade sig 6 aktörer. Yttranden lämnades in av följande: Delegationen för stiftelser och fonder rf, Director's Institute of Finland - Hallitusammattilaiset ry, Ernst & Young Ab, Finansbranschens Centralförbund, Finansinspektionen, Finlands Advokatförbund, Finlands näringsliv EK, Finlands Revisorer rf, Företagarna i Finland, försvarsministeriet, Hanken Svenska Handelshögskolan, Högsta förvaltningsdomstolen, inrikesministeriet, justitieministeriet, KPMG Oy Ab, Lasse Åkerblad, Nasdaq Helsinki Oy, OFR-nämnden, Oy Tuokko Ltd, Patent- och registerstyrelsen, PricewaterhouseCoopers Ab, Rauno Satopää, Revisionsnämnden, social- och hälsovårdsministeriet och Suomen Asiakastieto Oy.

I yttrandena fästes i synnerhet uppmärksamhet vid bland annat revisionsberättelsen och uttalandena i samband med den. De aktörer som företrädde revisorerna ansåg att uttalandena inte ska tas med i revisionsberättelsen, men Finlands näringsliv EK och Företagarna i Finland understödde att uttalandena tas med i berättelsen med de föreslagna avgränsningarna om att uttalandena ska grunda sig på den utförda revisionen och att betydande extra arbete ska undvikas. I förslaget har man bevarat möjligheten att be om uttalandena, eftersom det har ansetts att förutsättningarna att ge uttalandena är tillräckliga (med grund i den utförda revisionen och med undvikande av betydande extra kostnader) och möjligheten att kräva att uttalandena inkluderas i revisionsberättelsen stärker ägarnas rättsskydd.

De föreslagna administrativa påföljderna kommenterades av 12 remissorgan. Enligt de sammanslutningar som företräder revisorerna är förslaget om påföljder komplicerat och otydligt och de föreslagna avgifterna för stora. Också Finlands näringsliv EK höll med om detta. Företagarna i Finland konstaterade för sin del att det nuvarande systemet är bra men inte fyller kraven i direktivet. Patent- och registerstyrelsen kommenterade för sin del att en effektiv tillsyn förutsätter att tillsynsmyndigheten förfogar över tillräckligt effektiva metoder för att befatta sig med uppdagade överträdelser och försummelser. I förslaget har påföljdssystemet förenklats och avsikten varit att ta med de av direktivet förutsatta påföljderna i en så begränsad

form som möjligt. I fråga om påföljdsavgiften har utgångspunkten varit den i direktivet nämnda ansvariga personens finansiella ställning, som enligt direktivet indikeras av exempelvis ett företags totala omsättning eller en fysisk persons årsinkomster. I fråga om påföljdsavgiftens storlek har avsikten varit att följa riktlinjerna i de övriga nordiska ländernas förslag. Dessutom ströks påföljdsavgiftens undre gräns för fysiska personer. För fysiska personer föreslås dock att den övre gränsen höjs, eftersom den övre gräns på 10 000 euro som föreslogs i arbetsgruppens betänkande inte ansågs ha tillräckligt förebyggande effekt. Dessutom har avsikten varit att avgränsa påförandet av påföljdsavgift tydligt till vissa gärningar och försummelser och endast gärningar som begåtts uppsåtligen eller av grov oaktsamhet.

Av remissorganen har fem ansett att förbudet att verka i ett organ i ett företag av allmänt intresse borde gälla endast beredningen av val av revisor. Från förbudet borde förvärvandet av andra tjänster än revisionstjänster undantas. I förslaget har syftet varit att begränsa förbudets tillämpningsområde och begränsa det till endast tre alternativ i stället för ett förslag om ett allmänt förbud mot överträdelse av bestämmelserna i direktivet eller förordningen. Dessutom har det i propositionen ansetts att uppföljningen av beloppet av andra arvoden än revisionsarvoden hör till styrelsens/revisionskommitténs uppgifter. Remissorganen har hänvisat till att anskaffningsuppföljningen inte ankommer på styrelsen/revisionskommittén, men i förslaget har det ändå ansetts att anskaffningsuppföljningen ankommer på förvaltningsorganet i fråga. I Värdepappersmarknadsföreningens Finsk kod för bolagsstyrning 2015 har bland annat konstaterats att revisionskommittén ska bedöma tillhandahållandet av sidotjänster till bolag; därför kan det inte anses att uppföljningen av beloppet för andra tjänster än revisionstjänster är någon ny skyldighet och inte heller en sådan skyldighet för vilken, om den försummas, kan åläggas någon påföljd.

Bestämmelserna om bokslut och verksamhetsberättelse hörde inte ursprungligen till verkställigheten av direktivet och förordningen i den finska lagstiftningen. Ändå yttrade sig nästan alla remissorgan om saken. Merparten av remissorganen omfattade riksdagens uttalande om att verksamhetsberättelsen ska strykas ur revisionsobjektet. Justitieministeriet konstaterade dock att verksamhetsberättelsen kan ha en annan betydelse i icke-noterade bolag. Justitieministeriet fäste uppmärksamhet vid att revisionen kan vara av särskild betydelse i icke-noterade bolag och andra sammanslutningar, där regleringen av värdepappersmarknaden och institutionerna inte i övrigt stöder ägarnas informationstillgång och ägarna inte har samma möjligheter att frigöra sig från en sammanslutning som ägarna i noterade bolag. Som exempel i justitieministeriets yttrande nämndes privata aktiebolag med placerare eller nyckelpersoner som minoritetsdelägare vid sidan av en majoritetsdelägare eller att berättelsens innehåll kan vara formbundet och behövas för bedömning av målen för den bokföringsskyldigas verksamhet, såsom i bostadsaktiebolag. En av de revisionssammanslutningar som yttrade sig omfattade förslaget om att bevara verksamhetsberättelsen som revisionsobjekt. I propositionen föreslås att verksamhetsberättelsen ska strykas ur revisionsobjektet i enlighet med riksdagens uttalande.

I fråga om strykandet av verksamhetsberättelsen ur revisionsobjektet konstaterade några remissorgan att samtidigt när revisionsobjektet i revisionslagen ändras så att verksamhetsberättelsen inte längre granskas på revisionsnivå borde också bokföringslagen ändras så att det inte längre förutsätts att bokslutet och verksamhetsberättelsen ger en rättvisande bild av verksamhetsresultatet och den finansiella ställningen. Lagen om ändring av bokföringslagen (1620/2015) trädde i kraft den 1 januari 2016. De första erfarenheterna av tillämpningen av de nya bestämmelserna fås i och med de bokslut som upprättas våren 2016. Bokföringslagen reglerar bokföringsskyldigas verksamhet och skyldigheter medan revisionslagen å sin sida innehåller bestämmelser om revision och revisorer. Arbetsfördelningen med stöd av lagarna är därmed tydligt olika. Därför har det ansetts att det inte är nödvändigt eller påkallat att ändra bokföringslagen i detta sammanhang. I propositionen föreslås inte att den nyligen reviderade bokföringslagen öppnas på nytt och ändras.

Över hälften av remissorganen föreslog att också granskningen av förvaltningen ska strykas ur revisionsobjektet. I sitt utlåtande anmärkte justitieministeriet dock att föremålet för granskningen av förvaltningen utgörs av bland annat iakttagandet av likabehandlingsprincipen (inklusive närståendetransaktioner) i fråga om bolagsmännen i en bokföringsskyldig sammanslutning med stöd av sammanslutningslagen i fråga, åtminstone till den del uppgifterna framgår av det material som utgör revisionsobjekt. Vid granskningen av förvaltningen granskas dessutom att de ekonomiska förmåner som den bokföringsskyldigas ledning åtnjuter inte överskrider de överenskomna beloppen för sådana. En revisionssammanslutning understödde att granskningen av förvaltningen ska bevaras som revisionsobjekt. Trots det omfattande understödet för att förutom verksamhetsberättelsen stryka granskningen av förvaltningen ur revisionsobjektet föreslås det i propositionen att denna ska bevaras. Så länge det saknas en detaljerad djup analys av vad strykandet av vardera ut revisionsobjektet innebär för olika intressentgrupper föreslås att granskningen av förvaltningen inkluderas i revisionsobjektet fram till dess att tillräcklig visshet om strykandets effekter har skaffats. För vidarebearbetning av frågan ska en arbetsgrupp tillsättas.

I huvudsak understödde remissorganen de flesta ändringarna. När utkastet till regeringens proposition var färdigt ordnades dessutom ett samråd till vilket 15 aktörer inbjöds. I samrådet deltog 20 personer, som företrädde följande aktörer: Centralhandelskammaren, Finansbranschens Centralförbund, Finansinspektionen, finansministeriet, Finlands näringsliv EK, Finlands Revisorer, Företagarna i Finland, justitieministeriet, KPMG Oy Ab, Revisionstillsynen (Patent- och registerstyrelsen), Revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin rf, Roschier Advokatbyrå och social- och hälsovårdsministeriet. Propositionen har beretts som tjänstemannaarbete utifrån arbetsgruppens rapport genom samtidig bedömning av yttrandenas och samrådets inverkan på propositionen. I beredningen av propositionen bistod även justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och finansministeriet i fråga om de lagar som hör till deras respektive kompetens.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Revisionslag

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

1 §. *Tillämpningsområde.* Paragrafens *1 mom.* svarar mot motsvarande moment i den gällande lagen.

Det föreslås att *2 mom.* ändras så att de nya påföljderna enligt 10 kap. ska gälla också verksamhet som omfattas av lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015).

Paragrafens *3 mom.* svarar mot motsvarande moment i den gällande lagen.

Det föreslås att paragrafens *4 mom.* ändras så att de nya påföljderna enligt 10 kap. ska tillämpas även på annan verksamhet som en revisor utövar i egenskap av revisor.

Paragrafens *5 mom.* svarar mot motsvarande moment i den gällande lagen.

Det föreslås att ett nytt *6 mom.* fogas till paragrafen. Momentet är till sin karaktär förtydligande, och i momentet ska konstateras att bestämmelser om revision av företag av allmänt intresse dessutom finns i Europeiska unionens revisionsförordning. På revision av företag av allmänt intresse ska således både denna lag och Europeiska unionens revisionsförordning tillämpas. Dessutom kan särskilda bestämmelser om revision finnas i annan lagstiftning. Företag av allmänt intresse definieras i 1 kap. 9 § i bokföringslagen (1336/1997).

Revisionsförordningen utgör direkt tillämpningsbar rätt i Finland, varför den i princip inte integreras i den nationella lagstiftningen. I förordningen finns dock vissa bestämmelser i fråga om vilka ges möjlighet att nationellt föreskriva annorlunda. I denna lag har exempelvis möjligheterna att föreskriva annorlunda enligt artikel 5.3, artikel 4.3 stycke 3, artikel 15 stycke 2 och artikel 17 stycke 4 i Europeiska unionens revisionsförordning utnyttjats.

2 §. *Definitioner.* Ingressen och 1–6 punkten i paragrafen motsvarar 1 kap. 2 § 1–6 punkten i den gällande lagen.

Det föreslås att 7 punkten i paragrafen ändras så att en ny definition av koncernföretag tas in i denna. Med koncernföretag avses ett koncernföretag enligt 1 kap. 6 § i bokföringslagen.

Paragrafen föreslås innehålla en ny 8 punkt, där en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad ska definieras. Definitionen är densamma som i 1 kap. 2 § 7 punkten i den gällande lagen.

Det föreslås att till paragrafen fogas en ny 9 punkt, där företag av allmänt intresse ska definieras. Med företag av allmänt intresse avses ett företag av allmänt intresse enligt 1 kap. 9 § i bokföringslagen.

Det föreslås att till paragrafen fogas en ny 10 punkt med en definition av vad som avses med en kedja av revisionssammanslutningar. Definitionen motsvarar definitionen i artikel 2.7 i direktivet 2006/43/EG.

Det föreslås att till paragrafen fogas en ny 11 punkt med en definition av vad som avses med en EES-stat. En EES-stat är en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, dvs. för närvarande medlemsländerna i Europeiska unionen, Island, Liechtenstein och Norge.

2 kap. **Skyldighet att låta utföra revision**

2 §. *Revisionsskyldighet.* Det föreslås att 2 kap. 2 § *5 mom.* i den gällande lagen förtydligas så att momentet delas upp i två separata moment. Nuvarande 5 mom. har i praktiken tillämpats förutom på möjligheten för sammanslutningar som befriats från revisionsskyldigheten att bestämma om utförandet av revision även på möjligheten att bestämma om val av flera revisorer. Genom den föreslagna ändringen förtydligas denna tolkning i bestämmelsen. I det föreslagna 5 mom. i paragrafen föreskrivs endast om möjligheten för sammanslutningar som med stöd av paragrafens 1–3 mom. har befriats från revisionsskyldigheten att i bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna bestämma om utförandet av revision.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt *6 mom.*, där det föreskrivs om sammanslutningars och stiftelsers möjlighet att i bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna bestämma om val av flera revisorer.

5 §. *Skyldighet att välja CGR-revisor eller revisionssammanslutning.* Det föreslås att paragrafen ändras endast sålunda att ”en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad” ändras till ”ett företag av allmänt intresse”.

7 §. *Huvudansvarig revisor.* Den första meningen i paragrafens *1 mom.* motsvarar 2 kap. 7 § 1 mom. i den gällande lagen. Den andra meningen i momentet är ny och grundar sig på artikel 24b.1 i direktivet, enligt vilket huvudkriterierna när revisionsföretaget väljer nyckelrevisor ska vara att säkerställa revisionens kvalitet, opartiskhet och självständighet och kompetens.

Den första meningen i paragrafens *2 mom.* motsvarar 2 kap. 7 § 2 mom. i den gällande lagen. Den andra meningen i momentet är ny och grundar sig på artikel 24b.1 i direktivet, enligt vilket nyckelrevisorn ska delta aktivt i revisionen.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar 2 kap. 7 § 3 mom. i den gällande lagen.

11 §. *Förbud mot avtalsvillkor som begränsar valet av revisor.* Det föreslås att till kapitlet fogas en ny 11 § som för en sammanslutnings eller stiftelses bolagsmän, bolagsstämma eller motsvarande organ stärker den faktiska friheten att fatta beslut om vem som väljs till revisor för sammanslutningen. Enligt paragrafen är sådana avtalsvillkor där en sammanslutning eller stiftelse förbinder sig till att begränsa bolagsmännens, bolagsstämmans eller motsvarande organs beslutanderätt vid valet av revisor ogiltigt. Sålunda betraktas som ogiltiga exempelvis sådana finansieringsöverenskommelser där bolagsstämmans eller motsvarande organs frihet att välja revisor begränsas exempelvis genom ett villkor som förutsätter att revisorn ska tillhöra en viss revisorsgrupp eller att revisorn ska väljas från en överenskommen lista. För tydlighetens skull konstateras att den föreslagna nya bestämmelsen inte gäller bestämmelser som tas in i ett bolagsavtal eller en bolagsordning. Bestämmelsen påverkar inte heller sådana aktieägaravtal mellan delägare i vilka sammanslutningen eller stiftelsen inte utgör part. Ett ogiltigt avtalsvillkor är sålunda inte förpliktande för ett organ i en sammanslutning. Motsvarande bestämmelse finns också i artikel 16.6 i Europeiska unionens revisionsförordning. Förbudet mot avtalsvillkor som begränsar valet grundar sig på artikel 37.3 i revisionsdirektivet.

3 kap. **Revisionens innehåll**

1 §. *Revisionsobjektet.* Paragrafen har ändrats med stöd av uttalandet i riksdagens svar i fråga om ändring av bokföringslagen (14.12.2015, RSv 95/2015), enligt vilket ”riksdagen förutsätter att regeringen i en proposition med förslag till lag om ändring av revisionslagen gör nödvändiga ändringar för att löpande revision uteslutande ska kunna gälla bokslut medan verksamhetsberättelser bara behandlas enligt det som direktiven föreskriver.”

I paragrafens *1 mom.* har således verksamhetsberättelsen strukits ur revisionsobjektet. Granskningen av förvaltningen har dock lämnats kvar som revisionsobjekt, eftersom granskningen av förvaltningen utgör en viktig del av granskningen av bokslutet. I samband med den granskas nämligen bland annat protokollen i anslutning till bolagets verksamhet och annan motsvarande dokumentation. Detta gör det möjligt att granska iakttagandet av den i sammanslutningslagen avsedda likabehandlingsprincipen för bolagsmännen i sammanslutningen, inklusive närståendetransaktioner, åtminstone till den del uppgifterna framgår av det material som utgör revisionsobjekt. Granskningen av förvaltningen omfattar också säkerställandet av att ledningens ekonomiska förmåner är avtalsenliga. Granskningen av förvaltningen är av särskild betydelse för de sammanslutningar där regleringen av värdepappersmarknaden inte stöder ägarnas informationstillgång och ägarna inte har samma möjligheter att frigöra sig från sammanslutningen som ägarna i sammanslutningar som har emitterat sina värdepapper på en reglerad marknad.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs att om det i lagstiftningen i övrigt förutsätts revision, ska på revisionen tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om revision för en räkenskapsperiod och om dess innehåll. Å andra sidan kan det annanstans i lag finnas bestämmelser som kompletterar revisionslagen, varvid de kompletterande bestämmelserna ska tillämpas. Momentet motsvarar i huvuddrag 3 kap. 1 § 2 mom. i den gällande lagen med undantag av en liten teknisk ändring.

2 §. *Revision i koncern.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar 2 § i den gällande lagen.

Till paragrafen fogas ett nytt *2 mom.*, där det föreskrivs att revisorn i moderföretaget är skyldig att underrätta Revisionstillsynen om han eller hon inte kan granska koncernbokslutet eller försäkra sig om att revisionen har utförts på korrekt sätt i enlighet med 1 mom. Om revisorn är förhindrad att utföra uppgifterna enligt 1 mom. ska han eller hon vidta lämpliga åtgärder utöver anmälningsplikten. En sådan åtgärd kan bland annat bestå av att man låter extra arbete i anslutning till revisionen utföras i företagets dotterbolag, antingen direkt eller genom att lägga ut detta på entreprenad. Paragrafens 2 mom. grundar sig på artikel 27.2 i revisionsdirektivet.

3 §. *Internationella revisionsstandarder.* I paragrafen föreslås ett nytt *2 mom.*, där det föreskrivs om att standarderna enligt 1 mom. i små företag kan tillämpas flexibelt med iakttagande av god revisionssed. Momentet grundar sig på artikel 26.5 i revisionsdirektivet, enligt vilket standarderna vid sådana revisioner kan tillämpas i proportion till storleken på och komplexiteten i verksamheten hos sådana företag. De internationella revisionsstandarderna kan sålunda också efter det att de i unionen godkänts för tillämpning på det sätt som avses i 1 mom. tillämpas smidigt med beaktande av storleken på och komplexiteten i verksamheten hos små företag. Små företag får på sätt en egen praxis utifrån vilken revisionens innehåll anpassas till respektive företags storlek och verksamhet.

Definitionen av standarder som antas för eventuell tillämpning i unionen har preciserats i direktivet. Enligt artikel 26.2 i revisionsdirektivet avses med internationella revisionsstandarder Internationella revisorsförbundets (IFAC) internationella revisionsstandarder (International Standards on Auditing (ISA), den internationella kvalitetskontrollstandarden (ISQC 1) och andra tillhörande standarder i den mån de är relevanta för revision. Standarderna antas inte i enlighet med kommittéförfarandena utan kommissionen kan, om villkoren enligt artikel 26.3

uppfylls, anta standarderna genom delegerade akter i enlighet med artikel 48 i revisionsdirektivet.

5 §. *Revisionsberättelse.* Enligt den första meningen i paragrafens *1 mom.* ska en revisor på motsvarande sätt som i den gällande lagen avge en daterad och undertecknad revisionsberättelse för varje räkenskapsperiod. Kravet på datering och underteckning grundar sig på artikel 28.4 i revisionsdirektivet, enligt vilken revisionsberättelsen ska undertecknas och dateras av revisorn. Om en sammanslutning eller stiftelse har valt fler än revisor ska revisionsberättelsen undertecknas av samtliga revisorer. Den första meningen motsvarar den första meningen i 3 kap. 5 § 1 mom. i den gällande lagen.

Enligt den andra meningen i paragrafens 1 mom. ska i revisionsberättelsen på motsvarande sätt som i den gällande lagen det bokslut som är föremål för revisionsberättelsen specificeras samt meddelas vilket bokslutsregelverk som har följts vid upprättande av bokslutet. Kravet grundar sig på artikel 28.2 a i revisionsdirektivet. Specificeringen av bokslutet förutsätter åtminstone specificering av bolagsformen och företags- och organisationsnumret för föremålet för granskningen samt information om den tidsperiod som bokslutet omspänner och om den tidpunkt då bokslutet har upprättats. I fråga om bokslutsnormerna är det på samma sätt som i den gällande lagen tillräckligt att det av revisionsberättelsen framgår enligt vilka bokslutsnormer bokslutet har upprättats: den finska bokföringslagstiftningen eller de i Europeiska unionen antagna IFRS-standarderna. Även om verksamhetsberättelsens innehåll och omfattning ständigt utvecklas och förändras såväl inom som utanför EU hänför sig revisionen ändå till den finansiella informationen om en sammanslutning eller stiftelse.

Enligt den tredje meningen i paragrafens 1 mom. ska det i revisionsberättelsen anges vilka revisionsstandarder som har följts vid revisionen. Det föreslås att den gällande lagens hänvisning till internationella revisionsstandarder stryks, eftersom god revisionssed enligt 4 kap. 3 § i Finland ska efterföljas fram till dess att standarderna antas i unionen. Ändringen motsvarar också praxisen i revisionsberättelserna. Efter att kommissionen på det sätt som anges i 3 § har godkänt att de internationella standarderna om revision ska följas i unionen ska efterföljandet av dessa omnämnas i revisionsberättelsen på det sätt som förutsätts i detta moment. Med de internationella standarder som ska efterföljas avses de samlade standarderna och inte enskilda standarder enligt det som konstateras i ovan nämnda motivering till 3 §. Meningen grundar sig på artikel 28.2 b i revisionsdirektivet.

Enligt den fjärde meningen i paragrafens 1 mom. ska revisorns verksamhetsställe uppges i revisionsberättelsen. Något motsvarande villkor finns inte i den gällande lagen även om revisorns adress i praktiken uppges i revisionsberättelserna.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs om yttranden i en revisionsberättelse. Enligt 1 punkten i momentet ska revisorn yttra sig om huruvida bokslutet enligt det bokslutsregelverk som följts ger en rättvisande bild av resultatet av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhetsresultat och dess ekonomiska ställning. I den gällande lagen förutsätts i stället för en rättvisande bild ett yttrande om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Den nya formuleringen ”rättvisande bild” motsvarar den terminologi som man gått in för i ändringen av bokföringslagen. Den nya formuleringen motsvarar också artikel 28.2 c i revisionsdirektivet, som förutsätter att revisorn anger sin uppfattning om huruvida bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med det bokslutsregelverk som har följts.

Enligt 2 mom. 2 punkten omfattar ovan nämnda yttrande dessutom skyldigheten att ta ställning till huruvida bokslutet har upprättats i enlighet med det bokslutsregelverk som följts. Detta innefattar därmed också det i artikel 28.2 stycke c led ii i revisionsdirektivet angivna kravet på ett uttalande om huruvida bokslutet uppfyller de lagstadgade kraven.

Enligt 2 mom. 3 punkten i paragrafen ska ett yttrande lämnas också om kravet i enlighet med artikel 34.1 stycke a led ii i bokslutsdirektivet 2013/34/EU enligt vilket revisionsberättelsen ska inkludera ett uttalande om huruvida förvaltningsberättelsen har upprättats enligt gällande rättsliga krav. Sådana lagstadgade bestämmelser om verksamhetsberättelsen finns bland annat i bokföringslagen, lagstiftningen om sammanslutningar, stiftelselagen (487/2015) och i speciallagar, såsom värdepappersmarknadslagen (746/2012), försäkringsbolagslagen (521/2008) och kreditinstitutslagen.

I *2 mom. 4 punkten* i paragrafen finns en nästan motsvarande bestämmelse som i 2 mom. 2 punkten i den gällande paragrafen där det konstateras att revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria. Med avvikelse från den gällande lagen föreslås det att ordet ”enhetlig”, som bättre motsvarar det engelska uttrycket ”consistent” i direktivet, ska användas i stället för ”konfliktfri”. Med konfliktfrihet, dvs. enhetlighet avses att de uppgifter som omedelbart hänför sig till sammanslutningens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning ska vara konfliktfria, dvs. enhetliga. Revisionsberättelsen ska sålunda alltid innehålla ett uttryckligt yttrande om detta. Bestämmelsen grundar sig på artikel 34.1 a i bokslutsdirektivet.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs att det revisorsyttrande som avses i 2 mom. kan lämnas utan reservation, med reservation eller med avvikande mening. I den gällande lagen på finska föreslås att termen ”ehdollinen” ska användas i stället för ”varauman sisältävä”. Om revisorn inte har kunnat ge något yttrande, ska han eller hon meddela detta i revisionsberättelsen. Bestämmelsen motsvarar artikel 28.2 c i revisionsdirektivet.

”Yttrande med reservation” motsvarar engelskans ”qualified opinion”. Ett yttrande med reservation lämnas om det inte går att lämna ett yttrande utan reservation och de faktorer som begränsar revisionen eller en meningsskiljaktighet om principerna om utförande av revisionen, sättet på vilket de har tillämpats eller tillräckligheten hos de i bokslutet presenterade uppgifterna inte är så betydande att de förutsätter lämnande av ett yttrande med avvikande mening eller ett yttrande om att revisorn avstår från att yttra sig. Ett yttrande med reservation lämnas som ett yttrande utan reservation bortsett från till vissa delar eller på ett visst villkor. Yttrande med avvikande mening (adverse opinion) lämnas när ett yttrande med reservation på ett otillräckligt sätt för fram bokslutets eller verksamhetsberättelsens missvisande karaktär eller bristfällighet. En revisor ska avstå från att yttra sig (disclaimer of opinion), om han eller hon inte har kunnat utföra revision i tillräcklig omfattning och sålunda inte kan yttra sig över huvud taget.

Om en revisor inte kan yttra sig utan reservation ska revisionsberättelsen innehålla en beskrivning av begränsningarna och de eventuella ändringar som borde ha gjorts i bokslutet eller verksamhetsberättelsen.

Paragrafens *4 mom.* är nytt och motsvarar det i artikel 34.1 b i bokslutsdirektivet angivna kravet att en revisor i revisionsberättelsen ska ange dels huruvida revisorn, mot bakgrund av den kännedom om och förståelse för företaget och dess omgivning som denne fått i samband med revisionen, har kunnat identifiera väsentliga felaktigheter i förvaltningsberättelsen, dels vilken typ av felaktighet det rör sig om.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar 3 kap. 5 § 4 mom. i den gällande lagen.

I ett nytt *6 mom.* föreslås att revisionsberättelsen ska innehålla också andra uttalanden som baserar sig på revisionen och som bolagsstämman eller något annat organ inom sammanslutningen eller stiftelsen kräver. Här avses med organ inte en verkställande direktör eller disponent eller någon annan motsvarande legitim person. En styrelse med en enda personmedlem

utgör dock ett sådant organ som kan förutsätta yttranden enligt denna paragraf. Syftet med den nya bestämmelsen är att förtydliga rättsläget till den del bolagsstämman eller ett annat organ i en sammanslutning eller stiftelse kan förutsätta också andra än ovan i denna paragraf avsedda yttranden. Bolagsstämman eller ett motsvarande organ kan dock förutsätta att i revisionsberättelsen ska lämnas endast sådana yttranden som grundar sig på den utförda revisionen och som sålunda inte ändrar revisionsobjektet eller revisionens innehåll. Föreberedandet av sådana yttranden får inte heller orsaka en revisor betydande merarbete. Sådana yttranden som ett organ i en sammanslutning kan kräva kan vara exempelvis uttalanden om disponering av resultatet och uttalande om ansvarsfrihet för de ansvarsskyldiga. Om dessa föreskrevs i 19 § 1 mom. 3 och 4 punkten i revisionslagen från 1994. Dessa frångicks dock i revisionslagen från 2007. Vartdera uttalandet hänför sig till sin karaktär till revisionen sålunda att revisorn med stöd av den utförda revisionen kan lämna dem utan extra arbete: om exempelvis förslaget till vinstdisposition eller disponering av resultatet strider mot sammanslutnings- eller stiftelselagen eller sammanslutningens eller stiftelsens bolagsordning, bolagsavtal eller stadgar ska revisorn befatta sig med detta också med stöd av 4 mom. Uttalandet om ansvarsfrihet ansluter på motsvarande sätt till 4 mom. I fråga om andra yttranden en sådana som grundar sig på den utförda revisionen är det befogat att upprätta ett separat uppdragsbrev.

I exempelvis ett yttrande om disponering av resultatet framlägger revisorn sin uppfattning om vinstdispositionen eller disponeringen av resultatet med stöd av revisionen. Revisorns yttrande grundar sig då på det förslag som sammanslutningens eller stiftelsens behöriga organ har lagt fram. Ett yttrande om disponering av resultatet kan vara positivt eller negativt. I ett positivt yttrande framför revisorn som sin uppfattning att räkenskapsperiodens vinst med stöd av revisionen kan disponeras eller förlusten täckas på det sätt som föreslagits. Ett negativt yttrande ska alltid innehålla i 7 mom. avsedda tilläggsuppgifter, dvs. yttrandet ska motiveras.

I ett yttrande om ansvarsfrihet ska revisorn däremot yttra sin uppfattning om beviljande av ansvarsfrihet för de ansvarsskyldiga i sammanslutningen eller stiftelsen. Revisorns yttrande om ansvarsfrihet uttrycker den uppfattning som revisorn med stöd av sin revision har om huruvida det finns grunder för att bevilja eller förvägra ansvarsfrihet. Yttrandet om ansvarsfrihet gäller de organ och medlemmar i organ i sammanslutningen eller stiftelsen i fråga om vilka det organ som beslutar om fastställande eller godkännande av bokslutet fattar beslut om beviljande eller förvägran av ansvarsfrihet. De ansvariga bestäms enligt den lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen. I allmänhet gäller yttrandet om ansvarsfrihet dock åtminstone sammanslutningens verkställande direktör, styrelsemedlemmar och förvaltningsrådsmedlemmar. Ett sådant yttrande om ansvarsfrihet kan vara positivt eller negativt. Det kan också vara positivt endast för en del av de ansvarsskyldiga. I fråga om ett negativt yttrande ska alltid i 7 mom. avsedda tilläggsuppgifter lämnas, dvs. yttrandet ska motiveras.

Frågan om ansvarsfrihet gäller en ansvarsskyldigs eventuella skadeståndsansvar gentemot en sammanslutning. Revisorn ska inte lämna ett negativt yttrande om ansvarsfrihet, såvida en ansvarsskyldig inte har medverkat i en handling eller försummelse som har orsakat den aktuella sammanslutningen skada enligt den lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen. Syftet med ett negativt yttrande om ansvarsfrihet är att genom revisorns åsikt fästa det beslutföra sammanträdets uppmärksamhet vid förutsättningarna för ett eventuellt väckande av skadeståndstalan. Ett yttrande om ansvarsfrihet kan naturligtvis gälla endast de sammanslutningsformer inom vilka ansvarsfrihet ska beviljas enligt lag.

Utöver de yttranden som avses här kan en revisor ombes lämna andra sådana ställningstaganden och utlåtanden som inte hänför sig till revisionen på det sätt som avses i detta moment. Sådana ställningstaganden och utlåtanden ska lämnas separat och inte inkluderas i eller bifogas revisionsberättelsen.

I ett nytt *7 mom.* i paragrafen föreslås att det i revisionsberättelsen dessutom ska ges andra behövliga tilläggsuppgifter om omständigheter som revisorn fäster särskild vikt vid. Punkten täcker artikel 28.2 d i bokslutsdirektivet. I revisionsberättelsen ska följaktligen uppges sådana eventuella övriga omständigheter som revisorn har fäst särskild uppmärksamhet vid utan att ändå lämna ett yttrande med reservation. Det kan vara påkallat att lämna tilläggsuppgifter i berättelsen, exempelvis om detta är väsenligt med tanke på revisionsberättelsens läsare. Efter behov ska tilläggsuppgifter lämnas också i anslutning till ett yttrande enligt 2 mom., en anmärkning enligt 5 mom. och uttalanden enligt 6 mom.

I enlighet med 7 mom. ska också uppgifter om omständigheter som kan ge betydande anledning att tvivla på sammanslutningens eller stiftelsens förmåga att fortsätta sin verksamhet (going concern) lämnas som tilläggsuppgifter. I gällande paragraf finns ingen uttrycklig skyldighet i fråga om detta. Det är dock inte fråga om någon ny skyldighet och det innebär inte heller någon ändring av revisionsobjektet eller revisionens innehåll. Skyldigheten att lämna nödvändiga tilläggsuppgifter omfattar redan i dagens läge skyldighet att lämna tilläggsuppgifter exempelvis om viktiga omständigheter som gäller verksamhetens kontinuitet. Också enligt de internationella revisionsstandarderna ska revisionsberättelsen redogöra för väsentlig osäkerhet i verksamhetens kontinuitet. I momentet tas på författningsnivå in ett uttryckligt omnämnande av skyldigheten att lämna upplysningar i samband med en sammanslutnings förmåga att fortsätta verksamheten. Bestämmelsen grundar sig på den nya artikeln 28.2 f i revisionsdirektivet, enligt vilken revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om alla eventuella väsentliga osäkerhetsfaktorer som avser händelser eller förhållanden som kan medföra betydande tvivel rörande företagets kapacitet till fortsatt drift. Det är fråga om en såtillvida central skyldighet som beskriver revisionens innehåll att det är ändamålsenligt att foga den till lagtexten.

I ett nytt *8 mom.* i paragrafen föreslås att det föreskrivs om avgivandet av revisionsberättelse i det fall att en sammanslutning eller stiftelse har minst två revisorer. Enligt momentet ska revisorerna avge en gemensam revisionsberättelse.

I paragrafens 8 mom. föreskrivs dessutom om framläggande av revisionsberättelse, om revisorerna är oeniga om dess innehåll. Om revisorerna inte är eniga om ett yttrande enligt 2 mom., en anmärkning enligt 5 mom. eller ett uttalande enligt 6 mom., ska var och en i berättelsen tydligt framföra sin egen ståndpunkt. Med tydligt framförande avses att respektive revisor ska framföra sin egen ståndpunkt tydligt och i separata stycken i revisionsberättelsen. Dessutom ska skälet till oenigheten anges i berättelsen. Bestämmelsen grundar sig på artikel 28.3 i revisionsdirektivet.

I paragrafens *9 mom.*, som motsvarar 3 kap. 5 § 5 mom. i den gällande lagen, föreslås tekniska justeringar bland annat till den del att en koncernberättelse inte förutsätts av en sådan koncern som inte upprättar något koncernbokslut. I bestämmelsen konstateras vidare att en koncernberättelse utgör en del av moderföretagets revisionsberättelse. Till momentet fogas en precisering av skyldigheten för en revisor som granskar ett koncernbokslut att upprätta en kompletterande rapport i fråga om den sammanslutning eller stiftelse som fungerar som moderföretag. Om föremålet för ett koncernbokslut utgörs av ett i 1 kap. 9 § i bokföringslagen avsett företag av allmänt intresse ska revisorn i en sådan sammanslutning eller en sådan stiftelse se till att upprätta en kompletterande rapport enligt artikel 11 i förordningen (EU) nr 537/2014. Skyldigheten att upprätta en kompletterande rapport omfattas av det fulla ansvar som den revisor som granskar bokslutet i ett koncernföretag bär. Bestämmelsen gäller således endast koncernbokslut. Närmare bestämmelser om den kompletterande rapporten finns i 3 kap. 6 §. Tillägget grundar sig på artikel 27 i direktivet.

5 a §. *Meddelande om bristfälligheter i revisionsberättelsen.* I en ny 5 a § föreslås att det ska föreskrivas om meddelande av bristfälligheter i en revisionsberättelse. Paragrafen grundar sig

på artikel 30a stycke 1 led d i direktivet. Enligt denna ska behöriga myndigheter ges befogenhet att ge en förklaring om att revisionsberättelsen inte uppfyller kraven i artikel 28 i revisionsdirektivet eller, i tillämpliga fall, artikel 10 i revisionsförordningen. I direktivet fastställs inte förklaringens innehåll eller det sätt på vilket förklaringen ska ges. Enligt paragrafen har revisionsnämnden befogenheter att på sin webbplats offentliggöra ett meddelande om att en revisors revisionsberättelse inte följer de bestämmelser som gäller för en sådan berättelse.

6 §. *Lämnande av revisionsberättelse och den kompletterande rapporten för revisionskommittén till en sammanslutning eller stiftelse.* En notering om lämnande av kompletterande rapport till revisionskommittén fogas till paragrafens rubrik.

I paragrafens *1 mom.* föreslås en teknisk precisering sålunda att det konstateras att det är revisorn som ska lämna revisionsberättelsen.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt *2 mom.*, där det föreskrivs att den kompletterande rapporten till revisionskommittén ska lämnas till styrelsen eller motsvarande organ i sammanslutningen eller stiftelsen. Bestämmelser om den kompletterande rapporten till revisionskommittén finns i artikel 11 i Europeiska unionens revisionsförordning. Enligt momentet ska den kompletterande rapporten till revisionskommittén lämnas till det organ som avses i 1 mom. senast när revisionsberättelsen lämnas. Bestämmelsen grundar sig på artikel 11.1 i Europeiska unionens revisionsförordning, enligt vilken en kompletterande rapport ska överlämnas till revisionskommittén i ett företag av allmänt intresse senast när revisionsberättelsen läggs fram. Enligt artikeln får medlemsstaterna emellertid kräva att denna kompletterande rapport läggs fram för det granskade företagets förvaltnings- eller kontrollorgan. Av momentet följer att revisorn ska lämna den kompletterande rapporten till revisionskommittén inte bara till revisionskommittén utan också till styrelsen eller ett motsvarande organ.

7 §. *Revisionsprotokoll.* Det föreslås att paragrafen ändras så att i ett revisionsprotokoll kan påpekas sådana omständigheter som inte framgår av revisionsberättelsen eller av den kompletterande rapporten till revisionskommittén i ett företag av allmänt intresse. Revisionsprotokollet finns således till revisorns förfogande vid revision av sammanslutningar och stiftelser och också av företag av allmänt intresse till den del omständigheterna inte behöver läggas fram i revisionsberättelsen eller den kompletterande rapporten till revisionskommittén.

Revisionsprotokollet skiljer sig från revisionsberättelsen och den kompletterande rapporten till revisionskommittén bland annat sålunda att revisorn i revisionsprotokollet redan under revisionen kan lägga fram annan sådan information som kan vara viktig att föra fram för styrelsen eller ett motsvarande organ. Det kan vara fråga om exempelvis observationer av nödvändigheten att vidta snabba åtgärder eller ådagaläggande av små brister eller fel så att de kan rättas till. Exempelvis i sådana fall kan revisorn senare bli tvungen att med avseende på revisionsberättelsen och den kompletterande rapporten till revisionskommittén bedöma betydelsen av fel som inte korrigerats.

Protokollet ska enligt paragrafen lämnas till sammanslutningens eller stiftelsens styrelse eller motsvarande organ. Enligt gällande lag ska protokollet lämnas till det organ som har till uppgift att sörja för sammanslutningens eller stiftelsens förvaltning och för att verksamheten är ordnad på ett behörigt sätt, dvs. till styrelsen eller motsvarande organ. Ordalydelsen ändras endast av lagtekniska skäl för att förenhetliga uttrycken i revisionslagen.

4 kap. **Övriga bestämmelser om revisorer**

1 §. *Yrkesetiska principer.* Det föreslås att ett uttryckligt omnämnande av bevarande av den yrkesmässiga skepticismen, dvs. kriticismen, tas in i paragrafen och att termen ”objektiivinen”

i den finska paragrafen ändras till ”puolueeton” medan paragrafen i övrigt motsvarar gällande 4 kap. 1 §. Det är inte fråga om någon ny yrkesetisk princip utan det föreslås att den yrkesmässiga skepticism som redan utgör en del av yrkeskompetensen uttryckligen omnämns i paragrafen om yrkesetiska principer på grund av dess centrala roll i revisorsarbetet. Revisorn ska till exempel vid utförande av revision bevara sin yrkesmässiga skepticism under hela uppdraget. Tillägget grundar sig på artikel 21 i revisionsdirektivet.

Med yrkesmässig skepticism avses en sådan inställning till ett uppdrag som omfattar ifrågasättande, observans på omständigheter som kan tyda på ett fel eller oegentligheter, såsom felaktigheter på grund av oärlighet, och kritisk bedömning av materialet. Skepticismen ska bevaras oberoende av revisorns tidigare erfarenhet av det granskade objektet. Skepticismen har en synnerligen accentuerad ställning exempelvis när en revisor går igenom den operativa ledningens bedömning av verkliga värden, nedskrivningar, avsättningar och motsvarande penningflöden som påverkar kontinuiteten i sammanslutningens verksamhet.

6 §. *Revisors oberoende ställning.* I paragrafen föreskrivs om en revisors oberoende. Paragrafen motsvarar i huvudsak 4 kap. 6 § i den gällande lagen. Det har förutsatts att en revisor ska bedöma sitt oberoende från och med mottagandet av ett uppdrag. Enligt den ändrade artikeln 22 i revisionsdirektivet ska opartiskhet och självständighet dock alltid krävas under åtminstone den period som revisionen omfattar. Eftersom en revisor ofta väljs till sitt uppdrag efter det att den första räkenskapsperiod som ska granskas har börjat, föreslås att i paragrafens *1 mom.* tas in ett uttryckligt omnämnande av den tid som oberoendet ska omfatta.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar 4 kap. 6 § 2 mom. i den gällande lagen.

Bakom *3 mom.* 1 punkten i paragrafen ligger de i direktivet delvis ändrade artiklarna 22.3 och 22.4, som behandlar situationer som inte nödvändigtvis är helt och hållet förbjudna, dvs. jävsgrunder. I sådana situationer kan hot mot revisorns oberoende undvikas genom skyddsåtgärder. Genom den föreslagna ändringen av 3 mom. 1 punkten i paragrafen framförs att den relation som avses i punkten kan vara någon annan än en affärsförbindelse, exempelvis så att revisorn och sammanslutningen i fråga utgör parter i en rättegång som är viktig för endera eller vardera. Uttrycket ”ekonomiska eller andra intressen” innefattar intressekonflikter enligt artikel 22.1 punkt 3, egenintresse enligt artikel 22.1 punkt 4 och ekonomisk ersättning och förmåner enligt artikel 22.5 i direktivet. Paragrafens 3 mom. 2–5 punkten motsvarar 4 kap. 6 § 3 mom. 2–5 punkten i den gällande lagen.

Paragrafens *4 och 5 mom.* svarar mot motsvarande 4 och 5 mom. i 4 kap. 6 § i den gällande lagen. I paragrafens 4 mom. fastställs den etablerade tolkningen att skyldigheten enligt bestämmelsen innefattar en revisors ständiga skyldighet att dokumentera sina åtgärder i syfte att trygga oberoendet och objektiviteten. En förtydligande teknisk ändring har gjorts i paragrafens 4 mom. Att verksamheten har ordnats så att oberoendet tryggas innebär enligt artikeln 24a i revisionsdirektivet med avseende på omfattningen och komplexiteten i revisorns hela verksamhet lämpligt effektiva förfaranden för förebyggande, upptäckt och hantering av hot mot oberoendet. Det ska i synnerhet säkerställas att inte någon annan än en person som utför revision under revisorns eller den huvudansvariga revisorns övervakning befattar sig med revisionen och på så sätt äventyrar revisionens oberoende och objektivitet (6 § 6 mom. 2 punkten).

Det föreslås att *6 mom.* 4 punkten i paragrafen ändras så att den motsvarar dess ursprungliga motivering (RP 194/2006), varmed kommissionens rekommendation om oberoende K(2002) 1873 implementerades. När oberoendet bedöms ska enligt rekommendationen delägare och andra personer i ledande ställning i revisionsbolaget likställas med revisorn när personen i fråga arbetar vid en enhet som på ett betydande sätt deltar i utförandet av ett uppdrag. Vid bedömningen av oberoendet är det sålunda av betydelse huruvida den aktuella enheten, inte per-

sonen i fråga, deltar i utförandet av uppdraget i fråga. Eftersom revisionssammanslutningarnas organisation inte följer någon enhetlig eller bestående modell går det endast att ge exempel på ”enhet”: avdelning, grupp, regionkontor eller motsvarande organisationsdel. Innehållet i punkten är dock att om en delägare eller en person i ledande ställning i den aktuella revisionssammanslutningen kan utöva betydande inverkan på revisionen ska denna person beaktas vid bedömningen av revisionens oberoende. Paragrafens 6 mom. 1–3 punkten motsvarar 4 kap. 6 § 6 mom. 1–3 punkten i den gällande lagen.

Det föreslagna nya *7 mom.* i paragrafen grundar sig på artikel 22 i revisionsdirektivet. I denna nämns som faktorer som föranleder en omvärdering, dvs. ”företagsarrangemang” i den föreslagna bestämmelsen, att det granskade företaget förvärvas av, slås samman med eller förvärvar ett annat företag. Ett exempel på en situation som den föreslagna bestämmelsen omfattar är att det granskade företaget slås samman med ett företag som leds av en person som hör till revisorns närmaste krets.

7 §. *Revisors jäv.* I *1 mom.* 1 punkten i paragrafen föreslås en komplettering med ett omnämnande av en stiftelse som hör till samma koncern. Detta motsvarar den etablerade tolkningen och bestämmelsens ursprungliga form, dvs. motiveringen till 25 § 1 mom. i föregående revisionslag (RP 194/2006 s. 47).

Paragrafens 1 mom. 2–5 punkten motsvarar 4 kap. 7 § 1 mom. 2–5 punkten i den gällande lagen.

Enligt 1 mom. 6 punkten i paragrafen kan finansiella instrument som revisionsobjektet har emitterat eller garanterat medföra jäv att verka som revisor. Med finansiella instrument avses finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § 1 mom. 1 och 3–9 punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012), dvs. exempelvis börsaktier och obligationslån. Under den tid den gällande lagen har varit i kraft har finansiella instrument beroende på typ med hänvisning till 4 och 5 punkten i detta moment ansetts ingå i bestämmelserna om antingen en revisors innehav eller förmåner som denna åtnjuter. Ett separat omnämnande av finansiella instrument är nödvändigt för att de bestämmelser om närmaste krets som avviker från övriga jävsbestämmelser och som enligt det reviderade revisionsdirektivet hänför sig till finansiella instrument och mer omfattande rekvisit för äganderätt ska kunna fastställas.

De relevanta närstående personerna med avseende på ägande eller fördel av finansiella instrument eller deltagande i en transaktion i samband med sådana bestäms enligt artikel 1.2 i direktiv 2004/72/EG (22). Denna närmaste krets är mer omfattande än den närmaste krets som tillämpas i övriga situationer enligt paragrafen och gäller således endast jävssituationer i samband med finansiella instrument. Utöver vid ägande av finansiella instrument kan en revisor bli jävig om revisorn eller dennas närmaste krets på något annat sätt får direkt ekonomisk fördel av finansiella instrument eller revisorn deltar i en transaktion som gäller sådana finansiella instrument. Sålunda kan en revisor inte kringgå jäv till följd av ägande av finansiella instrument genom att placera i sådana exempelvis via avtal om aktiebyte eller olika arrangemang med avkastningsswappar. Punkten grundar sig på artikel 22 i revisionsdirektivet.

Paragrafens 1 mom. 7 punkt motsvarar 4 kap. 7 § 1 mom. 6 punkten i den gällande lagen.

Paragrafens 1 mom. 8 punkt motsvarar 4 kap. 7 § 1 mom. 7 punkten i den gällande lagen. Det föreslås att den gällande 8 punkten stryks.

Syftet med den gällande 8 punkten har varit att trygga att den s.k. karenstiden realiseras. Punktens syften nås bättre på det sätt vilket föreslås i 4 kap. 11 § i denna lag och enligt vilket en fysisk person inte får övergå till anställning hos en granskad sammanslutning förrän ett år har

förflutit från det att personen upphörde att verka som revisor för sammanslutningen. Det föreslås att den s.k. karenstiden för en revisor i ett företag av allmänt intresse ska vara två år.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar gällande 2 mom.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar till sina huvuddrag gällande 3 mom. För tydlighetens skull har i momentet lagts till en skyldighet att avstå från ett uppdrag, om revisorn inte avstår från sin rätt inom en skälig tid.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar gällande 4 mom.

8 §. *Revisors tystnadsplikt.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar nuvarande 1 mom.

Det föreslås att *2 mom.* 1 punkten i paragrafen ändras så att utöver lag nämns även Europeiska unionens revisionsförordning. Enligt artikel 7 i revisionsförordningen ska en revisor som utför revision av ett företag av allmänt intresse informera myndigheterna om oegentligheter. Paragrafens 2 mom. 2–4 punkten motsvarar 4 kap. 8 § 2 mom. 2–4 punkten i den gällande lagen.

Det föreslås att paragrafens *3 mom.* ska ändras. I momentet föreskrivs om en revisors rätt, dvs. inte skyldighet, att oberoende av tystnadsplikten lämna en annan revisor, också i en annan stat än en EES-stat, uppgifter som behövs vid en revision. Revisorn ska bedöma nödvändigheten av lämnande av uppgifter. Dessutom ska revisorn vid sin bedömning av lämnandet av uppgifter beakta och säkerställa bland annat att lämnandet inte äventyrar insiderbestämmelserna i värdepappersmarknadslagen, bestämmelserna om likställighet i aktiebolagslagen (624/2006) eller bestämmelserna i strafflagen (39/1889). En revisor ska också ta hänsyn till bestämmelserna i personuppgiftslagen (523/1999). Beroende på situationen kan informationsutbytet mellan exempelvis revisorer för koncernbolag skötas mellan dotterbolagen och moderbolaget, varvid skyldigheten enligt värdepappersmarknadslagen att föra in anteckningar i insiderregistret ska beaktas efter behov. Det föreslagna momentet grundar sig på artikel 23.5 i direktivet. Utöver ovan stående innehåller lagen också den i 2 kap. 10 § föreskrivna skyldigheten för en revisor att ge sin efterträdare de uppgifter som behövs för att revision ska kunna utföras och ömsesidigt informationsutbyte mellan revisorer för bolag som hör till samma koncern, konsolideringsgrupp eller någon annan helhet som förutsätter gemensam rapportering. Det föreslagna 3 mom. ersätter nuvarande 3 mom., som behandlar en revisors skyldighet att meddela myndigheterna om ett förfarande som strider mot bestämmelser eller föreskrifter. Det föreslås att 2 mom. 1 punkten i denna paragraf ska föreskriva om skyldigheten att i enlighet med Europeiska unionens revisionsförordning informera om oegentligheter i samband med företag av allmänt intresse. Artikel 7 i revisionsförordningen innefattar skyldigheten för en revisor hos ett företag av allmänt intresse att informera myndigheterna om oegentligheter.

9 §. *Klientregister.* Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om klientregister. Ett klientregister är inte offentligt. Därför lämnas inte uppgifter ut ur registret till andra utomstående än myndigheter, såsom Revisionstillsynen, som utifrån sina tillsynsbefogenheter har rätt att få uppgifter av en revisor med stöd av 8 kap. 1 §. Enligt *1 mom.* i paragrafen ska i registret antecknas revisionsklientens namn, adress och verksamhetsställe, namnet på revisionssammanslutningens huvudansvariga revisor och arvoden som tagits ut för revision och arvoden som tagits ut för andra tjänster än revision under klientens respektive räkenskapsperioder. I fråga om de arvoden som tagits ut ska uppgifterna föras in i klientregistret enligt klientens och inte revisorns räkenskapsperioder, eftersom det är logiskt att uppgifterna i klientregistret sammanställs utifrån klientens förhållanden. Den föreslagna bestämmelsen grundar sig på artikel 24 b.4 i revisionsdirektivet.

Enligt *2 mom.* i paragrafen kan möjligheten att lägga ut klientregistret på entreprenad vara befogad exempelvis om en revisor som arbetar i en revisionssammanslutning vid sidan av revisionssammanslutningens uppdrag utför även andra revisioner, för vilka revisorn personligen har valts till revisor. Det är inte befogat att en revisor ska förutsättas investera i ett klientregister, om saken kan skötas effektivt genom att registerföringen läggs ut på en revisionssammanslutning.

Enligt *3 mom.* i paragrafen ska klientregistrets uppgifter om en revisionsklient bevaras i 10 år från det att revisionsuppdraget i fråga har avslutats.

10 §. *Revisionsdokumentation.* Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om revisionsdokumentation. En revisor ska dokumentera åtminstone uppgifterna enligt artikel 22 b.1 i revisionsdirektivet och, från fall till fall, uppgifterna enligt artikel 6–8 i EU:s revisionsförordning. Revisorn ska bevara alla andra uppgifter och handlingar som är viktiga för att styrka den revisionsberättelse som avses i 3 kap. 5 § och den kompletterande rapporten enligt artikel 11 i EU:s revisionsförordning och för att övervaka efterlevnaden av revisionsdirektivet och andra tillämpliga rättsliga krav.

Med avslutning av revisionsdokumentationen avses att inget material och inga anteckningar kan läggas till eller strykas ur dokumentationen efter avslutningen. Revisorn ska för sina egna processer och verktyg fastställa ett lämpligt och så tillförlitligt förfarande som möjligt för avslutning av revisionsdokumentationen. Dokumentation i pappersform kan anses ha godkänts som avslutad exempelvis sålunda att avslutningstidpunkten antecknas på omslaget. Elektronisk dokumentation kan avslutas exempelvis så att den bränns på ett optiskt datamedium. Syftet med bestämmelsen om tidsfristen för avslutning av dokumentationen är att säkerställa revisionsdokumentationens tillförlitlighet och obrutenhet i egenskap av dokumentation av revisorns arbete. Den tidsfrist på 60 dygn som grundar sig på direktivet är inte materiellt väsentlig i sig. På grund av revisionens säsongkaraktär är mindre betydande tidsfristsöverskridningar på upp till några månader oväsentliga med hänsyn till bestämmelsens syften och, beroende på omständigheterna, till och med förlåtliga. Allvarliga förseelser med avseende på bestämmelsen är däremot att innehållet i redan avslutad revisionsdokumentation ändras när utredningar som hänför sig till denna inleds, exempelvis med anledning av en talan gentemot revisorns kvalitetskontroll eller revisorn. Den föreslagna bestämmelsen grundar sig på artikel 24 b i revisionsdirektivet.

11 §. *Revisors övergång till anställning hos en granskad sammanslutning.* Den på artikel 22 a i det ändrade direktivet baserade 11 § är ny och behandlar revisorers övergång till anställning hos en granskad sammanslutning. Med övergång till anställning hos en granskad sammanslutning avses att en revisor tillträder en ledande befattning i det granskade företaget, en befattning som ledamot i revisionskommittén eller motsvarande organ eller en befattning som icke arbetande ledamot av det granskade företagets förvaltnings- eller kontrollorgan.

I paragrafens *1 mom.* fastställs bassituationen, som gäller alla revisorer och huvudansvariga revisorer som utför revision enligt 3 kap. i denna lag. Sådana personer får inte ta emot en anställning hos den granskade sammanslutningen eller ett medlemskap i dess organ förrän minst ett år har förflutit från revisionsuppdragets slut och personens mandattid samtidigt löpt ut. Denna tidsperiod kallas för s.k. cooling off, dvs. karenstid. Med nyckelpersoner i ledningen avses medlemmar i en ledningsgrupp som bistår verkställande direktören eller personer som verkställande direktören eller styrelsen har fastställt som nyckelpersoner. Ekonomidirektörer och motsvarande personer betraktas som nyckelpersoner i en sammanslutning utan separat fastställelse. Som en person som kan likställas med en revisor betraktas också en person som efter att ett revisionsuppdrag avslutats har avsagt sig godkännandet och således inte är revisor längre. Också på en sådan person ska ovan nämnda karenstid tillämpas.

I paragrafens *2 mom.* konstateras att personer som utför lagstadgade revisioner av företag av allmänt intresse utgör ett undantag från bassituationen enligt ovan nämnda 1 mom. För sådana personer är den s.k. karenstiden minst två år.

Enligt paragrafens *3 mom.* ska den i 1 mom. avsedda s.k. karenstiden på ett år tillämpas också på de anställda hos den revisor eller revisionssammanslutning som utför lagstadgad revision och på andra aktieägare i revisionssammanslutningen än de huvudansvariga revisorerna samt på andra fysiska personer som tillhandahåller tjänster som sådana revisorer eller revisionssammanslutningar kan anlita eller som de utövar bestämmande inflytande över och som själva är revisorer.

12 §. *Organisering av revisorers verksamhet.* Paragrafen är ny och grundar sig på det ändrade revisionsdirektivet, som innefattar flera bestämmelser om organiseringen av revisorers verksamhet. Bestämmelserna om klientregister och revisionsdokumentation har tagits in i lag i 9 och 10 § i detta kapitel. Till övriga nödvändiga delar får bestämmelserna om organisering av revisorers verksamhet i direktivet sättas i kraft i Finland genom förordning av arbets- och näringsministeriet

5 kap. **Särskilda bestämmelser om revisorer i och revision av företag av allmänt intresse**

I kapitlet föreskrivs om särskilda bestämmelser om revisorer i och revision av företag av allmänt intresse. Företag av allmänt intresse definieras i 1 kap. 2 §, och med ett sådant avses ett företag av allmänt intresse enligt 1 kap. 9 § i bokföringslagen. Kapitel 5 i lagen gäller sålunda framöver alla företag av allmänt intresse, medan 5 kap. i den gällande lagen innehåller bestämmelser om revisorer för sammanslutningar som är föremål för handel på en reglerad marknad. Bestämmelser om revisorer i företag av allmänt intresse finns också annanstans i denna lag, såsom i 4 kap. 11 §.

Bestämmelserna i 5 kap. 2 och 3 § i den gällande lagen om uppgifter som revisorn ska ge styrelsen och om offentliggörande av uppgifter om förvaltning och verksamhet finns framöver i artiklarna 6, 10 och 13 i revisionsförordningen. Revisionsförordningen träder i kraft utan separat genomförande den 17 juni 2016.

1 §. *Maximal mandattid.* Det föreslås att paragrafen ska föreskriva om den sammanräknade maximala mandattiden för en revisor eller revisionssammanslutning som valts till revisor för ett företag av allmänt intresse (rotation). Huvudregeln enligt *1 mom.* i paragrafen är att den sammanräknade mandattiden för en revisor eller revisionssammanslutning får uppgå till högst tio år. Bestämmelsen grundar sig på artikel 17.1 i Europeiska unionens revisionsförordning.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs om möjligheten att förlänga uppdraget enligt 1 mom. efter ovan nämnda 10 år. Uppdraget kan förlängas endast om företaget av allmänt intresse konkurrensutsätter revisionen i enlighet med artiklarna 16.1–16.5 i Europeiska unionens revisionsförordning. Efter konkurrensutsättningen får revisorn verka som revisor i sammanslutningen så att mandattiden före och efter konkurrensutsättningen uppgår till sammanlagt högst tjugo år. Bestämmelsen grundar sig på artikel 17.4 a i Europeiska unionens revisionsförordning.

Enligt *3 mom.* i paragrafen kan en revisors mandattid undantagsvis uppgå till högst tjugofyra år. Villkoret är då att den maximala tid som avses i 1 mom. har uppnåtts, att fler än en revisor eller revisionssammanslutning har anlitats samtidigt och att revisorerna i fråga avger en gemensam revisionsberättelse över revisionen.

Enligt *4 mom.* ska då de maximala tiderna enligt 1 och 2 mom. beräknas också beaktas sådana mandattider under vilka revisorn har varit en fysisk person som verkar vid en revisionssammanslutning enligt 1 eller 2 mom.

Efter att den maximala tiden enligt 1 mom. löpt ut får enligt paragrafens *5 mom.* dessutom valet av revisor avse en fysisk person i en revisionssammanslutning endast under samma förutsättningar som valet får avse revisionssammanslutningen i fråga.

2 §. *Entledigande av revisor genom domstolsbeslut.* Det föreslås att det till lagen fogas en ny bestämmelse om entledigande av en revisor genom väckande av talan gentemot denna vid en allmän domstol. Bestämmelsen gäller entledigande av revisorer i företag av allmänt intresse. Paragrafen grundar sig på artikel 38.3 i revisionsdirektivet och kompletterar 2 kap. 9 §, där det finns en allmän bestämmelse om revisorers entledigande och avgång, och 2 kap. 8 §, där det föreskrivs om Patent- och registerstyrelsens skyldighet att förordna revisor i vissa situationer.

Enligt *1 mom.* i paragrafen ska en domstol entlediga en revisor under mandattiden om det finns grundad anledning till det. Grundade anledningar kan vara exempelvis sådana skäl på basis av vilka den som valt, förordnat eller anvisat revisorn till uppdraget kan entlediga revisorn med stöd av 2 kap. 9 §. En grundad anledning kan också vara att revisorns yrkesskicklighet inte fyller de krav som skäligen kan ställas, att det bedöms att revisorns oberoende har äventyrats eller att revisorn av hälsoskäl inte klarar av att sköta sina uppgifter.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs om vem som kan väcka talan i syfte att entlediga en revisor. Talan om entledigande kan väckas av de aktieägare i ett aktiebolag som företräder minst en tjugondedel, dvs. fem procent, av det röstetal aktierna medför eller av aktiekapitalet. För entledigande av en revisor i ett andelslag kan talan väckas av de medlemmar i ett andelslag som företräder motsvarande andel av medlemmarna i andelslaget. Dessutom kan talan om entledigande väckas av Revisionstillsynen och Finansinspektionen. Saken behandlas vid domstolen som tvistemål. En revisor ska entledigas genom domstolsbeslut, när det föreligger en grundad anledning till det.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs om att entledigande av en revisor ska behandlas skyndsamt vid domstolen.

Enligt paragrafens *4 mom.* ska domstolen tillkännage Revisionstillsynen en lagakraftvunnen dom genom vilken revisorn har entledigats från sin uppgift.

3 §. *Begränsning av andra tjänster än revisionstjänster.* Möjligheten för en revisor i ett företag av allmänt intresse att tillhandahålla andra tjänster än revisionstjänster har begränsats i den nya EU-regleringen. I paragrafen föreskrivs om tillhandahållande av andra tjänster än revisionstjänster till en revisionsklient eller dennas koncernföretag. En revisor, den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam och en medlem i den kedja till vilken revisorn hör får enligt *1 mom.* tillhandahålla andra tjänster än sådana som är förbjudna enligt artikel 5 i Europeiska unionens revisionsförordning. Med kedja avses en kedja enligt artikel 2.7 i revisionsdirektivet, dvs. en större samarbetshelhet till vilken revisorn hör. Som en kedja betraktas även en enhet av aktörer som klart syftar till vinst- eller kostnadsdelning eller har gemensamt ägande, gemensam kontroll eller ledning, gemensamma strategier och förfaranden för kvalitetskontroll, gemensam affärsstrategi, använder ett gemensamt namn eller har en betydande del av gemensamma personalresurser. Artikeln innehåller detaljerade bestämmelser om sådana tjänster som inte alls får tillhandahållas den granskade enheten eller dess koncernenhet. I punkt 8 i ingressen till Europeiska unionens revisionsförordning konstateras att det vid sidan av det granskade företaget är förbjudet att tillhandahålla dess moderföretag och dess kontrollerade företag inom unionen vissa icke-revisionstjänster.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs om avvikelse från förteckningen över förbjudna tjänster enligt artikel 5 (svarta listan). I momentet preciseras de tjänster som en revisor, den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam eller en medlem i den kedja till vilken revisorn hör trots artikel 5 i Europeiska unionens revisionsförordning får tillhandahålla den granskade sammanslutningen och dess koncernföretag även framöver, även om de i princip förbjuds i ovan nämnda artikel. Undantagsbestämmelsen i momentet grundar sig på valmöjligheten för medlemsstaterna enligt artikel 5.3 i Europeiska unionens revisionsförordning, enligt vilken medlemsstaterna får tillåta tillhandahållande av vissa tjänster som i övrigt är förbjudna enligt artikel 5.

Enligt paragrafens 2 mom. får revisorn på de villkor som preciseras i 3 och 4 mom. tillhandahålla den granskade sammanslutningen och dess koncernföretag värderingstjänster; tillåtna sådana är också värderingstjänster som tillhandahålls i samband med aktuarietjänster och stödtjänster i anslutning till rättegångar. Dessutom får revisorn tillhandahålla skattetjänster i samband med ifyllande av skatteblanketter, specificering av offentliga stöd eller skatteincitament, dvs. skatteavdrag, bistånd vid skattegranskning och beräkning av direkt skatt, såsom inkomstskatt, indirekt skatt, såsom mervärdesskatt, och latent skatt samt skatterådgivning.

Enligt *3 mom.* i paragrafen får revisorn, den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam och en medlem i den kedja till vilken revisorn hör eller den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam dock inte tillhandahålla de tjänster som avses i 2 mom. om de påverkar det granskade bokslutet mer än obetydligt. Begränsningen grundar sig på artikel 5.3 a i Europeiska unionens revisionsförordning, enligt vilken de tjänster som tillhandahålls, individuellt eller sammantagna, får vara varken väsentliga eller ha någon direkt effekt på de granskade finansiella rapporterna. Enligt paragrafens 3 mom. ska revisorn dessutom före tillhandahållandet av tjänster bedöma verkningarna, och denna bedömning ska dokumenteras. Bestämmelsen grundar sig på artikel 5.3 b i Europeiska unionens revisionsdirektiv enligt vilken uppskattningen av effekten på de granskade finansiella rapporterna ska dokumenteras på ett heltäckande sätt och förklaras i den kompletterande rapporten till revisionskommittén.

I paragrafens *4 mom.* föreslås för tydlighetens skull en bestämmelse om att en revisor alltid ska iaktta bestämmelserna om oberoende ställning, jäv och de yrkesetiska principerna enligt 4 kap.

4 §. *Maximibelopp av andra arvoden än revisionsarvoden.* I artikel 4 i Europeiska unionens revisionsförordning föreskrivs om högsta arvode som får betalas till en revisor för icke-revisionstjänster. Bestämmelsen beaktar inte sådana enligt revisionslagen möjliga situationer där en fysisk person som är verksam i en revisionssammanslutning väljs till revisor. För att förhindra att bestämmelsen i EU-förordningen kringgås föreslås det att en ny bestämmelse tas in i paragrafens *1 mom*. Enligt bestämmelsen ska vid tillämpning av artikel 4 i Europeiska unionens revisionsförordning, där det föreskrivs om arvoden som betalas till en revisor, i de sammantagna arvoden som revisionsobjektet betalar till revisorn räknas in också de arvoden som betalas till revisionssammanslutningen, om revisorn är verksam i en revisionssammanslutning. I själva verket är situationen ofta den att alla sådana arvoden i stället för till revisorn betalas till den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs att Revisionstillsynen på ansökan av revisorn kan ge tillstånd att avvika från maximibeloppet av andra arvoden än revisionsarvoden enligt artikel 4.2 i Europeiska unionens revisionsförordning. Bestämmelsen grundar sig på den i artikel 4.2 stycke 3 i Europeiska unionens revisionsförordning föreskrivna valmöjligheten för medlemsstaterna.

I artikel 4.2 stycke 1 i Europeiska unionens revisionsförordning föreskrivs att om en revisor under en period av tre eller fler räkenskapsår i följd tillhandahåller andra icke-revisionstjänster än de som avses i artikel 5.1 i Europeiska unionens revisionsförordning till det granskade företaget eller dess koncernenheter får de totala arvodena för sådana tjänster under det fjärde året uppgå till högst 70 procent av genomsnittet av de arvoden som betalats för revisionen under de senaste tre räkenskapsåren. Genomsnittet räknas sålunda på basis av de tre år som föregår tillhandahållandet av tjänster, och om det mellan åren förekommer år under vilka tjänster exempelvis inte har tillhandahållits ska bestämmelsen i förordningen inte tillämpas över huvud taget.

Enligt paragrafens *3 mom.* prövas beviljandet av tillstånd till avvikelse av Revisionstillsynen. Villkoret för beviljande av tillstånd är att det för detta föreligger särskilda grunder på basis av den granskade sammanslutningens verksamhet. Sådana särskilda grunder som avses i momentet kan vara exempelvis företagsarrangemang eller andra motsvarande situationer, såsom åtgärder i anslutning till kapitalmarknadstransaktioner, förslagsvis börsintroduktion. Tjänster som i sådana särskilda situationer köps av revisorn kan hänföra sig exempelvis till börsprospekt, framställning av proformainformation och s.k. stödbrev.

Enligt paragrafens *4 mom.* kan Revisionstillsynen ge tillstånd till avvikelse från maximibeloppet enligt artikel 4.2 för högst två räkenskapsperioder i följd. Med stöd av ett tillstånd till avvikelse kan revisorn således tillhandahålla tjänster även om arvodena överstiger 70 procent av genomsnittet av revisionsarvodena under de tre föregående räkenskapsperioderna.

6 kap. **Godkännande och registrering**

9 §. *Revisorsregistret.* Paragrafens *1–3 mom.* motsvarar 6 kap. 9 § 1–3 mom. i den gällande lagen, dock så att 1 mom. 6 punkten har preciserats så att i denna uppräknas mer i detalj de påföljder som ska föras in i registret. Påföljder som ska föras in i registret är sålunda anmärkning, varning, återkallande av godkännande och tidpunkt för återkallandet, tidsbundet verksamhetsförbud, påföljdsavgift och vite. I registret ska också föras in uppgifter om revisionskommitténs anmälan om att revisionsberättelsen inte uppfyller bestämmelserna om denna.

Det föreslås att paragrafens *4 mom.* ändras så att det innehåller en ny bestämmelse om registrering av sådana revisionssammanslutningar som godkänts och registrerats som revisionssammanslutning i en annan medlemsstat. Till en revisionssammanslutnings huvudansvariga revisor hänför sig dessutom krav i form av kriterierna för godkännande enligt 6 kap. 2 och 3 §. På huvudansvariga revisorer tillämpas bestämmelserna om huvudansvariga revisorer enligt 2 kap. 7 § i lagen. Det nya momentet grundar sig på artikel 3a.1 i direktivet. Revisionstillsynen ska anmäla registrering i revisorsregistret i Finland om en sammanslutning som ska registreras här har registrerats i sin egen hemmedlemsstat. Detta grundar sig på artikel 3a.3 i direktivet.

Det föreslås att paragrafens *5 mom.*, som i huvudsak motsvarar gällande 4 mom., revideras så att det motsvarar artikel 45.1 a och 45.1 b i direktivet. Det föreslås att till momentet fogas en 1 punkt i enlighet med stycke a. Denna punkt ska gälla sådana värdepapper vilkas nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde per enhet är minst 50 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta när emissionen har skett före den 31 december 2010. Det föreslås att till momentet fogas också en 2 punkt, där den i stycke b förutsatta nya minimigränsen för det nominella värdet eller det bokföringsmässiga motvärdet är 100 000 euro när emissionen har skett efter den 31 december 2010.

Paragrafens *6 mom.* motsvarar nuvarande 5 mom.

11 §. *Erhållande av uppgifter ur registren.* Det föreslås att det i paragrafens 1 mom. görs en teknisk ändring, dvs. att lagens nummer tillfogas i samband med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

7 kap. **Styrning, utveckling och tillsyn**

2 §. *Revisionstillsynens uppgifter*. Till paragrafen föreslås ett nytt *3 mom.*, där det fastställs att Revisionstillsynen är behörig myndighet enligt artikel 20.1 i Europeiska unionens revisionsförordning med undantag för den bedömning och uppföljning av hur väl revisionskommittéerna utfört sitt arbete som avses i artikel 27.1 c i Europeiska unionens revisionsförordning, där Finansinspektionen är behörig myndighet.

3 §. *Tillsynsobjekt.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar nuvarande 1 mom.

Det föreslås att ett nytt *2 mom.* fogas till paragrafen. Momentet grundar sig på artikel 34 i direktivet. Med stöd av 6 kap. 9 § 4 och 5 mom. lyder revisionssammanslutningar som har registrerats i Finland i fråga om kvalitetskontrollen under Revisionstillsynen med avvikelse från hemstatsprincipen i motiveringen till 40 § i revisionslagen (459/2007). Revisionstillsynen utövar inte kvalitetsgranskning av revisioner som en revisionssammanslutning har utfört i hemstaten, utan i fråga om sådana revisionsuppdrag gäller hemstatsprincipen på normalt sätt. Paragrafens 2 mom. gäller revisionssammanslutningar som har godkänts och registrerats i en EES-stat.

Paragrafens *3–5 mom.* motsvarar 7 kap. 3 § 2–4 mom. i den gällande lagen med undantag av ändringen av momenthänvisningen i 3 mom.

9 §. *Kvalitetskontroll.* Paragrafens *1 mom.* 1 punkt motsvarar i övrigt den gällande lagen, men det föreslås att bestämmelsen om kvalitetsgranskning av en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad med tre års intervall ska strykas. Framöver ska sådana kvalitetsgranskningar regleras med stöd av Europeiska unionens revisionsförordning enligt de bestämmelser som för tydlighetens skull föreslås i 5 mom. nedan.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska en revisor förordnas till kvalitetsgranskning minst vart sjätte år. Bestämmelsen innehåller den inbyggda tanken att en revisor dock ska förordnas till kvalitetsgranskning oftare om en utförd riskanalys ger anledning till det. Bestämmelsen grundar sig på artikel 29.1 h i revisionsdirektivet.

Momentets 2 punkt motsvarar den gällande 1 mom. 2 punkten. Det föreslås att 3 punkten i momentet ändras så att Revisionstillsynen vid beslut om kvalitetsgranskningens innehåll och om det sätt på vilket den utförs ska beakta hur omfattande och komplex den granskade revisorns verksamhet är. Kvalitetsgranskningen ska således vara proportionell och lämplig. Ändringen grundar sig på artikel 29.1 k i revisionsdirektivet. Momentets 4 punkt motsvarar den gällande 4 punkten.

Paragrafens *2–4 mom.* motsvarar gällande 2–4 mom.

I ett nytt *5 mom.* i paragrafen föreslås för tydlighetens skull en bestämmelse om att på kvalitetsgranskning av revisorer i företag av allmänt intresse ska tillämpas Europeiska unionens revisionsförordning och bestämmelserna i dess artikel 26, där kvalitetsgranskningen av sådana revisorer regleras.

8 kap. **Tillsynsbefogenheter**

8 §. *Anlitande av utomstående sakkunniga.* Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar gällande 1 och 2 mom. dock sålunda att ordalydelsen i 2 mom. i viss mån har förtydligats utan ändring av innehållet.

Det föreslås att paragrafens *3 mom.* ska ändras så att det inkluderar en ny bestämmelse om att sakkunniga som deltar i kvalitetsgranskning ska vara oberoende av den revisor eller revisionssammanslutning som är föremål för kvalitetsgranskningen. Sakkunniga får inte ha bindningar till föremålet för kvalitetsgranskningen exempelvis i form av anställning, delägarskap eller styrelsemedlemskap. Bindningen anses upphöra när den sakkunniga under minst tre års tid har avhållit sig från att verka i uppdrag som utgör grund för bindningen till revisorn eller revisionssammanslutningen. Bindning enligt detta moment orsakas av bland annat sådana situationer som avses i 4 kap. 6 och 7 § i revisionslagen. En sakkunnig som arbetar som kvalitetsgranskare måste också försäkra att han eller hon inte har någon bindning till den revisor eller revisionssammanslutning som kvalitetsgranskas. Bestämmelsen grundar sig på artikel 29 i direktivet.

Paragrafens *4–6 mom.* motsvarar gällande 3–5 mom. dock sålunda att ordalydelserna i dessa har förtydligats utan ingripande i deras innehåll.

9 kap. **Utlämnande av uppgifter samt myndighetssamarbete**

2 §. *Revisionstillsynens och Finansinspektionens tillsynssamarbete*. Paragrafens *1 mom.* motsvarar gällande 1 mom.

Till *2 mom.* har fogats en förtydligande hänvisning till att Finansinspektionen utöver efterlevnaden av revisionslagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den även kan undersöka efterlevnaden av Europeiska unionens revisionsförordning, när tillsynen över sådana tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer som avses i 4 och 5 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) kräver det.

3 §. *Internationellt tillsynssamarbete.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar gällande 1 mom.

Det föreslås att till *2 mom.* 1 punkten i paragrafen fogas ett villkor om skydd av affärsintressena för en sammanslutning som upprättar koncernbokslut när Revisionstillsynen överlämnar handlingar till tillsynsorganet i en annan stat än en EES-stat. Handlingar kan överlämnas om handlingarna hänför sig till en sammanslutning som upprättar koncernbokslut i en stat som kräver sådana eller vars värdepapper har upptagits till handel i staten i fråga. Vid sidan av villkoren i fråga om koncernbokslut eller värdepapper kräver det nya tillägget dessutom att sammanslutningens affärsintressen inte äventyras i samband med överlämnandet av handlingarna. Sådana affärsintressen kan vara bland annat immateriella rättigheter. Bestämmelsen grundar sig på artikel 47 i direktivet. Det föreslås att det görs en teknisk ändring av 2 punkten i momentet. I övrigt motsvarar momentet 9 kap. 3 § 2 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens *3–4 mom.* motsvarar gällande 3–4 mom.

10 kap. **Påföljder**

1 §. *Anmärkning och varning.* Det finska påföljdssystemet har inkluderat anmärkning, varning och återkallande av godkännande antingen tills vidare eller för viss tid. Både revisorerna och medlemmarna i de tidigare revisionsnämnderna anser av erfarenhet att systemet har fungerat bra, varför det inte funnits någon vilja att avstå från det. Direktivet innehåller dock ett antal påföljdsslag som man velat samordna med de tidigare påföljderna så att slutresultatet inte le-

der till oskäliga eller kumulerande påföljder. Allmänna påföljder i förslaget är alltjämt anmärkning, varning och återkallande av godkännande.

Paragrafen motsvarar 10 kap. 1 § i den gällande lagen dock sålunda att utgångspunkten utgörs av anmärkning i stället för varning. I paragrafens *1 mom.* har ordet varning ersatts med ordet anmärkning. Dessutom föreslås det att paragrafens 1 mom. ska ändras så att 1–3 punkten slås samman, eftersom det anses att lagstridigt agerande omfattar alla tre nuvarande alternativ, dvs. att en revisor 1) av vårdslöshet eller oaktsamhet har handlat på ett sätt som strider mot denna lag, mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin, 2) har brutit mot sina skyldigheter som revisor eller 3) utan grund har förfarit på ett sätt som annars är ägnat att minska revisorernas yrkesmässiga tillförlitlighet eller värde. Enligt förslaget ska således en anmärkning ges om revisorn av oaktsamhet har handlat på ett sätt som strider mot denna lag, mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Dessutom ska en anmärkning ges om revisorn av oaktsamhet har handlat på ett sätt som strider mot bestämmelser om revision i annan lagstiftning. Annan lagstiftning inbegriper även Europeiska unionens revisionsförordning. I förslaget har med andra ord ansetts att lagstridighet omfattar även brott mot revisorsskyldigheterna, eftersom revisorers skyldighet har fastställts i lagarna och de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem. Detsamma gäller förfaranden som minskar revisorernas yrkesmässiga tillförlitlighet och värde. Den yrkesmässiga tillförlitligheten säkerställs bland annat genom de etiska regler som styr en revisors verksamhet.

Paragrafens 1 mom. innefattar också att en revisor anses ha handlat lagstridigt om han eller hon av oaktsamhet har brutit mot bestämmelsen i 3 kap. 5 § om upprättande av revisionsberättelse eller i ett uppdrag som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten av oaktsamhet har gett felaktiga eller vilseledande uppgifter i sitt yttrande. Om ovan nämnda handling eller försummelse utförs uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utgör den enligt detta förslag alltjämt en revisionsförseelse i enlighet med gällande lag. Gränsdragningen mellan oaktsamhet, grov oaktsamhet och uppsåtlighet avgörs med stöd av avgörandepraxisen.

Revisionsnämnden ges prövningsrätt i fråga om vilken påföljd som ska påföras. Revisionsnämnden ska med andra ord utifrån en samlad bedömning välja mellan att ge en anmärkning eller varning. Enligt 1 mom. är en anmärkning en tillräcklig påföljd om förfarandet är ringa, om det finns förmildrande omständigheter eller om förfarandet är ekonomiskt sett av ringa betydelse. Om förfarandet i motsvarande mån däremot är mer än ringa ska en varning enligt *2 mom.* ges. Också i detta moment grundar sig den föreslagna ändringen på att anmärkning ska användas som utgångspunkt i stället för varning. Avsikten har inte varit att ändra förhållandet mellan anmärkning respektive varning i den gällande lagen.

Enligt artikel 30a.1 a i direktivet ska medlemsstaterna föreskriva att de behöriga myndigheterna ges befogenhet att kräva att den fysiska eller juridiska person som bär ansvar för en överträdelse ska upphöra med sitt handlande och låta bli att upprepa det. I det finska rättssystemet anses det att förbudet att fortfara med eller upprepa klandervärt förfarande även utan separat omnämnande till väsentlig del ingår i påföljderna; därför har det ansetts att det inte behövs någon separat bestämmelse om förbud mot att fortfara med sådant förfarande.

2 §. *Återkallande av ett godkännande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar delvis 10 kap. 2 § 1 mom. i den gällande lagen. Det föreslås dock att 1 mom. 1 och 2 punkten i den gällande lagen ska sammanslås, eftersom det anses att lagstridighet inkluderar också försummelse av skyldigheterna som revisor. Revisorers skyldigheter fastställs i lagar och i bestämmelser som har utfärdats med stöd av dem. Eftersom det finns bestämmelser på olika nivåer har det ansetts att ett återkallande av godkännandet vid sidan av uppsåtlighet och grov oaktsamhet dessutom för-

utsätter betydande agerande i strid med bestämmelserna. Hänvisningen till en revisors yrkeskunnighet har strukits, eftersom det har ansetts att förutsättningarna för godkännande omfattar också yrkeskunnigheten. För tydlighetens skull konstateras att annan lagstiftning innefattar också Europeiska unionens revisionsförordning.

I paragrafens *2 mom.* görs en teknisk förtydligande ändring, dvs. preciseras att revisionsnämnden är det organ som fattar beslut om återkallande av ett godkännande. Dessutom hänvisas till 2 punkten i stället för till 3 punkten.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs att beslut om återkallande av godkännande inte kan fattas såvida det inte i samma fråga tidigare har tilldelats en varning som revisorn lämnat obeaktad och revisorn fortfarit med det förfarande eller den försummelse som varningen grundat sig på. Det föreskrivs inte längre om återkallande av godkännande för viss tid enligt 3 mom. i den gällande lagen; i stället föreslås det att det i 3 § föreskrivs om tidsbundet förbud att verka som revisor.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar 10 kap. 2 § 4 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar 5 mom. i den gällande lagen dock sålunda att behöriga myndigheter som för revisorsregister i EES-länder ska informeras också om tidsbundet förbud enligt 3 §.

Paragrafens *6 mom.* motsvarar 10 kap. 2 § 6 mom. i den gällande lagen, dock med den skillnaden att hänvisningarna har ändrats. I momentet hänvisas i stället för till 1 mom. 3 punkten till 2 punkten och på motsvarande sätt i stället för till 1 mom. 1 eller 2 punkten endast till 1 punkten.

3 §. *Tidsbundet förbud att verka som revisor.* Paragrafen är ny och grundar sig på artikel 30a.1 c i direktivet. Det tidsbundna förbudet att verka som revisor skiljer sig från återkallandet av ett godkännande sålunda att revisorn alltjämt behåller godkännandet som revisor, dvs. de s.k. bokstäverna, men inte får verka som revisor eller huvudansvarig revisor och inte heller underteckna revisionsberättelser. Revisorn kan verka som medlem i ett revisionsteam och får konsulteras i revisionsfrågor, men kan inte verka som ansvarig revisor. Revisionsnämnden kan påföra ett sådant tidsbundet förbud om den anser att en varning är en för lindrig påföljd och återkallande av godkännande en för sträng påföljd. Förbudet möjliggör en bredare påföljdsskala. I 10 kap. 2 § 3 mom. i den gällande revisionslagen föreskrivs att godkännandet kan återkallas för en viss tid på högst två år. Denna bestämmelse ersätts med ett direktivsenligt tidsbundet förbud att verka som ansvarig revisor i högst tre års tid.

4 §. *Tidsbundet förbud att verka i en revisionssammanslutnings förvaltningsorgan.* Det nya tidsbundna förbudet enligt paragrafen gäller revisorer eller andra aktieägare i en revisionssammanslutnings lagstadgade förvaltningsorgan. Bestämmelser om förbudet finns i artikel 30a.1 e och gäller deltagande i verksamheten i revisionsföretags förvaltningsorgan. Förbudet hindrar inte en revisor från att verka i revisionsuppdrag. Förbudet hänför sig snarare till en revisors roll i organiseringen av en revisionssammanslutnings interna verksamhet. En person anses ha deltagit i beslutsfattande som strider mot lag eller Europeiska unionens revisionsförordning, om personen inte aktivt har medverkat till att förhindra eller undanröja ett felaktigt beslut. Påförande av förbud förutsätter att revisorn i egenskap av medlem i sammanslutningens förvaltningsorgan agerar på ett synnerligen klandervärt sätt. Förbud kan påföras för högst tre års tid.

5 §. *Påföljdsavgift och påförande av den.* Paragrafens 5 § är ny och föreskriver om påföljdsavgift och påförande av sådan. Paragrafen grundar sig på artikel 30a.1 f, enligt vilken med-

lemsstaterna ska föreskriva att behöriga myndigheter ges befogenheter att ålägga administrativa sanktionsavgifter för fysiska och juridiska personer.

I paragrafens *1 mom.* föreskrivs att revisionsnämnden får påföra en påföljdsavgift om revisorn eller en person vars godkännande har avbrutits bryter mot tidsfristerna enligt 4 kap. 11 § som gäller revisors övergång till anställning hos en granskad sammanslutning. I en sådan situation torde hotet om varning eller återkallande av godkännandet inte vara av tillräckligt förebyggande betydelse. Hotet om en tillräckligt stor påföljdsavgift fungerar effektivare. Om en revisor beslutar att lämna revisionsbranschen kan revisorn be att Revisionstillsynen upphäver godkännandet. Ett upphävande av godkännandet befriar dock inte revisorn från skyldigheten att iaktta tidsfristen enligt 4 kap. 11 §. Påföljdsavgift kan alltid påföras för undanlåtenhet att iaktta tidsfristen oberoende av graden av oaktsamhet.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs att påföljdsavgiften för brott mot en tidsfrist enligt 4 kap. 11 § är högst 200 000 euro. Påföljdsavgiftens storlek beror på bestämmelserna i 7 § i detta kapitel.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs att påföljdsavgiften ska betalas till staten.

6 §. *Preskription och verkställighet av påföljdsavgift.* I den nya paragrafens *1 mom.* föreskrivs att påföljdsavgift inte får påföras om en framställning inte har gjorts hos revisionsnämnden inom fem år från den dag då förseelsen inträffade.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs att avgiften är direkt utsökbar. Enligt momentet får avgiften verkställas endast på basis av ett beslut som vunnit laga kraft. Verkställigheten av avgiften sköts av Rättsregistercentralen. Dessutom kan närmare bestämmelser om verkställigheten utfärdas genom förordning av statsrådet.

I paragrafens *3 mom.* föreskrivs att Rättsregistercentralen ska meddelas om en påföljdsavgift.

7 §. *Omständigheter som ska beaktas vid beslut om påföljder.* I paragrafen föreskrivs om de omständigheter som ska tas i beaktande vid beslut om administrativa påföljders och åtgärders typ och grad. I artikel 30b i direktivet uppräknas de omständigheter som de behöriga myndigheterna lämpligen ska beakta. Förteckningen i direktivet anger olika exempel. I paragrafens *1 mom.* föreskrivs att revisionsnämnden när den fattar beslut om typ av påföljd ska beakta alla relevanta omständigheter, såsom hur allvarlig överträdelsen är, dess varaktighet och graden av ansvar hos revisorn. Dessutom ska även revisorns vilja att samarbeta med den behöriga myndigheten och påföljder som revisorn påförts tidigare beaktas Nationellt har som en sådan omständighet som ansluter till den samlade bedömningen fogats till omfattningen av den skada eller olägenhet som gärningen eller försummelsen orsakat.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs att då beloppet av påföljdsavgiften bestäms ska följande omständigheter beaktas: revisorns ekonomiska ställning, varmed avses exempelvis den ansvariga sammanslutningens totala omsättning eller en fysisk persons årsinkomster. Vid bedömningen av beloppet ska också beloppet av den vinning som revisorn fått beaktas. I direktivet används i stället för vinning ordalydelsen ”beloppen för erhållen vinst eller undvikande av förluster för den ansvariga personen, i den mån de kan fastställas”.

8 §. *Offentliggörande.* Paragrafen grundar sig på direktivets artikel 30c.1 om offentliggörande av sanktioner och åtgärder. Enligt paragrafens *1 mom.* ska de behöriga myndigheterna på sin officiella webbplats offentliggöra uppgifter om följande administrativa påföljder: anmärkning, varning, återkallande av godkännande, verksamhetsförbud, vite och påföljdsavgift. Offentliggörandet får inte ske innan den person som påförts en påföljd har meddelats om beslutet. Om ett beslut offentliggörs innan besvärstiden har löpt ut ska revisionsnämnden se till att också

uppgifter om besvärssituationen och slutresultatet offentliggörs på Revisionstillsynens webbplats. De uppgifter som offentliggörs innefattar uppgifter om typen och karaktären av överträdelsen och namnet på den fysiska eller juridiska person som påförts påföljden. Uppgifterna om ovan nämnda påföljder ska föras in i revisorsregistret. Ur registret kan lämnas uppgifter om de påföljder som har förts in i registret. Om beslutet ännu inte har vunnit laga kraft får namnet på en fysisk eller juridisk person inte offentliggöras. Uppgifterna ska bevaras på webbplatsen i fem år. I artikel 30c.3 i direktivet föreskrivs att de behöriga myndigheterna ska bevara uppgifterna på webbplatsen under minst fem år efter det att all rätt att överklaga har uttömts eller löpt ut.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs att trots det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter om offentliggjorda påföljder, med undantag av uppgifter som ska hemlighållas, lämnas via det allmänna datanätet. Via det allmänna datanätet kan uppgifter endast sökas som enskilda sökningar med personens namn som sökkriterium. Till myndigheter får uppgifterna lämnas genom en teknisk anslutning.

Paragrafens *3 mom.* grundar sig på artikel 30c.2 i direktivet till den del namnet på den som pålagts påföljd inte behöver offentliggöras, om offentliggörandet äventyrar revisionsbranschens allmänna trovärdighet eller en pågående myndighetsutredning eller orsakar oproportionell skada för parterna eller vara oproportionerligt för en fysisk person. I artikel 30c.3 andra stycket konstateras att offentliggörandet av sanktioner och åtgärder och varje offentligt utlåtande ska iaktta de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet rätten till respekt för privatlivet och familjelivet och rätten till skydd av personuppgifter. Medlemsstaterna får besluta att ett sådant offentliggörande eller varje offentligt utlåtande inte ska innehålla personuppgifter i den mening som avses i artikel 2 a i direktiv 95/46/EG. I fråga om lämnandet av personuppgifter ska bestämmelserna i personuppgiftslagen följas.

9 §. *Skadeståndsskyldighet.* Paragrafen motsvarar 10 kap. 3 § i den gällande lagen med undantag för paragrafhänvisningen i *2 mom*. I momentet hänvisas i stället för till 4 kap. 8 § 3 mom. till 4 kap. 8 § 2 mom. 1 punkten.

10 §. *Straffbestämmelser.* Paragrafen motsvarar 10 kap. 4 § i den gällande lagen.

11 kap. **Särskilda bestämmelser**

1 §. *Ändringssökande.* Paragrafens *1 mom.* motsvarar 11 kap. 1 § 1 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar 11 kap. 1 § 2 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens *3 mom.* har ändrats så att det motsvarar ändringarna av påföljderna i 10 kap. Beslut av förvaltningsdomstolen kan således överklagas vid anmärkning, varning, återkallande av godkännande och dessutom tidsbundet förbud att verka i en revisionssammanslutnings förvaltningsorgan och påförande av påföljdsavgift.

Paragrafens *4 mom.* motsvarar 11 kap. 1 § 4 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens *5 mom.* motsvarar 11 kap. 1 § 5 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens *6 mom.* motsvarar 11 kap. 1 § 6 mom. i den gällande lagen.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser för lagändringarna 2016

Ikraftträdelsebestämmelsen i *1 mom.* är en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. I ikraftträdelsebestämmelsens *2 mom.* föreskrivs att de bestämmelser som gäller val av revisor samt andra tjänster än revisionstjänster som revisorn tillhandahåller tillämpas första gången under den räkenskapsperiod som börjar efter att denna lag trädde i kraft.

I ikraftträdelsens *3 mom.* föreskrivs för sin del att de bestämmelser som gäller påföljder tillämpas på sådana gärningar eller försummelser av en revisor som har inträffat efter att denna lag trädde i kraft.

I ikraftträdelsebestämmelsens *4 mom.* föreskrivs att de bestämmelser som gäller revisionsdokumentation, klientregistret och annan organisering av revisorers verksamhet ska iakttas senast från och med den 1 januari 2017.

1.2 Aktiebolagslagen

6 kap. **Aktiebolagets ledning och företrädare**

16 a §. *Styrelsens uppgifter i bolag av allmänt intresse.* I 1 mom. ingår bestämmelser om de uppgifter i anslutning till uppföljning och bedömning av finansiell rapportering och revision som styrelsen har i företag av allmänt intresse. Förslaget hänför sig till genomförandet av artikel 39 avseende revisionskommitté i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/56/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning (nedan ”direktivet”). Bestämmelser om revisionskommitténs uppgifter finns i artikel 39.6 i direktivet. Beredningen av de uppgifter som föreskrivs i momentet kan utifrån den föreslagna 16 b § ges till en revisionskommitté som är sammansatt av styrelsemedlemmar. Enligt momentets 1 och 2 punkt ska styrelsen i ett bolag av allmänt intresse särskilt följa upp och bedöma bolagets ekonomiska rapporteringssystem samt bolagets inre övervakning och granskning samt riskhanteringssystem med hänsyn till effektiviteten. Denna skyldighet motsvarar till sitt innehåll den allmänna skyldighet att ordna bolagets förvaltning enligt den gällande lagens 6 kap. 2 § 1 mom., enligt vilket styrelsen ansvarar för att organisera och upprätthålla finansiell rapportering, intern övervakning och revision samt riskhantering Det ska inte heller i fortsättningen vara styrelsens uppgift att själv ha hand om dessa uppgifter, utan att organisera skötseln av uppgifterna och uppföljningen på ett ändamålsenligt sätt. Förslaget avviker från den gällande lagen i fråga om uppföljningen och bedömningen av oberoendet hos revisionen och revisorn som uttryckligen nämns i 3 och 4 punkten i momentet. Samtidigt ska bolaget även i fråga om dessa uppgifter med stöd av värdepappersmarknadslagen och 7 § i finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemittenter, som kompletterar värdepappersmarknadslagen, ha ett organ som har hand om uppföljningen av revisionen samt bedömningen av revisorernas oberoende ställning och av sidotjänster inom revisionen. I praktiken följer ett ändamålsenligt organiserande av de uppgifter som nämns i momentet i allmänhet av att bolaget iakttar god förvaltningssed för börsnoterade bolag.

Utöver uppgifterna enligt momentet kan revisionskommittén också ges andra uppgifter, till exempel på motsvarande sätt som följer av god förvaltningssed i börsnoterade bolag kan revisionskommittén utföra följande uppgifter trots bestämmelsen: bedömning av huruvida lagar och bestämmelser iakttas i bolagets verksamhet, uppföljning av bolagets finansiella och skattemässiga ställning, uppföljning av betydande finansiella risker samt finansierings- och skatterisker som är behäftade med bolaget, uppföljning av de processer och risker som hänför sig till datasystemens tillförlitlighet och säkerhet, utredning och uppföljning av särskilda frågor som är relaterade till revisionskommitténs arbetsfält, till exempel i anslutning till bolagets verksamhetssätt och/eller enskilda risker, och handläggning av de utredningar som tas fram i bolagets bolagsstyrning.

I 2 mom. finns bestämmelser om den skyldighet styrelsen i bolag av allmänt intresse har att lägga fram ett förslag om valet av revisor för den ordinarie bolagsstämma som fattar beslut om valet av revisor. Förslaget baserar sig på artikel 39.6 f i revisionsdirektivet, och dess innehåll motsvarar god förvaltningssed i börsnoterade bolag.

I 3 mom. ingår bestämmelser om de avvikelser från tillämpningen på revisionskommitténs uppgifter som är tillåtna enligt artikel 39.3 i revisionsdirektivet. Enligt undantagsbestämmelsen i momentet gäller 1 mom. 3 och 4 punkten och 2 mom. inte för vissa sammanslutningar. Till dessa hör för det första ett bolag av allmänt intresse vars moderföretag iakttar bestämmelserna i 1 och 2 mom. i paragrafen. Om moderföretaget inte är finskt räcker det att moderföretaget följer de krav som ställs på revisionskommittén enligt revisionsdirektivet och Europeiska unionens revisionsförordning. Dotterföretaget behöver således inte följa bestämmelserna om revisionskommittén trots att dess moderföretag inte har någon revisionskommitté, om moderbolagets kontroll- och förvaltningsorgan sköter revisionskommitténs uppgifter i enlighet med revisionsdirektivet och Europeiska unionens revisionsförordning. Också fondföretag, alternativa investeringsfonder och bolag vars enda uppgift är att utfärda värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet omfattas av undantagsbestämmelsen. Det finns troligen bara ett par sådana bolag som avses i momentet i Finland. Utöver undantagen ovan kan medlemsstaterna enligt artikel 39.3 d själva bestämma att de kreditinstitut vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad men som har gett ut skuldinstrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad, förutsatt att det sammanlagda nominella beloppet för alla dessa skuldinstrument ligger under 100 000 000 EUR, inte ska omfattas av kraven på revisionskommitté.

Utöver de undantag som uttryckligen nämns i momentet följer det av 1 kap. 1 § om tillämpning i aktiebolagslagen att 16 a–16 c § i lagen inte tillämpas på de kreditinstitut för vilka separata bestämmelser om revisionskommitténs uppgifter och organiseringen av dem finns i 9 kap. 5 och 6 § i kreditinstitutslagen (610/2014). De nämnda särskilda bestämmelser som grundar sig på kreditinstitutsdirektivet (2013/36/EU) trädde i kraft den 1 januari 2015.

16 b §. *Revisionskommitté i bolag av allmänt intresse.* Det föreslås att det i denna paragraf ska föreskrivas om beredningen av styrelsens uppgifter enligt 16 a §. Beredningen av uppgifter kan enligt 1 mom. ges till en revisionskommitté som är sammansatt av styrelsemedlemmar. Bestämmelser om att tillsätta revisionskommittén finns i artikel 39.1 i revisionsdirektivet. Om bolaget saknar en revisionskommitté är det på hela styrelsens ansvar att bereda och utföra uppgifterna. Om styrelsen sköter revisionskommitténs uppgifter behöver kraven enligt 16 c § inte beaktas i dess sammansättning. Styrelsens möjlighet att utföra revisionskommitténs uppgifter grundar sig på medlemsstaternas val enligt artikel 39.2 och 4 i revisionsdirektivet. Styrelsen kan inte överföra beslutanderätten eller ansvaret för utförandet av uppgifterna enligt 16 a § 1 och 2 mom. till revisionskommittén.

I 2 mom. ingår bestämmelser om möjligheten att sammanslå revisionskommitténs uppgifter med uppgifterna i något annat styrelseutskott. Bestämmelsen baserar sig på artikel 39.4 i direktivet. Sammansättningen av utskotten ska då motsvara de krav som ställs på revisionskommitténs sammansättning i 16 c §. Revisionskommitténs uppgifter kan dock inte fördelas mellan olika organ.

Alla kreditinstitut har dock exkluderats från paragrafens tillämpningsområde eftersom det finns motsvarande bestämmelser om dem och om deras revisionskommittéer som i direktivet i 9 kap. 5 och 6 § i kreditinstitutslagen (610/2014). De särskilda bestämmelser som grundar sig på kreditinstitutsdirektivet (2013/36/EU) trädde i kraft den 1 januari 2015.

16 c §. *Medlemmarna i revisionskommittén.* I paragrafen finns det bestämmelser om medlemmarna i revisionskommittén. I 1 mom. föreskrivs det att revisionskommitténs medlemmar inte får delta i den dagliga ledningen av bolaget. Enligt artikel 39.1 ska revisionskommitténs medlemmar vara ”icke arbetande ledamöter” av företagets förvaltning. Begreppet ”icke arbetande ledamöter av det granskade företagets förvaltningsorgan” är inte vedertaget i Finland och därför föreslås uttrycket ”att delta i den dagliga ledningen” i paragrafen. Eftersom revisionskommitténs uppgifter också omfattar eventuella uppgifter i anslutning till koncern eller koncernbokslut föreslås det att revisionskommitténs medlemmar inte heller får delta i den dagliga ledningen av andra sammanslutningar eller stiftelser som kan sammanslås i koncernbokslutet. I annat fall kan revisionskommitténs oberoende av kontrollobjekten äventyras.

Enligt 2 mom. ska minst en av revisionskommitténs medlemmar ha sakkunskap om ekonomiförvaltning. Kravet grundar sig på artikel 39.1 andra stycket enligt vilket ”redovisnings- och/eller revisionskompetens” förutsätts. Med kompetens avses här sådan kompetens som har förvärvats genom erfarenhet och ofta också genom studier eller forskning. Till exempel uppgifter som ekonomichef, övriga krävande uppgifter inom ekonomiförvaltningen eller uppgift som revisor är typiska sätt att förvärva avsedd kompetens. Kravet avseende kompetens har inte som syfte att ålägga revisionskommitténs medlemmar olika ömsesidigt ansvar.

7 kap. **Revision och särskild granskning**

8 §. *Särskild granskare.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

22 kap. **Skadestånd**

4 §. *Revisorers skadeståndsskyldighet.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

6 §. *Beslutsfattandet i bolaget.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

7 §. *Aktieägares rätt att föra talan för bolaget.* Laghänvisningen i det inledande stycket i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

8 §. *Preskription av talerätt.* Laghänvisningen i det inledande stycket i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

9 §. *Bestämmelsernas tvingande natur.* Laghänvisningen i det inledande stycket i paragrafen och i 3 mom. ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

1.3 Lagen om andelslag

6 kap. **Andelslagets ledning och företrädare**

16 a §. *Styrelsens uppgifter i andelslag av allmänt intresse.* I 1 mom. ingår bestämmelser om de uppgifter i anslutning till uppföljning och bedömning av ekonomisk rapportering och revision som styrelsen har i andelslag av allmänt intresse. Förslaget hänför sig till genomförandet av artikel 39 avseende revisionskommitté i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/56/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning (nedan ”direktivet”). Bestämmelser om revisionskommitténs uppgifter finns i artikel 39.6 i direktivet. Beredningen av de uppgifter som fö-

reskrivs i momentet kan utifrån den föreslagna 16 b § ges till en revisionskommitté som är sammansatt av styrelsemedlemmar. Enligt momentets 1 och 2 punkt ska styrelsen i ett andelslag av allmänt intresse särskilt följa upp och bedöma andelslagets ekonomiska rapporteringssystem samt andelslagets inre övervakning och granskning samt riskhanteringssystem med hänsyn till effektiviteten. Denna skyldighet motsvarar till sitt innehåll den allmänna skyldighet att ordna andelslagets förvaltning enligt den gällande lagens 6 kap. 2 § 1 mom., enligt vilket styrelsen ansvarar för att organisera och upprätthålla finansiell rapportering, intern övervakning och revision samt riskhantering på ett sätt som motsvarar verksamhetens art och omfattning. Det ska inte heller i fortsättningen vara styrelsens uppgift att själv ha hand om dessa uppgifter, utan att organisera skötseln av uppgifterna och uppföljningen på ett ändamålsenligt sätt. Förslaget avviker från den gällande lagen i fråga om uppföljningen och bedömningen av oberoendet hos revisionen och revisorn som uttryckligen nämns i 3 och 4 punkten i momentet. Samtidigt ska andelslaget även i fråga om dessa uppgifter med stöd av värdepappersmarknadslagen och 7 § i finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemittenter, som kompletterar värdepappersmarknadslagen, ha ett organ som har hand om uppföljningen av revisionen samt bedömningen av revisorernas oberoende ställning och av sidotjänster inom revisionen. I praktiken följer ett ändamålsenligt organiserande av de uppgifter som nämns i momentet i allmänhet av att andelslaget iakttar god förvaltningssed för börsnoterade bolag.

Utöver uppgifterna enligt momentet kan revisionskommittén också ges andra uppgifter, till exempel på motsvarande sätt som följer av god förvaltningssed i börsnoterade bolag kan revisionskommittén utföra följande uppgifter trots bestämmelsen: bedömning av huruvida lagar och bestämmelser iakttas i andelslagets verksamhet, uppföljning av andelslagets finansiella och skattemässiga ställning, uppföljning av betydande finansiella risker samt finansierings- och skatterisker som är behäftade med andelslaget, uppföljning av de processer och risker som hänför sig till datasystemens tillförlitlighet och säkerhet, utredning och uppföljning av särskilda frågor som är relaterade till revisionskommitténs arbetsfält, till exempel i anslutning till andelslagets verksamhetssätt och/eller enskilda risker, och handläggning av de utredningar som tas fram i andelslagets bolagsstyrning.

I 2 mom. finns bestämmelser om den skyldighet styrelsen i andelslag av allmänt intresse har att lägga fram ett förslag om valet av revisor för ordinarie andelsstämma som fattar beslut om valet av revisor. Förslaget baserar sig på artikel 39.6 f i revisionsdirektivet, och dess innehåll motsvarar god förvaltningssed i börsnoterade bolag.

I 3 mom. ingår bestämmelser om de avvikelser från tillämpningen på revisionskommitténs uppgifter som är tillåtna enligt artikel 39.3 i revisionsdirektivet. Enligt undantagsbestämmelsen i momentet gäller 1 mom. 3 och 4 punkten och 2 mom. inte för vissa sammanslutningar. Till dessa hör för det första ett andelslag av allmänt intresse vars modersammanslutning iakttar bestämmelserna i 1 och 2 mom. i paragrafen. Om modersammanslutningen inte är finsk räcker det att modersammanslutningen följer de krav som ställs på revisionskommittén enligt revisionsdirektivet och Europeiska unionens revisionsförordning. En dottersammanslutning behöver således inte följa bestämmelserna om revisionskommittén trots att dess modersammanslutning inte har någon revisionskommitté, om modersammanslutningens kontroll- och förvaltningsorgan sköter revisionskommitténs uppgifter i enlighet med revisionsdirektivet och Europeiska unionens revisionsförordning. Också fondföretag, alternativa investeringsfonder och sammanslutningar vars enda uppgift är att utfärda värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet omfattas av undantagsbestämmelsen. Det finns troligen bara ett par sådana sammanslutningar som avses i momentet i Finland. Utöver undantagen ovan kan medlemsstaterna enligt artikel 39.3 d själva bestämma att de kreditinstitut vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad men som har gett ut skuldinstrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad, förutsatt att det sammanlagda nominella beloppet för alla

dessa skuldinstrument ligger under 100 000 000 EUR, inte ska omfattas av kraven på revisionskommitté.

Utöver de undantag som uttryckligen nämns i momentet följer det av 1 kap. 1 § om tillämpning i lagen om andelslag att 16 a – 16c § i lagen inte tillämpas på de kreditinstitut för vilka separata bestämmelser om revisionskommitténs uppgifter och organiseringen av dem finns i 9 kap. 5 och 6 § i kreditinstitutslagen (610/2014). De nämnda särskilda bestämmelser som grundar sig på kreditinstitutsdirektivet (2013/36/EU) trädde i kraft den 1 januari 2015.

16 b §. *Revisionskommitté i andelslag av allmänt intresse.* Det föreslås att det i denna paragraf ska föreskrivas om beredningen av styrelsens uppgifter enligt 16 a §. Beredningen av uppgifter kan enligt 1 mom. ges till en revisionskommitté som är sammansatt av styrelsemedlemmar. Bestämmelser om att tillsätta revisionskommittén finns i artikel 39.1 i revisionsdirektivet. Om andelslaget saknar en revisionskommitté är det på hela styrelsens ansvar att bereda och utföra uppgifterna. Om styrelsen sköter revisionskommitténs uppgifter behöver kraven enligt 16 c § inte beaktas i dess sammansättning. Styrelsens möjlighet att utföra revisionskommitténs uppgifter grundar sig på medlemsstaternas val enligt artikel 39.2 och 4 i revisionsdirektivet. Styrelsen kan inte överföra beslutanderätten eller ansvaret för utförandet av uppgifterna enligt 16 a § 1 och 2 mom. till revisionskommittén.

I 2 mom. ingår bestämmelser om möjligheten att sammanslå revisionskommitténs uppgifter med uppgifterna i något annat styrelseutskott. Bestämmelsen baserar sig på artikel 39.4 i direktivet. Sammansättningen av utskotten ska då motsvara de krav som ställs på revisionskommitténs sammansättning i 16 c §. Revisionskommitténs uppgifter kan dock inte fördelas mellan olika organ.

Alla kreditinstitut har dock exkluderats från paragrafens tillämpningsområde eftersom det finns motsvarande bestämmelser om dem och om deras revisionskommittéer som i direktivet i 9 kap. 5 och 6 § i kreditinstitutslagen (610/2014). De särskilda bestämmelser som grundar sig på kreditinstitutsdirektivet (2013/36/EU) trädde i kraft den 1 januari 2015.

16 c §. *Medlemmarna i revisionskommittén.* I paragrafen finns det bestämmelser om medlemmarna i revisionskommittén. I 1 mom. föreskrivs det att revisionskommitténs medlemmar inte får delta i den dagliga ledningen av andelslaget. Enligt artikel 39.1 ska revisionskommitténs medlemmar vara ”icke arbetande ledamöter” av företagets förvaltning. Begreppet ”icke arbetande ledamöter av det granskade företagets förvaltningsorgan” är inte vedertaget i Finland och därför föreslås uttrycket ”att delta i den dagliga ledningen” i paragrafen. Eftersom revisionskommitténs uppgifter också omfattar eventuella uppgifter i anslutning till koncern eller koncernbokslut föreslås det att revisionskommitténs medlemmar inte heller får delta i den dagliga ledningen av andra sammanslutningar eller stiftelser som kan sammanslås i koncernbokslutet. I annat fall kan revisionskommitténs oberoende av kontrollobjekten äventyras.

Enligt 2 mom. ska minst en av revisionskommitténs medlemmar ha sakkunskap om ekonomiförvaltning. Kravet grundar sig på artikel 39.1 andra stycket enligt vilket ”redovisnings- och/eller revisionskompetens” förutsätts. Med kompetens avses här sådan kompetens som har förvärvats genom erfarenhet och ofta också genom studier eller forskning. Till exempel uppgifter som ekonomichef, övriga krävande uppgifter inom ekonomiförvaltningen eller uppgift som revisor är typiska sätt att förvärva avsedd kompetens. Kravet avseende kompetens har inte som syfte att ålägga revisionskommitténs medlemmar olika ömsesidigt ansvar.

7 kap. **Revision, verksamhetsgranskning, medlemmarnas granskningsrätt och särskild granskning**

16 §. *Särskild granskare.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

25 kap. **Skadestånd**

4 §. *Revisorers och verksamhetsgranskares skadeståndsskyldighet.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

6 §. *Beslutsfattandet i andelslaget.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

7 §. *Medlemmars, fullmäktigeledamöters, andelsägares och aktieägares rätt att föra talan för andelslaget.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

8 §. *Preskription av talerätt.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

9 §. *Bestämmelsernas tvingande natur.* Laghänvisningen i det inledande stycket i 1 mom. och i 3 mom. ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

1.4 Lagen om bostadsaktiebolag

9 kap. **Revision, verksamhetsgranskning och särskild granskning**

14 §. *Särskild granskare.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

24 kap. **Skadestånd**

4 §. *Revisorers skadeståndsskyldighet.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

8 §. *Beslutsfattandet i bolaget.* Laghänvisningen i 1 mom. ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

9 §. *Aktieägares rätt att föra talan för bolaget.* Laghänvisningen i 1 mom. ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

10 §. *Preskription av talerätt.* Laghänvisningen i 1 mom. ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

11 §. *Bestämmelsernas tvingande natur.* Laghänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

1.5 Lagen om öppna bolag och kommanditbolag

10 kap. **Revision**

10 §. *Skadeståndsskyldighet.* Laghänvisningen i 1 mom. ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

1.6 Stiftelselagen

4 kap. **Revision**

1 §. *Revisionsskyldighet och tillämplig lag.* Hänvisningen i 2 mom. ändras så att den gäller den nya revisionslagen (1141/2015).

4 §. *Revisorssuppleant.* I paragrafen ändras paragrafhänvisningen till den gällande revisionslagen.

5 kap. **Bokslut och verksamhetsberättelse**

2 §. *Verksamhetsberättelse.* Hänvisningen i paragrafen ändras till gällande bokföringslag.

8 kap. **Skadestånd**

2 §. *Revisors skadeståndsskyldighet.* Hänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

4 §. *Fattande av beslut om skadeståndsskyldighet i en stiftelse.* Hänvisningen i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

5 §. *Någon annan persons och myndigheters rätt att föra talan för stiftelsen.* Hänvisningen i 1 mom. ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

6 §. *Preskription av talerätt.* Hänvisningen i 1 mom. ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

7 §. *Bestämmelsernas tvingande natur.* Hänvisningen i paragrafen ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

14 kap. **Tillsyn över stiftelser**

6 §. *Revisorernas rätt att lämna uppgifter till registermyndigheten.* I paragrafen ändras paragrafhänvisningen till den gällande revisionslagen.

1.7 Föreningslagen

39 §. *Skadeståndsskyldighet.* Laghänvisningen om skadestånd i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

1.8 Lagen om bostadsrättsföreningar

60 §. *Förbud att bevilja lån och att ställa säkerhet.* Det föreslås att 60 § om förbud att bevilja lån och att ställa säkerhet i lagen om bostadsrättsföreningar ändras så att man i den i fråga om släktskapsförhållande hänvisar till den föreslagna ändringen av 4 kap. 7 § i revisionslagen.

1.9 Försäkringsbolagslagen

6 kap. **Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar**

7 a §. *Revisionskommitté.* Det föreslås att en ny paragraf ska fogas till kapitlet med bestämmelser om försäkringsbolagets skyldighet att organisera revisionskommitténs verksamhet.

Närmare bestämmelser om organiseringen av revisionskommitténs uppgifter och dess medlemmar finns i 6 kap. 16 a–c § i aktiebolagslagen.

7 kap. **Revision och särskild granskning**

1 §. *Tillämplig lag.* Det föreslås att det till 1 mom. fogas en bestämmelse i vilken man hänvisar till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse. Förordningen ska tillämpas på försäkringsbolag.

Enligt förslaget ska till 2 mom. sammanslås de motsvarande tillämpliga bestämmelser som avses i 3 mom. Samtidigt föreslås det att 3 mom. ska upphävas eftersom särskilda bestämmelser inte behövs för de resterande bestämmelser som tillämpas på försäkringsbolag.

3 §. *Behörighetskrav för revisorer.* Det föreslås att paragrafen upphävs eftersom det finns bestämmelser om behörighetskraven för revisorer för företag av allmänt intresse i 2 kap. 5 § i revisionslagen.

4 §. *Revisorssuppleant.* Det föreslås att paragrafen upphävs eftersom det finns motsvarande bestämmelser i 2 kap. 3 § i revisionslagen.

8 §. *Förordnande av revisor.* Paragrafens 1, 2 och 3 mom. motsvarar 1, 3 och 2 mom. i gällande paragraf. Ordningen av 2 och 3 mom. har bytts på det sätt att ordningen är densamma som i 2 kap. 8 § i revisionslagen.

I förslaget kompletteras 4 mom. jämfört med den gällande bestämmelsen så att Finansinspektionens förordnande får verkställas utan att det vunnit laga kraft. Därtill föreslås det att ett förordnande inte kan meddelas efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och beslutet om det har vunnit laga kraft. Förslaget motsvarar till sitt innehåll 2 kap. 8 § 4 mom. i revisionslagen.

10 §. *Särskild granskare.* I paragrafen föreslås det att hänvisningen till bestämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet ska preciseras.

13 §. *Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter.* En ändring av hänvisningen av teknisk natur till rätt moment i 6 § föreslås.

28 kap. **Skadestånd samt inlösenskyldighet till följd av missbruk av inflytande**

5 §. *Revisorers skadeståndsskyldighet.* I paragrafen föreslås det att en teknisk precisering ska göras i hänvisningen till revisors skadeståndsskyldighet. För övrigt ändras paragrafen inte.

7 §. *Beslutsfattandet i bolaget.* I 1 mom. föreslås det att en teknisk precisering ska göras i hänvisningen till revisorers skadeståndsskyldighet. I paragrafen görs en teknisk korrigering på så sätt att omnämnandet av Försäkringsinspektionen ändras till Finansinspektionen. För övrigt ändras paragrafen inte.

8 §. *Delägares rätt att föra talan för bolaget.* I 1 mom. föreslås det att en teknisk precisering ska göras i hänvisningen till revisorers skadeståndsskyldighet. För övrigt ändras paragrafen inte.

9 §. *Preskription av talerätt.* I det inledande stycket i paragrafen föreslås det att en teknisk precisering ska göras i hänvisningen till revisorers skadeståndsskyldighet. För övrigt ändras paragrafen inte.

10 §. *Bestämmelsernas tvingande natur.* I det inledande stycket i 1 mom. och 3 mom. föreslås det att en teknisk precisering ska göras i hänvisningen till revisorers skadeståndsskyldighet. För övrigt ändras paragrafen inte.

1.10 Lagen om utländska försäkringsbolag

39 a §. *Revision.* Paragrafens 1 och 5 mom. motsvarar gällande lag.

I 2 mom. 3 punkten preciseras enligt gällande tolkning att Finansinspektionen också ska begära ett utlåtande i ett ärende som gäller jäv.

Enligt förslaget ska 3 mom. preciseras på det sätt som motsvarar 2 kap. 8 § 4 mom. i revisionslagen.

I 4 mom. föreslås en ändring av hänvisningen av teknisk natur så att den hänvisar till rätt bestämmelse. I den gällande lagen hänvisas till 7 kap. 7 § i försäkringsbolagslagen som har upphävts 2008, och bestämmelser om ärendet har i detta sammanhang införts i 31 § i lagen om Finansinspektionen.

Det föreslås att 6 mom. upphävs, eftersom den behöriga myndigheten kan meddela anvisningar utan särskilt bemyndigande.

1.11 Lagen om försäkringskassor

56 §. I 1 mom. föreslås en förklaring enligt vilken 5 kap. i revisionslagen inte tillämpas på revision av en försäkringskassa. Försäkringskassor har inte definierats som företag av allmänt intresse. Därför föreskrivs det för klarhetens skull att bestämmelserna i revisionslagen som gäller för denna typ av sammanslutningar inte ska tillämpas på försäkringskassor.

Det föreslås att hänvisningarna i den gällande bestämmelsen ska beskrivas i 2 mom. Hänvisningarna till bestämmelserna i 4 kap. 7 § 8 punkten i revisionslagen ska enligt förslaget upphävas, och motsvarande bestämmelser ska införas i 4 kap. 11 §, och den bestämmelse som jämställs med den ska också införas i lagen om försäkringskassor. Trots att en försäkringskassa som bedriver lagstadgad verksamhet inte betraktas som ett företag av allmänt intresse är karenstiden för en revisor i en sådan försäkringskassa två år i likhet med den gällande lagen. I likhet med gällande lag ska kvalitetsgranskning på samma sätt utföras på revisorer i sådana pensionskassor med högst tre års mellanrum. Enligt förslaget ska bestämmelserna i revisionslagen tillämpas på försäkringskassor som bedriver frivillig verksamhet.

Enligt förslaget ska 3 mom. ändras så att försäkringskassan är skyldig att välja endast en revisor. I försäkringskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet förutsätts dock på samma sätt som i övriga sammanslutningar som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet att minst en revisor och revisorssuppleant ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor. I fråga om övriga försäkringskassor ska de allmänna bestämmelserna i revisionslagen iakttas. Revisorn eller revisorerna väljs av kassamötet. Det föreslås att 4 och 5 mom. i den gällande paragrafen upphävs eftersom det finns bestämmelser med motsvarande innehåll i 2 kap. 3 § i revisionslagen.

57 §. Den gällande paragrafen ska ersättas med en ny bestämmelse. I bestämmelsen har det beaktats att det enligt 12 § 17 punkten i gällande lag om försäkringskassor i stadgarna ska anges antalet eller minsta och största antalet styrelsemedlemmar och eventuella suppleanter för dem samt revisorer och revisorssuppleanter, samt deras mandatperiod och avgångsålder. Därför ingår i förslaget inte längre någon bestämmelse som motsvarar den första meningen i 57 § i gällande lag.

Det föreslagna 1 mom. tillämpas på revisorer i pensionskassor som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet. Enligt första meningen i momentet är deras mandatperiod högst tio år. Detta motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 1 § 1 mom. i gällande revisionslag så ändrat att den maximala mandatperioden i enlighet med reformerna i revisionslagen har förlängts från sju år till 10 år. I andra och tredje meningen i det föreslagna momentet föreslås bestämmelser som till sitt innehåll motsvarar 5 kap. 1 § 2 och 3 mom. i gällande revisionslag. Bestämmelserna är fortsättningsvis motiverade med tanke på en ändamålsenlig reglering av mandatperioden.

I 2 mom. föreskrivs om upphörandet av mandatperioden både i fråga om försäkringskassor som bedriver annan än lagstadgad verksamhet och i fråga om pensionskassor som bedriver lagstadgad verksamhet. Till denna del motsvarar bestämmelsen andra meningen i 57 § i den gällande lagen om försäkringskassor.

61 §. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar bestämmelserna i gällande paragraf. I 3 mom. preciseras enligt gällande tolkning att Finansinspektionen också ska begära ett utlåtande i ett ärende som gäller jäv. Enligt förslaget ska 4 mom. preciseras på det sätt som motsvarar 2 kap. 8 § 4 mom. i revisionslagen.

69 §. Paragrafens 1, 2 och 4 mom. motsvarar gällande bestämmelse. I 3 mom. ska det preciseras att det som föreskrivs om revisors skadeståndsskyldighet i revisionslagen också ska tillämpas på särskilda granskare. I gällande lag finns inga uttryckliga bestämmelser om detta. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 7 kap. 10 § i försäkringbolagslagen och 9 kap 6 § i lagen om försäkringsföreningar. I paragrafen görs en teknisk korrigering på så sätt att omnämnandena av Försäkringsinspektionen ändras till Finansinspektionen.

157 §. I det inledande stycket i paragrafen föreslås det att hänvisningen till bestämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet ska ändras. För övrigt ändras paragrafen inte.

1.12 Lagen om pensionsstiftelser

31 §. I 1 mom. föreslås en förklaring enligt vilken 5 kap. i revisionslagen inte tillämpas på revision av en pensionsstiftelse. Pensionsstiftelser har inte definierats som företag av allmänt intresse. Därför föreskrivs det för klarhetens skull att bestämmelserna i revisionslagen som gäller för denna typ av sammanslutningar inte ska tillämpas på pensionsstiftelser.

Det föreslås att hänvisningarna i den gällande bestämmelsen ska beskrivas i 2 mom. Bestämmelserna i 4 kap. 7 § 8 punkten ska enligt förslaget upphävas, och motsvarande bestämmelser ska införas i 4 kap. 11 § i revisionslagen, och den bestämmelse som jämställs med den ska också införas i lagen om pensionsstiftelser. Trots att en B-pensionsstiftelse eller en AB-pensionsstiftelse som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet inte betraktas som ett företag av allmänt intresse är karenstiden för en revisor i en sådan pensionsstiftelse två år i likhet med den gällande lagen. I likhet med gällande lag ska kvalitetsgranskning på samma sätt utföras på revisorer i sådana pensionsstiftelser med högst tre års mellanrum. Enligt förslaget ska bestämmelserna i revisionslagen tillämpas på pensionsstiftelser som bedriver frivillig verksamhet.

Enligt förslaget ska 3 mom. ändras så att pensionsstiftelsen är skyldig att välja endast en revisor. I B-pensionsstiftelser eller AB-pensionsstiftelser som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet förutsätts dock på samma sätt som i övriga sammanslutningar som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet att minst en revisor och revisorssuppleant ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor. I fråga om övriga pensionsstiftelser ska de allmänna bestämmelserna i revisionslagen iakttas. Beslut om val av revisor eller revisorer fattas av styrelsen eller av förvaltningsrådet om pensionsstiftelsen har ett sådant.

Det föreslås att 4 mom. ska upphävas, enligt vilket arbetsgivaren vid grundandet av en pensionsstiftelse ska välja revisor, dock så att arbetsgivaren vid val av revisorer som företräder verksamhetskretsen ska höra företrädare för verksamhetskretsen. Enligt förslaget ska styrelsen välja revisor när en pensionsstiftelse grundas och i regel även vid andra tillfällen. Vid grundandet av en pensionsstiftelse väljer arbetsgivaren alla styrelsemedlemmar med stöd av 17 § 3 mom. i lagen om pensionsstiftelser. Arbetsgivaren ska välja minst två styrelsemedlemmar som kan höra till pensionsstiftelsens verksamhetskrets efter att först ha hört representanter för verksamhetskretsen. Förslaget förenklar förfarandet vid valet av revisor.

Det föreslås att 5 och 6 mom. i den gällande paragrafen upphävs eftersom det finns bestämmelser med motsvarande innehåll i 2 kap. 3 § i revisionslagen.

32 §. Den gällande paragrafen ska ersättas med en ny bestämmelse. I bestämmelsen har det beaktats att det enligt 9 § 11 punkten i gällande lag om pensionsstiftelser i stadgarna bland annat ska anges antalet medlemmar och suppleanter i styrelsen samt antalet revisorer och revisorssuppleanter, deras mandatperiod och hur de väljs. Därför ingår i förslaget inte längre någon bestämmelse som motsvarar första meningen i 32 § i gällande lag.

Det föreslagna 1 mom. tillämpas på revisorer i B- eller AB-pensionsstiftelser som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet. Enligt första meningen i momentet är deras mandatperiod högst tio år. Detta motsvarar till sitt innehåll 5 kap. 1 § 1 mom. i gällande revisionslag så ändrat att den maximala mandatperioden i enlighet med reformerna i revisionslagen har förlängts från sju år till 10 år. I andra och tredje meningen i det föreslagna momentet föreslås bestämmelser som till sitt innehåll motsvarar 5 kap. 1 § 2 och 3 mom. i gällande revisionslag. Bestämmelserna är fortsättningsvis motiverade med tanke på en ändamålsenlig reglering av mandatperioden.

I 2 mom. föreskrivs om upphörandet av mandatperioden både i fråga om pensionsstiftelser som bedriver annan än lagstadgad verksamhet och i fråga om pensionsstiftelser som bedriver lagstadgad verksamhet. Till denna del motsvarar bestämmelsen andra meningen i 32 § i den gällande lagen om pensionsstiftelser.

34 §. Det föreslås att det inledande stycket i 1 mom. ska preciseras i enlighet med gällande tolkning så att också en hänvisning till jäv görs i det. Enligt förslaget ska 1 punkten preciseras så att hänvisningen avseende koncern i 1 kap. 2 § i den tidigare aktiebolagslagen (734/1978) ska ändras till en hänvisning till 1 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997). Därtill ingår bestämmelsen om näringsförbud som hindrar revisorns verksamhet (3 punkten i den gällande paragrafen) inte längre i förslaget, eftersom det redan finns bestämmelser om det i revisionslagen.

35 §. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar bestämmelserna i gällande paragraf. I 3 mom. preciseras enligt gällande tolkning att Finansinspektionen också ska begära ett utlåtande i ett ärende som gäller jäv. Enligt förslaget ska 4 mom. preciseras på det sätt som motsvarar 2 kap. 8 § 4 mom. i revisionslagen.

37 §. Enligt förslaget ska hänvisningen till författningssamlingsnumret för bokföringslagen i 1 mom. slopas som en teknisk ändring eftersom bestämmelser om ärendet redan för första gången finns i den föreslagna 34 §. I 2 mom. föreslås två tekniska ändringar, av vilka den ena gäller strykning av hänvisningen till det upphävda 7 kap. i bokföringslagen. För övrigt ändras paragrafen inte.

112 §. I 1 mom. föreslås det att hänvisningen till bestämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet ska ändras. För övrigt ändras paragrafen inte.

113 §. I det inledande stycket i 1 mom. föreslås det att hänvisningen till bestämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet ska ändras. För övrigt ändras paragrafen inte.

1.13 Lagen om pension för lantbruksföretagare

128 §. *Revision.* I 1 mom. föreslås en förklaring enligt vilken 5 kap. i revisionslagen inte tillämpas på revision av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Pensionsanstalten har inte definierats som företag av allmänt intresse. Därför föreskrivs det för klarhetens skull att bestämmelserna i revisionslagen som gäller för denna typ av sammanslutningar inte ska tillämpas på pensionsanstalten.

Det föreslås att hänvisningarna i den gällande paragrafens 2 mom. ska beskrivas i 2 och 3 mom. I 2 mom. föreskrivs om revisorns mandattid och karenstid. Mandattidens maximala längd har i enlighet med reformerna i revisionslagen förlängts från sju till 10 år. I 3 mom. beaktas det faktum att det föreslås att bestämmelserna i 4 kap. 7 § 8 punkten ska upphävas och motsvarande bestämmelser införas i 4 kap. 11 § i revisionslagen, och att den bestämmelse som jämställs med den också ska införas i lagen om pension för lantbruksföretagare. Trots att pensionsanstalten inte betraktas som ett företag av allmänt intresse är karenstiden i fråga om andra uppgifter för en revisor i pensionsanstalten två år i likhet med den gällande lagen. I likhet med gällande lag ska kvalitetsgranskning på samma sätt utföras på revisorer i pensionsanstalten med högst tre års mellanrum.

Paragrafens 4 och 5 mom. motsvarar 3 och 4 mom. i gällande paragraf. Det föreslås att innehållet i 5 mom. i den gällande paragrafen upphävs eftersom det finns bestämmelser om revisorssuppleanter och om de bestämmelser som tillämpas på dem i 2 kap. 3 § i revisionslagen.

129 §. *Förordnande av revisor.* Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar bestämmelserna i gällande paragraf. I 3 mom. preciseras enligt gällande tolkning att Finansinspektionen också ska begära ett utlåtande i ett ärende som gäller jäv. Enligt förslaget ska 4 mom. preciseras på det sätt som motsvarar 2 kap. 8 § 4 mom. i revisionslagen.

1.14 Lagen om sjömanspensioner

191 §. *Tillämplig lag.* I 1 mom. föreslås en förklaring enligt vilken 5 kap. i revisionslagen inte tillämpas på revision av pensionskassan. Pensionskassan har inte definierats som företag av allmänt intresse. Därför föreskrivs det för klarhetens skull att bestämmelserna i revisionslagen som gäller för denna typ av sammanslutningar inte ska tillämpas på pensionskassan.

Det föreslås att hänvisningarna i 2 mom. i den gällande paragrafen ska beskrivas i 2 och 3 mom. I 2 mom. föreskrivs om revisorns mandattid och karenstid. Mandattidens maximala längd har i enlighet med reformerna i revisionslagen förlängts från sju till 10 år. I 3 mom. beaktas det faktum att det föreslås att bestämmelserna i 4 kap. 7 § 8 punkten ska upphävas och motsvarande bestämmelser införas i 4 kap. 11 § i revisionslagen, och att den bestämmelse som jämställs med den också ska införas i lagen om sjömanspensioner. Trots att pensionskassan

inte betraktas som ett företag av allmänt intresse är karenstiden i fråga om andra uppgifter för en revisor i pensionskassan enligt den föreslagna paragrafen två år i likhet med den gällande lagen. I likhet med gällande lag ska kvalitetsgranskning på samma sätt utföras på revisorer i pensionskassan med högst tre års mellanrum.

194 §. *Rätt att kräva förordnande av revisor.* Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar bestämmelserna i gällande paragraf. I 3 mom. preciseras enligt gällande tolkning att Finansinspektionen också ska begära ett utlåtande i ett ärende som gäller jäv. Enligt förslaget ska 4 mom. preciseras på det sätt som motsvarar 2 kap. 8 § 4 mom. i revisionslagen.

1.15 Lagen om försäkringsföreningar

9 kap. **Revision och särskild granskning**

1 §. I 1 mom. föreslås en förklaring enligt vilken 5 kap. i revisionslagen inte tillämpas på revision av försäkringsföreningar. För övrigt ändras paragrafen inte.

4 §. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar bestämmelserna i gällande paragraf. I 3 mom. preciseras enligt gällande tolkning att Finansinspektionen också ska begära ett utlåtande i ett ärende som gäller jäv. Enligt förslaget ska 4 mom. preciseras på det sätt som motsvarar 2 kap. 8 § 4 mom. i revisionslagen.

6 §. Paragrafens 1–3 och 5 mom. motsvarar gällande bestämmelse. I 4 mom. ska det preciseras att det som föreskrivs om revisors skadeståndsskyldighet i revisionslagen också ska tillämpas på särskilda granskare. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll gällande bestämmelse samt 7 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen.

11 kap. **Vinstutdelning och annan användning av föreningens tillgångar**

5 §. Paragrafens 1 mom. motsvarar gällande bestämmelse. I 2 mom. föreslås det att hänvisningen till bestämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet ska ändras.

1.16 Kreditinstitutslagen

9 kap. **Riskhantering**

5 §. *Revisionskommitté.* Enligt förslaget ska ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen, enligt vilket 6 kap. 16 a–16 c § i aktiebolagslagen inte ska tillämpas på kreditinstitut i aktiebolags- och andelslagsform. Reglering som motsvarar artikel 39 i ändringsdirektivet och som grundar sig på kreditinstitutsdirektivet ingår i 9 kap. i denna lag. Regleringen ska iakttas som en speciallag i stället för aktiebolagslagen. I 12 kap. 1 och 13 § i denna lag föreskrivs på motsvarande sätt om att sammanslutningslagstiftningen inte tillämpas.

12 kap. **Bokslut, delårsrapport och revision**

13 § *Tillämpning av bestämmelser om revision och revisorer.* I 2 mom. föreskrivs om tillämpning av revisionslagen på kreditinstitut. I momentet föreslås endast ändringar i paragrafhänvisningarna med anledning av genomförandet av ändringsdirektivet, men sakinnehållet i momentet ska inte ändras.

1.17 Lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

25 §. Laghänvisningen om skadestånd i 1 mom. ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

1.18 Lagen om placeringsfonder

135 §. Laghänvisningen om skadestånd i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

1.19 Lagen om investeringstjänster

8 kap. **Bokslut och revision**

2 §. *Revision samt särskild granskning och granskare.* Paragrafen ändras så att hänvisningarna till 12 kap. 13−15 § i kreditinstitutslagen (610/2014) preciseras. Vid revision av värdepappersföretag tillämpas inte längre de krav som gäller bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad (13 § 2 mom.). Detta är motiverat eftersom värdepappersföretag, till skillnad från börsnoterade bolag och sammanslutningar som bedriver kreditinstitutsverksamhet, enligt revisionsdirektivet inte är företag av allmänt intresse. Värdepappersföretagen är Finansinspektionens auktoriserade tillsynsobjekt och deras verksamhet regleras i tillräcklig utsträckning i lagen om investeringstjänster och i övriga lagar. Det är fortsättningsvis motiverat att 14 § i kreditinstitutslagen hålls i kraft på motsvarande sätt som det föreskrivs i 36 § i lagen om placeringsfonder (48/1999) och som det föreslås i 6 kap. 6 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Det föreslås att hänvisningen till 12 kap. 15 § 2 mom. i kreditinstitutslagen stryks såsom obehövlig, eftersom skyldigheten i fråga gäller redan med stöd av 9 kap. 6 § i lagen om investeringstjänster.

16 kap. **Skadeånds- och straffbestämmelser**

1 §. *Skadeståndsskyldighet.* Paragrafens 4 mom. ändras så att laghänvisningen om skadestånd gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

1.20 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

6 kap. **Verksamhetsförutsättningar**

6 §. *Revision och revisorer.* Paragrafens 1 mom. ändras så att hänvisningen till de krav som gäller bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad stryks. Om kraven bibehölls skulle det innebära att de nationella kraven är striktare än revisionsdirektivet. Detta är inte motiverat. De sammanslutningar som avses i paragrafen är fortsättningsvis Finansinspektionens auktoriserade tillsynsobjekt och deras verksamhet regleras i tillräcklig utsträckning i denna lag och i sektorslagar. Det är dock inte motiverat att ändra 2 och 3 mom., varför de fortsättningsvis motsvarar vad som föreskrivs om placeringsfonder i 36 § i lagen om placeringsfonder.

22 kap. **Påföljder och överklagande**

8 §. *Skadeståndsskyldighet.* Laghänvisningen om skadestånd i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

1.21 Lag om Finansinspektionen

28 a §. *Tillfälligt förbud att verka i ett förvaltningsorgan för ett företag av allmänt intresse.* I den nya paragrafen föreslås att Finansinspektionen för en viss tid av högst tre år ska kunna förbjuda en person att verka som ledamot av ett förvaltningsorgan i eller verkställande direk-

tör för ett företag av allmänt intresse. Förbudet baserar sig på artikel 30 a.1 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/56/EU om ändring av direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning.

50 h §. *Behörig myndighet vad gäller revisionen av företag av allmänt intresse.* I den nya paragrafen föreskrivs att Finansinspektionen ska vara behörig myndighet vid den bedömning och uppföljning av hur väl revisionskommittéerna utfört sitt arbete som avses i artikel 27.1 c i Europeiska

1.22 Lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden

35 §. *Inspektionsrätt.* I paragrafen föreslås en hänvisning till de lagar om revision och om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin som trätt i kraft den 1 januari 2016.

1.23 Universitetslagen

67 §. *Preskription av talerätt vid ett offentligrättsligt universitet.* Laghänvisningen om skadestånd i paragrafen ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

1.24 Lagen om Nationalgalleriet

30 §. *Skadeståndsskyldighet.* Laghänvisningen avseende skadestånd ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

31 §. *Undervisnings- och kulturministeriets rätt att föra talan för Nationalgalleriet.* Laghänvisningen avseende skadestånd ska ändras så att den gäller 10 kap. 9 § i den föreslagna ändringen av revisionslagen.

2 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 17 juni 2016.

De bestämmelserna som gäller val av revisor samt andra tjänster än revisionstjänster som revisorn tillhandahåller ska tillämpas under revisionsobjektets första räkenskapsperiod som börjar efter att denna lag trädde i kraft. Det föreslås att de bestämmelserna som gäller påföljder ska tillämpas på förfaranden som infaller efter att denna lag trädde i kraft. Med detta avses att de nya påföljderna ska tillämpas på sådana gärningar eller försummelser av en revisor som inträffar efter att lagen trädde i kraft. Det föreslås att de bestämmelser i denna lag som gäller revisionsdokumentation, klientregistret och annan organisering av revisorers verksamhet ska iakttas senast från och med den 1 januari 2017.

De föreslås att bestämmelserna om revisionskommittén i aktiebolagslagen och lagen om andelslag ska tillämpas från om med den 1 januari 2018.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

3.1 Inledning

Förslaget till ändring av revisionslagen ska bedömas med hänsyn till 21 § om rättsskydd och 10 § om hanteringen av personuppgifter i grundlagen.

3.2 Rättsskydd

Enligt 21 § *1 mom.* i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan.

Kraven enligt 21 § 1 mom. i grundlagen har i fråga om de nya påföljderna beaktats i 11 kap. 1 § *3 mom.* i lagförslaget. I propositionen föreslås att de nya påföljderna enligt direktivet ska implementeras vid sidan av nuvarande anmärkning, varning och återkallande av godkännande. De nya påföljderna är tidsbundet förbud att verka som revisor, tidsbundet förbud att verka i en revisionssammanslutnings förvaltningsorgan och påföljdsavgift som administrativ sanktionsavgift.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande konstaterat att det inte längre finns skäl att i princip förhålla sig restriktivt till systemet med besvärstillstånd eller en utvidgning av det (GrUU 32/2012 rd). Besvärssystemet måste dock som helhet trygga både att det finns tillgänglig och tillräcklig rättssäkerhet och att ärendena behandlas så snabbt det går med hänsyn till kravet på rättssäkerhet. Det gäller framför allt att kontrollera om överklagandet före högsta förvaltningsdomstolen är ordnat så att de rättstrygghetsgarantier som på grund av ärendets art och betydelse krävs i den aktuella ärendekategorin fullföljs (GrUU 33/2012 rd).

Utgångspunkten för lagförslaget är att de nya påföljderna ska kunna överklagas på samma sätt som de nuvarande, dvs. genom direkt besvär hos högsta förvaltningsdomstolen utan besvärstillstånd, vilket säkerställer att saken i fråga kan behandlas utan ogrundat dröjsmål och på behörigt sätt.

Bestämmelserna anses fylla kraven på de berörda parternas rättsskydd enligt 21 § 1 mom. i grundlagen.

3.3 Påföljdsavgift

Enligt vedertagen praxis har grundlagsutskottet betraktat en avgift som påförs för en lagstridig gärning som en finansiell påföljd av straffkaraktär. Påförandet av en sådan anknyter till utövande av offentlig makt, varför de allmänna principerna för denna ska stadgas genom lag med stöd av 2 § *3 mom.* i grundlagen. I lagen ska exakt och tydligt fastställas grunderna för och rättsskyddet i anslutning till påföljdsavgiften och dess storlek samt grunderna för verkställighet.

Påförandet av påföljdsavgift är förknippat med frågan om huruvida en gärning eller försummelse begåtts uppsåtligen eller av grov oaktsamhet. Påföljdsavgift kan i regel påföras endast för vissa gärningar eller försummelser.

I propositionen har i enlighet med direktivet vid sidan av grunderna för tillämpande av de allmänna påföljderna dessutom också grunden för påföljdsavgiftens storlek fastställts. Hänsyn ska tas till revisorns ekonomiska ställning och beloppet av den vinning som revisorn fått. Det har också ställts gränser för påföljdsavgiftens storlek. I propositionen har påföljdsavgift kopplats till en revisors övergång till anställning hos en granskad sammanslutning. Påföljdsavgift påförs om en revisor bryter mot bestämmelserna om den s.k. karenstiden. Det föreslås att påföljdsavgiften för överträdelse av tidsfristen enligt 4 kap. 11 § ska vara högst 200 000 euro.

En påföljdsavgift påförs av revisionsnämnden, som sorterar under Revisionstillsynen och som är självständig i sina avgöranden. Besvär över revisionsnämndens beslut går till förvaltnings-

domstolen och från förvaltningsdomstolen direkt till högsta förvaltningsdomstolen utan besvärstillstånd.

Förslaget fyller de grundlagsenliga kraven.

3.4 Personuppgiftsregister

Enligt 10 § *1 mom.* i grundlagen ska var och ens privatliv vara skyddat. Närmare bestämmelser om skyddet av personuppgifter utfärdas genom lag.

Enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis är åtminstone registreringens syfte, innehållet i de personuppgifter som registreras, de tillåtna användningsändamålen inklusive uppgifternas överlåtbarhet och förvaringstid med tanke på skyddet av personuppgifter viktiga föremål för regleringen.

Lagförslaget omfattar en revisors skyldighet att föra ett klientregister enligt 4 kap. 9 §. Skyldigheten grundar sig på artikel 24 b.4 i direktivet. I registret ska följande uppgifter om en revisionsklient införas: 1) namn, adress och verksamhetsställe, 2) namnet på revisionssammanslutningens huvudansvariga revisor och 3) arvoden som tagits ut för revision och arvoden som tagits ut för andra tjänster än revision under klientens respektive räkenskapsperioder. Uppdraget att föra klientregister kan läggas ut på en annan revisor.

Ett klientregister är inte ett offentligt register, och registeruppgifter lämnas inte ut på begäran till andra utomstående än myndigheter. En sådan myndighet är exempelvis Revisionstillsynen, som med stöd av 8 kap. 1 § i revisionslagen har rätt att få de handlingar som den anser nödvändiga för tillsynen. Registret har som syfte att ge en revisor möjlighet att följa upp basuppgifterna om uppdragen skilt för varje klient. I registret införs endast klientens namn, adress och verksamhetsställe. På registerföringen ska personuppgiftslagen (523/1999) tillämpas. Klientregistrets uppgifter ska bevaras i 10 år från det att uppdraget i fråga har avslutats.

I den föreslagna bestämmelsen om klientregister har ovan nämnda omständigheter beaktats.

3.5 Bedömning av lagstiftningsordningen

Med stöd av ovan nämnda skäl fyller lagförslaget grundlagens krav, och lagen kan stiftas enligt ordinarie lagstiftningsförfarande.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om ändring av revisionslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i revisionslagen (1141/2015) 1 kap. 1 och 2 §, 2 kap. 2 § 5 mom., 5 och 7 §, 3 kap. 1, 2 och 5—7 §, 4 kap. 1 och 6—8 §, 5 kap., 6 kap. 9 § och 11 § 1 mom., 7 kap. 3 och 9 §, 8 kap. 8 §, 9 kap. 2 och 3 §, 10 kap. och 11 kap. 1 §, samt

fogas till 2 kap. 2 § ett nytt 6 mom., till 2 kap. en ny 11 §, till 3 kap. 3 § ett nytt 2 mom., till 3 kap. en ny 5 a § och till 4 kap. nya 9—12 § och till 7 kap. 2 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, på

1) revision av bokföringsskyldiga sammanslutningar och stiftelser enligt 1 kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997),

2) uppdrag som en revisor har enligt någon annan lag eller förordning eller i vilka revisorn ger ett skriftligt utlåtande till en myndighet eller domstol.

På verksamhet som omfattas av lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015) tillämpas 2 kap. 7 § 3 mom., 4 kap. 2, 4 och 5 §, 6—8 kap., 9 kap. 1 § 1 mom. 1—3 punkten, 10 kap. 1—8 § samt 11 kap. i denna lag.

Denna lag tillämpas inte på en revisors verksamhet i hans eller hennes egenskap av tjänsteman vid statens revisionsverk.

När en revisor i denna egenskap utövar annan verksamhet än sådan som avses i 1, 2 eller 3 mom. tillämpas på verksamheten bestämmelserna i 4 kap. 1—3 och 8 §, 7 och 8 kap., 9 kap. 1 §, 10 kap. 1—8 § samt 11 kap. 1 §.

Vad som i denna lag föreskrivs om revision av en sammanslutnings och stiftelses bokföring och bokslut tillämpas också på en i Finland registrerad utländsk näringsidkares filial, om den utländska näringsidkarens bokslut inte upprättas, revideras och offentliggörs i överensstämmelse med Europeiska unionens rättsakter eller på motsvarande sätt. Denna lag tillämpas dock inte på revisionen av filialer till utländska kreditinstitut eller till utländska finansiella institut. På revisionen av utländska försäkringsbolags representationer tillämpas denna lag så som föreskrivs i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995).

Bestämmelser om revision av företag av allmänt intresse finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG, nedan *Europeiska unionens revisionsförordning.*

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *revisor* en fysisk person som har godkänts som GR-, CGR- eller OFGR-revisor eller en sammanslutning som har godkänts som revisionssammanslutning i enlighet med 6 kap. 1 §,

2) *GR-revisor* en fysisk person som efter att ha uppfyllt förutsättningarna enligt 6 kap. 2 § har godkänts som revisor,

3) *CGR-revisor* en fysisk person som har godkänts som GR-revisor och som efter att ha uppfyllt förutsättningarna enligt 6 kap. 3 § 1 eller 4 mom. har godkänts för specialkompetensen som CGR-revisor för företag av allmänt intresse,

4) *OFGR-revisor* en fysisk person som har godkänts som GR-revisor och som efter att ha uppfyllt förutsättningarna enligt 6 kap. 3 § 2 eller 4 mom. har godkänts för specialkompetensen som OFGR-revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin,

5) *revisionssammanslutning* en sammanslutning som efter att ha uppfyllt förutsättningarna enligt 6 kap. 5 § har godkänts som revisionssammanslutning,

6) *koncern* en koncern som avses i 1 kap. 6 § i bokföringslagen,

7) *koncernföretag* ett koncernföretag enligt 1 kap. 6 § i bokföringslagen,

8) *sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad* en sammanslutning vars värdepapper har upptagits till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),

9) *företag av allmänt intresse* ett företag av allmänt intresse enligt 1 kap. 9 § i bokföringslagen,

10) *kedja* ett stort nätverk för samarbete mellan revisorer till vilket en revisor hör, samt andra stora helheter som dessa revisorer bildar och som klart syftar till en fördelning av vinster eller kostnader eller som har gemensamt ägande, bestämmande inflytande eller ledning, gemensamma anvisningar och förfaranden för kvalitetssäkring, eller gemensam affärsplan eller som använder ett gemensamt namn för marknadsföring eller utnyttjar gemensamma sakkunnigresurser,

11) *EES-stat* en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2 kap.

Skyldighet att låta utföra revision

2 §

Revisionsskyldighet

— —

Om en sammanslutning eller stiftelse inte enligt 1, 2 eller 3 mom. är skyldig att välja en revisor, kan det i bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna finnas bestämmelser om utförande av revision.

I en sammanslutnings eller stiftelses bolagsordning, bolagsavtal eller stadgar kan det finnas bestämmelser om val av flera revisorer.

5 §

Skyldighet att välja CGR-revisor eller revisionssammanslutning

Minst en av de revisorer som bolagsmännen, bolagsstämman eller motsvarande organ väljer ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning vars huvudansvariga revisor är CGR-revisor, om det är fråga om ett företag av allmänt intresse eller om en sammanslutning eller stiftelse som under den avslutade räkenskapsperioden uppfyller minst två av följande förutsättningar:

1) balansomslutningen överstiger 25 000 000 euro,

2) omsättningen eller motsvarande avkastning överstiger 50 000 000 euro, eller
3) antalet anställda i sammanslutningen eller stiftelsen överstiger i medeltal 300.

7 §

Huvudansvarig revisor

Om en revisionssammanslutning har valts till revisor, ska den meddela den sammanslutning eller stiftelse där revision ska utföras vilken revisor i revisionssammanslutningen som bär det huvudsakliga ansvaret för utförandet av revisionen. Den huvudansvariga revisorn ska väljas så att en oberoende och yrkeskunnig revision säkerställs.

Den huvudansvariga revisorn ska ha minst samma kompetens som krävs av en fysisk person som väljs till revisor. Han eller hon ska också delta aktivt i revisionsuppdraget.

Vad som i denna lag föreskrivs om revisorer tillämpas också på huvudansvariga revisorer.

11 §

Förbud mot avtalsvillkor som begränsar valet av revisor

Ett sådant villkor i avtal mellan en sammanslutning eller stiftelse och en tredje part som begränsar bolagsmännens, bolagsstämmans eller motsvarande organs beslutanderätt vid valet av revisor för sammanslutningen eller stiftelsen är ogiltigt.

3 kap.

Revisionens innehåll

1 §

Revisionsobjektet

Revision enligt denna lag omfattar en sammanslutnings eller stiftelses bokföring och bokslut för samt förvaltning under räkenskapsperioden.

Förutsätts revision i övrigt i lagstiftningen, ska på revisionen tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om revision för en räkenskapsperiod och om dess innehåll.

2 §

Revision i koncern

Revisorn i moderföretaget ska också granska koncernbokslutet samt försäkra sig om att revisorerna i de företag som ingår i koncernen har utfört revisionen på korrekt sätt.

Om revisorn i moderföretaget inte kan granska koncernbokslutet eller försäkra sig om att revisionen i ett företag som ingår i koncernen har utförts på korrekt sätt i enlighet med 1 mom., ska han eller hon vidta lämpliga åtgärder för att rätta till saken och underrätta Revisionstillsynen om detta.

3 §

Internationella revisionsstandarder

— —

De internationella revisionsstandarder som har godkänts för att tillämpas inom unionen kan i en ändamålsenlig omfattning tillämpas vid revision i små företag enligt 1 kap. 4 a § i bokföringslagen, med iakttagande av god revisionssed i enlighet med 4 kap. 3 § i denna lag.

5 §

Revisionsberättelse

En revisor ska avge en daterad och undertecknad revisionsberättelse för varje räkenskapsperiod. I revisionsberättelsen ska det bokslut som är föremål för berättelsen specificeras samt meddelas vilket bokslutsregelverk som har följts vid upprättande av bokslutet. I revisionsberättelsen ska det anges vilka revisionsstandarder som har följts vid revisionen. Dessutom ska revisorns verksamhetsställe uppges i revisionsberättelsen.

I revisionsberättelsen ska det finnas ett yttrande om huruvida

1) bokslutet enligt det bokslutsregelverk som följts ger en rättvisande bild av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhetsresultat och dess ekonomiska ställning,

2) bokslutet har upprättats i enlighet med det bokslutsregelverk som följts,

3) verksamhetsberättelsen har upprättats enligt de bestämmelser som ska följas vid upprättande av verksamhetsberättelser, samt

4) uppgifterna i räkenskapsperiodens verksamhetsberättelse och bokslut är enhetliga.

Det yttrande som avses i 2 mom. kan lämnas utan reservation, med reservation eller med avvikande mening. Om revisorn inte har kunnat ge något yttrande, ska han eller hon meddela detta i revisionsberättelsen.

I revisionsberättelsen ska det dessutom finnas ett konstaterande om huruvida revisorn utifrån de uppgifter som han eller hon har fått i samband med revisionen har upptäckt väsentliga felaktigheter i verksamhetsberättelsen samt uppges av vilken natur dessa felaktigheter är.

Revisorn ska i revisionsberättelsen anmärka på att en bolagsman, styrelsemedlem, medlem av förvaltningsrådet eller motsvarande organ, ordföranden eller en vice ordförande för styrelsen, förvaltningsrådet eller motsvarande organ, verkställande direktören eller någon annan ansvarig i en sammanslutning eller stiftelse har

1) gjort sig skyldig till en gärning eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot sammanslutningen eller stiftelsen, eller

2) brutit mot en lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen eller mot sammanslutningens eller stiftelsens bolagsordning, bolagsavtal eller stadgar.

Revisionsberättelsen ska också innehålla andra uttalanden som baserar sig på revisionen och som bolagsstämman eller något annat organ inom sammanslutningen eller stiftelsen kräver.

I revisionsberättelsen ska behövliga tilläggsuppgifter ges om omständigheter som revisorn fäster särskild vikt vid samt om omständigheter som kan ge väsentlig orsak att tvivla på sammanslutningens eller stiftelsens förmåga att fortsätta sin verksamhet.

Om en sammanslutning eller stiftelse har minst två revisorer ska revisorerna avge en gemensam revisionsberättelse. Om revisorerna inte är eniga om ett yttrande enligt 2 mom., en anmärkning enligt 5 mom. eller ett uttalande enligt 6 mom., ska var och en i berättelsen tydligt framföra sin egen ståndpunkt och ange skälet till oenigheten.

Revisorn för en sammanslutning eller stiftelse som är moderföretag och som upprättar koncernbokslut ska avge en berättelse om koncernen med iakttagande av det som föreskrivs i 1—7 mom. När det är fråga om ett företag av allmänt intresse enligt 1 kap. 9 § i bokföringslagen ska revisorn dessutom för revisionskommittén upprätta en kompletterande rapport enligt artikel 11 i Europeiska unionens revisionsförordning.

5 a §

Meddelande om bristfälligheter i revisionsberättelsen

Revisionsnämnden har rätt att på sin webbplats offentliggöra ett meddelande om att en revisors revisionsberättelse inte följer de bestämmelser som gäller för en sådan berättelse. I meddelandet ska det anges vilken revisionsberättelse och revisor det är fråga om.

6 §

Lämnande av revisionsberättelse och den kompletterande rapporten för revisionskommittén till en sammanslutning eller stiftelse

Revisorn ska lämna revisionsberättelsen till styrelsen för sammanslutningen eller stiftelsen eller till motsvarande organ senast två veckor före det sammanträde där bokslutet ska läggas fram för fastställelse.

Den kompletterande rapport till revisionskommittén som avses i artikel 11 i Europeiska unionens revisionsförordning ska lämnas till ett organ enligt 1 mom. senast när revisionsberättelsen lämnas.

7 §

Revisionsprotokoll

En revisor kan för styrelsen, förvaltningsrådet, verkställande direktören eller andra ansvariga påpeka också sådana omständigheter som inte framgår av revisionsberättelsen eller av den kompletterande rapport till revisionskommittén som avses i 6 § 2 mom. Dessa påpekanden antecknas i ett protokoll. Protokollet ska lämnas till sammanslutningens eller stiftelsens styrelse eller motsvarande organ. Organet ska utan dröjsmål behandla protokollet och förvara det på ett betryggande sätt.

4 kap.

Övriga bestämmelser om revisorer

1 §

Yrkesetiska principer

En revisor ska utföra sina uppgifter enligt denna lag med yrkeskunskap, integritet och objektivitet och med bevarande av sin yrkesmässiga kriticism samt med en sådan omsorg som beaktar det allmänna intresset.

6 §

Revisors oberoende ställning

En revisor ska vara oberoende vid utförandet av ett uppdrag enligt 1 kap. 1 § 1 mom. och under den tid som det granskade bokslutet omfattar samt organisera sin verksamhet på ett sätt som tryggar oberoendet.

Om det inte finns förutsättningar för en oberoende verksamhet, ska revisorn vägra ta emot uppdraget eller avstå från det. Revisorn behöver dock inte vägra ta emot eller avstå från ett uppdrag, om

1) de faktorer som utgör ett hot mot oberoendet som helhet bedömda ska anses betydelselösa, eller

2) revisorn har vidtagit åtgärder som tryggar oberoendet.

Åtgärder för att trygga oberoendet ska åtminstone vidtas om

1) revisorn har ekonomiska eller andra intressen i en sammanslutning eller stiftelse eller revisorn har en annan relation till sammanslutningen eller stiftelsen än en sedvanlig affärsförbindelse,
2) revisorns egen verksamhet är föremål för revisionen,
3) revisorn handlar för eller mot sammanslutningen eller stiftelsen i en rättegång eller något annat ärende,
4) revisorn har en nära relation till en person som hör till sammanslutningens eller stiftelsens ledning eller som i egenskap av anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen har deltagit i det ärende som är föremål för uppdraget, eller
5) revisorn utsätts för påtryckning.

De faktorer som hotar oberoendet och som avses i 2 mom. och de åtgärder som tryggar oberoendet och som avses i 3 mom. ska tas upp i det material som gäller uppdraget.

Det som i 3 mom. föreskrivs om en sammanslutning eller stiftelse gäller också sammanslutningar och stiftelser som dessa har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen samt en sammanslutning eller stiftelse under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen står.

Vid den bedömning som avses i 2 mom. ska också sådana faktorer beaktas som hotar revisorns oberoende och som hänför sig till
1) den revisionssammanslutning där revisorn arbetar,
2) en person som i betydande grad deltar i uppdraget under revisorns övervakning,
3) en person som direkt leder eller övervakar revisorns verksamhet, eller
4) en sådan ägare av eller person i ledningen för en i 1 punkten avsedd revisionssammanslutning, som arbetar vid en sådan enhet i revisionssammanslutningen som i betydande grad deltar i uppdraget.

Om oberoendet äventyras på grund av företagsarrangemang som påverkar den sammanslutning eller stiftelse som är revisionsobjekt, ska revisorn inom tre månader efter det att han eller hon fick kännedom om företagsarrangemanget vidta åtgärder för att trygga oberoendet eller avstå från uppdraget.

7 §

Revisors jäv

En revisor är inte oberoende på det sätt som avses i 6 § åtminstone om
1) revisorn är bolagsman, styrelsemedlem eller medlem av förvaltningsrådet, verkställande direktör eller en person med motsvarande ställning i sammanslutningen eller stiftelsen eller i en sammanslutning eller stiftelse som hör till samma koncern eller i ett intresseföretag enligt 1 kap. 8 § i bokföringslagen,
2) revisorn har i uppgift att sköta sammanslutningens eller stiftelsens bokföring eller medelsförvaltning eller tillsynen över dessa,
3) revisorn är anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen eller hos en person som avses i 1 eller 2 punkten,
4) revisorn har direkt eller indirekt äganderätt eller annan rätt till en aktie eller andel i en sammanslutning som eftersträvar vinst,
5) revisorn har ett penninglån, en säkerhet eller motsvarande förmån som beviljats eller ställts av sammanslutningen, stiftelsen eller en person som hör till dess ledning eller revisorn har gett nämnda aktör en sådan förmån,
6) revisorn eller någon som hör till hans eller hennes närmaste krets enligt 12 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) äger finansiella instrument som den sammanslutning eller stiftelse som är revisionsobjekt har emitterat eller garanterat, eller på något annat sätt får väsentlig och direkt ekonomisk fördel av sådana finansiella instrument eller deltar i en transaktion som gäller sådana finansiella instrument,

7) den person som avses i 1 eller 2 punkten är revisorns make, bror eller syster eller släkting i rakt upp- eller nedstigande led till revisorn, eller

8) revisorns make eller en person som är släkt med revisorn i rakt nedstigande led har en sådan äganderätt eller annan rätt som avses i 4 punkten, och denna rätt inte är obetydlig.

Det som föreskrivs i 1 mom. 4 punkten gäller inte en sammanslutning där medlemskap är en förutsättning för att de nödvändighetstjänster som den bjuder ut ska få användas. Revisorn får i en sådan sammanslutning ha endast en sådan andel som berättigar till användning av tjänsterna, dock inte större andel än en hundradel.

Om revisorn efter att ha mottagit ett uppdrag får en rätt som avses i 1 mom. 4 punkten, ska revisorn avstå från rätten eller uppdraget inom en skälig tid från det han eller hon fick kännedom om sitt förvärv och hade rätt att avstå från det. Om revisorn inte avstår från rätten inom en skälig tid, ska han eller hon avstå från uppdraget.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om en sammanslutning eller stiftelse gäller också sammanslutningar som i enlighet med 1 kap. 5 § i bokföringslagen står under dess bestämmande inflytande samt en sammanslutning eller stiftelse under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen står.

8 §

Revisors tystnadsplikt

En revisor eller revisorns biträde får inte för någon utomstående röja omständigheter som han eller hon i sitt uppdrag enligt denna lag fått kännedom om, om inte något annat föreskrivs i 2 eller 3 mom.

Tystnadsplikten gäller dock inte en omständighet som

1) revisorn ska meddela om eller yttra sig om med stöd av lag eller Europeiska unionens revisionsförordning,

2) får röjas i enlighet med samtycke av den i vars intresse tystnadsplikt har föreskrivits,

3) en myndighet eller domstol eller någon annan person med stöd av lag har rätt att få kännedom om, eller som

4) har kommit till allmän kännedom.

Trots tystnadsplikten får en revisor eller revisionssammanslutning lämna en annan revisor uppgifter som denne behöver för en revision.

9 §

Klientregister

En revisor ska föra ett klientregister, som ska innehålla åtminstone följande uppgifter för varje revisionsklient:

1) namn, adress och verksamhetsställe,

2) namnet på revisionssammanslutningens huvudansvariga revisor, och

3) arvoden som tagits ut för revision och arvoden som tagits ut för andra tjänster än revision under klientens respektive räkenskapsperioder.

En revisor kan lägga ut uppdraget att föra klientregister på en annan revisor. Ansvaret för att klientregistret är korrekt bärs dock alltid av klientens revisor.

Klientregistrets uppgifter om en revisionsklient ska bevaras i 10 år från det att det revisionsuppdrag som klienten i fråga gett har avslutats.

10 §

Revisionsdokumentation

I uppdrag som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten ska revisorn upprätta revisionsdokumentation över betydelsefulla uppgifter och handlingar som gäller uppdraget. Revisionsdokumentationen ska avslutas senast 60 dygn från undertecknandet av revisionsberättelsen.

11 §

Revisors övergång till anställning hos en granskad sammanslutning

En revisor eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte förrän minst ett år har förflutit sedan revisionen ta emot

1) uppdrag som hör till en nyckelperson i ledningen för den granskade sammanslutningen,

2) medlemskap i den granskade sammanslutningens revisionskommitté eller i ett organ som utför uppgifter som motsvarar uppgifterna för revisionskommittén,

3) medlemskap i den granskade sammanslutningens förvaltningsorgan utan att höra till den verkställande ledningen eller medlemskap i den granskade sammanslutningens tillsynsorgan.

Tidsfristen enligt 1 mom. är 2 år, om revisionsobjektet är ett företag av allmänt intresse.

Det som i 1 mom. föreskrivs om en revisor ska tillämpas också på de anställda hos den revisor eller revisionssammanslutning som utför revision och på andra aktieägare i revisionssammanslutningen än de huvudansvariga revisorerna, samt på andra fysiska personer som tillhandahåller tjänster som sådana revisorer eller revisionssammanslutningar kan anlita eller som de utövar bestämmande inflytande över och som är personligen godkända revisorer. Tidsfristen beräknas då från den tidpunkt när de har deltagit direkt i det uppdrag som gäller revisionen i fråga.

12 §

Organisering av revisorers verksamhet

Närmare bestämmelser om organiseringen av revisorers verksamhet kan utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

5 kap.

Särskilda bestämmelser om revisorer i och revision av företag av allmänt intresse

1 §

Maximal mandattid

Den sammanräknade mandattiden för en revisor eller en revisionssammanslutning som valts till revisor för ett företag av allmänt intresse får uppgå till högst tio år.

En revisor eller en revisionssammanslutning får efter den maximala mandattiden enligt 1 mom. väljas till revisor endast om revisionen konkurrensutsätts på det sätt som avses i artikel 16.2—5 i Europeiska unionens revisionsförordning. Efter konkurrensutsättningen får revisorn eller revisionssammanslutningen verka som revisor i sammanslutningen så att mandattiden före och efter konkurrensutsättningen uppgår till sammanlagt högst tjugo år.

En revisors mandattid får undantagsvis förlängas till tjugofyra år om

1) den maximala tiden enligt 1 mom. har uppnåtts,

2) fler än en revisor eller revisionssammanslutning har anlitats samtidigt,

3) de revisorer som avses i 2 punkten avger en gemensam revisionsberättelse.

Då den maximala tiden enligt 1 och 2 mom. beräknas ska också sådana mandattider beaktas under vilka revisorn har varit en fysisk person som verkar vid en revisionssammanslutning enligt 1 eller 2 mom.

Val av revisor får efter att den maximala tiden enligt 1 mom. löpt ut avse en revisor i en revisionssammanslutning enligt 1 eller 2 mom. endast under samma förutsättningar som valet får avse revisionssammanslutningen i fråga.

2 §

Entledigande av revisor genom domstolsbeslut

En domstol ska entlediga en revisor i ett företag av allmänt intresse under mandattiden om det finns grundad anledning till det. Revisorn får emellertid inte entledigas efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och beslutet om fastställande har vunnit laga kraft.

Talan enligt 1 mom. kan vid allmän underrätt väckas av

1) de aktieägare i ett aktiebolag som företräder minst en tjugondedel av det röstetal aktierna medför eller av aktiekapitalet och de medlemmar i ett andelslag som företräder minst en tjugondedel av medlemmarna i andelslaget,

2) Revisionstillsynen och

3) Finansinspektionen.

Entledigande av en revisor ska behandlas skyndsamt vid domstolen.

Domstolen ska till Revisionstillsynen ge in uppgift om en lagakraftvunna dom i ett ärende enligt 2 mom. genom vilken revisorn har entledigats från sin uppgift.

3 §

Begränsning av andra tjänster än revisionstjänster

Bestämmelser om rätten för en revisor att tillhandahålla den granskade sammanslutningen och dess koncernföretag också andra tjänster än revisionstjänster finns i artikel 5 i Europeiska unionens revisionsförordning.

Trots bestämmelserna i artikel 5 i Europeiska unionens revisionsförordning får en revisor, den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam och en medlem i den kedja till vilken revisorn eller den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam hör dock tillhandahålla den granskade sammanslutningen och dess koncernföretag värderingstjänster samt skattetjänster i samband med

1) ifyllande av skatteblanketter,

2) specificering av offentliga stöd eller skatteincitament,

3) bistånd vid skattegranskning,

4) beräkning av direkt eller indirekt skatt eller latent skatt,

5) skatterådgivning.

Revisorn får tillhandahålla de tjänster som avses i 2 mom. endast, om de inte har direkt inverkan eller har obetydlig inverkan, separat eller sammantaget på det granskade bokslutet. Bedömningen av verkningarna ska dokumenteras och redogöras för i den kompletterande rapport till revisionskommittén som avses i 3 kap. 5 § 9 mom.

Vid tillhandahållande av de tjänster som avses i 1—2 mom. ska bestämmelserna om oberoende ställning i 4 kap. 6 §, jäv i 7 § och de yrkesetiska principerna i 1 § i det kapitlet iakttas. Vad som i 1—3 mom. föreskrivs om revisorn ska också tillämpas på den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam och en medlem i den kedja till vilken revisorn eller den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam hör.

4 §

Maximibelopp av andra arvoden än revisionsarvoden

Vid tillämpning av bestämmelserna om arvoden i artikel 4 i Europeiska unionens revisionsförordning på sådana sammantagna arvoden som revisionsobjektet betalar till revisorn, räknas också de arvoden som betalas till revisionssammanslutningen in i det sammantagna arvodet, om revisorn är verksam i en revisionssammanslutning.

Bestämmelserna i artikel 4.2 i Europeiska unionens revisionsförordning om maximibeloppet av andra arvoden än revisionsarvoden som betalas till revisorn tillämpas inte, om Revisionstillsynen på ansökan av revisorn har gett tillstånd att avvika från maximibeloppet.

Revisionstillsynen kan ge tillstånd till avvikelse enligt 2 mom. om särskilda grunder föreligger på basis av den granskade sammanslutningens verksamhet.

Tillstånd till avvikelse kan ges för högst två räkenskapsperioder i följd.

6 kap.

Godkännande och registrering

9 §

Revisorsregistret

Revisionstillsynen ska föra ett register över revisorer (revisorsregistret) för att kunna specificera dem som har rätt att utföra revision samt för att övervaka revisorernas verksamhet och återställa godkännanden. I registret antecknas uppgifter som specificerar fysiska personer som godkänts som revisorer och sammanslutningar som godkänts som revisionssammanslutningar samt andra behövliga uppgifter som gäller revisorers yrkesutövning och affärsverksamhet.

I registret ska åtminstone följande uppgifter föras in:

1) i fråga om fysiska personer namn och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetid samt i fråga om sammanslutningar firma samt företags- och organisationsnummer,

2) registreringsdatum och identifikationsnummer,

3) postadress och eventuell e-postadress samt telefonnummer,

4) godkännande som GR-, CGR- eller OFGR-revisor eller som revisionssammanslutning samt tidpunkten för godkännandet och när godkännandet upphört,

5) tidpunkten för när ett godkännande upphört på revisorns eget initiativ och tidpunkten för återställande av ett godkännande,

6) anmärkning, varning, återkallande av godkännande och tidpunkt för återkallandet samt tidsbundet verksamhetsförbud, påföljdsavgift, vite och bristfälligheter i revisionsberättelsen,

7) i fråga om revisionssammanslutningens ägare namn och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetider eller företags- och organisationsnummer och postadresser samt, i fråga om medlemmar i styrelsen eller motsvarande organ samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare, namn och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetid och postadress.

Uppgifterna ska bevaras i revisorsregistret enligt följande:

1) de uppgifter som avses i 2 mom. 1, 2, 4 och 5 punkten ska bevaras i 30 år från det att godkännandet genom ett lagakraftvunnet beslut helt och hållet har avbrutits med stöd av 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 §,

2) de i 2 mom. 6 punkten avsedda uppgifterna om återkallande ska bevaras i 10 år, uppgifterna om varning i sex år och uppgifterna om anmärkning i tre år från det att beslutet om sanktionen i fråga har vunnit laga kraft,

3) övriga registrerade uppgifter än de som avses i 1 och 2 punkten ska bevaras tills godkännandet genom ett lagakraftvunnet beslut helt och hållet har avbrutits med stöd av 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 §.

I registret antecknas uppgifter om revisionssammanslutningar som godkänts och registrerats i en EES-stat och vars huvudansvariga revisor uppfyller förutsättningarna för godkännande

enligt 6 kap. 2 eller 3 §. Om en sådan revisionssammanslutning är införd i revisorsregistret i en EES-stat som samtidigt är revisionssammanslutningens hemstat, ska Revisionstillsynen anmäla registreringen till den behöriga myndighet i revisorns hemstat som svarar för revisorsregistret.

I registret antecknas uppgifter också om en revisor som har godkänts och registrerats i en annan stat än en EES-stat och som avger en revisionsberättelse om ett bokslut eller ett koncernbokslut samt om en verksamhetsberättelse för en sammanslutning som har registrerats i en annan stat än en EES-stat, om sammanslutningens värdepapper är föremål för handel på en börs som avses i 1 kap. 2 § 4 punkten i lagen om handel med finansiella instrument. Den som ska registreras ska dessutom uppfylla de förutsättningar i fråga om yrkeskunskap, revisionssammanslutningens förvaltning, utförande av revision och offentliggörande av uppgifter om vilka det utfärdas närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Registreringen gäller inte en revisor i en sådan sammanslutning av vars värdepapper endast sådana icke-aktierelaterade värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad vilkas nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde per enhet är minst

1) 50 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta om emissionen har skett före den 31 december 2010, eller

2) 100 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta om emissionen har skett den 31 december 2010 eller därefter.

Närmare bestämmelser om andra uppgifter än personuppgifter som ska antecknas i registret och om registerföringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Erhållande av uppgifter ur registren

Trots 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får Revisionstillsynen lämna ut uppgifter ur revisorsregistret över det allmänna datanätet, dock inte slutleden till personbeteckning. Uppgifterna ska avlägsnas från den offentliga informationstjänsten utan obefogat dröjsmål, om godkännandet av en revisor helt och hållet har avbrutits med stöd av 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 § genom ett lagakraftvunnet beslut.

— —

7 kap.

Styrning, utveckling och tillsyn

2 §

Revisionstillsynens uppgifter

— —

Revisionstillsynen är behörig myndighet enligt artikel 20.1 i Europeiska unionens revisionsförordning med undantag för den bedömning och uppföljning av hur väl revisionskommittéerna utfört sitt arbete som avses i artikel 27.1 c i Europeiska unionens revisionsförordning, där Finansinspektionen är behörig myndighet.

3 §

Tillsynsobjekt

Revisionstillsynen utövar tillsyn över revisorer.

Revisionstillsynen utövar dessutom tillsyn i fråga om den revision som revisionssammanslutningar som godkänts och registrerats i en EES-stat i enlighet med 6 kap. 9 § 4 mom. utför i Finland.

Revisionstillsynen utövar tillsyn också över de revisorer som registrerats enligt 6 kap. 9 § 5 mom. och som har godkänts i en annan stat än en EES-stat, med iakttagande av vad som föreskrivs om tillsynen över revisorer, om inte tillsynen i staten i fråga har bedömts motsvara tillsynen över revisorer i EES-staterna. Vid bedömning av motsvarigheten ska Europeiska kommissionens beslut om motsvarigheten i tillsynen över revisorer från en annan stat än en EES-stat följas. Om något sådant beslut inte har fattats, ska Revisionstillsynen bedöma motsvarigheten i den statens tillsyn över revisorer eller följa en motsvarighetsbedömning som gjorts i en annan EES-stat.

Revisionstillsynen får inte pröva en revisors verksamhet, om det har förflutit mer än sex år sedan händelserna.

Revisionstillsynen kan avstå från att pröva en revisors verksamhet och revisionsnämnden kan avstå från att påföra en påföljd, om godkännandet av revisorn helt och hållet har avbrutits med stöd av 6 kap. 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 §.

9 §

Kvalitetskontroll

Vid övervakningen av revisionens kvalitet ska Revisionstillsynen

1) förordna en revisor till kvalitetsgranskning minst vart sjätte år,

2) förordna en eller flera oberoende kvalitetsgranskare att utföra kvalitetsgranskningar,

3) besluta om kvalitetsgranskningens innehåll och om det sätt på vilket den utförs med beaktande av hur omfattande och komplex den granskade revisorns verksamhet är,

4) behandla resultaten av kvalitetsgranskningen och fatta beslut om de åtgärder som kvalitetsgranskningen föranleder.

Revisionstillsynen får anlita utomstående sakkunniga för kvalitetsgranskningen.

Utomstående kvalitetsgranskare ska utan dröjsmål ge Revisionstillsynen en utredning över utförd kvalitetsgranskning.

På utomstående kvalitetsgranskare tillämpas dessutom bestämmelserna om sakkunniga i 8 kap. 8 §.

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas inte på revisorer som granskar företag av allmänt intresse.

8 kap.

Tillsynsbefogenheter

8 §

Anlitande av utomstående sakkunniga

Revisionstillsynen får för en utredning som behövs för tillsynen och som kräver särskild sakkunskap anlita utomstående sakkunniga.

Sakkunniga ska ha tillräcklig sakkunskap med hänsyn till uppdragets art och omfattning. Om de sakkunniga arbetar som utomstående kvalitetsgranskare, ska de vara väl förtrogna med revision och ha specialutbildning i kvalitetsgranskning.

Sakkunniga får inte arbeta som kvalitetsgranskare vid kvalitetsgranskning av revisorer eller revisionssammanslutningar förrän det har förflutit tre år sedan den sakkunnigas anställning hos den revisorn upphört eller sedan den sakkunniga upphört att vara aktieägare i revisions-

sammanslutningen eller att på något annat sätt ha bindningar till den revisorn eller revisionssammanslutningen.

Bestämmelserna om en revisors rättigheter i 1 § samt i 3 § 1 och 2 mom. tillämpas också på sakkunniga.

Bestämmelser om de principer för god förvaltning som en sakkunnig ska iaktta finns i förvaltningslagen, språklagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Sakkunniga handlar under straffrättsligt tjänsteansvar vid utförande av lagstadgade offentligrättsliga förvaltningsuppgifter. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Revisionstillsynen kan bestämma att de utomstående sakkunnigas arvoden ska betalas av revisorn, om det är fråga om kvalitetsgranskning av revisorn eller om det finns någon särskild med revisorns verksamhet sammanhängande orsak till att anlita sakkunniga. Arvodet ska motsvara den allmänna arvodesnivån inom branschen.

9 kap.

Utlämnande av uppgifter samt myndighetssamarbete

2 §

Revisionstillsynens och Finansinspektionens tillsynssamarbete

Revisionstillsynen och Finansinspektionen ska samarbeta på ett ändamålsenligt sätt.

Om tillsynen över sådana tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer som avses i 4 och 5 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) kräver det, kan Finansinspektionen undersöka om en revisor har följt denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller de bestämmelser i Europeiska unionens revisionsförordning som ska tillämpas på sammanslutningarna i fråga. Finansinspektionen kan föra tillsynsärendet till revisionsnämnden för avgörande.

3 §

Internationellt tillsynssamarbete

Trots sekretessbestämmelserna ska Revisionstillsynen på begäran överlämna handlingar och andra uppgifter som behövs med tanke på tillsynen till ett i 1 § 1 mom. 4 punkten avsett tillsynsorgan i en EES-stat.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också när handlingar som behövs med tanke på tillsynen överlämnas till tillsynsorganet i en annan stat än en EES-stat som med stöd av lag sköter motsvarande uppgifter i sin hemstat, om

1) handlingarna hänför sig till revision i en sammanslutning som upprättar koncernbokslut i staten i fråga eller vars värdepapper i den staten har upptagits till handel på en marknad som motsvarar den reglerade marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och om skyddet av sammanslutningens affärsintressen inte äventyras på grund av detta,

2) tillsynen över revisorerna i staten i fråga har bedömts vara tillräcklig på det sätt som avses i 7 kap. 3 § 2 mom.,

3) det med tillsynsorganet i staten i fråga har överenskommits om överlåtelse av, användning av och sekretess för uppgifter,

4) personuppgiftslagen (523/1999) iakttas vid informationsutbyte.

Revisionstillsynen ska vidta tillsynsåtgärder på begäran av ett i 1 § 1 mom. 4 punkten avsett tillsynsorgan i en EES-stat eller tillåta att det tillsynsorgan som framfört begäran deltar i genomförandet av åtgärderna.

Revisionstillsynen kan av vägande skäl vägra tillmötesgå en begäran som avses i 1—3 mom. Revisionstillsynen kan också vägra tillmötesgå en begäran, om ett påföljdsförfarande som gäl-

ler den gärning eller revisor som avses i begäran pågår i Finland eller ett beslut eller en dom som vunnit laga kraft har meddelats om detta i Finland.

10 kap.

Påföljder

1 §

Anmärkning och varning

Revisionsnämnden ska ge en revisor en anmärkning, om revisorn av oaktsamhet har handlat på ett sätt som strider mot denna lag, mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin eller mot bestämmelser om revision i annan lagstiftning. En anmärkning är en tillräcklig påföljd om det klandervärda förfarandet är ringa, om det finns förmildrande omständigheter eller om förfarandet är ekonomiskt sett av ringa betydelse.

Om förfarandet enligt 1 mom. är sådant att en anmärkning inte anses vara en tillräcklig påföljd ska revisionsnämnden ge revisorn en varning.

2 §

Återkallande av ett godkännande

Revisionsnämnden ska återkalla ett godkännande, om en revisor

1) uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har handlat på ett sätt som strider mot denna lag, mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin eller mot bestämmelser om revision i annan lagstiftning, eller

2) inte uppfyller förutsättningarna för godkännande.

Om den grund som avses i 1 mom. 2 punkten hänför sig till revisorns verksamhet i ett uppdrag som kräver CGR- eller OFGR-revisor och den fysiska personen fortfarande har förutsättningar att vara verksam som revisor, ska revisionsnämnden återkalla endast godkännandet för specialkompetensen i fråga.

Återkallande av godkännande förutsätter att revisorn har fått en varning på basis av den omständighet som återkallandet grundar sig på och inte har rättat sitt förfarande.

Av synnerligen vägande skäl kan det bestämmas att ett beslut som gäller återkallande av ett godkännande ska verkställas trots att besvär har anförts.

Om godkännande av en revisor har återkallats eller om revisorn har meddelats förbud enligt 3 § att verka som revisor ska Revisionstillsynen utan dröjsmål efter att beslutet vunnit laga kraft informera behöriga myndigheter som för revisorsregister i EES-länder om återkallandet eller förbudet och orsakerna till det.

Om godkännandet har återkallats med stöd av 1 mom. 2 punkten, kan ett nytt godkännande beviljas med stöd av 6 kap. 1 § 1 mom., när sökanden uppfyller förutsättningarna för det godkännande som ansökan gäller. En revisor vars godkännande har återkallats med stöd av 1 mom. 1 punkten kan inte godkännas på nytt förrän tre år förflutit från det att beslutet om återkallande vann laga kraft.

3 §

Tidsbundet förbud att verka som revisor

Om revisionsnämnden anser att en varning är en för lindrig påföljd och återkallande av godkännande en för sträng påföljd kan revisionsnämnden förbjuda revisorn eller den huvudansvariga revisorn att utföra revisioner och underteckna revisionsberättelser under högst tre år.

4 §

Tidsbundet förbud att verka i en revisionssammanslutnings förvaltningsorgan

Revisionsnämnden kan förbjuda en revisor eller en annan aktieägare i en revisionssammanslutning att delta i revisionssammanslutningens bolagsrättsliga organ för högst tre år om revisorn såsom medlem i förvaltningsorganet i fråga på ett synnerligen klandervärt sätt har deltagit i fattande av ett sådant beslut som står i strid med bestämmelserna i Europeiska unionens revisionsförordning eller denna lag eller med bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa.

5 §

Påföljdsavgift och påförande av den

Revisionsnämnden får påföra en påföljdsavgift om revisorn bryter mot tidsfristerna enligt 4 kap. 11 § som gäller revisors övergång till anställning hos en granskad sammanslutning.

Påföljdsavgiften för brott mot en tidsfrist enligt 4 kap. 11 § är högst 200 000 euro.

Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

6 §

Preskription och verkställighet av påföljdsavgift

Påföljdsavgift får inte påföras om en framställning inte har gjorts hos revisionsnämnden inom fem år från den dag då förseelsen inträffade.

En påföljdsavgift enligt denna lag jämte ränta är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av avgiften finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Påföljdsavgiften får dock verkställas endast på basis av ett beslut eller en dom som vunnit laga kraft. Rättsregistercentralen sköter verkställigheten av avgiften. Närmare bestämmelser om verkställigheten kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Revisionsnämnden ska meddela Rättsregistercentralen sitt beslut att påföra en påföljdsavgift. Förvaltningsdomstolen ska på motsvarande sätt meddela sitt beslut med vilket den ändrat eller undanröjt den påföljdsavgift som revisionsnämnden påfört, och högsta förvaltningsdomstolen ska meddela sitt beslut med vilket den ändrat eller undanröjt den påföljdsavgift som förvaltningsdomstolen påfört.

7 §

Omständigheter som ska beaktas vid beslut om påföljder

När ett beslut om en påföljd fattas ska alla relevanta omständigheter beaktas. Sådana är

1) hur allvarlig överträdelsen är och dess varaktighet,
2) graden av ansvar hos revisorn,
3) revisorns vilja att samarbeta med den behöriga myndigheten,
4) påföljder som revisorn påförts tidigare, och
5) omfattningen av den skada eller olägenhet som gärningen eller försummelsen orsakat.

Då beloppet av påföljdsavgiften bestäms ska utöver omständigheterna enligt 1 mom. följande omständigheter beaktas:

1) revisorns ekonomiska ställning,

2) beloppet av den vinning som revisorn fått.

8 §

Offentliggörande

Revisionsnämnden ska offentliggöra beslut om anmärkning, varning, återkallande av godkännande, verksamhetsförbud, vite och påföljdsavgift. Av offentliggörandet ska det framgå huruvida beslutet har vunnit laga kraft. Om beslutet ännu inte har vunnit laga kraft får revisionsnämnden inte offentliggöra specifika uppgifter om en fysisk eller juridisk person. Om besvärsmyndigheten upphäver beslutet ska revisionsnämnden offentliggöra besvärsmyndighetens beslut på samma sätt som nämndens beslut har offentliggjorts. Uppgifterna om påföljden ska finnas på Revisionstillsynens webbplats i fem år från det att rätten att söka ändring har utnyttjats till alla delar eller påföljdernas giltighetstid har löpt ut.

Trots det som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter om offentliggjorda påföljder, med undantag av uppgifter som ska hemlighållas, lämnas via det allmänna datanätet. Via det allmänna datanätet kan uppgifter endast sökas som enskilda sökningar med personens namn som sökkriterium. Till andra myndigheter får uppgifterna lämnas genom en teknisk anslutning.

Anmärkning, varning, återkallande av godkännande, verksamhetsförbud, vite, och påföljdsavgift får offentliggöras utan namn på den som påföljden avser om offentliggörande enligt 1 mom. kan äventyra revisionsbranschens allmänna tillförlitlighet eller en pågående myndighetsundersökning eller om det orsakar parterna oproportionerlig skada eller är orimligt för en fysisk person.

9 §

Skadeståndsskyldighet

En revisor är skyldig att ersätta en skada som revisorn uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat sammanslutningen eller stiftelsen vid utförande av en uppgift enligt 1 kap. 1 § 1 mom. Detta gäller även en skada som orsakats en aktieägare, bolagsman eller medlem i sammanslutningen eller någon annan person genom överträdelse av denna lag, en lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen, bolagsordningen, stadgarna eller bolagsavtalet. En revisor svarar också för en skada som hans eller hennes biträde orsakat uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Med avvikelse från 1 mom. är en revisor skyldig att ersätta en ekonomisk skada som orsakats genom en sådan anmälan enligt artikel 7 i Europeiska unionens revisionsförordning som avses i 4 kap. 8 § 2 mom. 1 punkten endast om revisorn har orsakat skadan genom att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämna felaktiga uppgifter om de omständigheter som utgör grund för misstanken.

Om en revisionssammanslutning är revisor, svarar sammanslutningen och den som bär det huvudsakliga ansvaret för utförandet av revisionen för skadan.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i skadeståndslagen.

10 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bestämmelsen i 3 kap. 5 § om uppgörande av revisionsberättelse eller i ett uppdrag som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i sitt yttrande uppsåtligen eller av grov oaktsamhet ger felaktiga eller vilseledande uppgifter

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för revisionsförseelse dömas till böter.

Den som i strid med 6 kap. 6 § uppsåtligen använder yrkesbeteckningen revisor eller någon annan benämning som kan leda till att någon felaktigt antar att han eller hon är revisor, ska för *olovlig användning av yrkesbeteckningen revisor* dömas till böter.

Bestämmelser om straff för revisionsbrott finns i 30 kap. 10 a § i strafflagen (39/1889).

Till straff för brott mot revisors tystnadsplikt enligt 4 kap. 8 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte gärningen utgör brott enligt 30 kap. 5 eller 6 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut av Revisionstillsynen får begära omprövning hos revisionsnämnden på det sätt som anges i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Med avvikelse från det som föreskrivs i 1 mom. får den vars godkännande har avbrutits med stöd av 6 kap. 7 § eller som med stöd av 8 kap. 7 § har förelagts eller utdömts vite överklaga ett beslut av Revisionstillsynen genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen och överklaga förvaltningsdomstolens beslut genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Ett beslut av revisionsnämnden får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen och ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen av den

1) som har meddelats anmärkning eller varning enligt 10 kap. 1 §,
2) som fått sitt godkännande återkallat med stöd av 10 kap. 2 §,
3) som med stöd av 10 kap. 3 § har förelagts tidsbundet förbud att verka som revisor,
4) som med stöd av 10 kap. 4 § har förelagts tidsbundet förbud att verka i en revisionssammanslutnings förvaltningsorgan, eller
5) som enligt 10 kap. 5 § har påförts en påföljdsavgift.

Ändring får inte sökas i beslut som gäller ett ärende som avses i 7 kap. 5 § 1 mom. 1 eller 4 punkten eller 7 kap. 9 § 1 mom. 1, 2 eller 3 punkten.

Revisionsnämnden har rätt att genom besvär hos förvaltningsdomstolen överklaga ett beslut genom vilket förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt ett i 3 mom. avsett beslut.

Ett i denna lag avsett beslut genom vilket ett beslut om återkallande av ett godkännande verkställs trots att ändring har sökts ska iakttas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Besvärsmyndigheten ska behandla ärendet skyndsamt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De bestämmelser i denna lag som gäller val av revisor samt andra tjänster än revisionstjänster som revisorn tillhandahåller tillämpas första gången under den räkenskapsperiod som börjar efter att denna lag trädde i kraft.

De bestämmelser i denna lag som gäller påföljder tillämpas på sådana gärningar eller försummelser av en revisor som har inträffat efter att denna lag trädde i kraft.

De bestämmelser i denna lag som gäller revisionsdokumentation, klientregistret och annan organisering av revisorers verksamhet ska iakttas senast från och med den 1 januari 2017.

2.

Lag

om ändring av aktiebolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i aktiebolagslagen (624/2006) 7 kap. 8 §, 22 kap. 4 §, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 7 § 1 mom., det inledande stycket i 8 § och det inledande stycket i 9 § 1 mom. samt 9 § 3 mom.,
sådana de lyder i lag 1147/2015, samt
fogas till 6 kap. nya 16 a—16 c § som följer:

6 kap.

Aktiebolagets ledning och företrädare

16 a §

Styrelsens uppgifter i bolag av allmänt intresse

Om ett bolag är ett sådant företag av allmänt intresse som avses i 1 kap. 9 § i bokföringslagen har dess styrelse i uppgift att i fråga om bolagets ekonomiska rapporter och granskning särskilt följa upp och bedöma bolagets
1) ekonomiska rapporteringssystem,
2) inre övervakning och granskning samt riskhanteringssystem med hänsyn till effektiviteten,
3) revision,
4) revisors oberoende och särskilt dennes tillhandahållande av andra tjänster än revisionstjänster.
Utöver de uppgifter som nämns i 1 mom. ska styrelsen bereda val av bolagets revisor.
Det som föreskrivs i 1 mom. 3 och 4 punkten samt 2 mom. gäller inte
1) bolag vars moderbolag sköter uppgifterna i fråga,
2) företag (*fondföretag*) enligt artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) eller alternativa investeringsfonder enligt artikel 4.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, eller
3) sammanslutningar vars enda uppgift är att emittera värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet enligt i artikel 2.5 i kommissionens förordning (EG) nr 809/2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG i fråga om informationen i prospekt, dessas format, införlivande genom hänvisning samt offentliggörande av prospekt och annonsering.

16 b §

Revisionskommitté i bolag av allmänt intresse

För beredning av de uppgifter som avses i 16 a § 1 och 2 mom. kan bolag ha en revisionskommitté med styrelsemedlemmarna som medlemmar. Om en revisionskommitté saknas svarar hela styrelsen för beredningen av uppgifterna.

Revisionskommitténs uppgifter kan utföras av något annat styrelseutskott vars sammansättning uppfyller kraven enligt 16 c §.

16 c §

Medlemmarna i revisionskommittén

Revisionskommitténs medlemmar får inte delta i den dagliga ledningen av bolaget eller av andra sammanslutningar eller stiftelser som kan sammanställas i koncernbokslutet.

Minst en av medlemmarna i revisionskommittén ska ha redovisnings- eller revisionskompetens.

7 kap.

Revision och särskild granskning

8 §

Särskild granskare

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 22 kap. 6—9 § och 24 kap. 3 § i denna lag samt i 2 kap. 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. 9 § i revisionslagen föreskrivs om en revisor ska på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

22 kap.

Skadestånd

4 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen.

6 §

Beslutsfattandet i bolaget

Beslut i ärenden som gäller rätt till skadestånd enligt 1—3 § samt enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 § i denna lag. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av bolagsstämman.

— —

7 §

Aktieägares rätt att föra talan för bolaget

En eller flera aktieägare har med stöd av 1—3 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. 9 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

— —

8 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas

— —

9 §

Bestämmelsernas tvingande natur

I bolagsordningen kan inte bolagets rätt till skadestånd enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen begränsas, om skadan har orsakats

— —

I bolagsordningen kan den rätt till skadestånd eller den talerätt som en aktieägare eller någon annan har enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen inte begränsas.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna om revisionskommittén i denna lag ska iakttas senast från och med den 1 januari 2018.

———

3.

Lag

om ändring av lagen om andelslag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om andelslag (421/2013) 7 kap. 16 §, 25 kap. 4 § 1 mom., 6 § 1 mom., det inledande stycket i 7 § 1 mom., det inledande stycket i 8 § och det inledande stycket i 9 § 1 mom. samt 9 § 3 mom., sådana de lyder i lag 1148/2015, samt

fogas till 6 kap. nya 16 a—16 c § som följer:

6 kap.

Andelslagets ledning och företrädare

16 a §

Styrelsens uppgifter i andelslag av allmänt intresse

Om ett andelslag är ett sådant företag av allmänt intresse som avses i 1 kap. 9 § i bokföringslagen har dess styrelse i uppgift att i fråga om andelslagets ekonomiska rapporter och granskning särskilt följa upp och bedöma andelslagets

1) ekonomiska rapporteringssystem,

2) inre övervakning och granskning samt riskhanteringssystem med hänsyn till effektiviteten,

3) revision,

4) revisors oberoende och särskilt dennes tillhandahållande av andra tjänster än revisionstjänster.

Utöver de uppgifter som nämns i 1 mom. ska styrelsen bereda val av andelslagets revisor.

Det som föreskrivs i 1 mom. 3 och 4 punkten samt 2 mom. gäller inte

1) en sammanslutning vars modersammanslutning sköter uppgifterna i fråga,

2) företag (*fondföretag*) enligt artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) eller alternativa investeringsfonder enligt artikel 4.1a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, eller

3) sammanslutningar vars enda uppgift är att emittera värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet enligt i artikel 2.5 i kommissionens förordning (EG) nr 809/2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG i fråga om informationen i prospekt, dessas format, införlivande genom hänvisning samt offentliggörande av prospekt och annonsering.

16 b §

Revisionskommitté i andelslag av allmänt intresse

För beredning av de uppgifter som avses i 16 a § 1 och 2 mom. kan andelslag ha en revisionskommitté med styrelsemedlemmarna som medlemmar. Om en revisionskommitté saknas svarar hela styrelsen för beredningen av uppgifterna.

Revisionskommitténs uppgifter kan utföras av något annat styrelseutskott vars sammansättning uppfyller kraven enligt 16 c §.

16 c §

Medlemmarna i revisionskommittén

Revisionskommitténs medlemmar får inte delta i den dagliga ledningen av andelslaget eller av andra sammanslutningar eller stiftelser som kan sammanställas i koncernbokslutet.

Minst en av medlemmarna i revisionskommittén ska ha redovisnings- eller revisionskompetens.

7 kap.

Revision, verksamhetsgranskning, medlemmarnas granskningsrätt och särskild granskning

16 §

Särskild granskare

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 25 kap. 6—9 § och 26 kap. 3 § i denna lag och i 2 kap. 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. 9 § i revisionslagen föreskrivs om revisorer ska tillämpas på en särskild granskare.

25 kap.

Skadestånd

4 §

Revisorers och verksamhetsgranskares skadeståndsskyldighet

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen.

— —

6 §

Beslutsfattandet i andelslaget

Beslut i ärenden som gäller andelslagets rätt till skadestånd enligt 1—3 § och 4 § 2 mom. i detta kapitel och enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 § i denna lag. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av andelsstämman.

— —

7 §

Medlemmars, fullmäktigeledamöters, andelsägares och aktieägares rätt att föra talan för andelslaget

En eller flera medlemmar har med stöd av 1—3 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. 9 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för andelslagets räkning, om

det när talan väcks är sannolikt att andelslaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om
— —

8 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller 10 kap. 9 § i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas
— —

9 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Den rätt till skadestånd som andelslaget har enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen kan inte begränsas i stadgarna, om skadan
— —

Den rätt till skadestånd eller den talerätt som en medlem, en andelsägare, en aktieägare eller någon annan har enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen kan inte begränsas i stadgarna.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna om revisionskommittén i denna lag ska iakttas senast från och med den 1 januari 2018.

———

4.

Lag

om ändring av lagen om bostadsaktiebolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) 9 kap. 14 §, 24 kap. 4 §, 8 § 1 mom., det inledande stycket i 9 § 1 mom., 10 § 1 mom. och 11 §, sådana de lyder i lag 1209/2015, som följer:

9 kap.

Revision, verksamhetsgranskning och särskild granskning

14 §

Särskild granskare

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 2 kap. 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. 9 § i revisionslagen föreskrivs om revisorer tillämpas också på en särskild granskare.

24 kap.

Skadestånd

4 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen.

8 §

Beslutsfattandet i bolaget

Bolagsstämman fattar beslut i ärenden som gäller bolagets rätt till skadestånd enligt 1—3 och 5 § i detta kapitel samt enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen. Styrelsen kan dock besluta om väckande av skadeståndstalan som grundar sig på en straffbar gärning.
— —

9 §

Aktieägares rätt att föra talan för bolaget

En eller flera aktieägare har med stöd av 1—3 och 5 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. 9 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om
— —

10 §

Preskription av talerätt

En talan enligt 1—3, 5 eller 6 § i detta kapitel eller 10 kap. 9 § i revisionslagen ska för icke straffbara gärningar väckas inom tre år från den tidpunkt då den skadelidande har fått eller borde ha fått vetskap om skadan och den ansvarige. Preskriptionen av en skadeståndsskuld ska avbrytas med iakttagande av lagen om preskription av skulder (728/2003), nedan *preskriptionslagen.*

— —

11 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Den rätt till skadestånd som bolaget eller någon annan har enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen kan inte begränsas i bolagsordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 10 kap. 10 § i lagen om öppna bolag och kommanditbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om öppna bolag och kommanditbolag (389/1988) 10 kap. 10 §, sådan den lyder i lag 1207/2015, som följer:

10 kap.

Revision

10 §

Skadeståndsskyldighet

Bestämmelser om revisorernas skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen. Bestämmelser om bolagsmännens rätt att väcka skadeståndstalan finns i 2 kap. 13 § i denna lag och om preskription av rätten att väcka talan i 14 § i det kapitlet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av stiftelselagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i stiftelselagen (487/2015) 4 kap. 1 § 2 mom. och 4 §, 5 kap. 2 § 1 mom., 8 kap. 2 och 4 §, 5 § 1 mom., det inledande stycket i 6 § samt 7 § och 14 kap. 6 § 1 mom. som följer:

4 kap.

Revision

1 §

Revisionsskyldighet och tillämplig lag

— —

Bestämmelser om revision av stiftelser finns förutom i detta kapitel också i revisionslagen (1141/2015).

4 §

Revisorssuppleant

Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i 2 kap. 3 § i revisionslagen. I en stiftelse kan det väljas en eller flera revisorssuppleanter, även om stiftelsen inte skulle ha någon skyldighet att välja en sådan. På val av revisorssuppleant tillämpas i övrigt vad som i 3 § bestäms om val av revisor.

5 kap.

Bokslut och verksamhetsberättelse

2 §

Verksamhetsberättelse

För varje räkenskapsperiod ska det upprättas en verksamhetsberättelse, som ska innehålla de uppgifter som anges i 3 kap. 1 a § 4 mom. 1—3 punkter i bokföringslagen.

— —

8 kap.

Skadestånd

2 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen.

4 §

Fattande av beslut om skadeståndsskyldighet i en stiftelse

Beslut i ärenden som gäller stiftelsens rätt till skadestånd enligt 1 § i detta kapitel samt enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen fattas av styrelsen. Om stiftelsen har ett förvaltningsråd beslutar förvaltningsrådet om dessa ärenden, om inte styrelsen enligt stadgarna ska besluta om dem.

5 §

Någon annan persons och myndigheters rätt att föra talan för stiftelsen

Stiftaren, en aktör som ges denna rätt i stadgarna samt registermyndigheten har med stöd av 1 § i detta kapitel eller 10 kap. 9 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra talan om betalning av skadestånd till stiftelsen, om det när talan väcks är sannolikt att stiftelsen inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs.

— —

6 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller 10 kap. 9 § i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas

— —

7 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Den rätt till skadestånd enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen som stiftelsen eller någon annan har kan inte begränsas i stiftelsens stadgar.

14 kap.

Tillsyn över stiftelser

6 §

Revisorernas rätt att lämna uppgifter till registermyndigheten

En stiftelses revisorer kan underrätta registermyndigheten om sådana omständigheter eller beslut i fråga om stiftelsen som de i sitt uppdrag har fått kännedom om. Revisorerna kan också till registermyndigheten ge in en kopia av ett revisionsprotokoll enligt 3 kap. 7 § i revisionslagen.

— —

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 39 § i föreningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i föreningslagen (503/1989) 39 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1210/2015, som följer:

39 §

Skadeståndsskyldighet

Styrelsemedlemmarna, föreningens funktionärer och verksamhetsgranskare är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag har orsakat föreningen uppsåtligen eller av oaktsamhet. Detsamma gäller skada som har vållats en föreningsmedlem eller någon annan genom överträdelse av denna lag eller föreningens stadgar. I fråga om skadeståndsskyldighet för den som har ställning som arbetstagare föreskrivs särskilt. Bestämmelser om skadeståndsskyldighet för revisorer finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen.

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

8.

Lag

om ändring av 60 § i lagen om bostadsrättsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bostadsrättsföreningar (1072/1994) 60 §, sådan den lyder i lag 1150/2015, som följer:

60 §

Förbud att bevilja lån och att ställa säkerhet

En förening får inte ge penninglån till den som är föreningsmedlem, medlem av styrelsen eller boendekommittén, föreningens eller boendeförvaltningsområdets disponent, revisor, verksamhetsgranskare eller övervakare, inte heller till den som till någon av dessa står i ett sådant släktskapsförhållande som avses i 4 kap. 7 § 1 mom. 7 punkten i revisionslagen. Detsamma gäller ställande av säkerhet för skuld.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i försäkringsbolagslagen (521/2008) 7 kap. 3 och 4 §, sådana de lyder i lag 1203/2015,
ändras 7 kap. 1, 8, 10 och 13 § och 28 kap. 5 och 7—10 §, av dem 7 kap. 1, 8 och 10 § och 28 kap. 5 och 10 § sådana de lyder i lag 1203/2015 samt 28 kap. 7—9 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1203/2015, samt
fogas till 6 kap. en ny 7 a § som följer:

6 kap.

Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar

7 a §

Revisionskommitté

Försäkringsbolaget sörjer för att revisionskommitténs verksamhet organiseras på behörigt sätt. På revisionskommittén, dess uppgifter och dess medlemmar tillämpas 6 kap. 16 a — 16 c § i aktiebolagslagen.

7 kap.

Revision och särskild granskning

1 §

Tillämplig lag

Bestämmelser om revision av försäkringsbolag finns i detta kapitel, i 13 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) och i revisionslagen (1141/2015). På revision av försäkringsbolag tillämpas inte 7 kap. i aktiebolagslagen. Bestämmelser om revision av försäkringsbolag finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG.
På revision av försäkringsholdingsammanslutningar tillämpas 3 § i detta kapitel, 31 § i lagen om Finansinspektionen samt 4 kap. 11 § 2 mom. och 5 kap. i revisionslagen.

8 §

Förordnande av revisor

Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för ett försäkringsbolag, om
1) en revisor inte har valts lagenligt,
2) en revisor inte är behörig enligt denna lag eller 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende enligt 4 kap. 6 § eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen, eller
3) en bestämmelse i bolagsordningen om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

I ett ärende som gäller sådant oberoende eller jäv som avses i 1 mom. 2 punkten ska Finansinspektionen begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd innan ärendet avgörs.

Anmälan får i ovan avsedda fall göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den, på vilken det ankommer att utse en revisor, utan dröjsmål utser en behörig revisor.

Innan ett i 1 mom. avsett förordnande meddelas, ska bolagets styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills det för bolaget i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

10 §

Särskild granskare

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 28 kap. 7—10 § i denna lag, 24 kap. 3 § i aktiebolagslagen samt i 2 kap. 1 och 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. 9 § i revisionslagen föreskrivs om revisorer ska på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

13 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om den berättelse som avses i 6 § 2 mom.

28 kap.

Skadestånd samt inlösenskyldighet till följd av missbruk av inflytande

5 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

I 10 kap. 9 § i revisionslagen föreskrivs om revisorers skadeståndsskyldighet.

7 §

Beslutsfattandet i bolaget

Beslut i ärenden som gäller bolagets rätt till skadestånd enligt 2—4 § i detta kapitel samt enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 § i aktiebolagslagen. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av bolagsstämman.

Bolagsstämmans beslut om att bevilja en styrelseledamot, en förvaltningsrådsledamot eller verkställande direktören ansvarsfrihet är inte bindande, om bolagsstämman inte har getts väsentligen riktiga och tillräckliga uppgifter om det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för ersättningsskyldigheten. Ett beslut om beviljande av ansvarsfrihet är inte bindande för bo-

lagets likvidator eller konkursbo, om bolaget försätts i likvidation eller konkurs på en ansökan som görs eller ett förordnande som Finansinspektionen meddelar inom två år från beslutet.

8 §

Delägares rätt att föra talan för bolaget

En eller flera delägare har med stöd av 2—4 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. 9 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

1) kärandena då innehar minst en tiondel av samtliga aktier i ett försäkringsaktiebolag eller av samtliga röster i ett ömsesidigt bolag, eller om

2) det visas att underlåtelse att fullfölja skadeståndsanspråket skulle strida mot likställighetsprincipen enligt 1 kap. 22 §.

Bolaget ska ges tillfälle att bli hört, om detta inte är uppenbart onödigt. De delägare som för talan svarar själva för rättegångskostnaderna men har rätt att få dem ersatta av bolaget, om de medel som genom rättegången vunnits till bolaget räcker för ändamålet.

Om den ersättningsskyldige genom bolagsstämmans beslut har beviljats ansvarsfrihet, ska talan väckas inom tre månader från bolagsstämmans beslut. Om det vid samma bolagsstämma så som föreskrivs i 7 kap. 9 § har lagts fram och biträtts ett förslag om särskild granskning, kan talan dock alltid väckas inom tre månader från det att granskningsyttrandet har lagts fram på bolagsstämman eller ansökan om förordnande av en granskare avslagits.

En delägare har inte rätt till ersättning för skada som orsakats bolaget.

Ett ömsesidigt försäkringsbolag är på begäran av delägarna i försäkringsbolaget skyldigt att utreda om kärandena i ett fall som avses i 1 mom. innehar minst en tiondel av samtliga röster och att utfärda ett intyg över detta.

9 §

Preskription av talerätt

En talan enligt 2—4 § i detta kapitel eller 10 kap. 9 § i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas

1) mot en ledamot av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören inom fem år från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan,

2) mot en revisor inom fem år från det att den revisionsberättelse, det yttrande eller det intyg som ligger till grund för talan lades fram, och

3) mot en delägare och stämmoordföranden inom fem år från det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan.

10 §

Bestämmelsernas tvingande natur

I bolagsordningen kan inte bolagets rätt till skadestånd enligt 2—4 § i detta kapitel eller 10 kap. 9 § i revisionslagen begränsas, om skadan

1) har orsakats genom överträdelse av sådana bestämmelser i denna lag eller sådana bestämmelser i aktiebolagslagen som tillämpas med stöd av denna lag från vilka avvikelse inte får göras genom en bestämmelse i bolagsordningen, eller om skadan

2) annars har orsakats uppsåtligen eller av grov oaktsamhet.

Bolagets rätt till skadestånd kan i övrigt genom bolagsordningen begränsas endast med samtycke av alla delägare.

I bolagsordningen kan den rätt till skadestånd eller den talerätt som en delägare eller någon annan har enligt detta kapitel eller 10 kap. 9 § i revisionslagen inte begränsas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 39 a § i lagen om utländska försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) 39 a §, sådan den lyder i lag 1183/2015, som följer:

39 a §

Revision

En filial till ett försäkringsbolag från tredjeland ska ha minst en revisor. Minst en revisor ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor är CGR-revisor. Om en filial endast har en revisor och denna inte är en revisionssammanslutning, ska minst en revisorssuppleant väljas.

Finansinspektionen ska förordna en revisor för filialen, om

1) någon revisor eller revisorssuppleant inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen (1141/2015),

2) revisorn saknar behörighet enligt 2 kap. 1 § i revisionslagen, eller om

3) revisorn inte är oberoende på det sätt som avses i 4 kap. 6 § i revisionslagen eller jävig på det sätt som avses i 7 § i det kapitlet.

Finansinspektionen ska begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd, om inspektionen har för avsikt att förordna en revisor på den grund som avses i 2 mom. 3 punkten. Innan ett förordnande enligt denna paragraf ges ska styrelsen i försäkringsbolaget från tredjeland, motsvarande organ eller bolagsmännen höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills en revisor i föreskriven ordning valts för filialen till ett försäkringsbolag från tredjeland i stället för den revisor som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

Bestämmelser om revisors skyldighet att till Finansinspektionen lämna en anmälan om omständigheter och beslut som avser försäkringsbolaget finns i 31 § i lagen om Finansinspektionen.

På revision av filialer tillämpas i övrigt revisionslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försäkringskassor (1164/1992) 56, 57, 61, 69 och 157 §,
sådana de lyder, 56 och 61 § i lag 1201/2015, 57 § delvis ändrad i lag 945/1994, 69 § i lag 472/2007 och 1201/2015 samt 157 § delvis ändrad i lag 1201/2015, som följer:

56 §

Bestämmelser om revision av en försäkringskassa finns i detta kapitel och i revisionslagen (1141/2015). På revision av en försäkringskassa tillämpas inte 5 kap. i revisionslagen.

En revisor i en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte ta emot uppgifter som styrelsemedlem, ledamot av förvaltningsrådet eller som verkställande direktör i den granskade pensionskassan eller i dess aktieägare eller i en sammanslutning som hör till samma koncern som aktieägaren i en granskad pensionskassa innan minst två år har förflutit sedan revisionsuppdraget upphörde. Revisionstillsynen ska förordna revisorn i en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring till kvalitetsgranskning minst vart tredje år.

En försäkringskassa ska ha minst en revisor som avses i revisionslagen. Minst en revisor och en revisorssuppleant i en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor. Revisorn eller revisorerna väljs av kassamötet.

57 §

Mandattiden eller mandattiderna i följd för en revisor i en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring får enligt stadgarna sammanlagt uppgå till högst tio år. Efter den maximala mandattiden får en revisor i en sådan pensionskassa på nytt delta i revision av pensionskassan tidigast två år efter det att revisionsuppdraget upphört. Om en revisionssammanslutning har valts till revisor ska det som föreskrivs ovan i detta moment inte tillämpas på revisionssammanslutningen utan endast på den huvudansvariga revisorn.

Revisorns mandatperiod upphör då det möte avslutas på vilket revisionsberättelsen enligt 3 kap. 5 § i revisionslagen behandlas för den sista räkenskapsperioden i revisorns mandatperiod.

61 §

Finansinspektionen ska på anmälan i de fall som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. i revisionslagen för försäkringskassan förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Anmälan får i de fall som avses i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som ska välja revisor, utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Finansinspektionen ska av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd begära ett utlåtande i ett ärende som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende eller jäv innan ärendet avgörs.

Innan ett i 1 mom. avsett förordnande meddelas ska kassans styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills det för försäkringskassan i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

69 §

En medlem eller delägare i försäkringskassan kan kräva särskild granskning av kassans förvaltning och bokföring under en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta ska göras vid ett ordinarie kassamöte eller vid det kassamöte där ärendet enligt möteskallelsen ska behandlas. Har de röstberättigade med minst en tredjedel av det vid mötet företrädda röstetalet biträtt förslaget, kan en medlem eller delägare inom en månad efter kassamötet hos Finansinspektionen anhålla om att granskare ska förordnas.

Innan en granskare förordnas ska Finansinspektionen höra kassans styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en bestämd persons åtgärder, även denne. Ansökan ska bifallas om det anses föreligga vägande skäl för granskningen. Finansinspektionen kan förordna en eller flera granskare.

På en granskare som avses i denna paragraf ska på motsvarande sätt tillämpas vad som i 1 kap. 2 § 1—5 punkten, 2 kap. 1 och 7 §, 3 kap. 7, 9, och 10 § och 4 kap. 6—8 § i revisionslagen föreskrivs om revisor. På en granskare tillämpas också bestämmelserna om revisors skadeståndsskyldighet enligt revisionslagen.

Över granskningen ska ges ett utlåtande till kassamötet. Utlåtandet skall under minst en vecka före kassamötet hållas tillgängligt för medlemmarna och delägarna på kassans kontor och utan dröjsmål sändas till de medlemmar och delägare som begär det. Det skall också läggas fram på kassamötet. Granskaren har rätt till arvode av kassan.

157 §

Talan på försäkringskassans vägnar kan med stöd av 151 eller 153 § eller med stöd av bestämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

1) en stiftare sedan tre år förflutit från beslutet om bildande av föreningen vid den konstituerande stämman,

2) en styrelsemedlem, en medlem av förvaltningsrådet eller verkställande direktören sedan tre år förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs varpå talan grundas,

3) en revisor sedan tre år förflutit från att den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg varpå talan grundas förelades kassamötet, ej heller mot

4) en medlem, en delägare eller en medlem av representantskapet sedan två år förflutit från det beslut eller den åtgärd varpå talan grundas.

Har tiden för väckande av talan på kassans vägnar löpt ut, kan i 155 § 3 mom. nämnd talan inte väckas sedan en månad har förflutit från konkursbevakningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) 31, 32, 34, 35, 37, 112 och 113 §,

av dem 31, 32 och 35 § sådana de lyder i lag 1157/2015, 37 § sådan den lyder i lag 1670/2015 samt 112 och 113 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1157/2015, som följer:

31 §

På revision i en pensionsstiftelse tillämpas revisionslagen (1141/2015), om inte något annat följer av denna lag. På revision av en pensionsstiftelse tillämpas inte 5 kap. i revisionslagen.

En revisor i en B-pensionsstiftelse eller AB-pensionsstiftelse som utövar lagstadgad pensionsförsäkring eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte ta emot uppgifter som styrelsemedlem, ledamot av förvaltningsrådet eller som verkställande direktör i den granskade pensionsstiftelsen eller hos en arbetsgivare som hör till stiftelsen eller i en sammanslutning som hör till samma koncern som pensionsstiftelsen innan minst två år har förflutit sedan revisionsuppdraget upphörde. Revisionstillsynen ska förordna revisorn i en B-pensionsstiftelse eller AB-pensionsstiftelse som utövar lagstadgad pensionsförsäkring till kvalitetsgranskning minst vart tredje år.

En pensionsstiftelse ska ha minst en revisor som avses i revisionslagen. Minst en revisor och en revisorssuppleant i en B-pensionsstiftelse eller en AB-pensionsstiftelse som utövar lagstadgad pensionsförsäkring ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor. Revisorn eller revisorerna väljs av pensionsstiftelsens styrelse. Har pensionsstiftelsen ett förvaltningsråd, utser detta revisorn eller revisorerna på framställning av arbetsgivaren.

32 §

Mandattiden eller mandattiderna i följd för en revisor i en B-pensionsstiftelse eller AB-pensionsstiftelse som utövar lagstadgad pensionsförsäkring får enligt stadgarna sammanlagt uppgå till högst tio år. Efter den maximala mandattiden får en revisor i en sådan pensionsstiftelse på nytt delta i revision av pensionsstiftelsen tidigast två år efter det att revisionsuppdraget upphört. Om en revisionssammanslutning har valts till revisor ska det som föreskrivs ovan i detta moment inte tillämpas på revisionssammanslutningen utan endast på den huvudansvariga revisorn.

Revisorns mandatperiod upphör då det möte avslutas på vilket revisionsberättelsen enligt 3 kap. 5 § i revisionslagen behandlas för den sista räkenskapsperioden i revisorns mandatperiod.

34 §

Utöver vad som i 4 kap. 6 och 7 § i revisionslagen föreskrivs om oberoende och jäv, får revisor inte vara den som

1) är anställd hos en arbetsgivare som hör till pensionsstiftelsen, eller hos en sammanslutning som tillhör en sådan arbetsgivare och hör till en koncern som avses i 1 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997), eller vara en person som annars intar en underordnad eller beroende ställning i förhållande till denna arbetsgivare, till en medlem i dess styrelse eller förvaltningsråd eller till den som har till uppgift att sköta denna arbetsgivares bokföring eller medelsförvaltning eller övervakningen av denna skötsel,

2) är make till en person som avses i 1 punkten eller den som lever med en sådan person i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden, eller är syskon till en sådan person

eller till denne står i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller i sådant svågerlag att den ene är gift med den andres syskon.

35 §

Finansinspektionen ska på anmälan för en pensionsstiftelse förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren i de fall som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. i revisionslagen eller om revisorn är jävig enligt 34 § i denna lag.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som ska välja en revisor, utan dröjsmål väljer en behörig revisor.

Finansinspektionen ska av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd begära ett utlåtande i ett ärende som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende eller jäv innan ärendet avgörs.

Innan ett i 1 mom. avsett förordnande ges ska pensionsstiftelsens styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller till dess för pensionsstiftelsen i föreskriven ordning har valts en revisor i stället för den som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

37 §

I en pensionsstiftelsens bokföring samt vid upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen iakttas bokföringslagen, om inte annat följer av denna lag.

Bestämmelserna i bokföringslagens 3 kap. 2 § 4 mom., 4 § 2 mom., 9—12 § samt 13 § 3 mom., 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2 §, 2 a § 6 mom., 13, 16 och 17 §, 7 och 7 a kap. samt 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättande av en pensionsstiftelses bokslut eller verksamhetsberättelse. På behandlingen av ett arbetspensionsansvar som bestäms enligt finsk lagstiftning tillämpas inte 3 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i den lagen.

Bestående aktiva enligt 4 kap. 3 § i bokföringslagen är posterna materiella och immateriella tillgångar i balansräkningen för en pensionsstiftelse med undantag för varulager. Varulager betraktas som omsättningstillgångar enligt 4 kap. 4 § i bokföringslagen. På materiella och immateriella tillgångar tillämpas i övrigt bokföringslagens bestämmelser om bestående aktiva, om inte något annat följer av 2 mom. Trots bestämmelserna i 2 mom. tillämpas 5 kap. 13 och 16 § i bokföringslagen på de poster som avses i detta moment. På varulager tillämpas dock bokföringslagens bestämmelser om omsättningstillgångar med undantag av de bestämmelser som nämns i 2 mom. samt 5 kap. 16 § i bokföringslagen.

112 §

Beslut om väckande av skadeståndstalan för pensionsstiftelsens räkning med stöd av 109 eller 110 § samt för revisors räkning med stöd av bestämmelsen om skadeståndsskyldighet i 10 kap. 9 § i revisionslagen fattas av pensionsstiftelsens styrelse eller förvaltningsråd. Om gärningen är straffbar och styrelsen eller förvaltningsrådet inte fattar beslut om att väcka talan, kan social- och hälsovårdsministeriet förordna ett ombud som ska driva åtalet för pensionsstiftelsens räkning. Till ombudet ska betalas arvode och kostnadsersättning av pensionsstiftelsens tillgångar. Om dessa inte förslår för betalning av arvodet och ersättningen, ska den bristande delen betalas av de tillgångar som uppbärs hos pensionsstiftelserna som ersättning för Finansinspektionens kostnader.

Om pensionsstiftelsen försätts i konkurs på ansökan som gjorts inom två år från styrelsens eller förvaltningsrådets beslut att inte väcka talan, får konkursboet föra talan trots detta beslut.

113 §

Sådan talan på pensionsstiftelsens vägnar som grundar sig på 109 eller 110 § eller bestämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet i 10 kap. 9 § i revisionslagen kan, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

1) en styrelsemedlem, en medlem av förvaltningsrådet eller ombudsmannen sedan tre år förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som talan grundar sig på,

2) en revisor sedan tre år förflutit från att den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg varpå talan grundas förelades vid pensionsstiftelsens styrelses eller förvaltningsrådets sammanträde,

3) pensionsstiftelsens namntecknare som inte står i arbetsförhållande till pensionsstiftelsen, och som inte är styrelsemedlem eller medlem i förvaltningsrådet eller ombudsman, sedan två år förflutit från det beslut eller den åtgärd som talan grundar sig på.

Har tiden för väckande av talan på pensionsstiftelsens vägnar löpt ut, kan i 112 § 2 mom. nämnd talan inte väckas sedan en månad förflutit från konkursbevakningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av 128 och 129 § i lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 128 och 129 §, sådana de lyder i lag 1193/2015, som följer:

128 §

Revision

Bestämmelser om revision av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt finns i denna lag och i revisionslagen (1141/2015). På revision av pensionsanstalten tillämpas inte 5 kap. i revisionslagen.

Revisorns mandatperiod eller mandatperioder i följd får sammanlagt uppgå till högst tio år. Efter den maximala mandattiden får en revisor i Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på nytt delta i revision av pensionsanstalten tidigast två år efter det att revisionsuppdraget upphört. Om en revisionssammanslutning har valts till revisor ska det som föreskrivs ovan i detta moment inte tillämpas på revisionssammanslutningen utan endast på den huvudansvariga revisorn.

Pensionsanstaltens revisor eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte ta emot uppgifter som styrelsemedlem, ledamot av förvaltningsrådet eller som verkställande direktör i den granskade pensionsanstalten eller i en sammanslutning som hör till samma koncern som pensionsanstalten innan minst två år har förflutit sedan revisionsuppdraget upphörde. Revisionstillsynen ska förordna pensionsanstaltens revisor till kvalitetsgranskning minst vart tredje år.

Pensionsanstalten ska ha minst en revisor. Minst en revisor och en revisorssuppleant ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor är CGR-revisor.

Mandattiden för revisorn upphör och den nya revisorns mandattid börjar vid utgången av det delegationsmöte som väljer ny revisor, om inte något annat besluts när den nya revisorn väljs. På delegationens möte kan det inte beslutas att revisorns mandattid fortgår tills vidare.

129 §

Förordnande av revisor

Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, om ingen revisor har valts enligt denna lag eller revisionslagen eller om en revisor inte har behörighet enligt 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende enligt 4 kap. 6 § i revisionslagen eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen.

Anmälan får i de fall som avses i 1 mom. göras av vem som helst. Pensionsanstaltens styrelse är skyldig att göra anmälan, om inte delegationen utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

I ett ärende som gäller sådant oberoende eller jäv som avses i 1 mom. ska Finansinspektionen begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd innan ärendet avgörs.

Innan ett i 1 mom. nämnt förordnande ges ska pensionsanstaltens styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills det för pensionsanstalten i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Finansinspektionen förord-

nat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av 191 och 194 § i lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 191 och 194 §, sådana de lyder i lag 1194/2015, som följer:

191 §

Tillämplig lag

Bestämmelser om revision av pensionskassan finns i detta kapitel och i revisionslagen (1141/2015). På revision av pensionskassan tillämpas inte 5 kap. i revisionslagen.

Revisorns mandatperiod eller mandatperioder i följd får sammanlagt uppgå till högst tio år. Efter den maximala mandattiden får en revisor i Sjömanspensionskassan på nytt delta i revision av pensionskassan tidigast två år efter det att revisionsuppdraget upphört. Om en revisionssammanslutning har valts till revisor ska det som föreskrivs ovan i detta moment inte tillämpas på revisionssammanslutningen utan endast på den huvudansvariga revisorn.

Pensionskassans revisor eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte ta emot uppgifter som styrelsemedlem, medlem av delegationen eller som verkställande direktör i den granskade pensionskassan eller i en sammanslutning som hör till samma koncern som pensionskassan innan minst två år har förflutit sedan revisionsuppdraget upphörde. Vid övervakningen av revisionens kvalitet ska Revisionstillsynen därtill förordna pensionskassans revisor till kvalitetsgranskning minst vart tredje år.

194 §

Rätt att kräva förordnande av revisor

Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för pensionskassan, om

1) en revisor inte har utsetts enligt detta kapitel eller revisionslagen, eller

2) en revisor inte är behörig enligt denna lag eller enligt 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende på det sätt som avses i 4 kap. 6 § i revisionslagen eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Pensionskassans styrelse är skyldig att göra anmälan, om inte delegationen utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

I ett ärende som gäller sådant oberoende eller jäv som avses i 1 mom. 2 punkten ska Finansinspektionen begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd innan ärendet avgörs.

Innan ett förordnande enligt 1 mom. ges ska pensionskassans styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills det för pensionskassan i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den revisor som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) 9 kap. 1, 4 och 6 § samt 11 kap. 5 §, sådana de lyder, 9 kap. 1, 4 och 6 § i lagarna 1231/2009 och 1202/2015 samt 11 kap. 5 § i lagarna 340/2000 och 1202/2015, som följer:

9 kap.

Revision och särskild granskning

1 §

Bestämmelser om revision av försäkringsföreningar finns i detta kapitel och i revisionslagen. På revision av försäkringsföreningar tillämpas inte 5 kap. i revisionslagen.

En försäkringsförening ska ha en revisor, om det inte i stadgarna föreskrivs om flera revisorer. Revisorerna väljs av föreningsstämman. Ska fler än två revisorer utses, kan det i stadgarna bestämmas att någon eller några av dem, dock inte alla, ska tillsättas i annan ordning.

Om bara en revisor har valts för försäkringsföreningen och denne inte är en revisionssammanslutning, ska åtminstone en revisorssuppleant väljas. Vad som i denna lag och i revisionslagen bestäms om revisorer tillämpas också på revisorssuppleanter.

En delägare kan kräva att en revisor tillsätts att delta i revisionen vid sidan av de övriga revisorerna. Förslag om detta ska göras på den föreningsstämma där revisorerna ska väljas eller där ärendet enligt kallelsen till stämman ska behandlas. Har förslaget vid föreningsstämman biträtts av röstberättigade med minst en tredjedel av de vid stämman avgivna rösterna, kan delägaren inom en månad efter stämman hos Finansinspektionen anhålla om tillsättande av en godkänd revisor. Finansinspektionen ska, efter att ha hört föreningens styrelse, förordna en revisor för tiden till och med avslutandet av den ordinarie föreningsstämman under följande räkenskapsperiod.

4 §

Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för en försäkringsförening, om

1) någon revisor inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,

2) en revisor inte är behörig enligt denna lag eller 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende enligt 4 kap. 6 § i revisionslagen eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen, eller

3) en bestämmelse i stadgarna om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Anmälan får i ovan avsedda fall göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den på vilken det ankommer att välja revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

I ett sådant ärende enligt 1 mom. 2 punkten som gäller oberoende eller jäv ska Finansinspektionen begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd innan det avgörs.

Innan ett förordnande enligt 1 mom. ges ska föreningens styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills det för föreningen i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den revisor som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

6 §

En delägare kan kräva särskild granskning av försäkringsföreningens förvaltning och bokföring under en viss period som löpt ut eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta ska göras vid ordinarie föreningsstämma eller vid den föreningsstämma där ärendet enligt kallelsen till stämman ska behandlas. Har förslaget biträtts av röstberättigade med minst en tredjedel av de vid stämman avgivna rösterna, kan delägaren inom en månad från föreningsstämman hos Finansinspektionen anhålla om att en granskare ska förordnas.

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning kräver.

Finansinspektionen ska höra föreningens styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en viss persons åtgärder, denna person. Ansökan ska bifallas, om vägande skäl för granskningen anses föreligga. Finansinspektionen kan förordna en eller flera granskare. Förordnandet kan verkställas även om det inte vunnit laga kraft. En granskare har rätt till arvode av föreningen.

Vad som i 15 kap. 5—7 § och 16 kap. 4 § i denna lag samt i 2 kap. 1 och 7 §, 3 kap. 9 och 10 § och 4 kap. 6—8 § i revisionslagen föreskrivs om revisorer tillämpas också på en särskild granskare enligt denna paragraf. På en granskare tillämpas också bestämmelserna om revisors skadeståndsskyldighet i 10 kap. 9 § i revisionslagen.

Över granskningen ska ett utlåtande avges till föreningsstämman. Utlåtandet ska under minst en vecka före föreningsstämman hållas tillgängligt för delägarna på föreningens huvudkontor och utan dröjsmål sändas till de delägare som begär det. Det ska också läggas fram på föreningsstämman.

11 kap.

Vinstutdelning och annan användning av föreningens tillgångar

5 §

Om en försäkringsförenings medel har utdelats till delägare i strid med denna lag, ska en delägare återbetala de medel han eller hon erhållit på detta sätt jämte årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982), om han eller hon inte haft grundad anledning att anta att medlen har utdelats i enlighet med denna lag.

De som deltagit i fattande eller verkställande av utdelningsbeslutet eller i upprättande eller fastställande av den felaktiga balansräkning som legat till grund för beslutet är enligt 15 kap. 1, 3 och 4 § i denna lag samt enligt bestämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet i 10 kap. 9 § i revisionslagen solidariskt ansvariga för den brist som föreligger efter återbetalningen av medel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 9 kap. 5 § och 12 kap. 13 § i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 12 kap. 13 §, sådan den lyder i lag 1197/2015, samt *fogas* till 9 kap. 5 § ett nytt 5 mom. som följer:

9 kap.

Riskhantering

5 §

Revisionskommitté

— —

På revisionskommittén tillämpas inte 6 kap. 16 a — 16 c § i aktiebolagslagen och 6 kap. 16 a — 16 c § i lagen om andelslag.

12 kap.

Bokslut, delårsrapport och revision

13 §

Tillämpning av bestämmelser om revision och revisorer

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen (1141/2015), och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom aktiebolagslagen samt när det gäller kreditinstitut i andelslagsform dessutom lagen om andelslag, om inte något annat föreskrivs nedan.

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas 4 kap. 11 § 2 mom. och 5 kap. i revisionslagen samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG.

På kreditinstituts revisorer tillämpas inte 4 kap. 7 § 1 mom. 5 punkten i revisionslagen. En revisor ska emellertid underrätta Finansinspektionen om kredit som revisorn fått av kreditinstitutet eller ett företag inom samma koncern samt om borgensförbindelser, ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förmåner som kreditinstitutet eller företaget har ställt eller beviljat till förmån för revisorn.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om revision av kreditinstitut och dess revisorer tillämpas också på revision av holdingföretag och deras revisorer.

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

17.

Lag

om ändring av 25 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) 25 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1231/2015, som följer:

25 §

Angående sådan skadeståndsskyldighet för ett kreditinstituts aktieägare, förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar samt verkställande direktören som grundar sig på brott mot denna lag föreskrivs i kreditinstitutslagen. På väckande av en sådan skadeståndstalan för kreditinstitutets räkning som grundar sig på den skadeståndsskyldighet som avses ovan tillämpas 22 kap. 6—8 § i aktiebolagslagen. Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen (1141/2015).

— —

———

Denna lag träder i kraft den 20 .

———

18.

Lag

om ändring av 135 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om placeringsfonder (48/1999) 135 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1198/2015, som följer:

135 §

— —

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

19.

Lag

om ändring av 8 kap. 2 § och 16 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 8 kap. 2 § och 16 kap. 1 § 4 mom., sådana de lyder, 8 kap. 2 § i lag 623/2014 och 16 kap. 1 § 4 mom. i lag 1212/2015, som följer:

8 kap.

Bokslut och revision

2 §

Revision samt särskild granskning och granskare

På värdepappersföretag ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag tillämpas vad som i 12 kap. 13 § 1, 3 och 4 mom., 14 § och 15 § 1 mom. i kreditinstitutslagen föreskrivs om revision och revisorer samt om särskild granskning och granskare.

16 kap.

Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §

Skadeståndsskyldighet

— —

Vad som i 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken värdepappersföretaget har lagt ut en funktion som avses i 7 kap. 4 § på entreprenad. I 7 kap. 7 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretags ansvar för anknutna ombuds verksamhet. Bestämmelser om skadeståndsskyldighet för revisorer finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen (1141/2015).

— —

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag

om ändring av 6 kap. 6 § och 22 kap. 8 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 6 kap. 6 § 1 mom. och 22 kap. 8 § 4 mom., sådana de lyder i lag 1214/2015, som följer:

6 kap.

Verksamhetsförutsättningar

6 §

Revision och revisorer

På en AIF-förvaltares revision och revisorer tillämpas revisionslagen (1141/2015) och aktiebolagslagen (624/2006). Vad som i detta moment föreskrivs om AIF-förvaltares revision och revisorer tillämpas också på AIF-förvaltarens moderbolags revision och revisorer.
— —

22 kap.

Påföljder och överklagande

8 §

Skadeståndsskyldighet

— —

Det som i 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken AIF-förvaltaren har delegerat en funktion i enlighet med 10 kap. Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen.
— —

Denna lag träder i kraft den 20 .

21.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om Finansinspektionen (878/2008) nya 28 a och 50 h § som följer:

28 a §

Tillfälligt förbud att verka i ett förvaltningsorgan för ett företag av allmänt intresse

Finansinspektionen kan för en viss tid av högst tre år förbjuda en person att verka som ledamot av ett förvaltningsorgan i eller verkställande direktör för ett i 1 kap. 9 § i bokföringslagen avsett företag av allmänt intresse, om personen i fråga som ledamot av ett förvaltningsorgan eller som verkställande direktör allvarligt brutit mot eller försummat bestämmelserna om den längsta varaktigheten för mandatperioderna och beredningen av valet av revisor i 5 kap. 1 § i revisionslagen eller bestämmelserna om icke-revisionstjänster i 3 och 4 § i det kapitlet eller bestämmelserna om val av lagstadgade revisorer eller revisionsföretag och revisionsuppdragets varaktighet i artiklarna 16 och 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG, nedan *Europeiska unionens revisionsförordning*.

50 h §

Behörig myndighet vad gäller revisionen av företag av allmänt intresse

Finansinspektionen är behörig myndighet vid den bedömning och uppföljning av hur väl revisionskommittéerna utfört sitt arbete som avses i artikel 27.1 c i Europeiska unionens revisionsförordning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag

om ändring av 35 § i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014) 35 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1632/2015, som följer:

35 §

Inspektionsrätt

Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att förrätta inspektioner som gäller beviljare av stöd och stödmottagare i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd iakttas. Närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret har motsvarande rätt i fråga om stödmottagarna.

Den revisionsmyndighet som avses i 6 § kan bemyndiga Landsbygdsverket eller en oberoende revisor att i enlighet med en revisionsplan som revisionsmyndigheten har utarbetat granska de åtgärder som en stödmottagare har genomfört samt förfarandena i anknytning till beviljande av stöd. Revisorn ska vara en i revisionslagen (1141/2015) eller i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015) avsedd godkänd revisionssammanslutning. Revisionssammanslutningen ska utse en ansvarig revisor för revisionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av 67 § i universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen (558/2009) 67 §, sådan den lyder i lag 1206/2015, som följer:

67 §

Preskription av talerätt vid ett offentligrättsligt universitet

Talan enligt 65 § 3 mom. i denna lag eller enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen ska i fråga om icke-straffbara gärningar väckas inom fem år från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag

om ändring av 30 och 31 § i lagen om Nationalgalleriet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Nationalgalleriet (889/2013) 30 § 4 mom. och 31 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1215/2015, som följer:

30 §

Skadeståndsskyldighet

— —

Beslut i ärenden som gäller rätt till skadestånd med stöd av 1 mom. och med stöd av 10 kap. 9 § i revisionslagen fattas av delegationen.

— —

31 §

Undervisnings- och kulturministeriets rätt att föra talan för Nationalgalleriet

Undervisnings- och kulturministeriet har rätt att i sitt eget namn med stöd av 30 § eller med stöd av 10 kap. 9 § i revisionslagen föra talan om skadestånd till Nationalgalleriet, om det när talan väcks är uppenbart att Nationalgalleriets delegation inte kommer att väcka talan inom den tidsfrist som bestäms i 2 mom.

— —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 28 april 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström

Bilaga
Parallelltext

1.

Lag

om ändring av revisionslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i revisionslagen (1141/2015) 1 kap. 1 och 2 §, 2 kap. 2 § 5 mom., 5 och 7 §, 3 kap. 1, 2 och 5—7 §, 4 kap. 1 och 6—8 §, 5 kap., 6 kap. 9 § och 11 § 1 mom., 7 kap. 3 och 9 §, 8 kap. 8 §, 9 kap. 2 och 3 §, 10 kap. och 11 kap. 1 §, samt

fogas till 2 kap. 2 § ett nytt 6 mom., till 2 kap. en ny 11 §, till 3 kap. 3 § ett nytt 2 mom., till 3 kap. en ny 5 a § och till 4 kap. nya 9—12 § och till 7 kap. 2 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 kap

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, på

1) revision av bokföringsskyldiga sammanslutningar och stiftelser som avses i 1 kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997),

2) uppdrag som en revisor har enligt någon annan lag eller förordning eller i vilka revisorn ger ett skriftligt utlåtande till en myndighet eller domstol.

På verksamhet som omfattas av lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015) tillämpas 2 kap. 7 § 3 mom., 4 kap. 2, 4 och 5 §, 6—8 kap., 9 kap. 1 § 1—3 punkten, 10 kap. 1 och 2 § samt 11 kap. i denna lag.

Denna lag tillämpas inte på en revisors verksamhet i hans eller hennes egenskap av tjänsteman vid statens revisionsverk.

När en revisor i denna egenskap utövar annan verksamhet än sådan som avses i 1, 2 eller 3 mom. tillämpas på verksamheten bestämmelserna i 4 kap. 1—3 och 8 §, 7 och 8 kap., 9 kap. 1 §, 10 kap. 1 och 2 § samt 11 kap. 1 §.

Vad som i denna lag bestäms om revision av en sammanslutnings och stiftelses bokfö-

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, på

1) revision av bokföringsskyldiga sammanslutningar och stiftelser enligt 1 kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997),

2) uppdrag som en revisor har enligt någon annan lag eller förordning eller i vilka revisorn ger ett skriftligt utlåtande till en myndighet eller domstol.

På verksamhet som omfattas av lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015) tillämpas 2 kap. 7 § 3 mom., 4 kap. 2, 4 och 5 §, 6—8 kap., 9 kap. 1 § 1 mom. 1—3 punkten, 10 kap. 1—8 § samt 11 kap. i denna lag.

Denna lag tillämpas inte på en revisors verksamhet i hans eller hennes egenskap av tjänsteman vid statens revisionsverk.

När en revisor i denna egenskap utövar annan verksamhet än sådan som avses i 1, 2 eller 3 mom. tillämpas på verksamheten bestämmelserna i 4 kap. 1–3 och 8 §, 7 och 8 kap., 9 kap. 1 §, 10 kap. 1–8 § samt 11 kap. 1 §.

Vad som i denna lag föreskrivs om revision av en sammanslutnings och stiftelses bokfö-

ring och bokslut tillämpas också på en i Finland registrerad utländsk näringsidkares filial, om den utländska näringsidkarens bokslut inte upprättas, revideras och offentliggörs i överensstämmelse med Europeiska unionens rättsakter eller på motsvarande sätt. Denna lag tillämpas dock inte på revisionen av filialer till utländska kreditinstitut eller till utländska finansiella institut. På revisionen av utländska försäkringsbolags representationer tillämpas denna lag så som bestäms i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995).

ring och bokslut tillämpas också på en i Finland registrerad utländsk näringsidkares filial, om den utländska näringsidkarens bokslut inte upprättas, revideras och offentliggörs i överensstämmelse med Europeiska unionens rättsakter eller på motsvarande sätt. Denna lag tillämpas dock inte på revisionen av filialer till utländska kreditinstitut eller till utländska finansiella institut. På revisionen av utländska försäkringsbolags representationer tillämpas denna lag så som föreskrivs i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995).

Bestämmelser om revision av företag av allmänt intresse finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG, nedan Europeiska unionens revisionsförordning.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *revisor* en fysisk person som har godkänts som GR-, CGR- eller OFGR-revisor eller en sammanslutning som har godkänts som revisionssammanslutning i enlighet med 6 kap. 1 §,

2) *GR-revisor* en fysisk person som efter att ha uppfyllt villkoren i 6 kap. 2 § har godkänts som revisor,

3) *CGR-revisor* en fysisk person som har godkänts som GR-revisor och som efter att ha uppfyllt villkoren i 6 kap. 3 § 1 eller 4 mom. har godkänts för specialkompetensen som CGR-revisor för företag av allmänt intresse,

4) *OFGR-revisor* en fysisk person som har godkänts som GR-revisor och som efter att ha uppfyllt villkoren i 6 kap. 3 § 2 eller 4 mom. har godkänts för specialkompetensen som OFGR-revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin,

5) *revisionssammanslutning* en sammanslutning som efter att ha uppfyllt villkoren i 6 kap. 5 § har godkänts som revisionssammanslutning,

6) *koncern* en koncern som avses i 1 kap. 6 § i bokföringslagen,

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *revisor* en fysisk person som har godkänts som GR-, CGR- eller OFGR-revisor eller en sammanslutning som har godkänts som revisionssammanslutning i enlighet med 6 kap. 1 §,

2) *GR-revisor* en fysisk person som efter att ha uppfyllt förutsättningarna enligt 6 kap. 2 § har godkänts som revisor,

3) *CGR-revisor* en fysisk person som har godkänts som GR-revisor och som efter att ha uppfyllt förutsättningarna enligt 6 kap. 3 § 1 eller 4 mom. har godkänts för specialkompetensen som CGR-revisor för företag av allmänt intresse,

4) *OFGR-revisor* en fysisk person som har godkänts som GR-revisor och som efter att ha uppfyllt förutsättningarna enligt 6 kap. 3 § 2 eller 4 mom. har godkänts för specialkompetensen som OFGR-revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin,

5) *revisionssammanslutning* en sammanslutning som efter att ha uppfyllt förutsättningarna enligt 6 kap. 5 § har godkänts som revisionssammanslutning,

6) *koncern* en koncern som avses i 1 kap. 6 § i bokföringslagen,

7) *sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad* en sammanslutning vars värdepapper har upptagits till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012).

7) koncernföretag ett koncernföretag enligt 1 kap. 6 § i bokföringslagen,

8) sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad en sammanslutning vars värdepapper har upptagits till handel på en sådan reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),

9) företag av allmänt intresse ett företag av allmänt intresse enligt 1 kap. 9 § i bokföringslagen,

10) kedja ett stort nätverk för samarbete mellan revisorer till vilket en revisor hör, samt andra stora helheter som dessa revisorer bildar och som klart syftar till en fördelning av vinster eller kostnader eller som har gemensamt ägande, bestämmande inflytande eller ledning, gemensamma anvisningar och förfaranden för kvalitetssäkring, eller gemensam affärsplan eller som använder ett gemensamt namn för marknadsföring eller utnyttjar gemensamma sakkunnigresurser,

11) EES-stat en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2 kap

Skyldighet att låta utföra revision

2 §

Revisionsskyldighet

— — — — — — — — — — — — — — —

Om en sammanslutning inte enligt 1, 2 eller 3 mom. är skyldig att välja en revisor, kan det i bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna bestämmas om revision samt om val av flera revisorer.

5 §

Skyldighet att välja CGR-revisor eller revisionssammanslutning

Minst en av de revisorer som bolagsmännen, bolagsstämman eller motsvarande organ väljer ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning vars huvudansvariga re-

2 kap.

Skyldighet att låta utföra revision

2 §

Revisionsskyldighet

— — — — — — — — — — — — — — —

Om en sammanslutning eller stiftelse inte enligt 1, 2 eller 3 mom. är skyldig att välja en revisor, kan det i bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna *finnas bestämmelser om utförande av revision*.

I en sammanslutnings eller stiftelses bolagsordning, bolagsavtal eller stadgar kan det finnas bestämmelser om val av flera revisorer.

5 §

Skyldighet att välja CGR-revisor eller revisionssammanslutning

Minst en av de revisorer som bolagsmännen, bolagsstämman eller motsvarande organ väljer ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning vars huvudansvariga re-

visor ska vara CGR-revisor, om det är fråga om en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad eller om sammanslutningen eller stiftelsen under den avslutade räkenskapsperioden uppfyller minst två av följande villkor:

1) balansomslutningen överstiger 25 000 000 euro,

2) omsättningen eller motsvarande avkastning överstiger 50 000 000 euro, eller

3) antalet anställda i sammanslutningen eller stiftelsen överstiger i medeltal 300.

7 §

Huvudansvarig revisor

Om en revisionssammanslutning har valts till revisor, ska den meddela den sammanslutning eller stiftelse där revision ska utföras vilken revisor i revisionssammanslutningen som bär det huvudsakliga ansvaret för utförandet av revisionen.

Den huvudansvariga revisorn ska ha minst samma kompetens som krävs av en fysisk person som väljs till revisor.

Vad som i denna lag föreskrivs om revisorer ska på motsvarande sätt tillämpas på huvudansvariga revisorer.

3 kap

Revisionens innehåll

1 §

Revisionsobjektet

visor är CGR-revisor, om det är fråga om *ett företag av allmänt intresse eller om en sammanslutning eller stiftelse som* under den avslutade räkenskapsperioden uppfyller minst två av följande *förutsättningar*:

1) balansomslutningen överstiger 25 000 000 euro,

2) omsättningen eller motsvarande avkastning överstiger 50 000 000 euro, eller

3) antalet anställda i sammanslutningen eller stiftelsen överstiger i medeltal 300.

7 §

Huvudansvarig revisor

Om en revisionssammanslutning har valts till revisor, ska den meddela den sammanslutning eller stiftelse där revision ska utföras vilken revisor i revisionssammanslutningen som bär det huvudsakliga ansvaret för utförandet av revisionen. *Den huvudansvariga revisorn ska väljas så att en oberoende och yrkeskunnig revision säkerställs.*

Den huvudansvariga revisorn ska ha minst samma kompetens som krävs av en fysisk person som väljs till revisor. *Han eller hon ska också delta aktivt i revisionsuppdraget.*

Vad som i denna lag föreskrivs om revisorer tillämpas också på huvudansvariga revisorer.

11 §

Förbud mot avtalsvillkor som begränsar valet av revisor

Ett sådant villkor i avtal mellan en sammanslutning eller stiftelse och en tredje part som begränsar bolagsmännens, bolagsstämmans eller motsvarande organs beslutanderätt vid valet av revisor för sammanslutningen eller stiftelsen är ogiltigt.

3 kap.

Revisionens innehåll

1 §

Revisionsobjektet

Revisionen omfattar granskning av sammanslutningens eller stiftelsens bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse samt förvaltning under räkenskapsperioden.

Om det i lagstiftningen annars förutsätts revision, tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om revision för en räkenskapsperiod och om dess innehåll.

Revision enligt denna lag omfattar en sammanslutnings eller stiftelses bokföring och bokslut för samt förvaltning under räkenskapsperioden.

Förutsätts revision i övrigt i lagstiftningen, ska på revisionen tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om revision för en räkenskapsperiod och om dess innehåll.

2 §

Revision i koncern

Revisorn i moderföretaget ska också granska koncernbokslutet samt försäkra sig om att revisorerna i de företag som ingår i koncernen har utfört revisionen på korrekt sätt.

2 §

Revision i koncern

Revisorn i moderföretaget ska också granska koncernbokslutet samt försäkra sig om att revisorerna i de företag som ingår i koncernen har utfört revisionen på korrekt sätt.

Om revisorn i moderföretaget inte kan granska koncernbokslutet eller försäkra sig om att revisionen i ett företag som ingår i koncernen har utförts på korrekt sätt i enlighet med 1 mom., ska han eller hon vidta lämpliga åtgärder för att rätta till saken och underrätta Revisionstillsynen om detta.

3 §

Internationella revisionsstandarder

3 §

Internationella revisionsstandarder

— — — — — — — — — — — — — — —

De internationella revisionsstandarder som har godkänts för att tillämpas inom unionen kan i en ändamålsenlig omfattning tillämpas vid revision i små företag enligt 1 kap. 4 a § i bokföringslagen, med iakttagande av god revisionssed i enlighet med 4 kap. 3 § i denna lag.

5 §

Revisionsberättelse

En revisor ska avge en daterad och undertecknad revisionsberättelse för varje räkenskapsperiod. I revisionsberättelsen ska det bokslut som är föremål för den specificeras samt meddelas vilket bokslutsregelverk som har följts vid upprättandet av bokslutet. I revisionsberättelsen ska det anges huruvida de internationella revisionsstandarderna har följts.

5 §

Revisionsberättelse

En revisor ska avge en daterad och undertecknad revisionsberättelse för varje räkenskapsperiod. I revisionsberättelsen ska det bokslut som är föremål för berättelsen specificeras samt meddelas vilket bokslutsregelverk som har följts vid upprättande av bokslutet. I revisionsberättelsen ska det anges *vilka revisionsstandarder som har följts vid revisionen. Dessutom ska revisorns verksamhetsställe uppges i revisionsberättelsen.*

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om

1) huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen enligt det bokslutsregelverk som följts ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet och dess ekonomiska ställning, samt

2) huruvida uppgifterna i räkenskapsperiodens verksamhetsberättelse och bokslut är konfliktfria.

Det uttalande som avses i 2 mom. kan lämnas utan reservation, med reservation eller med avvikande mening. Om revisorn inte har kunnat uttala sig, ska revisorn meddela detta i revisionsberättelsen. *I revisionsberättelsen ska behövliga tilläggsuppgifter ges.*

Revisorn ska i revisionsberättelsen ange om en bolagsman, styrelsemedlem, medlem av förvaltningsrådet eller motsvarande organ, ordföranden eller en vice ordförande för styrelsen, förvaltningsrådet eller motsvarande organ, verkställande direktören eller någon annan ansvarig i en sammanslutning eller stiftelse har

1) gjort sig skyldig till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot sammanslutningen eller stiftelsen, eller

2) brutit mot en lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen eller mot sammanslutningens eller stiftelsens bolagsordning, bolagsavtal eller stadgar.

I revisionsberättelsen ska det finnas ett yttrande om huruvida

1) bokslutet enligt det bokslutsregelverk som följts ger en rättvisande bild av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhetsresultat och dess ekonomiska ställning,

2) bokslutet har upprättats i enlighet med det bokslutsregelverk som följts,

3) verksamhetsberättelsen har upprättats enligt de bestämmelser som ska följas vid upprättande av verksamhetsberättelser, samt

4) uppgifterna i räkenskapsperiodens verksamhetsberättelse och bokslut är enhetliga.

Det yttrande som avses i 2 mom. kan lämnas utan reservation, med reservation eller med avvikande mening. Om revisorn inte har kunnat ge något yttrande, ska han eller hon meddela detta i revisionsberättelsen.

I revisionsberättelsen ska det dessutom finnas ett konstaterande om huruvida revisorn utifrån de uppgifter som han eller hon har fått i samband med revisionen har upptäckt väsentliga felaktigheter i verksamhetsberättelsen samt uppges av vilken natur dessa felaktigheter är.

Revisorn ska i revisionsberättelsen anmärka på att en bolagsman, styrelsemedlem, medlem av förvaltningsrådet eller motsvarande organ, ordföranden eller en vice ordförande för styrelsen, förvaltningsrådet eller motsvarande organ, verkställande direktören eller någon annan ansvarig i en sammanslutning eller stiftelse har

1) gjort sig skyldig till en gärning eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot sammanslutningen eller stiftelsen, eller

2) brutit mot en lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen eller mot sammanslutningens eller stiftelsens bolagsordning, bolagsavtal eller stadgar.

Revisionsberättelsen ska också innehålla andra uttalanden som baserar sig på revisionen och som bolagsstämman eller något annat organ inom sammanslutningen eller stiftelsen kräver.

I revisionsberättelsen ska behövliga tilläggsuppgifter ges om omständigheter som revisorn fäster särskild vikt vid samt om omständigheter som kan ge väsentlig orsak att

tvivla på sammanslutningens eller stiftelsens förmåga att fortsätta sin verksamhet.

Om en sammanslutning eller stiftelse har minst två revisorer ska revisorerna avge en gemensam revisionsberättelse. Om revisorerna inte är eniga om ett yttrande enligt 2 mom., en anmärkning enligt 5 mom. eller ett uttalande enligt 6 mom., ska var och en i berättelsen tydligt framföra sin egen ståndpunkt och ange skälet till oenigheten.

I en sammanslutning eller stiftelse som är moderföretag ska en särskild berättelse om koncernen avges med iakttagande i tillämpliga delar av det som föreskrivs i 1—4 mom.

Revisorn för en sammanslutning eller stiftelse som är moderföretag och som upprättar koncernbokslut ska avge en berättelse om koncernen med iakttagande av det som föreskrivs i 1–7 mom. När det är fråga om ett företag av allmänt intresse enligt 1 kap. 9 § i bokföringslagen ska revisorn dessutom för revisionskommittén upprätta en kompletterande rapport enligt artikel 11 i Europeiska unionens revisionsförordning.

5 a §

Meddelande om bristfälligheter i revisionsberättelsen

Revisionsnämnden har rätt att på sin webbplats offentliggöra ett meddelande om att en revisors revisionsberättelse inte följer de bestämmelser som gäller för en sådan berättelse. I meddelandet ska det anges vilken revisionsberättelse och revisor det är fråga om.

6 §

Lämnande av revisionsberättelse till en sammanslutning eller stiftelse

Revisionsberättelsen ska lämnas till styrelsen för sammanslutningen eller stiftelsen eller till motsvarande organ senast två veckor före det sammanträde där bokslutet ska läggas fram för fastställelse.

6 §

Lämnande av revisionsberättelse ***och den kompletterande rapporten för revisionskommittén*** *till en sammanslutning eller stiftelse*

Revisorn ska lämna revisionsberättelsen till *styrelsen för sammanslutningen eller stiftelsen* eller till motsvarande organ senast två veckor före det sammanträde där bokslutet ska läggas fram för fastställelse.

Den kompletterande rapport till revisionskommittén som avses i artikel 11 i Europeiska unionens revisionsförordning ska lämnas till ett organ enligt 1 mom. senast när revisionsberättelsen lämnas.

7 §

7 §

Revisionsprotokoll

En revisor kan för styrelsen, förvaltningsrådet, verkställande direktören eller andra ansvariga påpeka omständigheter som inte framgår av revisionsberättelsen. Dessa omständigheter antecknas i ett protokoll. Protokollet ska lämnas till det organ som har till uppgift att sörja för sammanslutningens eller stiftelsens förvaltning och för att verksamheten är ordnad på ett behörigt sätt. Organet ska utan dröjsmål ta upp protokollet till behandling och förvara det på ett betryggande sätt.

4 kap

Övriga bestämmelser om revisorer

1 §

Yrkesetiska principer

En revisor ska utföra sina uppgifter som avses i denna lag med yrkeskunskap, integritet, objektivitet och omsorg med beaktande av det allmänna intresset.

6 §

Revisors oberoende ställning

En revisor ska vara oberoende vid utförandet av ett uppdrag som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. och organisera sin verksamhet på ett sätt som tryggar oberoendet.

Om det inte finns förutsättningar för en oberoende verksamhet, ska revisorn vägra ta emot uppdraget eller avstå från det. Revisorn behöver dock inte vägra ta emot eller avstå från ett uppdrag, om

1) de faktorer som utgör ett hot mot oberoendet som helhet bedömda ska anses betydelselösa, eller

2) revisorn har vidtagit åtgärder som tryggar oberoendet.

Åtgärder för att trygga oberoendet ska åtminstone vidtas om

1) revisorn har ekonomiska eller andra intressen i en sammanslutning eller stiftelse el-

Revisionsprotokoll

En revisor kan för styrelsen, förvaltningsrådet, verkställande direktören eller andra ansvariga påpeka också sådana omständigheter som inte framgår av revisionsberättelsen eller *av den kompletterande rapport till revisionskommittén som avses i 6 § 2 mom*. Dessa påpekanden antecknas i ett protokoll. Protokollet ska lämnas *till sammanslutningens eller stiftelsens styrelse eller motsvarande organ*. Organet ska utan dröjsmål behandla protokollet och förvara det på ett betryggande sätt.

4 kap.

Övriga bestämmelser om revisorer

1 §

Yrkesetiska principer

En revisor ska utföra sina uppgifter enligt denna lag med yrkeskunskap, integritet och *objektivitet och med bevarande av sin yrkesmässiga kriticism* samt med en sådan omsorg som beaktar det allmänna intresset.

6 §

Revisors oberoende ställning

En revisor ska vara oberoende vid utförandet av ett uppdrag enligt 1 kap. 1 § 1 mom. och *under den tid som det granskade bokslutet omfattar* samt organisera sin verksamhet på ett sätt som tryggar oberoendet.

Om det inte finns förutsättningar för en oberoende verksamhet, ska revisorn vägra ta emot uppdraget eller avstå från det. Revisorn behöver dock inte vägra ta emot eller avstå från ett uppdrag, om

1) de faktorer som utgör ett hot mot oberoendet som helhet bedömda ska anses betydelselösa, eller

2) revisorn har vidtagit åtgärder som tryggar oberoendet.

Åtgärder för att trygga oberoendet ska åtminstone vidtas om

1) revisorn har ekonomiska eller andra intressen i en sammanslutning eller stiftelse el-

ler revisorn har en annan än sedvanlig affärsförbindelse med sammanslutningen eller stiftelsen,

2) revisorns egen verksamhet är föremål för revisionen,

3) revisorn i en rättegång eller något annat ärende handlar för eller mot sammanslutningen eller stiftelsen,

4) revisorn har en nära relation till en person som hör till sammanslutningens eller stiftelsens ledning eller som har deltagit i det ärende som är föremål för uppdraget i egenskap av anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen, eller om

5) revisorn utsätts för påtryckning.

De faktorer som hotar oberoendet och som avses i 2 och 3 mom. och de åtgärder som tryggar oberoendet ska tas upp i det material som gäller uppdraget.

Det som i 3 mom. föreskrivs om en sammanslutning eller stiftelse gäller också sammanslutningar som dessa har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen samt en sammanslutning eller stiftelse under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen står.

Vid den bedömning som avses i 2 mom. ska också beaktas sådana faktorer som hotar revisorns oberoende och som hänför sig till

1) den revisionssammanslutning där revisorn arbetar,

2) en person som i betydande grad deltar i uppdraget under revisorns övervakning,

3) en person som direkt leder eller övervakar revisorns verksamhet, eller

4) en sådan ägare av eller person i ledningen för en i 1 punkten i detta moment avsedd revisionssammanslutning som i betydande grad deltar i uppdraget.

7 §

Revisors jäv

ler revisorn har en annan *relation* till sammanslutningen eller stiftelsen än en sedvanlig affärsförbindelse,

2) revisorns egen verksamhet är föremål för revisionen,

3) revisorn handlar för eller mot sammanslutningen eller stiftelsen i en rättegång eller något annat ärende,

4) revisorn har en nära relation till en person som hör till sammanslutningens eller stiftelsens ledning eller som i egenskap av anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen har deltagit i det ärende som är föremål för uppdraget, eller

5) revisorn utsätts för påtryckning.

De faktorer som hotar oberoendet och som avses i 2 mom. och de åtgärder som tryggar oberoendet och som avses i 3 mom. ska tas upp i det material som gäller uppdraget.

Det som i 3 mom. föreskrivs om en sammanslutning eller stiftelse gäller också sammanslutningar *och stiftelser* som dessa har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen samt en sammanslutning eller stiftelse under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen står.

Vid den bedömning som avses i 2 mom. ska också sådana faktorer beaktas som hotar revisorns oberoende och som hänför sig till

1) den revisionssammanslutning där revisorn arbetar,

2) en person som i betydande grad deltar i uppdraget under revisorns övervakning,

3) en person som direkt leder eller övervakar revisorns verksamhet, eller

4) en sådan ägare av eller person i ledningen för en i 1 punkten avsedd revisionssammanslutning, *som arbetar vid en sådan enhet i revisionssammanslutningen* som i betydande grad deltar i uppdraget.

Om oberoendet äventyras på grund av företagsarrangemang som påverkar den sammanslutning eller stiftelse som är revisionsobjekt, ska revisorn inom tre månader efter det att han eller hon fick kännedom om företagsarrangemanget vidta åtgärder för att trygga oberoendet eller avstå från uppdraget.

7 §

Revisors jäv

En revisor är inte oberoende på det sätt som avses i 6 § åtminstone om

1) revisorn är bolagsman, styrelsemedlem eller medlem av förvaltningsrådet, verkställande direktör eller en person med motsvarande ställning i sammanslutningen eller stiftelsen eller i en sammanslutning som hör till samma koncern eller i ett intresseföretag som avses i 1 kap. 8 § i bokföringslagen,

2) revisorn har i uppgift att sköta sammanslutningens eller stiftelsens bokföring eller medelsförvaltning eller tillsynen över dessa,

3) revisorn är anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen eller hos en person som avses i 1 eller 2 punkten,

4) revisorn har direkt eller indirekt äganderätt eller annan rätt till en aktie eller andel i en sammanslutning som eftersträvar vinst,

5) revisorn har ett penninglån, en säkerhet eller motsvarande förmån som beviljats eller ställts av sammanslutningen, stiftelsen eller en person som hör till dess ledning eller revisorn har gett nämnda part en sådan förmån,

6) den person som avses i 1 eller 2 punkten är revisorns make, bror eller syster eller släkting i rakt upp- eller nedstigande led till revisorn,

7) revisorns make eller en person som är släkt med revisorn i rakt nedstigande led har en sådan äganderätt eller annan rätt som avses i 4 punkten, och denna rätt inte är obetydlig, eller om

8) den fysiska person eller den huvudansvariga revisorn i den revisionssammanslutning som valts till revisor för en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad har tagit emot en uppgift som avses i 1 eller 2 punkten i sammanslutningen i fråga och mindre än två år har förflutit från övergången till denna uppgift.

Det som föreskrivs i 1 mom. 4 punkten gäller inte en sammanslutning där medlemskap är en förutsättning för att de nödvändighetstjänster som den bjuder ut ska få användas. Revisorn får i en sådan sammanslutning ha endast en sådan andel som berättigar till användning av tjänsterna, dock inte större andel

En revisor är inte oberoende på det sätt som avses i 6 § åtminstone om

1) revisorn är bolagsman, styrelsemedlem eller medlem av förvaltningsrådet, verkställande direktör eller en person med motsvarande ställning i sammanslutningen eller stiftelsen eller i en sammanslutning *eller stiftelse* som hör till samma koncern eller i ett intresseföretag enligt 1 kap. 8 § i bokföringslagen,

2) revisorn har i uppgift att sköta sammanslutningens eller stiftelsens bokföring eller medelsförvaltning eller tillsynen över dessa,

3) revisorn är anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen eller hos en person som avses i 1 eller 2 punkten,

4) revisorn har direkt eller indirekt äganderätt eller annan rätt till en aktie eller andel i en sammanslutning som eftersträvar vinst,

5) revisorn har ett penninglån, en säkerhet eller motsvarande förmån som beviljats eller ställts av sammanslutningen, stiftelsen eller en person som hör till dess ledning eller revisorn har gett nämnda aktör en sådan förmån,

6) revisorn eller någon som hör till hans eller hennes närmaste krets enligt 12 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) äger finansiella instrument som den sammanslutning eller stiftelse som är revisionsobjekt har emitterat eller garanterat, eller på något annat sätt får väsentlig och direkt ekonomisk fördel av sådana finansiella instrument eller deltar i en transaktion som gäller sådana finansiella instrument,

7) den person som avses i 1 eller 2 punkten är revisorns make, bror eller syster eller släkting i rakt upp- eller nedstigande led till revisorn, eller

8) revisorns make eller en person som är släkt med revisorn i rakt nedstigande led har en sådan äganderätt eller annan rätt som avses i 4 punkten, och denna rätt inte är obetydlig.

Det som föreskrivs i 1 mom. 4 punkten gäller inte en sammanslutning där medlemskap är en förutsättning för att de nödvändighetstjänster som den bjuder ut ska få användas. Revisorn får i en sådan sammanslutning ha endast en sådan andel som berättigar till användning av tjänsterna, dock inte större andel

än en hundradel.

Om revisorn efter att ha mottagit ett uppdrag får en rätt som avses i 1 mom. 4 punkten, ska revisorn avstå från rätten eller uppdraget inom en skälig tid från det han eller hon fick kännedom om sitt förvärv och hade rätt att avstå från det.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om en sammanslutning eller stiftelse gäller också sammanslutningar som i enlighet med 1 kap. 5 § i bokföringslagen står under dess bestämmande inflytande samt en sammanslutning eller stiftelse under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen står.

8 §

Revisors tystnadsplikt

En revisor eller revisorns biträde får inte för någon utomstående röja omständigheter som han eller hon i sitt uppdrag enligt denna lag fått kännedom om, om inte något annat föreskrivs i 2 eller 3 mom.

Tystnadsplikten gäller dock inte en omständighet som

1) revisorn ska meddela eller ge ett utlåtande om med stöd av lag,

2) får röjas i enlighet med samtycke av den i vars intresse tystnadsplikt har föreskrivits,

3) en myndighet, domstol eller en annan person med stöd av lag har rätt att få kännedom om, eller som

4) har kommit till allmän kännedom.

Trots tystnadsplikten får en revisor anmäla misstanke om ett förfarande som strider mot bestämmelser eller myndighetsföreskrifter till myndigheten. På en sådan anmälan tillämpas vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om sekretessbelagda myndighetshandlingar.

än en hundradel.

Om revisorn efter att ha mottagit ett uppdrag får en rätt som avses i 1 mom. 4 punkten, ska revisorn avstå från rätten eller uppdraget inom en skälig tid från det han eller hon fick kännedom om sitt förvärv och hade rätt att avstå från det. Om revisorn inte avstår från rätten inom en skälig tid, ska han eller hon avstå från uppdraget.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om en sammanslutning eller stiftelse gäller också sammanslutningar som i enlighet med 1 kap. 5 § i bokföringslagen står under dess bestämmande inflytande samt en sammanslutning eller stiftelse under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen står.

8 §

Revisors tystnadsplikt

En revisor eller revisorns biträde får inte för någon utomstående röja omständigheter som han eller hon i sitt uppdrag enligt denna lag fått kännedom om, om inte något annat föreskrivs i 2 eller 3 mom.

Tystnadsplikten gäller dock inte en omständighet som

1) revisorn ska meddela om eller yttra sig om med stöd av lag eller *Europeiska unionens revisionsförordning*,

2) får röjas i enlighet med samtycke av den i vars intresse tystnadsplikt har föreskrivits,

3) en myndighet eller domstol eller någon annan person med stöd av lag har rätt att få kännedom om, eller som

4) har kommit till allmän kännedom.

Trots tystnadsplikten får en revisor eller revisionssammanslutning lämna en annan revisor uppgifter som denne behöver för en revision.

9 §

Klientregister

En revisor ska föra ett klientregister, som ska innehålla åtminstone följande uppgifter för varje revisionsklient:

1) namn, adress och verksamhetsställe,

2) namnet på revisionssammanslutningens huvudansvariga revisor, och

3) arvoden som tagits ut för revision och arvoden som tagits ut för andra tjänster än revision under klientens respektive räkenskapsperioder.

En revisor kan lägga ut uppdraget att föra klientregister på en annan revisor. Ansvaret för att klientregistret är korrekt bärs dock alltid av klientens revisor.

Klientregistrets uppgifter om en revisionsklient ska bevaras i 10 år från det att det revisionsuppdrag som klienten i fråga gett har avslutats.

10 §

Revisionsdokumentation

I uppdrag som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten ska revisorn upprätta revisionsdokumentation över betydelsefulla uppgifter och handlingar som gäller uppdraget. Revisionsdokumentationen ska avslutas senast 60 dygn från undertecknandet av revisionsberättelsen.

11 §

Revisors övergång till anställning hos en granskad sammanslutning

En revisor eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte förrän minst ett år har förflutit sedan revisionen ta emot

1) uppdrag som hör till en nyckelperson i ledningen för den granskade sammanslutningen,

2) medlemskap i den granskade sammanslutningens revisionskommitté eller i ett organ som utför uppgifter som motsvarar uppgifterna för revisionskommittén,

3) medlemskap i den granskade sammanslutningens förvaltningsorgan utan att höra till den verkställande ledningen eller medlemskap i den granskade sammanslutningens tillsynsorgan.

Tidsfristen enligt 1 mom. är 2 år, om revisionsobjektet är ett företag av allmänt intresse.

Det som i 1 mom. föreskrivs om en revisor

ska tillämpas också på de anställda hos den revisor eller revisionssammanslutning som utför revision och på andra aktieägare i revisionssammanslutningen än de huvudansvariga revisorerna, samt på andra fysiska personer som tillhandahåller tjänster som sådana revisorer eller revisionssammanslutningar kan anlita eller som de utövar bestämmande inflytande över och som är personligen godkända revisorer. Tidsfristen beräknas då från den tidpunkt när de har deltagit direkt i det uppdrag som gäller revisionen i fråga.

12 §

Organisering av revisorers verksamhet

Närmare bestämmelser om organiseringen av revisorers verksamhet kan utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

5 kap

Särskilda bestämmelser som gäller revisor för en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad

1 §

Maximala mandattider

Mandattiderna för en revisor för en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad kan i en följd uppgå till högst sju år.

Revisorn får efter den maximitid som avses i 1 mom. åter delta i revisionen av sammanslutningen tidigast två år efter det att revisionsuppdraget har upphört.

Om en revisionssammanslutning har valts till revisor, tillämpas det som föreskrivs ovan i denna paragraf inte på sammanslutningen utan endast på den huvudansvariga revisorn.

5 kap.

Särskilda bestämmelser om revisorer i och revision av företag av allmänt intresse

1 §

Maximal mandattid

Den sammanräknade mandattiden *för en revisor eller en revisionssammanslutning som valts till revisor för ett företag av allmänt intresse* får uppgå till högst tio år.

En revisor eller en revisionssammanslutning får efter den maximala mandattiden enligt 1 mom. väljas till revisor endast om revisionen konkurrensutsätts på det sätt som avses i artikel 16.2—5 i Europeiska unionens revisionsförordning. Efter konkurrensutsättningen får revisorn eller revisionssammanslutningen verka som revisor i sammanslutningen så att mandattiden före och efter konkurrensutsättningen uppgår till sammanlagt högst tjugo år.

En revisors mandattid får undantagsvis förlängas till tjugofyra år om

1) den maximala tiden enligt 1 mom. har uppnåtts,

2) fler än en revisor eller revisionssammanslutning har anlitats samtidigt,

3) de revisorer som avses i 2 punkten avger

en gemensam revisionsberättelse.

Då den maximala tiden enligt 1 och 2 mom. beräknas ska också sådana mandattider beaktas under vilka revisorn har varit en fysisk person som verkar vid en revisionssammanslutning enligt 1 eller 2 mom.

Val av revisor får efter att den maximala tiden enligt 1 mom. löpt ut avse en revisor i en revisionssammanslutning enligt 1 eller 2 mom. endast under samma förutsättningar som valet får avse revisionssammanslutningen i fråga.

2 §

Uppgifter som ska ges sammanslutningens styrelse

Revisorn för en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad ska årligen ge sammanslutningens styrelse

1) en skriftlig bekräftelse på sitt oberoende samt en anmälan om i 4 kap. 6 § avsedda omständigheter som hotar oberoendet och som inte ska anses obetydliga samt om de åtgärder som har vidtagits för att trygga oberoendet, samt

2) en anmälan om de andra uppdrag än revisionsuppdrag som revisorn utfört för sammanslutningens räkning.

2 §

Entledigande av revisor genom domstolsbeslut

En domstol ska entlediga en revisor i ett företag av allmänt intresse under mandattiden om det finns grundad anledning till det. Revisorn får emellertid inte entledigas efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och beslutet om fastställande har vunnit laga kraft.

Talan enligt 1 mom. kan vid allmän underrätt väckas av

1) de aktieägare i ett aktiebolag som företräder minst en tjugondedel av det röstetal aktierna medför eller av aktiekapitalet och de medlemmar i ett andelslag som företräder minst en tjugondedel av medlemmarna i andelslaget,

2) Revisionstillsynen och

3) Finansinspektionen.

Entledigande av en revisor ska behandlas skyndsamt vid domstolen.

Domstolen ska till Revisionstillsynen ge in uppgift om en lagakraftvunna dom i ett ärende enligt 2 mom. genom vilken revisorn har entledigats från sin uppgift.

3 §

Offentliggörande av uppgifter om förvaltning och verksamhet

Revisorn för en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad ska årligen offentliggöra uppgifter om revisionssammanslutningens juridiska form, ägarrelationer, ekonomi och revisionskunder samt om revisionssammanslutningens förvaltning,

3 §

Begränsning av andra tjänster än revisionstjänster

Bestämmelser om rätten för en revisor att tillhandahålla den granskade sammanslutningen och dess koncernföretag också andra tjänster än revisionstjänster finns i artikel 5 i Europeiska unionens revisionsförordning.

Trots bestämmelserna i artikel 5 i Europe-

system för kvalitetssäkring och anvisningar som gäller oberoende. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska offentliggöras utfärdas genom förordning av statsrådet.

iska unionens revisionsförordning får en revisor, den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam och en medlem i den kedja till vilken revisorn eller den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam hör dock tillhandahålla den granskade sammanslutningen och dess koncernföretag värderingstjänster samt skattetjänster i samband med

1) ifyllande av skatteblanketter,

2) specificering av offentliga stöd eller skatteincitament,

3) bistånd vid skattegranskning,

4) beräkning av direkt eller indirekt skatt eller latent skatt,

5) skatterådgivning.

Revisorn får tillhandahålla de tjänster som avses i 2 mom. endast, om de inte har direkt inverkan eller har obetydlig inverkan, separat eller sammantaget på det granskade bokslutet. Bedömningen av verkningarna ska dokumenteras och redogöras för i den kompletterande rapport till revisionskommittén som avses i 3 kap. 5 § 9 mom.

Vid tillhandahållande av de tjänster som avses i 1–2 mom. ska bestämmelserna om oberoende ställning i 4 kap. 6 §, jäv i 7 § och de yrkesetiska principerna i 1 § i det kapitlet iakttas. Vad som i 1-3 mom. föreskrivs om revisorn ska också tillämpas på den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam och en medlem i den kedja till vilken revisorn eller den revisionssammanslutning i vilken revisorn är verksam hör.

4 §

Maximibelopp av andra arvoden än revisionsarvoden

Vid tillämpning av bestämmelserna om arvoden i artikel 4 i Europeiska unionens revisionsförordning på sådana sammantagna arvoden som revisionsobjektet betalar till revisorn, räknas också de arvoden som betalas till revisionssammanslutningen in i det sammantagna arvodet, om revisorn är verksam i en revisionssammanslutning.

Bestämmelserna i artikel 4.2 i Europeiska unionens revisionsförordning om maximibeloppet av andra arvoden än revisionsarvoden som betalas till revisorn tillämpas inte, om Revisionstillsynen på ansökan av revisorn

har gett tillstånd att avvika från maximibeloppet.

Revisionstillsynen kan ge tillstånd till avvikelse enligt 2 mom. om särskilda grunder föreligger på basis av den granskade sammanslutningens verksamhet.

Tillstånd till avvikelse kan ges för högst två räkenskapsperioder i följd.

6 kap

Godkännande och registrering

9 §

Revisorsregistret

Revisionstillsynen för ett revisorsregister så att var och en kan få uppgifter om revisorer samt andra behövliga uppgifter om dessa. Registret förs också i syfte att övervaka revisorernas verksamhet och återställa godkännanden. I registret antecknas uppgifter som specificerar fysiska personer som godkänts som revisorer och sammanslutningar som godkänts som revisionssammanslutningar samt andra behövliga uppgifter som gäller revisorers utövande av yrkes- och affärsverksamhet.

I registret ska åtminstone följande uppgifter föras in:

1) i fråga om fysiska personer namn och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetid samt i fråga om sammanslutningar firma samt företags- och organisationsnummer,

2) registreringsdatum och identifikationsnummer,

3) postadress och eventuell e-postadress samt telefonnummer,

4) godkännande som GR-, CGR- eller OFGR-revisor eller som revisionssammanslutning samt tidpunkten för godkännandet och när godkännandet upphört,

5) tidpunkten för när ett godkännande upphört på revisorns eget initiativ och tidpunkten för återställande av ett godkännande,

6) anmärkning eller varning samt återkallande av ett godkännande och tidpunkten för återkallandet,

7) i fråga om revisionssammanslutningens

6 kap.

Godkännande och registrering

9 §

Revisorsregistret

Revisionstillsynen ska föra ett register över revisorer (revisorsregistret) för att kunna specificera dem som har rätt att utföra revision samt för att övervaka revisorernas verksamhet och återställa godkännanden. I registret antecknas uppgifter som specificerar fysiska personer som godkänts som revisorer och sammanslutningar som godkänts som revisionssammanslutningar samt andra behövliga uppgifter som gäller revisorers yrkesutövning och affärsverksamhet.

I registret ska åtminstone följande uppgifter föras in:

1) i fråga om fysiska personer namn och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetid samt i fråga om sammanslutningar firma samt företags- och organisationsnummer,

2) registreringsdatum och identifikationsnummer,

3) postadress och eventuell e-postadress samt telefonnummer,

4) godkännande som GR-, CGR- eller OFGR-revisor eller som revisionssammanslutning samt tidpunkten för godkännandet och när godkännandet upphört,

5) tidpunkten för när ett godkännande upphört på revisorns eget initiativ och tidpunkten för återställande av ett godkännande,

6) anmärkning, varning, återkallande av godkännande och tidpunkt för återkallandet *samt tidsbundet verksamhetsförbud, påföljdsavgift, vite och bristfälligheter i revisionsberättelsen,*

7) i fråga om revisionssammanslutningens

ägare namn och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetider eller företags- och organisationsnummer och postadresser samt, i fråga om medlemmar i styrelsen eller motsvarande organ samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare, namn och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetid och postadress.

Uppgifterna ska bevaras i revisorsregistret enligt följande:

1) de uppgifter som avses i 2 mom. 1, 2, 4 och 5 punkten ska bevaras i 30 år från det att godkännandet helt och hållet har avbrutits med stöd av 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 § genom ett lagakraftvunnet beslut,

2) de i 2 mom. 6 punkten avsedda uppgifterna om återkallande ska bevaras i 10 år, uppgifterna om varning i sex år och uppgifterna om anmärkning i tre år från det att beslutet om sanktionen i fråga har vunnit lag kraft,

3) övriga registrerade uppgifter än de som avses i 1 och 2 punkten ska bevaras tills godkännandet helt och hållet har avbrutits med stöd av 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 § genom ett lagakraftvunnet beslut.

I registret antecknas uppgifter också om en revisor som har godkänts och registrerats i en annan stat än en EES-stat och som avger en revisionsberättelse om ett bokslut eller ett koncernbokslut samt om en verksamhetsberättelse för en sammanslutning som har registrerats i en annan stat än en EES-stat, när sammanslutningens värdepapper är föremål för handel på en börs som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument. Den som ska registreras ska dessutom uppfylla de förutsättningar i fråga om yrkeskunskap, revisionssammanslutningens förvaltning, utförandet av revision och offentliggörande av uppgifter om vilka det utfärdas

ägare namn och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetider eller företags- och organisationsnummer och postadresser samt, i fråga om medlemmar i styrelsen eller motsvarande organ samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare, namn och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsetid och postadress.

Uppgifterna ska bevaras i revisorsregistret enligt följande:

1) de uppgifter som avses i 2 mom. 1, 2, 4 och 5 punkten ska bevaras i 30 år från det att godkännandet genom ett lagakraftvunnet beslut helt och hållet har avbrutits med stöd av 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 §,

2) de i 2 mom. 6 punkten avsedda uppgifterna om återkallande ska bevaras i 10 år, uppgifterna om varning i sex år och uppgifterna om anmärkning i tre år från det att beslutet om sanktionen i fråga har vunnit laga kraft,

3) övriga registrerade uppgifter än de som avses i 1 och 2 punkten ska bevaras tills godkännandet genom ett lagakraftvunnet beslut helt och hållet har avbrutits med stöd av 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 §.

I registret antecknas uppgifter om revisionssammanslutningar som godkänts och registrerats i en EES-stat och vars huvudansvariga revisor uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 6 kap. 2 eller 3 §. Om en sådan revisionssammanslutning är införd i revisorsregistret i en EES-stat som samtidigt är revisionssammanslutningens hemstat, ska Revisionstillsynen anmäla registreringen till den behöriga myndighet i revisorns hemstat som svarar för revisorsregistret.

I registret antecknas uppgifter också om en revisor som har godkänts och registrerats i en annan stat än en EES-stat och som avger en revisionsberättelse om ett bokslut eller ett koncernbokslut samt om en verksamhetsberättelse för en sammanslutning som har registrerats i en annan stat än en EES-stat, om sammanslutningens värdepapper är föremål för handel på en börs som avses i 1 kap. 2 § 4 punkten i lagen om handel med finansiella instrument. Den som ska registreras ska dessutom uppfylla de förutsättningar i fråga om yrkeskunskap, revisionssammanslutningens förvaltning, utförande av revision och offentliggörande av uppgifter om vilka det utfärdas

närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Registreringen gäller inte en revisor i en sådan sammanslutning av vars värdepapper endast sådana icke-aktierelaterade värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad vilkas nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde per enhet är minst *50 000 euro eller motsvarande belopp i någon annan valuta på emitteringsdagen.*	närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Registreringen gäller inte en revisor i en sådan sammanslutning av vars värdepapper endast sådana icke-aktierelaterade värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad vilkas nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde per enhet är minst *1) 50 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta om emissionen har skett före den 31 december 2010, eller* *2) 100 000 euro eller ett belopp i en annan valuta som på emissionsdagen motsvarar detta om emissionen har skett den 31 december 2010 eller därefter.*
Närmare bestämmelser om andra uppgifter än personuppgifter som ska föras in i registret och om registerföringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.	Närmare bestämmelser om andra uppgifter än personuppgifter som ska antecknas i registret och om registerföringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.
11 §	11 §
Erhållande av uppgifter ur registren	*Erhållande av uppgifter ur registren*
Trots 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får Revisionstillsynen lämna ut uppgifter ur revisorsregistret över det allmänna datanätet, dock inte slutleden till en persons personbeteckning. Uppgifterna ska avlägsnas från den offentliga informationstjänsten utan obefogat dröjsmål, om godkännandet av en revisor helt och hållet har avbrutits med stöd av 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 § genom ett lagakraftvunnet beslut.	Trots 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (*621/1999*) får Revisionstillsynen lämna ut uppgifter ur revisorsregistret över det allmänna datanätet, dock inte slutleden till personbeteckning. Uppgifterna ska avlägsnas från den offentliga informationstjänsten utan obefogat dröjsmål, om godkännandet av en revisor helt och hållet har avbrutits med stöd av 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 § genom ett lagakraftvunnet beslut.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	7 kap.
	Styrning, utveckling och tillsyn
	2 §
	Revisionstillsynens uppgifter
	— — — — — — — — — — — — — — —
	Revisionstillsynen är behörig myndighet enligt artikel 20.1 i Europeiska unionens revisionsförordning med undantag för den bedömning och uppföljning av hur väl revisionskommittéerna utfört sitt arbete som avses i artikel 27.1 c i Europeiska unionens revis-

ionsförordning, där Finansinspektionen är behörig myndighet.

3 §

Tillsynsobjekt

Revisionstillsynen utövar tillsyn över revisorer.

Revisionstillsynen utövar tillsyn också över de revisorer som registrerats enligt 6 kap. 9 § 4 mom. och som har godkänts i en annan stat än en EES-stat, med iakttagande av vad som föreskrivs om tillsynen över revisorer, om inte tillsynen i staten i fråga har bedömts motsvara tillsynen över revisorer i EES-staterna. Vid bedömning av motsvarigheten ska Europeiska kommissionens beslut om motsvarigheten i tillsynen över revisorer från en annan stat än en EES-stat följas. Om något sådant beslut inte har fattats, ska Revisionstillsynen bedöma motsvarigheten i ifrågavarande stats tillsyn över revisorer eller följa en motsvarighetsbedömning som gjorts i en annan EES-stat.

Revisionstillsynen kan inte pröva en revisors verksamhet, om det har förflutit mer än sex år sedan händelserna.

Revisionstillsynen kan avstå från att pröva en revisors verksamhet och revisionsnämnden kan avstå från att påföra en påföljd, om godkännandet av revisorn helt och hållet har avbrutits med stöd av 6 kap. 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 §.

9 §

Kvalitetskontroll

Vid övervakningen av revisionens kvalitet ska Revisionstillsynen

1) förordna en revisor till kvalitetsgranskning minst vart sjätte år *eller, om det är fråga om en revisor som granskar en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad, minst vart tredje år,*

2) förordna en eller flera oberoende kvalitetsgranskare att utföra kvalitetsgranskningar,

3 §

Tillsynsobjekt

Revisionstillsynen utövar tillsyn över revisorer.

Revisionstillsynen utövar dessutom tillsyn i fråga om den revision som revisionssammanslutningar som godkänts och registrerats i en EES-stat i enlighet med 6 kap. 9 § 4 mom. utför i Finland.

Revisionstillsynen utövar tillsyn också över de revisorer som registrerats enligt 6 kap. 9 § 5 mom. och som har godkänts i en annan stat än en EES-stat, med iakttagande av vad som föreskrivs om tillsynen över revisorer, om inte tillsynen i staten i fråga har bedömts motsvara tillsynen över revisorer i EES-staterna. Vid bedömning av motsvarigheten ska Europeiska kommissionens beslut om motsvarigheten i tillsynen över revisorer från en annan stat än en EES-stat följas. Om något sådant beslut inte har fattats, ska Revisionstillsynen bedöma motsvarigheten i den statens tillsyn över revisorer eller följa en motsvarighetsbedömning som gjorts i en annan EES-stat.

Revisionstillsynen får inte pröva en revisors verksamhet, om det har förflutit mer än sex år sedan händelserna.

Revisionstillsynen kan avstå från att pröva en revisors verksamhet och revisionsnämnden kan avstå från att påföra en påföljd, om godkännandet av revisorn helt och hållet har avbrutits med stöd av 6 kap. 7 § eller återkallats med stöd av 10 kap. 2 §.

9 §

Kvalitetskontroll

Vid övervakningen av revisionens kvalitet ska Revisionstillsynen

1) förordna en revisor till kvalitetsgranskning minst vart sjätte år,

2) förordna en eller flera oberoende kvalitetsgranskare att utföra kvalitetsgranskningar,

3) besluta om innehållet i och sättet att genomföra kvalitetsgranskningen, samt

4) behandla resultaten av kvalitetsgranskningen och fatta beslut om de åtgärder som kvalitetsgranskningen föranleder.

Revisionstillsynen får anlita utomstående sakkunniga för kvalitetsgranskningen.

Utomstående kvalitetsgranskare ska utan dröjsmål ge Revisionstillsynen en utredning över utförd kvalitetsgranskning.

På utomstående kvalitetsgranskare tillämpas dessutom bestämmelserna om sakkunniga i 8 kap. 8 §.

3) besluta om kvalitetsgranskningens innehåll och om det sätt på vilket den utförs *med beaktande av hur omfattande och komplex den granskade revisorns verksamhet är,*

4) behandla resultaten av kvalitetsgranskningen och fatta beslut om de åtgärder som kvalitetsgranskningen föranleder.

Revisionstillsynen får anlita utomstående sakkunniga för kvalitetsgranskningen.

Utomstående kvalitetsgranskare ska utan dröjsmål ge Revisionstillsynen en utredning över utförd kvalitetsgranskning.

På utomstående kvalitetsgranskare tillämpas dessutom bestämmelserna om sakkunniga i 8 kap. 8 §.

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas inte på revisorer som granskar företag av allmänt intresse.

8 kap

Tillsynsbefogenheter

8 §

Anlitande av utomstående sakkunniga

Revisionstillsynen får för en utredning som behövs för tillsynen och som kräver särskild sakkunskap anlita utomstående sakkunniga.

Sakkunniga ska ha tillräcklig sakkunskap med hänsyn till uppdragets art och omfattning. Om de sakkunniga arbetar som utomstående kvalitetsgranskare, ska de vara väl förtrogna med revision och ha specialutbildning i kvalitetsgranskning.

Sakkunniga har när utförandet av uppdraget så kräver de rättigheter som avses i 1 § och 3 § 1 mom. Dessutom ska sakkunniga iaktta 3 § 2 mom.

Sakkunniga ska iaktta vad som föreskrivs i förvaltningslagen, språklagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Sakkunniga handlar under straffrättsligt

8 kap.

Tillsynsbefogenheter

8 §

Anlitande av utomstående sakkunniga

Revisionstillsynen får för en utredning som behövs för tillsynen och som kräver särskild sakkunskap anlita utomstående sakkunniga.

Sakkunniga ska ha tillräcklig sakkunskap med hänsyn till uppdragets art och omfattning. Om de sakkunniga arbetar som utomstående kvalitetsgranskare, ska de vara väl förtrogna med revision och ha specialutbildning i kvalitetsgranskning.

Sakkunniga får inte arbeta som kvalitetsgranskare vid kvalitetsgranskning av revisorer eller revisionssammanslutningar förrän det har förflutit tre år sedan den sakkunnigas anställning hos den revisorn upphört eller sedan den sakkunniga upphört att vara aktieägare i revisionssammanslutningen eller att på något annat sätt ha bindningar till den revisorn eller revisionssammanslutningen.

Bestämmelserna om en revisors rättigheter i 1 § samt i 3 § 1 och 2 mom. tillämpas också på sakkunniga.

Bestämmelser om de principer för god förvaltning som en sakkunnig ska iaktta finns i förvaltningslagen, språklagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Sakkunniga handlar under straffrättsligt

tjänsteansvar vid utförandet av lagstadgade offentligrättsliga förvaltningsuppgifter. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Revisionstillsynen kan bestämma att de utomstående sakkunnigas arvoden ska betalas av revisorn, om det är fråga om kvalitetsgranskning av revisorn eller om det finns någon särskild med revisorns verksamhet sammanhängande orsak till att anlita sakkunniga. Arvodet ska motsvara den allmänna arvodesnivån inom branschen.

9 kap.

Utlämnande av uppgifter samt myndighetssamarbete

2 §

Revisionstillsynens och Finansinspektionens tillsynssamarbete

Revisionstillsynen och Finansinspektionen ska samarbeta på ett ändamålsenligt sätt.

Om tillsynen över sådana tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer som avses i 4 eller 5 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) kräver det, kan Finansinspektionen undersöka om en revisor har följt denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Finansinspektionen kan föra tillsynsärendet till revisionsnämnden för avgörande.

3 §

Internationellt tillsynssamarbete

Trots sekretessbestämmelserna ska Revisionstillsynen på begäran överlämna handlingar och andra uppgifter som behövs med tanke på tillsynen till ett i 1 § 1 mom. 4 punkten avsett tillsynsorgan i en EES-stat.

Vad som föreskrivs ovan i 1 mom. gäller också när handlingar som behövs med tanke på tillsynen överlämnas till tillsynsorganet i en annan stat än en EES-stat som med stöd av lag sköter motsvarande uppgifter i sin hemstat, om

tjänsteansvar vid utförande av lagstadgade offentligrättsliga förvaltningsuppgifter. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Revisionstillsynen kan bestämma att de utomstående sakkunnigas arvoden ska betalas av revisorn, om det är fråga om kvalitetsgranskning av revisorn eller om det finns någon särskild med revisorns verksamhet sammanhängande orsak till att anlita sakkunniga. Arvodet ska motsvara den allmänna arvodesnivån inom branschen.

9 kap.

Utlämnande av uppgifter samt myndighetssamarbete

2 §

Revisionstillsynens och Finansinspektionens tillsynssamarbete

Revisionstillsynen och Finansinspektionen ska samarbeta på ett ändamålsenligt sätt.

Om tillsynen över sådana tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer som avses i 4 och 5 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) kräver det, kan Finansinspektionen undersöka om en revisor har följt denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den *eller de bestämmelser i Europeiska unionens revisionsförordning som ska tillämpas på sammanslutningarna i fråga.* Finansinspektionen kan föra tillsynsärendet till revisionsnämnden för avgörande.

3 §

Internationellt tillsynssamarbete

Trots sekretessbestämmelserna ska Revisionstillsynen på begäran överlämna handlingar och andra uppgifter som behövs med tanke på tillsynen till ett i 1 § 1 mom. 4 punkten avsett tillsynsorgan i en EES-stat.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också när handlingar som behövs med tanke på tillsynen överlämnas till tillsynsorganet i en annan stat än en EES-stat som med stöd av lag sköter motsvarande uppgifter i sin hemstat, om

1) handlingarna hänför sig till revision i en sammanslutning som upprättar koncernbokslut i staten i fråga eller vars värdepapper i staten i fråga har upptagits till handel på en marknad som motsvarar den reglerade marknad som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument,

2) tillsynen över revisorerna i staten i fråga har bedömts vara tillräcklig på det sätt som avses i 7 kap. 3 § 2 mom.,

3) det med tillsynsorganet i staten i fråga har överenskommits om överlåtelse av, användning av och sekretess för uppgifter,

4) bestämmelserna i personuppgiftslagen (523/1999) iakttas vid informationsutbytet.

Revisionstillsynen ska vidta tillsynsåtgärder på begäran av ett i 1 § 1 mom. 4 punkten avsett tillsynsorgan i en EES-stat eller tillåta att det tillsynsorgan som framfört begäran deltar i genomförandet av åtgärderna.

Revisionstillsynen kan av vägande skäl vägra tillmötesgå en begäran som avses i 1—3 mom. Revisionstillsynen kan också vägra tillmötesgå en begäran, om ett påföljdsförfarande som gäller den gärning eller revisor som avses i begäran pågår i Finland eller ett beslut eller en dom som vunnit laga kraft har meddelats om detta i Finland.

10 kap

Påföljder

1 §

Varning och anmärkning

Revisionsnämnden ska ge en revisor en varning, om revisorn

1) av vårdslöshet eller oaktsamhet har handlat på ett sätt som strider mot denna lag, mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin,

2) har brutit mot sina skyldigheter som revisor, eller

3) utan grund har förfarit på ett sätt som annars är ägnat att minska revisorernas yrkesmässiga tillförlitlighet eller värde.

Om det finns förmildrande omständigheter i en revisors förfarande enligt 1 mom. ska re-

1) handlingarna hänför sig till revision i en sammanslutning som upprättar koncernbokslut i staten i fråga eller vars värdepapper i den staten har upptagits till handel på en marknad som motsvarar den reglerade marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen *om handel med finansiella instrument och om skyddet av sammanslutningens affärsintressen inte äventyras på grund av detta,*

2) tillsynen över revisorerna i staten i fråga har bedömts vara tillräcklig på det sätt som avses i 7 kap. 3 § 2 mom.,

3) det med tillsynsorganet i staten i fråga har överenskommits om överlåtelse av, användning av och sekretess för uppgifter,

4) personuppgiftslagen (523/1999) iakttas vid informationsutbyte.

Revisionstillsynen ska vidta tillsynsåtgärder på begäran av ett i 1 § 1 mom. 4 punkten avsett tillsynsorgan i en EES-stat eller tillåta att det tillsynsorgan som framfört begäran deltar i genomförandet av åtgärderna.

Revisionstillsynen kan av vägande skäl vägra tillmötesgå en begäran som avses i 1–3 mom. Revisionstillsynen kan också vägra tillmötesgå en begäran, om ett påföljdsförfarande som gäller den gärning eller revisor som avses i begäran pågår i Finland eller ett beslut eller en dom som vunnit laga kraft har meddelats om detta i Finland.

10 kap.

Påföljder

1 §

Anmärkning och varning

Revisionsnämnden ska ge en revisor en anmärkning, om revisorn av oaktsamhet har handlat på ett sätt som strider mot denna lag, mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin eller mot bestämmelser om revision i annan lagstiftning. En anmärkning är en tillräcklig påföljd om det klandervärda förfarandet är ringa, om det finns förmildrande omständigheter eller om förfarandet är ekonomiskt sett av ringa betydelse.

Om förfarandet enligt 1 mom. är sådant att en anmärkning inte anses vara en tillräcklig

visorn ges en anmärkning.

2 §

Återkallande av ett godkännande

Revisionsnämnden ska återkalla ett godkännande helt och hållet, om en revisor

1) uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har handlat på ett sätt som strider mot denna lag, mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin,

2) trots varning upprepade gånger har försummat sina skyldigheter som revisor, eller

3) inte längre är yrkeskunnig eller inte längre uppfyller de övriga villkoren för godkännande.

Om den grund som avses i 1 mom. 3 punkten likväl hänför sig till revisorns verksamhet i ett uppdrag som kräver CGR- eller OFGR-revisor och den fysiska personen fortfarande har förutsättningar att vara verksam som revisor, ska Revisionstillsynen endast återkalla godkännandet för specialkompetensen i fråga.

Godkännandet kan även återkallas för viss tid, som kan vara högst två år.

Av synnerligen vägande skäl kan det bestämmas att ett beslut som gäller återkallande av ett godkännande ska verkställas trots att besvär har anförts.

Om godkännandet av en revisor har återkallats helt och hållet, ska Revisionstillsynen efter det att beslutet har vunnit laga kraft utan dröjsmål meddela de myndigheter som för revisorsregister i EES-staterna om återkallandet och orsaken till det.

Om godkännandet har återkallats med stöd av 1 mom. 3 punkten, kan ett nytt godkännande beviljas med stöd av 6 kap. 1 § 1 mom., när sökanden uppfyller villkoren för det godkännande som ansökan gäller. En revisor vars godkännande har återkallats med stöd av 1 mom. 1 eller 2 punkten i denna paragraf kan inte godkännas på nytt förrän tre

påföljd ska revisionsnämnden ge revisorn en varning.

2 §

Återkallande av ett godkännande

Revisionsnämnden ska återkalla ett godkännande, om en revisor

1) uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har handlat på ett sätt som strider mot denna lag, mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin *eller mot bestämmelser om revision i annan lagstiftning*, eller

2) inte uppfyller förutsättningarna för godkännande.

Om den grund som avses i 1 mom. 2 punkten hänför sig till revisorns verksamhet i ett uppdrag som kräver CGR- eller OFGR-revisor och den fysiska personen fortfarande har förutsättningar att vara verksam som revisor, ska revisionsnämnden återkalla endast godkännandet för specialkompetensen i fråga.

Återkallande av godkännande förutsätter att revisorn har fått en varning på basis av den omständighet som återkallandet grundar sig på och inte har rättat sitt förfarande.

Av synnerligen vägande skäl kan det bestämmas att ett beslut som gäller återkallande av ett godkännande ska verkställas trots att besvär har anförts.

Om godkännande av en revisor har återkallats eller om revisorn har meddelats förbud enligt 3 § att verka som revisor ska Revisionstillsynen utan dröjsmål efter att beslutet vunnit laga kraft informera behöriga myndigheter som för revisorsregister i EES-länder om återkallandet eller förbudet och orsakerna till det.

Om godkännandet har återkallats med stöd av 1 mom. *2* punkten, kan ett nytt godkännande beviljas med stöd av 6 kap. 1 § 1 mom., när sökanden uppfyller förutsättningarna för det godkännande som ansökan gäller. En revisor vars godkännande har återkallats med stöd av 1 mom. 1 punkten kan inte godkännas på nytt förrän tre år förflutit från

år förflutit från det att beslutet om återkallande vann laga kraft.

3 §

Skadeståndsskyldighet

En revisor är skyldig att ersätta en skada som revisorn uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat sammanslutningen eller stiftelsen vid utförandet av en uppgift som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. Detta gäller även en skada som orsakats en aktieägare, bolagsman eller medlem i sammanslutningen eller någon annan person genom överträdelse av denna lag, en lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen, bolagsordningen, stadgarna eller bolagsavtalet. En revisor svarar också för en skada som hans eller hennes biträde orsakat uppsåtligen eller av vårdslöshet.

Med avvikelse från 1 mom. är en revisor skyldig att ersätta en ekonomisk skada som orsakats genom en anmälan som avses i 4 kap. 8 § 3 mom. endast om revisorn har orsakat skadan genom att uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämna felaktiga uppgifter om de omständigheter som utgör grund för misstanken.

Om en revisionssammanslutning är revisor, svarar sammanslutningen och den som bär det huvudsakliga ansvaret för utförandet av revisionen för skadan.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i skadeståndslagen.

4 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bestämmelsen i 3 kap. 5 § om uppgörande av revisionsberättelse eller i ett uppdrag som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i sitt utlåtande uppsåtligen eller av grov oaktsamhet ger felaktiga eller vilseledande uppgifter ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för revisionsförseelse dömas till böter.

Den som i strid med 6 kap. 6 § uppsåtligen använder yrkesbeteckningen revisor eller någon annan benämning som kan leda till att det att beslutet om återkallande vann laga kraft.

3 §

Tidsbundet förbud att verka som revisor

Om revisionsnämnden anser att en varning är en för lindrig påföljd och återkallande av godkännande en för sträng påföljd kan revisionsnämnden förbjuda revisorn eller den huvudansvariga revisorn att utföra revisioner och underteckna revisionsberättelser under högst tre år.

4 §

Tidsbundet förbud att verka i en revisionssammanslutnings förvaltningsorgan

Revisionsnämnden kan förbjuda en revisor eller en annan aktieägare i en revisionssammanslutning att delta i revisionssammanslutningens bolagsrättsliga organ för högst tre år om revisorn såsom medlem i förvaltningsorganet i fråga på ett synnerligen klandervärt sätt har deltagit i fattande av ett sådant beslut som står i strid med bestämmelserna i Europeiska unionens revisionsförordning eller denna lag eller med bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa.

någon felaktigt antar att han eller hon är revisor, ska för olovlig användning av yrkesbeteckningen revisor dömas till böter.

Bestämmelser om straff för revisionsbrott finns i 30 kap. 10 a § i strafflagen (39/1889).

Till straff för brott mot revisors tystnadsplikt enligt 4 kap. 8 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte gärningen utgör brott enligt 30 kap. 5 eller 6 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

5 §

Påföljdsavgift och påförande av den

Revisionsnämnden får påföra en påföljdsavgift om revisorn bryter mot tidsfristerna enligt 4 kap. 11 § som gäller revisors övergång till anställning hos en granskad sammanslutning.

Påföljdsavgiften för brott mot en tidsfrist enligt 4 kap. 11 § är högst 200 000 euro.

Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

6 §

Preskription och verkställighet av påföljdsavgift

Påföljdsavgift får inte påföras om en framställning inte har gjorts hos revisionsnämnden inom fem år från den dag då förseelsen inträffade.

En påföljdsavgift enligt denna lag jämte ränta är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av avgiften finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Påföljdsavgiften får dock verkställas endast på basis av ett beslut eller en dom som vunnit laga kraft. Rättsregistercentralen sköter verkställigheten av avgiften. Närmare bestämmelser om verkställigheten kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Revisionsnämnden ska meddela Rättsregistercentralen sitt beslut att påföra en påföljdsavgift. Förvaltningsdomstolen ska på motsvarande sätt meddela sitt beslut med vilket den ändrat eller undanröjt den påföljdsavgift som revisionsnämnden påfört, och högsta förvaltningsdomstolen ska meddela sitt beslut med vilket den ändrat eller undanröjt den påföljdsavgift som förvaltningsdomstolen på-

fört.

7 §

Omständigheter som ska beaktas vid beslut om påföljder

När ett beslut om en påföljd fattas ska alla relevanta omständigheter beaktas. Sådana är

1) hur allvarlig överträdelsen är och dess varaktighet,

2) graden av ansvar hos revisorn,

3) revisorns vilja att samarbeta med den behöriga myndigheten,

4) påföljder som revisorn påförts tidigare, och

5) omfattningen av den skada eller olägenhet som gärningen eller försummelsen orsakat.

Då beloppet av påföljdsavgiften bestäms ska utöver omständigheterna enligt 1 mom. följande omständigheter beaktas:

1) revisorns ekonomiska ställning,

2) beloppet av den vinning som revisorn fått.

8 §

Offentliggörande

Revisionsnämnden ska offentliggöra beslut om anmärkning, varning, återkallande av godkännande, verksamhetsförbud, vite och påföljdsavgift. Av offentliggörandet ska det framgå huruvida beslutet har vunnit laga kraft. Om beslutet ännu inte har vunnit laga kraft får revisionsnämnden inte offentliggöra specifika uppgifter om en fysisk eller juridisk person. Om besvärsmyndigheten upphäver beslutet ska revisionsnämnden offentliggöra besvärsmyndighetens beslut på samma sätt som nämndens beslut har offentliggjorts. Uppgifterna om påföljden ska finnas på Revisionstillsynens webbplats i fem år från det att rätten att söka ändring har utnyttjats till alla delar eller påföljdernas giltighetstid har löpt ut.

Trots det som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter om offentliggjorda påföljder, med undantag av uppgifter som ska hemlighållas, lämnas via det allmänna datanätet. Via det allmänna datanätet kan uppgif-

ter endast sökas som enskilda sökningar med personens namn som sökkriterium. Till andra myndigheter får uppgifterna lämnas genom en teknisk anslutning.

Anmärkning, varning, återkallande av godkännande, verksamhetsförbud, vite, och påföljdsavgift får offentliggöras utan namn på den som påföljden avser om offentliggörande enligt 1 mom. kan äventyra revisionsbranschens allmänna tillförlitlighet eller en pågående myndighetsundersökning eller om det orsakar parterna oproportionerlig skada eller är orimligt för en fysisk person.

9 §

Skadeståndsskyldighet

En revisor är skyldig att ersätta en skada som revisorn uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat sammanslutningen eller stiftelsen vid utförande av en uppgift enligt 1 kap. 1 § 1 mom. Detta gäller även en skada som orsakats en aktieägare, bolagsman eller medlem i sammanslutningen eller någon annan person genom överträdelse av denna lag, en lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen, bolagsordningen, stadgarna eller bolagsavtalet. En revisor svarar också för en skada som hans eller hennes biträde orsakat uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Med avvikelse från 1 mom. är en revisor skyldig att ersätta en ekonomisk skada som orsakats genom en sådan anmälan enligt artikel 7 i Europeiska unionens revisionsförordning som avses i 4 kap. 8 § 2 mom. 1 punkten endast om revisorn har orsakat skadan genom att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämna felaktiga uppgifter om de omständigheter som utgör grund för misstanken.

Om en revisionssammanslutning är revisor, svarar sammanslutningen och den som bär det huvudsakliga ansvaret för utförandet av revisionen för skadan.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i skadeståndslagen.

10 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bestämmelsen i 3 kap. 5 § om uppgörande av revisionsberättelse eller i ett uppdrag som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i sitt yttrande uppsåtligen eller av grov oaktsamhet ger felaktiga eller vilseledande uppgifter ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, *för revisionsförseelse* dömas till böter.

Den som i strid med 6 kap. 6 § uppsåtligen använder yrkesbeteckningen revisor eller någon annan benämning som kan leda till att någon felaktigt antar att han eller hon är revisor, ska för olovlig *användning av yrkesbeteckningen revisor dömas till böter.*

Bestämmelser om straff för revisionsbrott finns i 30 kap. 10 a § i strafflagen (39/1889).

Till straff för brott mot revisors tystnadsplikt enligt 4 kap. 8 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte gärningen utgör brott enligt 30 kap. 5 eller 6 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

11 kap

Särskilda bestämmelser

1 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut av Revisionstillsynen får begära omprövning hos revisionsnämnden på det sätt som anges i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Med avvikelse från det som föreskrivs i 1 mom. får den vars godkännande har avbrutits med stöd av 6 kap. 7 § eller som med stöd av 8 kap. 7 § har förelagts eller utdömts vite överklaga ett beslut av Revisionstillsynen genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen och överklaga förvaltningsdomstolens beslut genom besvär hos högsta för-

11 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut av Revisionstillsynen får begära omprövning hos revisionsnämnden på det sätt som anges i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Med avvikelse från det som föreskrivs i 1 mom. får den vars godkännande har avbrutits med stöd av 6 kap. 7 § eller som med stöd av 8 kap. 7 § har förelagts eller utdömts vite överklaga ett beslut av Revisionstillsynen genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen och överklaga förvaltningsdomstolens beslut genom besvär hos högsta för-

valtningsdomstolen.

Den som har getts en varning eller anmärkning enligt 10 kap. 1 § eller vars godkännande har återkallats med stöd av 10 kap. 2 § får överklaga revisionsnämndens beslut genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen och överklaga förvaltningsdomstolens beslut genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Ändring får inte sökas i beslut som gäller ett ärende som avses i 7 kap. 5 § 1 mom. 1 eller 4 punkten eller 7 kap. 9 § 1 mom. 1—3 punkten.

Revisionsnämnden har rätt att genom besvär överklaga ett beslut genom vilket förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt ett i 3 mom. avsett beslut av revisionsnämnden.

Ett i denna lag avsett beslut genom vilket ett beslut om återkallande av ett godkännande verkställs trots att ändring har sökts ska iakttas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Besvärsmyndigheten ska behandla ärendet skyndsamt.

valtningsdomstolen.

Ett beslut av revisionsnämnden får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen och ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen av den

1) som har meddelats anmärkning eller varning enligt 10 kap. 1 §,

2) som fått sitt godkännande återkallat med stöd av 10 kap. 2 §,

3) som med stöd av 10 kap. 3 § har förelagts tidsbundet förbud att verka som revisor,

4) som med stöd av 10 kap. 4 § har förelagts tidsbundet förbud att verka i en revisionssammanslutnings förvaltningsorgan, eller

5) som enligt 10 kap. 5 § har påförts en påföljdsavgift.

Ändring får inte sökas i beslut som gäller ett ärende som avses i 7 kap. 5 § 1 mom. 1 eller 4 punkten eller 7 kap. 9 § 1 mom. 1, 2 eller 3 punkten.

Revisionsnämnden har rätt att genom besvär hos förvaltningsdomstolen överklaga ett beslut genom vilket förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt ett i 3 mom. avsett beslut.

Ett i denna lag avsett beslut genom vilket ett beslut om återkallande av ett godkännande verkställs trots att ändring har sökts ska iakttas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Besvärsmyndigheten ska behandla ärendet skyndsamt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De bestämmelser i denna lag som gäller val av revisor samt andra tjänster än revisionstjänster som revisorn tillhandahåller tillämpas första gången under den räkenskapsperiod som börjar efter att denna lag trädde i kraft.

De bestämmelser i denna lag som gäller påföljder tillämpas på sådana gärningar eller försummelser av en revisor som har inträffat efter att denna lag trädde i kraft.

De bestämmelser i denna lag som gäller revisionsdokumentation, klientregistret och annan organisering av revisorers verksamhet ska iakttas senast från och med den 1 januari 2017.

2.

Lag

om ändring av aktiebolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i aktiebolagslagen (624/2006) 7 kap. 8 §, 22 kap. 4 §, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 7 § 1 mom., det inledande stycket i 8 § och det inledande stycket i 9 § 1 mom. samt 9 § 3 mom.,

sådana de lyder i lag 1147/2015, samt

fogas till 6 kap. nya 16 a — 16 c § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

Aktiebolagets ledning och företrädare

16 a §

Styrelsens uppgifter i bolag av allmänt intresse

Om ett bolag är ett sådant företag av allmänt intresse som avses i 1 kap. 9 § i bokföringslagen har dess styrelse i uppgift att i fråga om bolagets ekonomiska rapporter och granskning särskilt följa upp och bedöma bolagets

1) ekonomiska rapporteringssystem,

2) inre övervakning och granskning samt riskhanteringssystem med hänsyn till effektiviteten,

3) revision,

4) revisors oberoende och särskilt dennes tillhandahållande av andra tjänster än revisionstjänster.

Utöver de uppgifter som nämns i 1 mom. ska styrelsen bereda val av bolagets revisor.

Det som föreskrivs i 1 mom. 3 och 4 punkten samt 2 mom. gäller inte

1) bolag vars moderbolag sköter uppgifterna i fråga,

2) företag (fondföretag) enligt artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) eller alternativa inve-

steringsfonder enligt artikel 4.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, eller

3) sammanslutningar vars enda uppgift är att emittera värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet enligt i artikel 2.5 i kommissionens förordning (EG) nr 809/2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG i fråga om informationen i prospekt, dessas format, införlivande genom hänvisning samt offentliggörande av prospekt och annonsering.

16 b §

Revisionskommitté i bolag av allmänt intresse

För beredning av de uppgifter som avses i 16 a § 1 och 2 mom. kan bolag ha en revisionskommitté med styrelsemedlemmarna som medlemmar. Om en revisionskommitté saknas svarar hela styrelsen för beredningen av uppgifterna.

Revisionskommitténs uppgifter kan utföras av något annat styrelseutskott vars sammansättning uppfyller kraven enligt 16 c §.

16 c §

Medlemmarna i revisionskommittén

Revisionskommitténs medlemmar får inte delta i den dagliga ledningen av bolaget eller av andra sammanslutningar eller stiftelser som kan sammanställas i koncernbokslutet.

Minst en av medlemmarna i revisionskommittén ska ha redovisnings- eller revisionskompetens.

7 kap.

Revision och särskild granskning

8 §

Särskild granskare

En särskild granskare ska vara en fysisk

7 kap.

Revision och särskild granskning

8 §

Särskild granskare

En särskild granskare ska vara en fysisk

person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 22 kap. 6–9 § och 24 kap. 3 § i denna lag samt i 2 kap. 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6–8 § och 10 kap. 3 § i revisionslagen föreskrivs om en revisor ska på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

22 kap

Skadestånd

4 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

I 10 kap. 3 § i revisionslagen föreskrivs om revisorers skadeståndsskyldighet.

6 §

Beslutsfattandet i bolaget

Beslut i ärenden som gäller rätt till skadestånd enligt 1—3 § samt enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 § i denna lag. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av bolagsstämman.

— — — — — — — — — — — — — — —

7 §

Aktieägares rätt att föra talan för bolaget

En eller flera aktieägare har med stöd av 1—3 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. 3 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

— — — — — — — — — — — — — — —

8 §

person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 22 kap. 6—9 § och 24 kap. 3 § i denna lag samt i 2 kap. 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. *9 §* i revisionslagen föreskrivs om en revisor ska på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

22 kap.

Skadestånd

4 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. *9 §* i revisionslagen.

6 §

Beslutsfattandet i bolaget

Beslut i ärenden som gäller rätt till skadestånd enligt 1—3 § samt enligt 10 kap. *9 §* i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 § i denna lag. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av bolagsstämman.

— — — — — — — — — — — — — — —

7 §

Aktieägares rätt att föra talan för bolaget

En eller flera aktieägare har med stöd av 1—3 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. *9 §* i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

— — — — — — — — — — — — — — —

8 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas.

— — — — — — — — — — — — — — —

9 §

Bestämmelsernas tvingande natur

I bolagsordningen kan inte bolagets rätt till skadestånd enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen begränsas, om skadan har orsakats.

— — — — — — — — — — — — — — —

I bolagsordningen kan man inte begränsa den rätt till skadestånd eller den talerätt som tillkommer en aktieägare eller någon annan enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen.

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. *9 §* i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas

— — — — — — — — — — — — — — —

9 §

Bestämmelsernas tvingande natur

I bolagsordningen kan inte bolagets rätt till skadestånd enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. *9 §* i revisionslagen begränsas, om skadan har orsakats

— — — — — — — — — — — — — — —

I bolagsordningen kan den rätt till skadestånd eller den talerätt som en aktieägare eller någon annan har enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. *9 §* i revisionslagen inte begränsas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna om revisionskommittén i denna lag ska iakttas senast från och med den 1 januari 2018.

3.

Lag

om ändring av lagen om andelslag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om andelslag (421/2013) 7 kap. 16 §, 25 kap. 4 § 1 mom., 6 § 1 mom., det inledande stycket i 7 § 1 mom., det inledande stycket i 8 § och det inledande stycket i 9 § 1 mom. samt 9 § 3 mom., sådana de lyder i lag 1148/2015, samt

fogas till 6 kap. nya 16 a — 16 c § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

Andelslagets ledning och företrädare

16 a §

Styrelsens uppgifter i andelslag av allmänt intresse

Om ett andelslag är ett sådant företag av allmänt intresse som avses i 1 kap. 9 § i bokföringslagen har dess styrelse i uppgift att i fråga om andelslagets ekonomiska rapporter och granskning särskilt följa upp och bedöma andelslagets

1) ekonomiska rapporteringssystem,

2) inre övervakning och granskning samt riskhanteringssystem med hänsyn till effektiviteten,

3) revision,

4) revisors oberoende och särskilt dennes tillhandahållande av andra tjänster än revisionstjänster.

Utöver de uppgifter som nämns i 1 mom. ska styrelsen bereda val av andelslagets revisor.

Det som föreskrivs i 1 mom. 3 och 4 punkten samt 2 mom. gäller inte

1) en sammanslutning vars modersammanslutning sköter uppgifterna i fråga,

2) företag (fondföretag) enligt artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) eller alternativa investeringsfonder enligt artikel 4.1a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU

om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, eller

3) sammanslutningar vars enda uppgift är att emittera värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet enligt i artikel 2.5 i kommissionens förordning (EG) nr 809/2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG i fråga om informationen i prospekt, dessas format, införlivande genom hänvisning samt offentliggörande av prospekt och annonsering.

16 b §

Revisionskommitté i andelslag av allmänt intresse

För beredning av de uppgifter som avses i 16 a § 1 och 2 mom. kan andelslag ha en revisionskommitté med styrelsemedlemmarna som medlemmar. Om en revisionskommitté saknas svarar hela styrelsen för beredningen av uppgifterna.

Revisionskommitténs uppgifter kan utföras av något annat styrelseutskott vars sammansättning uppfyller kraven enligt 16 c §.

16 c §

Medlemmarna i revisionskommittén

Revisionskommitténs medlemmar får inte delta i den dagliga ledningen av andelslaget eller av andra sammanslutningar eller stiftelser som kan sammanställas i koncernbokslutet.

Minst en av medlemmarna i revisionskommittén ska ha redovisnings- eller revisionskompetens.

7 kap.

Revision, verksamhetsgranskning, medlemmarnas granskningsrätt och särskild granskning

16 §

Särskild granskare

7 kap.

Revision, verksamhetsgranskning, medlemmarnas granskningsrätt och särskild granskning

16 §

Särskild granskare

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 25 kap. 6—9 § och 26 kap. 3 § i denna lag och i 2 kap. 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. 3 § i revisionslagen föreskrivs om revisorer ska tillämpas på en särskild granskare.

25 kap.

Skadestånd

4 §

Revisorers och verksamhetsgranskares skadeståndsskyldighet

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap 3 § i revisionslagen.

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

Beslutsfattandet i andelslaget

Beslut i ärenden som gäller andelslagets rätt till skadestånd enligt 1—3 § och 4 § 2 mom. i detta kapitel och enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 § i denna lag. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av andelsstämman.

— — — — — — — — — — — — — — —

7 §

Medlemmars, fullmäktigeledamöters, andelsägares och aktieägares rätt att föra talan för andelslaget

En eller flera medlemmar har med stöd av 1—3 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. 3 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för andelslagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att andelslaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

— — — — — — — — — — — — — — —

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 25 kap. 6—9 § och 26 kap. 3 § i denna lag och i 2 kap. 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. *9 §* i revisionslagen föreskrivs om revisorer ska tillämpas på en särskild granskare.

25 kap.

Skadestånd

4 §

Revisorers och verksamhetsgranskares skadeståndsskyldighet

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. *9 §* i revisionslagen.

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

Beslutsfattandet i andelslaget

Beslut i ärenden som gäller andelslagets rätt till skadestånd enligt 1—3 § och 4 § 2 mom. i detta kapitel och enligt 10 kap. *9 §* i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 § i denna lag. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av andelsstämman.

— — — — — — — — — — — — — — —

7 §

Medlemmars, fullmäktigeledamöters, andelsägares och aktieägares rätt att föra talan för andelslaget

En eller flera medlemmar har med stöd av 1—3 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. *9 §* i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för andelslagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att andelslaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

— — — — — — — — — — — — — — —

8 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas

— — — — — — — — — — — — — — —

9 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Den rätt till skadestånd som tillkommer andelslaget enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen kan inte begränsas i stadgarna, om skadan

— — — — — — — — — — — — — — —

Den rätt till skadestånd eller den talerätt som tillkommer en medlem, en andelsägare, en aktieägare eller någon annan enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen kan inte begränsas i stadgarna.

8 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller 10 kap. *9 §* i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas

— — — — — — — — — — — — — — —

9 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Den rätt till skadestånd som andelslaget har enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. *9 §* i revisionslagen kan inte begränsas i stadgarna, om skadan

— — — — — — — — — — — — — — —

Den rätt till skadestånd eller den talerätt som en medlem, en andelsägare, en aktieägare eller någon annan har enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. *9 §* i revisionslagen kan inte begränsas i stadgarna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna om revisionskommittén i denna lag ska iakttas senast från och med den 1 januari 2018.

4.

Lag

om ändring av lagen om bostadsaktiebolag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) 9 kap. 14 §, 24 kap. 4 §, 8 § 1 mom., det inledande stycket i 9 § 1 mom., 10 § 1 mom. och 11 §, sådana de lyder i lag 1209/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 kap	9 kap.
Revision, verksamhetsgranskning och särskild granskning	**Revision, verksamhetsgranskning och särskild granskning**
14 §	14 §
Särskild granskare	*Särskild granskare*
En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som föreskrivs om revisorer i 2 kap. 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. 3 § i revisionslagen ska tillämpas på en särskild granskare.	En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 2 kap. 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. *9 §* i revisionslagen föreskrivs om revisorer tillämpas också på en särskild granskare.
24 kap	24 kap.
Skadestånd	**Skadestånd**
4 §	4 §
Revisorers skadeståndsskyldighet	*Revisorers skadeståndsskyldighet*
Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 3 § i revisionslagen.	Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. *9 §* i revisionslagen.
8 §	8 §
Beslutsfattandet i bolaget	*Beslutsfattandet i bolaget*
Bolagsstämman fattar beslut i ärenden som gäller bolagets rätt till skadestånd enligt 1—3 och 5 § i detta kapitel samt enligt 10 kap. 3 §	Bolagsstämman fattar beslut i ärenden som gäller bolagets rätt till skadestånd enligt 1—3 och 5 § i detta kapitel samt enligt 10 kap. *9 §*

i revisionslagen. Styrelsen kan dock besluta om väckande av skadeståndstalan som grundar sig på en straffbar gärning.

— — — — — — — — — — — — — — —

9 §

Aktieägares rätt att föra talan för bolaget

En eller flera aktieägare har med stöd av 1–3 och 5 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. 3 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

— — — — — — — — — — — — — — —

10 §

Preskription av talerätt

En talan enligt 1—3, 5 eller 6 § i detta kapitel eller enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen ska för icke straffbara gärningar väckas inom tre år från den tidpunkt då den skadelidande har fått eller borde ha fått vetskap om skadan och den ansvarige. Preskriptionen av en skadeståndsskuld ska avbrytas på det sätt som föreskrivs i lagen om preskription av skulder (728/2003), nedan preskriptionslagen.

— — — — — — — — — — — — — — —

11 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Den rätt till skadestånd som tillkommer bolaget eller någon annan enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen kan inte begränsas i bolagsordningen.

i revisionslagen. Styrelsen kan dock besluta om väckande av skadeståndstalan som grundar sig på en straffbar gärning.

— — — — — — — — — — — — — — —

9 §

Aktieägares rätt att föra talan för bolaget

En eller flera aktieägare har med stöd av 1–3 och 5 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. *9 §* i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

— — — — — — — — — — — — — — —

10 §

Preskription av talerätt

En talan enligt 1—3, 5 eller 6 § i detta kapitel eller 10 kap. *9 §* i revisionslagen ska för icke straffbara gärningar väckas inom tre år från den tidpunkt då den skadelidande har fått eller borde ha fått vetskap om skadan och den ansvarige. Preskriptionen av en skadeståndsskuld ska avbrytas med iakttagande av lagen om preskription av skulder (728/2003), nedan *preskriptionslagen.*

— — — — — — — — — — — — — — —

11 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Den rätt till skadestånd som bolaget eller någon annan har enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. *9 §* i revisionslagen kan inte begränsas i bolagsordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 10 kap. 10 § i lagen om öppna bolag och kommanditbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om öppna bolag och kommanditbolag (389/1988) 10 kap. 10 §, sådan den lyder i lag 1207/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
10 kap.	10 kap.
Revision	**Revision**
10 §	10 §
Skadeståndsskyldighet	*Skadeståndsskyldighet*
Beträffande revisorernas skadeståndsskyldighet gäller på motsvarande sätt vad som bestäms i 2 kap. 13 och 14 § i denna lag samt i 10 kap. 3 § i revisionslagen.	Bestämmelser om revisorernas skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. *9 §* i revisionslagen. *Bestämmelser om bolagsmännens rätt att väcka skadeståndstalan finns i 2 kap. 13 § i denna lag och om preskription av rätten att väcka talan i 14 § i det kapitlet.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av stiftelselagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i stiftelselagen (487/2015) 4 kap. 1 § 2 mom. och 4 §, 5 kap. 2 § 1 mom., 8 kap. 2 och 4 §, 5 § 1 mom., det inledande stycket i 6 § samt 7 § och 14 kap. 6 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 kap.	4 kap.
Revision	**Revision**
1 §	1 §
Revisionsskyldighet och tillämplig lag	*Revisionsskyldighet och tillämplig lag*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
I fråga om revision av stiftelser gäller i övrigt vad som föreskrivs i detta kapitel och i revisionslagen (459/2007).	*Bestämmelser om revision av stiftelser finns förutom i detta kapitel också i revisionslagen (1141/2015).*
4 §	4 §
Revisorssuppleant	*Revisorssuppleant*
Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. I en stiftelse kan det väljas en eller flera revisorssuppleanter, även om stiftelsen inte skulle ha någon skyldighet att välja en sådan. På val av revisorssuppleant tillämpas i övrigt vad som i 3 § bestäms om val av revisor.	Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns *i 2 kap. 3 §* i revisionslagen. I en stiftelse kan det väljas en eller flera revisorssuppleanter, även om stiftelsen inte skulle ha någon skyldighet att välja en sådan. På val av revisorssuppleant tillämpas i övrigt vad som i 3 § bestäms om val av revisor.
5 kap.	5 kap.
Bokslut och verksamhetsberättelse	**Bokslut och verksamhetsberättelse**
2 §	2 §
Verksamhetsberättelse	*Verksamhetsberättelse*
För varje räkenskapsperiod ska det upprättas en verksamhetsberättelse, som ska innehålla de uppgifter som anges i 3 kap. 1 § 6 mom. i bokföringslagen.	För varje räkenskapsperiod ska det upprättas en verksamhetsberättelse, som ska innehålla de uppgifter som anges i 3 kap. *1 a § 4 mom. 1—3 punkter* i bokföringslagen.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

8 kap.

Skadestånd

2 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 51 § i revisionslagen.

4 §

Fattande av beslut om skadeståndsskyldighet i en stiftelse

Beslut i ärenden som gäller stiftelsens rätt till skadestånd enligt 1 § i detta kapitel samt enligt 51 § i revisionslagen fattas av styrelsen. Om stiftelsen har ett förvaltningsråd beslutar förvaltningsrådet om dessa ärenden, om inte styrelsen enligt stadgarna ska besluta om dem.

5 §

Någon annan persons och myndigheters rätt att föra talan för stiftelsen

Stiftaren, en aktör som ges denna rätt i stadgarna samt registermyndigheten har med stöd av 1 § i detta kapitel eller 51 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra talan om betalning av skadestånd till stiftelsen, om det när talan väcks är sannolikt att stiftelsen inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs.

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller 51 § i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas

— — — — — — — — — — — — — — —

7 §

8 kap.

Skadestånd

2 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns *i 10 kap. 9 §* i revisionslagen.

4 §

Fattande av beslut om skadeståndsskyldighet i en stiftelse

Beslut i ärenden som gäller stiftelsens rätt till skadestånd enligt 1 § i detta kapitel samt enligt *10 kap. 9 §* i revisionslagen fattas av styrelsen. Om stiftelsen har ett förvaltningsråd beslutar förvaltningsrådet om dessa ärenden, om inte styrelsen enligt stadgarna ska besluta om dem.

5 §

Någon annan persons och myndigheters rätt att föra talan för stiftelsen

Stiftaren, en aktör som ges denna rätt i stadgarna samt registermyndigheten har med stöd av 1 § i detta kapitel eller *10 kap. 9 §* i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra talan om betalning av skadestånd till stiftelsen, om det när talan väcks är sannolikt att stiftelsen inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs.

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller *10 kap. 9 §* i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas

— — — — — — — — — — — — — — —

7 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Den rätt till skadestånd enligt detta kapitel eller enligt 51 § i revisionslagen som stiftelsen eller någon annan har kan inte begränsas i stiftelsens stadgar.

14 kap.

Tillsyn över stiftelser

6 §

Revisorernas rätt att lämna uppgifter till registermyndigheten

En stiftelses revisorer kan underrätta registermyndigheten om sådana omständigheter eller beslut i fråga om stiftelsen som de i sitt uppdrag har fått kännedom om. Revisorerna kan också ge in till registermyndigheten en kopia av ett revisionsprotokoll som avses i 16 § i revisionslagen.

— — — — — — — — — — — — — — —

Bestämmelsernas tvingande natur

Den rätt till skadestånd enligt detta kapitel eller enligt *10 kap. 9 §* i revisionslagen som stiftelsen eller någon annan har kan inte begränsas i stiftelsens stadgar.

14 kap.

Tillsyn över stiftelser

6 §

Revisorernas rätt att lämna uppgifter till registermyndigheten

En stiftelses revisorer kan underrätta registermyndigheten om sådana omständigheter eller beslut i fråga om stiftelsen som de i sitt uppdrag har fått kännedom om. Revisorerna kan också till registermyndigheten ge in en kopia av ett revisionsprotokoll enligt *3 kap. 7 §* i revisionslagen.

— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 39 § i föreningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i föreningslagen (503/1989) 39 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1210/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
39 §	39 §
Skadeståndsskyldighet	*Skadeståndsskyldighet*
Styrelsemedlemmarna, föreningens funktionärer och verksamhetsgranskare är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag har orsakat föreningen uppsåtligen eller av oaktsamhet. Detsamma gäller skada som har vållats en föreningsmedlem eller någon annan genom överträdelse av denna lag eller föreningens stadgar. I fråga om skadeståndsskyldighet för den som har ställning som arbetstagare föreskrivs särskilt. Bestämmelser om skadeståndsskyldighet för revisorer finns i 10 kap. 3 § i revisionslagen.	Styrelsemedlemmarna, föreningens funktionärer och verksamhetsgranskare är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag har orsakat föreningen uppsåtligen eller av oaktsamhet. Detsamma gäller skada som har vållats en föreningsmedlem eller någon annan genom överträdelse av denna lag eller föreningens stadgar. I fråga om skadeståndsskyldighet för den som har ställning som arbetstagare föreskrivs särskilt. Bestämmelser om skadeståndsskyldighet för revisorer finns *i 10 kap. 9 §* i revisionslagen.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 60 § i lagen om bostadsrättsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bostadsrättsföreningar (1072/1994) 60 §, sådan den lyder i lag 1150/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
60 §	60 §
Förbud att bevilja lån och att ställa säkerhet	*Förbud att bevilja lån och att ställa säkerhet*
En förening får inte ge penninglån till den som är föreningsmedlem, medlem av styrelsen eller boendekommittén, föreningens eller boendeförvaltningsområdets disponent, revisor, verksamhetsgranskare eller övervakare, inte heller till den som till någon av dessa står i ett sådant släktskapsförhållande som avses i 4 kap. 7 § 1 mom. 6 punkten i revisionslagen. Detsamma gäller ställande av säkerhet för skuld.	En förening får inte ge penninglån till den som är föreningsmedlem, medlem av styrelsen eller boendekommittén, föreningens eller boendeförvaltningsområdets disponent, revisor, verksamhetsgranskare eller övervakare, inte heller till den som till någon av dessa står i ett sådant släktskapsförhållande som avses i 4 kap. 7 § 1 mom. *7 punkten* i revisionslagen. Detsamma gäller ställande av säkerhet för skuld.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i försäkringsbolagslagen (521/2008) 7 kap. 3 och 4 §, sådana de lyder i lag 1203/2015,

ändras 7 kap. 1, 8, 10 och 13 § och 28 kap. 5 och 7–10 §, av dem 7 kap. 1, 8 och 10 § och 28 kap. 5 och 10 § sådana de lyder i lag 1203/2015 samt 28 kap. 7—9 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1203/2015, samt

fogas till 6 kap. en ny 7 a § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 kap	6 kap.
Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar	**Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar**
	7 a §
	Revisionskommitté
	Försäkringsbolaget sörjer för att revisionskommitténs verksamhet organiseras på behörigt sätt. På revisionskommittén, dess uppgifter och dess medlemmar tillämpas 6 kap. 16 a — 16 c § i aktiebolagslagen.
7 kap	7 kap.
Revision och särskild granskning	**Revision och särskild granskning**
1 §	1 §
Tillämplig lag	*Tillämplig lag*
I fråga om revision av försäkringsbolag gäller vad som föreskrivs i detta kapitel, i 13 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och i revisionslagen (1141/2015). Bestämmelserna i 7 kap. i aktiebolagslagen tillämpas inte på revision av försäkringsbolag.	Bestämmelser om revision av försäkringsbolag finns i detta kapitel, i 13 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag *(354/1997) och i revisionslagen (1141/2015). På revision av försäkringsbolag tillämpas inte 7 kap. i aktiebolagslagen. Bestämmelser om revision av försäkringsbolag finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG.*
På revision av försäkringsholdingsamman-	På revision av försäkringsholdingsamman-

slutningar tillämpas 3 § i detta kapitel och 31 § i lagen om Finansinspektionen.

På revision av försäkringsbolag och försäkringsholdingsammanslutningar tillämpas 4 kap. 7 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 7 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i revisionslagen.

slutningar tillämpas 3 § i detta kapitel, 31 § i lagen om Finansinspektionen *samt 4 kap. 11 § 2 mom. och 5 kap. i revisionslagen.*

3 mom upphävs

3 §

Behörighetskrav för revisorer

Minst en av de revisorer som försäkringsbolagets bolagsstämma eller försäkringsholdingsammanslutningens bolagsstämma eller motsvarande organ väljer ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor.

upphävs

4 §

Revisorssuppleant

Om endast en revisor valts för sammanslutningen och denne inte är en revisionssammanslutning, ska åtminstone en revisorssuppleant väljas.

Vad som i denna lag och revisionslagen föreskrivs om revisorer tillämpas också på revisorssuppleanter.

upphävs

8 §

Förordnande av revisor

Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för ett försäkringsbolag, om

1) en revisor inte har valts lagenligt,

2) en revisor inte är behörig enligt denna lag eller 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende enligt 4 kap. 6 § eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen, eller

3) en bestämmelse i bolagsordningen om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Anmälan får i ovan avsedda fall göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den, på vilken det ankommer att utse en revisor, utan dröjsmål utser en behörig revisor.

I ett ärende som gäller sådant oberoende

8 §

Förordnande av revisor

Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för ett försäkringsbolag, om

1) en revisor inte har valts lagenligt,

2) en revisor inte är behörig enligt denna lag eller 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende enligt 4 kap. 6 § eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen, eller

3) en bestämmelse i bolagsordningen om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

I ett ärende som gäller sådant oberoende eller jäv som avses i 1 mom. 2 punkten ska Finansinspektionen begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd innan ärendet avgörs.

Anmälan får i ovan avsedda fall göras av

som avses i 1 mom. 2 punkten ska Finansinspektionen begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd innan det avgörs.

Innan ett i denna paragraf avsett förordnande meddelas, ska bolagets styrelse höras. Förordnandet gäller tills det för bolaget i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Finansinspektionen förordnat.

10 §

Särskild granskare

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 28 kap. 7–10 §, 24 kap. 3 § i aktiebolagslagen samt i 2 kap. 1 och 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6–8 § och 10 kap. 3 § i revisionslagen föreskrivs om en revisor ska på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

13 §

Bemyndigande för Försäkringsinspektionen att meddela föreskrifter

Försäkringsinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om den berättelse som avses i 6 § 3 mom.

28 kap

Skadestånd samt inlösenskyldighet till följd av missbruk av inflytande

5 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

I 10 kap. 3 § i revisionslagen föreskrivs om revisorers skadeståndsskyldighet.

vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den, på vilken det ankommer att utse en revisor, utan dröjsmål utser en behörig revisor.

Innan ett i 1 mom. avsett förordnande meddelas, ska bolagets styrelse höras. *Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft.* Förordnandet gäller tills det för bolaget i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Finansinspektionen förordnat. *Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.*

10 §

Särskild granskare

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 28 kap. 7—10 § i denna lag, 24 kap. 3 § i aktiebolagslagen samt i 2 kap. 1 och 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. *9 §* i revisionslagen föreskrivs om revisorer ska på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

13 §

*Bemyndigande för **Finansinspektionen** att meddela föreskrifter*

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om den berättelse som avses i 6 § *2 mom*.

28 kap.

Skadestånd samt inlösenskyldighet till följd av missbruk av inflytande

5 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

I 10 kap. *9 §* i revisionslagen föreskrivs om revisorers skadeståndsskyldighet.

7 §

Beslutsfattandet i bolaget

Beslut i ärenden som gäller bolagets rätt till skadestånd enligt 2—4 § i detta kapitel samt enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 § i aktiebolagslagen. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av bolagsstämman. (18.9.2015/1203)

Bolagsstämmans beslut om att bevilja en styrelseledamot, en förvaltningsrådsledamot eller verkställande direktören ansvarsfrihet är inte bindande, om bolagsstämman inte har getts väsentligen riktiga och tillräckliga uppgifter om det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för ersättningsskyldigheten. Ett beslut om beviljande av ansvarsfrihet är inte bindande för bolagets likvidator eller konkursbo, om bolaget försätts i likvidation eller konkurs på en ansökan som görs eller ett förordnande som Försäkringsinspektionen meddelar inom två år från beslutet.

8 §

Delägares rätt att föra talan för bolaget

En eller flera delägare har med stöd av 1–3 § i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. 3 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

1) kärandena då innehar minst en tiondel av samtliga aktier i ett försäkringsaktiebolag eller av samtliga röster i ett ömsesidigt bolag, eller om

2) det visas att underlåtelse att fullfölja skadeståndsanspråket skulle strida mot likställighetsprincipen enligt 1 kap. 22 §.

Bolaget ska ges tillfälle att bli hört, om detta inte är uppenbart onödigt. De delägare som för talan svarar själva för rättegångskostnaderna men har rätt att få dem ersatta av bolaget, om de medel som genom rättegången vunnits till bolaget räcker för ändamålet.

Om den ersättningsskyldige genom bolagsstämmans beslut har beviljats ansvarsfrihet, ska talan väckas inom tre månader från bo-

7 §

Beslutsfattandet i bolaget

Beslut i ärenden som gäller bolagets rätt till skadestånd enligt 2—4 § i detta kapitel samt enligt 10 kap. *9 §* i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 § i aktiebolagslagen. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av bolagsstämman.

Bolagsstämmans beslut om att bevilja en styrelseledamot, en förvaltningsrådsledamot eller verkställande direktören ansvarsfrihet är inte bindande, om bolagsstämman inte har getts väsentligen riktiga och tillräckliga uppgifter om det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för ersättningsskyldigheten. Ett beslut om beviljande av ansvarsfrihet är inte bindande för bolagets likvidator eller konkursbo, om bolaget försätts i likvidation eller konkurs på en ansökan som görs eller ett förordnande som *Finansinspektionen* meddelar inom två år från beslutet.

8 §

Delägares rätt att föra talan för bolaget

En eller flera delägare har med stöd av *2—4 §* i detta kapitel eller med stöd av 10 kap. *9 §* i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

1) kärandena då innehar minst en tiondel av samtliga aktier i ett försäkringsaktiebolag eller av samtliga röster i ett ömsesidigt bolag, eller om

2) det visas att underlåtelse att fullfölja skadeståndsanspråket skulle strida mot likställighetsprincipen enligt 1 kap. 22 §.

Bolaget ska ges tillfälle att bli hört, om detta inte är uppenbart onödigt. De delägare som för talan svarar själva för rättegångskostnaderna men har rätt att få dem ersatta av bolaget, om de medel som genom rättegången vunnits till bolaget räcker för ändamålet.

Om den ersättningsskyldige genom bolagsstämmans beslut har beviljats ansvarsfrihet, ska talan väckas inom tre månader från bo-

lagsstämmans beslut. Om det vid samma bolagsstämma så som föreskrivs i 7 kap. 9 § har lagts fram och biträtts ett förslag om särskild granskning, kan talan dock alltid väckas inom tre månader från det att granskningsyttrandet har lagts fram på bolagsstämman eller ansökan om förordnande av en granskare avslagits.

En delägare har inte rätt till ersättning för skada som orsakats bolaget.

Ett ömsesidigt försäkringsbolag är på begäran av delägarna i försäkringsbolaget skyldigt att utreda om kärandena i ett fall som avses i 1 mom. innehar minst en tiondel av samtliga röster och att utfärda ett intyg över detta.

9 §

Preskription av talerätt

En talan enligt 2—4 § i detta kapitel samt enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas

1) mot en ledamot av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören inom fem år från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan,

2) mot en revisor inom fem år från det att den revisionsberättelse, det yttrande eller det intyg som ligger till grund för talan lades fram, och

3) mot en delägare och stämmoordföranden inom fem år från det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan.

10 §

Bestämmelsernas tvingande natur

I bolagsordningen kan inte bolagets rätt till skadestånd enligt 2—4 § i detta kapitel eller 10 kap. 3 § i revisionslagen begränsas, om skadan

1) har orsakats genom överträdelse av sådana bestämmelser i denna lag eller sådana bestämmelser i aktiebolagslagen som tillämpas med stöd av denna lag från vilka avvikelse inte får göras genom en bestämmelse i bolagsordningen, eller om skadan

2) annars har orsakats uppsåtligen eller av grov oaktsamhet.

lagsstämmans beslut. Om det vid samma bolagsstämma så som föreskrivs i 7 kap. 9 § har lagts fram och biträtts ett förslag om särskild granskning, kan talan dock alltid väckas inom tre månader från det att granskningsyttrandet har lagts fram på bolagsstämman eller ansökan om förordnande av en granskare avslagits.

En delägare har inte rätt till ersättning för skada som orsakats bolaget.

Ett ömsesidigt försäkringsbolag är på begäran av delägarna i försäkringsbolaget skyldigt att utreda om kärandena i ett fall som avses i 1 mom. innehar minst en tiondel av samtliga röster och att utfärda ett intyg över detta.

9 §

Preskription av talerätt

En talan enligt 2—4 § i detta kapitel eller *10 kap. 9 §* i revisionslagen ska för icke-straffbara gärningar väckas

1) mot en ledamot av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören inom fem år från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan,

2) mot en revisor inom fem år från det att den revisionsberättelse, det yttrande eller det intyg som ligger till grund för talan lades fram, och

3) mot en delägare och stämmoordföranden inom fem år från det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan.

10 §

Bestämmelsernas tvingande natur

I bolagsordningen kan inte bolagets rätt till skadestånd enligt 2—4 § i detta kapitel eller 10 kap. *9 §* i revisionslagen begränsas, om skadan

1) har orsakats genom överträdelse av sådana bestämmelser i denna lag eller sådana bestämmelser i aktiebolagslagen som tillämpas med stöd av denna lag från vilka avvikelse inte får göras genom en bestämmelse i bolagsordningen, eller om skadan

2) annars har orsakats uppsåtligen eller av grov oaktsamhet.

Bolagets rätt till skadestånd kan genom bolagsordningen begränsas endast med samtycke av alla delägare.

I bolagsordningen kan man inte begränsa den rätt till skadestånd eller den talerätt som tillkommer en delägare eller någon annan enligt detta kapitel eller enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen.

Bolagets rätt till skadestånd kan i övrigt genom bolagsordningen begränsas endast med samtycke av alla delägare.

I bolagsordningen kan den rätt till skadestånd eller den talerätt som en delägare eller någon annan har enligt detta kapitel eller 10 kap. *9 §* i revisionslagen inte begränsas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 39 a § i lagen om utländska försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) 39 a §, sådan den lyder i lag 1183/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
39 a §	39 a §
Revision	*Revision*
En filial till ett försäkringsbolag från tredjeland ska ha minst en revisor. Minst en revisor ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor. Om en filial endast har en revisor och denna inte är en revisionssammanslutning, ska minst en revisorssuppleant väljas.	En filial till ett försäkringsbolag från tredjeland ska ha minst en revisor. Minst en revisor ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor är CGR-revisor. Om en filial endast har en revisor och denna inte är en revisionssammanslutning, ska minst en revisorssuppleant väljas.
Finansinspektionen ska förordna en revisor för filialen, om	Finansinspektionen ska förordna en revisor för filialen, om
1) någon revisor eller revisorssuppleant inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,	1) någon revisor eller revisorssuppleant inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen (1141/2015),
2) revisorn saknar behörighet enligt 2 kap. 1 § i revisionslagen, eller om	2) revisorn saknar behörighet enligt 2 kap. 1 § i revisionslagen, eller om
3) revisorn inte är oberoende på det sätt som avses i 4 kap. *6 och 7 §* i revisionslagen.	3) revisorn inte är oberoende på det sätt som avses i 4 kap. 6 § i revisionslagen *eller jävig på det sätt som avses i 7 § i det kapitlet.*
Finansinspektionen ska begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd, om inspektionen avser förordna en revisor på den grund som avses i 2 mom. 3 punkten.	Finansinspektionen ska begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd, om inspektionen har för avsikt att förordna en revisor på den grund som avses i 2 mom. 3 punkten. *Innan ett förordnande enligt denna paragraf ges ska styrelsen i försäkringsbolaget från tredjeland, motsvarande organ eller bolagsmännen höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills en revisor i föreskriven ordning valts för filialen till ett försäkringsbolag från tredjeland i stället för den revisor som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.*
För revisors skyldighet att till Finansin-	Bestämmelser om revisors skyldighet att

spektionen lämna en anmälan om omständigheter och beslut som avser försäkringsbolaget gäller 7 kap. 7 § i försäkringsbolagslagen.

För revisionen av filialer gäller i övrigt revisionslagen i tillämpliga delar.

Finansinspektionen kan meddela anvisningar om revisionen av filialer.

till Finansinspektionen lämna en anmälan om omständigheter och beslut som avser försäkringsbolaget finns *i 31 § i lagen om Finansinspektionen.*

På revision av filialer tillämpas i övrigt revisionslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försäkringskassor (1164/1992) 56, 57, 61, 69 och 157 §,
sådana de lyder, 56 och 61 § i lag 1201/2015, 57 § delvis ändrad i lag 945/1994, 69 § i lag 472/2007 och 1201/2015 samt 157 § delvis ändrad i lag 1201/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
56 §	56 §
I fråga om revision av en försäkringskassa gäller vad som bestäms i detta kapitel och i revisionslagen (1141/2015).	Bestämmelser om revision av en försäkringskassa finns i detta kapitel och i revisionslagen (1141/2015). *På revision av en försäkringskassa tillämpas inte 5 kap. i revisionslagen.*
På revision av en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring tillämpas dessutom vad som i 4 kap. 7 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 7 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad.	*En revisor i en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte ta emot uppgifter som styrelsemedlem, ledamot av förvaltningsrådet eller som verkställande direktör i den granskade pensionskassan eller i dess aktieägare eller i en sammanslutning som hör till samma koncern som aktieägaren i en granskad pensionskassa innan minst två år har förflutit sedan revisionsuppdraget upphörde. Revisionstillsynen ska förordna revisorn i en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring till kvalitetsgranskning minst vart tredje år.*
En försäkringskassa ska ha minst två revisorer. Revisorn ska vara en revisor som avses i revisionslagen. Revisorerna väljs av kassamötet. I kassans stadgar kan likväl bestämmas att såväl medlemmarna som delägarna har rätt att välja ett bestämt antal revisorer, delägarna dock högst hälften av det totala antalet revisorer.	En försäkringskassa ska ha minst en revisor som avses i revisionslagen. Minst en revisor och en revisorssuppleant i en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor. Revisorn eller revisorerna väljs av kassamötet.
Utöver de ordinarie revisorerna ska väljas minst två revisorssuppleanter. Vad som i denna lag bestäms om revisorer ska på motsvarande sätt tillämpas på revisorssuppleanterna.	*4 mom upphävs*
Trots bestämmelserna i 4 mom. kan man dock avstå från att välja en revisorssuppleant, om till revisor har valts en revisionssammanslutning, och något annat inte föreskrivs i kassans stadgar.	*5 mom upphävs*

57 §

Mandatperioden för en revisor skall bestämmas i stadgarna. Revisorns uppdrag upphör då det ordinarie kassamöte avslutas som hålls efter utgången av den sista räkenskapsperioden i hans mandatperiod eller, om revisorn valts tills vidare, då en ny revisor har valts i hans ställe.

57 §

Mandattiden eller mandattiderna i följd för en revisor i en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring får enligt stadgarna sammanlagt uppgå till högst tio år. Efter den maximala mandattiden får en revisor i en sådan pensionskassa på nytt delta i revision av pensionskassan tidigast två år efter det att revisionsuppdraget upphört. Om en revisionssammanslutning har valts till revisor ska det som föreskrivs ovan i detta moment inte tillämpas på revisionssammanslutningen utan endast på den huvudansvariga revisorn.

Revisorns mandatperiod upphör då det möte avslutas på vilket revisionsberättelsen enligt 3 kap. 5 § i revisionslagen behandlas för den sista räkenskapsperioden i revisorns mandatperiod.

61 §

Finansinspektionen ska på anmälan i de fall som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. i revisionslagen för försäkringskassan förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Anmälan får i de fall som avses i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som ska välja revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Finansinspektionen ska av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd begära ett utlåtande i ett ärende som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande meddelas ska kassans styrelse höras. Förordnandet gäller till dess att en revisor har valts för kassan i stället för den som Finansinspektionen förordnat.

61 §

Finansinspektionen ska på anmälan i de fall som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. i revisionslagen för försäkringskassan förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Anmälan får i de fall som avses i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som ska välja revisor, utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Finansinspektionen ska av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd begära ett utlåtande i ett ärende som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende eller *jäv* innan ärendet avgörs.

Innan ett i 1 mom. avsett förordnande meddelas ska kassans styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills det för försäkringskassan i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

69 §

En medlem eller delägare i försäkringskassan kan kräva särskild granskning av kassans förvaltning och bokföring under en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta skall göras vid

69 §

En medlem eller delägare i försäkringskassan kan kräva särskild granskning av kassans förvaltning och bokföring under en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta ska göras vid

ett ordinarie kassamöte eller vid det kassamöte där ärendet enligt möteskallelsen skall behandlas. Har röstberättigade med minst en tredjedel av det vid mötet företrädda röstetalet biträtt förslaget, kan en medlem eller delägare inom en månad efter kassamötet hos Försäkringsinspektionen anhålla om att en granskare skall förordnas.

Innan en granskare förordnas skall Försäkringsinspektionen höra kassans styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en bestämd persons åtgärder, även denne. Ansökan skall bifallas, om det anses föreligga vägande skäl för granskningen. Försäkringsinspektionen kan förordna en eller flera granskare.

Det som föreskrivs om revisor i 1 kap. 2 § 1–5 punkten, 2 kap. 1 och 7 §, 3 kap. 7, 9 och 10 § och 4 kap. 6–8 § i revisionslagen tillämpas på motsvarande sätt på en granskare som avses i denna paragraf. (18.9.2015/1201)

Över granskningen skall ges ett utlåtande till kassamötet. Utlåtandet skall under minst en vecka före kassamötet hållas tillgängligt för medlemmarna och delägarna på kassans kontor och utan dröjsmål sändas till de medlemmar och delägare som begär det. Det skall också läggas fram på kassamötet. Granskaren har rätt till arvode av kassan.

157 §

Talan på försäkringskassans vägnar kan med stöd av 151 eller 153 § i denna lag eller 10 kap. 3 § i revisionslagen, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

1) en stiftare sedan tre år förflutit från beslutet om bildande av föreningen vid den konstituerande stämman,

2) en styrelsemedlem, en medlem av förvaltningsrådet eller verkställande direktören sedan tre år förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs varpå talan grundas,

3) en revisor sedan tre år förflutit från att den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg varpå talan grundas förelades kassamötet, ej heller mot

4) en medlem, en delägare eller en medlem

ett ordinarie kassamöte eller vid det kassamöte där ärendet enligt möteskallelsen ska behandlas. Har de röstberättigade med minst en tredjedel av det vid mötet företrädda röstetalet biträtt förslaget, kan en medlem eller delägare inom en månad efter kassamötet hos *Finansinspektionen* anhålla om att granskare ska förordnas.

Innan en granskare förordnas ska *Finansinspektionen* höra kassans styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en bestämd persons åtgärder, även denne. Ansökan ska bifallas om det anses föreligga vägande skäl för granskningen. Finansinspektionen kan förordna en eller flera granskare.

På en granskare som avses i denna paragraf ska på motsvarande sätt tillämpas vad som i 1 kap. 2 § 1—5 punkten, 2 kap. 1 och 7 §, 3 kap. 7, 9, och 10 § och 4 kap. 6—8 § i revisionslagen föreskrivs om revisor. *På en granskare tillämpas också bestämmelserna om revisors skadeståndsskyldighet enligt revisionslagen.*

Över granskningen ska ges ett utlåtande till kassamötet. Utlåtandet skall under minst en vecka före kassamötet hållas tillgängligt för medlemmarna och delägarna på kassans kontor och utan dröjsmål sändas till de medlemmar och delägare som begär det. Det skall också läggas fram på kassamötet. Granskaren har rätt till arvode av kassan.

157 §

Talan på försäkringskassans vägnar kan med stöd av 151 *eller* 153 § *eller med stöd av bestämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet enligt 10 kap. 9 § i revisionslagen*, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

1) en stiftare sedan tre år förflutit från beslutet om bildande av föreningen vid den konstituerande stämman,

2) en styrelsemedlem, en medlem av förvaltningsrådet eller verkställande direktören sedan tre år förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs varpå talan grundas,

3) en revisor sedan tre år förflutit från att den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg varpå talan grundas förelades kassamötet, ej heller mot

4) en medlem, en delägare eller en medlem

av representantskapet sedan två år förflutit från det beslut eller den åtgärd varpå talan grundas.

Har tiden för väckande av talan på kassans vägnar löpt ut, kan i 155 § 3 mom. nämnd talan inte väckas sedan en månad har förflutit från konkursbevakningen.

av representantskapet sedan två år förflutit från det beslut eller den åtgärd varpå talan grundas.

Har tiden för väckande av talan på kassans vägnar löpt ut, kan i 155 § 3 mom. nämnd talan inte väckas sedan en månad har förflutit från konkursbevakningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) 31, 32, 34, 35, 37, 112 och 113 §,

av dem 31, 32 och 35 § sådana de lyder i lag 1157/2015, 37 § sådan den lyder i lag 1670/2015 samt 112 och 113 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1157/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
31 §	31 §
På revision i en pensionsstiftelse tillämpas revisionslagen (1141/2015), om inte något annat följer av denna lag.	På revision i en pensionsstiftelse tillämpas revisionslagen (1141/2015), om inte något annat följer av denna lag. På revision av en pensionsstiftelse tillämpas inte 5 kap. i revisionslagen.
På revisionen i en B-pensionsstiftelse och en AB-pensionsstiftelse tillämpas dessutom vad som i 4 kap. 7 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 7 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad.	*En revisor i en B-pensionsstiftelse eller AB-pensionsstiftelse som utövar lagstadgad pensionsförsäkring eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte ta emot uppgifter som styrelsemedlem, ledamot av förvaltningsrådet eller som verkställande direktör i den granskade pensionsstiftelsen eller hos en arbetsgivare som hör till stiftelsen eller i en sammanslutning som hör till samma koncern som pensionsstiftelsen innan minst två år har förflutit sedan revisionsuppdraget upphörde. Revisionstillsynen ska förordna revisorn i en B-pensionsstiftelse eller AB-pensionsstiftelse som utövar lagstadgad pensionsförsäkring till kvalitetsgranskning minst vart tredje år.*
En pensionsstiftelse ska ha minst två revisorer som avses i revisionslagen. De personer som hör till verksamhetskretsen ska välja åtminstone en revisor och en revisorssuppleant för revisorn och arbetsgivaren ska utse de övriga revisorerna och revisorssuppleanter för dessa. Har pensionsstiftelsen ett förvaltningsråd, utser detta revisorer och revisorssuppleanter på framställning av de personer som hör till verksamhetskretsen och arbetsgivaren.	*En pensionsstiftelse ska ha minst en revisor som avses i revisionslagen. Minst en revisor och en revisorssuppleant i en B-pensionsstiftelse eller en AB-pensionsstiftelse som utövar lagstadgad pensionsförsäkring ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor. Revisorn eller revisorerna väljs av pensionsstiftelsens styrelse. Har pensionsstiftelsen ett förvaltningsråd, utser detta revisorn eller revisorerna på framställning av arbetsgivaren.*
Trots 3 mom. väljer arbetsgivaren vid grundandet av en pensionsstiftelse interimistiskt alla revisorer och deras revisorssuppleanter. Vid val av revisorer som företräder	*4 mom upphävs*

verksamhetskretsen ska arbetsgivaren höra företrädare för verksamhetskretsen. Om lagen om samarbete inom företag eller lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar tillämpas på arbetsgivarsammanslutningen, ska arbetsgivaren vid val av revisorer som företräder verksamhetskretsen höra de företrädare för personalen som avses i nämnda lagar. När pensionsstiftelsen har registrerats ska valet av revisorer och deras revisorssuppleanter som företräder verksamhetskretsen förrättas så snart som det med beaktande av vad som bestäms i 3 § 2 mom. är möjligt.

Trots 3 och 4 mom. behöver en revisorssuppleant inte väljas, om en revisionssammanslutning har valts till revisor.

5 mom upphävs

Vad som i denna lag föreskrivs om revisorer ska på motsvarande sätt tillämpas på revisorssuppleanterna.

6 mom upphävs

32 §

Mandattiden för en revisor ska bestämmas i pensionsstiftelsens stadgar. Revisorns uppdrag upphör då det styrelse- eller förvaltningsrådssammanträde avslutas vid vilket den revisionsberättelse som avses i 3 kap. 5 § i revisionslagen för den sista räkenskapsperioden under revisorns mandattid behandlas eller, om revisorn valts tills vidare, då en ny revisor har valts i hans eller hennes ställe.

32 §

Mandattiden eller mandattiderna i följd för en revisor i en B-pensionsstiftelse eller AB-pensionsstiftelse som utövar lagstadgad pensionsförsäkring får enligt stadgarna sammanlagt uppgå till högst tio år. Efter den maximala mandattiden får en revisor i en sådan pensionsstiftelse på nytt delta i revision av pensionsstiftelsen tidigast två år efter det att revisionsuppdraget upphört. Om en revisionssammanslutning har valts till revisor ska det som föreskrivs ovan i detta moment inte tillämpas på revisionssammanslutningen utan endast på den huvudansvariga revisorn.

Revisorns mandatperiod upphör då det möte avslutas på vilket revisionsberättelsen enligt 3 kap. 5 § i revisionslagen behandlas för den sista räkenskapsperioden i revisorns mandatperiod.

34 §

Utöver vad 23 och 24 §§ revisionslagen stadgar, får revisor inte vara den som

1) är anställd hos en arbetsgivare som hör till pensionsstiftelsen, eller hos en sammanslutning som tillhör en sådan arbetsgivare och hör till en koncern som avses i 1 kap. 2 § aktiebolagslagen (734/78), eller vara en person som annars intar en underordnad eller beroende ställning i förhållande till denna arbetsgivare, till en medlem i dess styrelse eller

34 §

Utöver vad som *i 4 kap. 6 och 7 § i revisionslagen föreskrivs om oberoende och jäv,* får revisor inte vara den som

1) är anställd hos en arbetsgivare som hör till pensionsstiftelsen, eller hos en sammanslutning som tillhör en sådan arbetsgivare och hör till en koncern som avses *i 1 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997),* eller vara en person som annars intar en underordnad eller beroende ställning i förhållande till denna arbetsgivare, till en medlem i dess styrelse eller

förvaltningsråd eller till den som har till uppgift att sköta denna arbetsgivares bokföring eller medelsförvaltning eller övervakningen därav,

2) är make till en person som avses i 1 punkten eller den som lever med en sådan person i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden, eller är syskon till en sådan person eller till denne står i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller i sådant svågerlag att den ene är gift med den andres syskon, eller

3) har meddelats näringsförbud.

förvaltningsråd eller till den som har till uppgift att sköta denna arbetsgivares bokföring eller medelsförvaltning eller övervakningen av denna skötsel,

2) är make till en person som avses i 1 punkten eller den som lever med en sådan person i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden, eller är syskon till en sådan person eller till denne står i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller i sådant svågerlag att den ene är gift med den andres syskon.

3 punkt upphävs

35 §

Finansinspektionen ska för en pensionsstiftelse förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren i de fall som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. i revisionslagen eller om revisorn är jävig enligt 34 § i denna lag.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som ska välja revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Finansinspektionen ska av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd begära ett utlåtande i ett ärende som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande ges ska pensionsstiftelsens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess att en revisor har valts för pensionsstiftelsen i stället för den som Finansinspektionen förordnat.

35 §

Finansinspektionen ska på anmälan för en pensionsstiftelse förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren i de fall som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. i revisionslagen eller om revisorn är jävig enligt 34 § i denna lag.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som ska välja en revisor, utan dröjsmål väljer en behörig revisor.

Finansinspektionen ska av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd begära ett utlåtande i ett ärende som avses i 2 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende *eller jäv* innan ärendet avgörs.

Innan ett i 1 mom. avsett förordnande ges ska pensionsstiftelsens styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller till dess för pensionsstiftelsen i föreskriven ordning har valts en revisor i stället för den som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

37 §

I en pensionsstiftelsens bokföring samt vid upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen iakttas bokföringslagen (*1336/1997*), om inte annat följer av denna lag eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Bestämmelserna i bokföringslagens 3 kap. 2 § 4 mom., 4 § 2 mom., 9–12 § samt 13 § 3 mom., 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2 §, 2 a § 6

37 §

I en pensionsstiftelsens bokföring samt vid upprättande av bokslutet och verksamhetsberättelsen iakttas bokföringslagen, om inte annat följer av denna lag.

Bestämmelserna i bokföringslagens 3 kap. 2 § 4 mom., 4 § 2 mom., 9—12 § samt 13 § 3 mom., 4 kap. 1 och 7 §, 5 kap. 2 §, 2 a § 6 mom., 13, 16 och 17 §, 7 a kap. samt 8 kap. 6

mom., 13, 16 och 17 §, 7 och 7 a kap. samt 8 kap. 6 § tillämpas inte på upprättande av en pensionsstiftelses bokslut eller verksamhetsberättelse. På behandlingen av ett arbetspensionsansvar som bestäms enligt finsk lagstiftning tillämpas inte 3 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i bokföringslagen.

Bestående aktiva enligt 4 kap. 3 § i bokföringslagen är posterna materiella och immateriella tillgångar i balansräkningen för en pensionsstiftelse med undantag för varulager. Varulager betraktas som omsättningstillgångar enligt 4 kap. 4 § i bokföringslagen. På materiella och immateriella tillgångar tillämpas i övrigt bokföringslagens bestämmelser om bestående aktiva, om inte något annat följer av 2 mom. Trots bestämmelserna i 2 mom. tillämpas 5 kap. 13 och 16 § i bokföringslagen på de poster som avses i detta moment. På varulager tillämpas dock bokföringslagens bestämmelser om omsättningstillgångar med undantag av de bestämmelser som nämns i 2 mom. samt 5 kap. 16 § i bokföringslagen.

112 §

Beslut om väckande av skadeståndstalan för pensionsstiftelsens räkning med stöd av 109 och 110 § samt för revisors räkning med stöd av 10 kap. 3 § i revisionslagen fattas av pensionsstiftelsens styrelse eller förvaltningsråd. Om gärningen är straffbar och styrelsen eller förvaltningsrådet inte fattar beslut om att väcka talan, kan social- och hälsovårdsministeriet förordna ett ombud som ska driva åtalet för pensionsstiftelsens räkning. Till ombudet ska betalas arvode och kostnadsersättning av pensionsstiftelsens tillgångar. Om dessa inte förslår för betalning av arvodet och ersättningen, ska den bristande delen betalas av de tillgångar som uppbärs hos pensionsstiftelserna som ersättning för Finansinspektionens kostnader. (18.9.2015/1157)

Om pensionsstiftelsen försätts i konkurs på ansökan som gjorts inom två år från styrelsens eller förvaltningsrådets beslut att inte väcka talan, får konkursboet föra talan utan hinder av detta beslut.

113 §

Sådan talan på pensionsstiftelsens vägnar som grundar sig på 109 och 110 § eller, i

§ tillämpas inte på upprättande av en pensionsstiftelses bokslut eller verksamhetsberättelse. På behandlingen av ett arbetspensionsansvar som bestäms enligt finsk lagstiftning tillämpas inte 3 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i den lagen.

Bestående aktiva enligt 4 kap. 3 § i bokföringslagen är posterna materiella och immateriella tillgångar i balansräkningen för en pensionsstiftelse med undantag för varulager. Varulager betraktas som omsättningstillgångar enligt 4 kap. 4 § i bokföringslagen. På materiella och immateriella tillgångar tillämpas i övrigt bokföringslagens bestämmelser om bestående aktiva, om inte något annat följer av 2 mom. Trots bestämmelserna i 2 mom. tillämpas 5 kap. 13 och 16 § i bokföringslagen på de poster som avses i detta moment. På varulager tillämpas dock bokföringslagens bestämmelser om omsättningstillgångar med undantag av de bestämmelser som nämns i 2 mom. samt 5 kap. 16 § i bokföringslagen.

112 §

Beslut om väckande av skadeståndstalan för pensionsstiftelsens räkning med stöd av 109 eller 110 § samt för revisors räkning med stöd av bestämmelsen om skadeståndsskyldighet i 10 kap. *9 §* i revisionslagen fattas av pensionsstiftelsens styrelse eller förvaltningsråd. Om gärningen är straffbar och styrelsen eller förvaltningsrådet inte fattar beslut om att väcka talan, kan social- och hälsovårdsministeriet förordna ett ombud som ska driva åtalet för pensionsstiftelsens räkning. Till ombudet ska betalas arvode och kostnadsersättning av pensionsstiftelsens tillgångar. Om dessa inte förslår för betalning av arvodet och ersättningen, ska den bristande delen betalas av de tillgångar som uppbärs hos pensionsstiftelserna som ersättning för Finansinspektionens kostnader.

Om pensionsstiftelsen försätts i konkurs på ansökan som gjorts inom två år från styrelsens eller förvaltningsrådets beslut att inte väcka talan, får konkursboet föra talan trots detta beslut.

113 §

Sådan talan på pensionsstiftelsens vägnar som grundar sig på 109 *eller* 110 § *eller* be-

fråga om revisor, på 10 kap. 3 § i revisionslagen kan, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot (18.9.2015/1157)

Har tiden för väckande av talan på pensionsstiftelsens vägnar löpt ut, kan i 112 § 2 mom. nämnd talan inte väckas sedan en mnsad förflutit från konkursbevakningen.

stämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet i 10 kap. 9 § i revisionslagen kan, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

1) en styrelsemedlem, en medlem av förvaltningsrådet eller ombudsmannen sedan tre år förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som talan grundar sig på,

2) en revisor sedan tre år förflutit från att den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg varpå talan grundas förelades vid pensionsstiftelsens styrelses eller förvaltningsrådets sammanträde,

3) pensionsstiftelsens namntecknare som inte står i arbetsförhållande till pensionsstiftelsen, och som inte är styrelsemedlem eller medlem i förvaltningsrådet eller ombudsman, sedan två år förflutit från det beslut eller den åtgärd som talan grundar sig på.

Har tiden för väckande av talan på pensionsstiftelsens vägnar löpt ut, kan i 112 § 2 mom. nämnd talan inte väckas sedan en månad förflutit från konkursbevakningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av 128 och 129 § i lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 128 och 129 §, sådana de lyder i lag 1193/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
128 §	128 §
Revision	*Revision*
Bestämmelser om revision av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt finns i denna lag och i revisionslagen (1141/2015).	Bestämmelser om revision av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt finns i denna lag och i revisionslagen (1141/2015*). På revision av pensionsanstalten tillämpas inte 5 kap. i revisionslagen.*
På revision av pensionsanstalten tillämpas vad som i 4 kap. 7 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 7 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad.	*Revisorns mandatperiod eller mandatperioder i följd får sammanlagt uppgå till högst tio år. Efter den maximala mandattiden får en revisor i Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på nytt delta i revision av pensionsanstalten tidigast två år efter det att revisionsuppdraget upphört. Om en revisionssammanslutning har valts till revisor ska det som föreskrivs ovan i detta moment inte tillämpas på revisionssammanslutningen utan endast på den huvudansvariga revisorn.*
	Pensionsanstaltens revisor eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte ta emot uppgifter som styrelsemedlem, ledamot av förvaltningsrådet eller som verkställande direktör i den granskade pensionsanstalten eller i en sammanslutning som hör till samma koncern som pensionsanstalten innan minst två år har förflutit sedan revisionsuppdraget upphörde. Revisionstillsynen ska förordna pensionsanstaltens revisor till kvalitetsgranskning minst vart tredje år.
Pensionsanstalten ska ha minst en revisor. Minst en revisor och en revisorssuppleant ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor.	Pensionsanstalten ska ha minst en revisor. Minst en revisor och en revisorssuppleant ska vara en CGR-revisor eller en revisionssammanslutning, vars huvudansvariga revisor är CGR-revisor.
Mandattiden för revisorn upphör och den nya revisorns mandattid börjar vid utgången av det delegationsmöte som väljer ny revisor,	Mandattiden för revisorn upphör och den nya revisorns mandattid börjar vid utgången av det delegationsmöte som väljer ny revisor,

om inte något annat besluts när den nya revisorn väljs. På delegationens möte kan det inte beslutas att revisorns mandattid fortgår tills vidare.

Om bara en revisor valts för pensionsanstalten och denne inte är en revisionssammanslutning, ska åtminstone en revisorssuppleant väljas. Det som i denna lag och revisionslagen föreskrivs om revisorer tillämpas också på revisorssuppleanter.

om inte något annat besluts när den nya revisorn väljs. På delegationens möte kan det inte beslutas att revisorns mandattid fortgår tills vidare.

5 mom upphävs

129 §

Förordnande av revisor

Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, om ingen revisor har valts enligt denna lag eller revisionslagen eller om en revisor inte har behörighet enligt 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende enligt 4 kap. 6 § eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen.

Anmälan får i de fall som avses i 1 mom. göras av vem som helst. Pensionsanstaltens styrelse är skyldig att göra anmälan, om inte delegationen utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Finansinspektionen ska innan den avgör ett ärende som gäller oberoende enligt 1 mom. begära utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd.

Innan ett i 1 mom. nämnt förordnande meddelas ska pensionsanstaltens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess att det för pensionsanstalten i föreskriven ordning valts en revisor i stället för den revisor som Finansinspektionen förordnat.

129 §

Förordnande av revisor

Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, om ingen revisor har valts enligt denna lag eller revisionslagen eller om en revisor inte har behörighet enligt 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende enligt 4 kap. 6 § i revisionslagen eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen.

Anmälan får i de fall som avses i 1 mom. göras av vem som helst. Pensionsanstaltens styrelse är skyldig att göra anmälan, om inte delegationen utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

I ett ärende som gäller sådant oberoende *eller jäv* som avses i 1 mom. ska Finansinspektionen begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd innan ärendet avgörs.

Innan ett i 1 mom. nämnt förordnande ges ska pensionsanstaltens styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills det för pensionsanstalten i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av 191 och 194 § i lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 191 och 194 §, sådana de lyder i lag 1194/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
191 §	191 §
Tillämplig lag	*Tillämplig lag*
Bestämmelser om revision av pensionskassan finns i detta kapitel och i revisionslagen (1141/2015). På revision av pensionskassan tillämpas vad som i 4 kap. 7 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 7 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för handel på en reglerad marknad.	Bestämmelser om revision av pensionskassan finns i detta kapitel och i revisionslagen (1141/2015). *På revision av pensionskassan tillämpas inte 5 kap. i revisionslagen.* *Revisorns mandatperiod eller mandatperioder i följd får sammanlagt uppgå till högst tio år. Efter den maximala mandattiden får en revisor i Sjömanspensionskassan på nytt delta i revision av pensionskassan tidigast två år efter det att revisionsuppdraget upphört. Om en revisionssammanslutning har valts till revisor ska det som föreskrivs ovan i detta moment inte tillämpas på revisionssammanslutningen utan endast på den huvudansvariga revisorn.* *Pensionskassans revisor eller en huvudansvarig revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning får inte ta emot uppgifter som styrelsemedlem, medlem av delegationen eller som verkställande direktör i den granskade pensionskassan eller i en sammanslutning som hör till samma koncern som pensionskassan innan minst två år har förflutit sedan revisionsuppdraget upphörde. Vid övervakningen av revisionens kvalitet ska Revisionstillsynen därtill förordna pensionskassans revisor till kvalitetsgranskning minst vart tredje år.*
194 §	194 §
Rätt att kräva förordnande av revisor	*Rätt att kräva förordnande av revisor*
Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för pensionskassan, om	Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för pensionskassan, om

1) en revisor inte har utsetts enligt detta kapitel eller revisionslagen, eller

2) en revisor inte är behörig enligt denna lag eller enligt 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende på det sätt som avses i 4 kap. 6 § i revisionslagen eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Pensionskassans styrelse är skyldig att göra anmälan, om inte fullmäktige utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Finansinspektionen ska innan den avgör ett ärende som gäller oberoende enligt 1 mom. 2 punkten begära utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd.

Innan ett i 1 mom. avsett förordnande av revisor meddelas ska pensionskassans styrelse höras. Förordnandet gäller till dess att det för pensionskassan i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den revisor som Finansinspektionen förordnat.

1) en revisor inte har utsetts enligt detta kapitel eller revisionslagen, eller

2) en revisor inte är behörig enligt denna lag eller enligt 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende på det sätt som avses i 4 kap. 6 § i revisionslagen eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Pensionskassans styrelse är skyldig att göra anmälan, om inte delegationen utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

I ett ärende som gäller sådant oberoende *eller jäv* som avses i 1 mom. 2 punkten ska Finansinspektionen begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd innan ärendet avgörs.

Innan ett förordnande enligt 1 mom. ges ska pensionskassans styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills det för pensionskassan i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den revisor som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) 9 kap. 1, 4 och 6 § samt 11 kap. 5 §, sådana de lyder, 9 kap. 1, 4 och 6 § i lagarna 1231/2009 och 1202/2015 samt 11 kap. 5 § i lagarna 340/2000 och 1202/2015, som följer:

Gällande lydelse

9 kap.

Revision och särskild granskning

1 §

Bestämmelser om revision av försäkringsföreningar finns i detta kapitel och i revisionslagen.

En försäkringsförening ska ha en revisor, om det inte i stadgarna föreskrivs om flera revisorer. Revisorerna väljs av föreningsstämman. Ska fler än två revisorer utses, kan det i stadgarna bestämmas att någon eller några av dem, dock inte alla, ska tillsättas i annan ordning.

Om bara en revisor har valts för föreningen och denne inte är en revisionssammanslutning, ska åtminstone en revisorssuppleant väljas. Vad som i denna lag och i revisionslagen bestäms om revisorer ska på motsvarande sätt tillämpas på revisorssuppleanter.

En delägare kan kräva att en revisor tillsätts att delta i revisionen vid sidan av de övriga revisorerna. Förslag om detta ska göras på den föreningsstämma där revisorerna ska väljas eller där ärendet enligt kallelsen till stämman ska behandlas. Har förslaget vid föreningsstämman biträtts av röstberättigade med minst en tredjedel av de vid stämman avgivna rösterna, kan delägaren inom en månad efter stämman hos Finansinspektionen anhålla om tillsättande av en godkänd revisor. Finansinspektionen ska, efter att ha hört föreningens styrelse, förordna en revisor för tiden till och med avslutandet av den ordinarie föreningsstämman under följande räkenskapsperiod.

Föreslagen lydelse

9 kap.

Revision och särskild granskning

1 §

Bestämmelser om revision av försäkringsföreningar finns i detta kapitel och i revisionslagen. *På revision av försäkringsföreningar tillämpas inte 5 kap. i revisionslagen.*

En försäkringsförening ska ha en revisor, om det inte i stadgarna föreskrivs om flera revisorer. Revisorerna väljs av föreningsstämman. Ska fler än två revisorer utses, kan det i stadgarna bestämmas att någon eller några av dem, dock inte alla, ska tillsättas i annan ordning.

Om bara en revisor har valts för försäkringsföreningen och denne inte är en revisionssammanslutning, ska åtminstone en revisorssuppleant väljas. Vad som i denna lag och i revisionslagen bestäms om revisorer tillämpas också på revisorssuppleanter.

En delägare kan kräva att en revisor tillsätts att delta i revisionen vid sidan av de övriga revisorerna. Förslag om detta ska göras på den föreningsstämma där revisorerna ska väljas eller där ärendet enligt kallelsen till stämman ska behandlas. Har förslaget vid föreningsstämman biträtts av röstberättigade med minst en tredjedel av de vid stämman avgivna rösterna, kan delägaren inom en månad efter stämman hos Finansinspektionen anhålla om tillsättande av en godkänd revisor. Finansinspektionen ska, efter att ha hört föreningens styrelse, förordna en revisor för tiden till och med avslutandet av den ordinarie föreningsstämman under följande räkenskapsperiod.

4 §

Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för en försäkringsförening, om

1) någon revisor inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,

2) revisorn inte har den behörighet som avses i denna lag eller i 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende enligt 4 kap. 6 § i revisionslagen eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen, eller

3) en bestämmelse i stadgarna om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Anmälan får i ovan nämnda fall göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den på vilken det ankommer att välja revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Finansinspektionen ska begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd i ett ärende som avses i 1 mom. 2 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande meddelas ska föreningens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess att en revisor valts för föreningen i stället för den som Finansinspektionen förordnat.

4 §

Finansinspektionen ska på anmälan förordna en behörig revisor för en försäkringsförening, om

1) någon revisor inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,

2) en revisor inte är behörig enligt denna lag eller 2 kap. 1 § i revisionslagen eller inte är oberoende enligt 4 kap. 6 § i revisionslagen eller är jävig enligt 4 kap. 7 § i den lagen, eller

3) en bestämmelse i stadgarna om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Anmälan får i ovan avsedda fall göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den på vilken det ankommer att välja revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

I ett sådant ärende enligt 1 mom. 2 punkten som gäller oberoende *eller jäv* ska Finansinspektionen begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsens revisionsnämnd innan det avgörs.

Innan ett förordnande enligt 1 mom. ges ska föreningens styrelse höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills det för föreningen i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den revisor som Finansinspektionen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft.

6 §

En delägare kan kräva särskild granskning av försäkringsföreningens förvaltning och bokföring under en viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta ska göras vid ordinarie föreningsstämma eller vid den föreningsstämma där ärendet enligt kallelsen till stämman ska behandlas. Har förslaget biträtts av röstberättigade med minst en tredjedel av de vid stämman avgivna rösterna, kan delägaren inom en månad från föreningsstämman hos Finansinspektionen anhålla om att en granskare ska förordnas.

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning.

6 §

En delägare kan kräva särskild granskning av försäkringsföreningens förvaltning och bokföring under en viss period som löpt ut eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta ska göras vid ordinarie föreningsstämma eller vid den föreningsstämma där ärendet enligt kallelsen till stämman ska behandlas. Har förslaget biträtts av röstberättigade med minst en tredjedel av de vid stämman avgivna rösterna, kan delägaren inom en månad från föreningsstämman hos Finansinspektionen anhålla om att en granskare ska förordnas.

En särskild granskare ska vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning.

Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning kräver.

Finansinspektionen ska höra föreningens styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en viss persons åtgärder, denna person. Ansökan ska bifallas, om vägande skäl för granskningen anses föreligga. Finansinspektionen kan förordna en eller flera granskare. Förordnandet kan verkställas även om det inte vunnit laga kraft. En granskare har rätt till arvode av föreningen.

Vad som bestäms om revisor i 15 kap. 5—7 § och 16 kap. 4 § i denna lag och i 2 kap. 1 och 7 §, 3 kap. 9 och 10 §, 4 kap. 6—8 § och 10 kap. 3 § i revisionslagen ska på motsvarande sätt tillämpas på en granskare som avses i denna paragraf.

Över granskningen ska ett utlåtande avges till föreningsstämman. Utlåtandet ska under minst en vecka före föreningsstämman hållas tillgängligt för delägarna på föreningens huvudkontor och utan dröjsmål sändas till de delägare som begär det. Det ska också läggas fram på föreningsstämman.

Den särskilda granskaren ska ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning kräver.

Finansinspektionen ska höra föreningens styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en viss persons åtgärder, denna person. Ansökan ska bifallas, om vägande skäl för granskningen anses föreligga. Finansinspektionen kan förordna en eller flera granskare. Förordnandet kan verkställas även om det inte vunnit laga kraft. En granskare har rätt till arvode av föreningen.

Vad som i 15 kap. 5—7 § och 16 kap. 4 § i denna lag samt i 2 kap. 1 och 7 §, 3 kap. 9 och 10 § och 4 kap. 6—8 § i revisionslagen föreskrivs om revisorer tillämpas också på en särskild granskare enligt denna paragraf. *På en granskare tillämpas också bestämmelserna om revisors skadeståndsskyldighet i 10 kap. 9 § i revisionslagen.*

Över granskningen ska ett utlåtande avges till föreningsstämman. Utlåtandet ska under minst en vecka före föreningsstämman hållas tillgängligt för delägarna på föreningens huvudkontor och utan dröjsmål sändas till de delägare som begär det. Det ska också läggas fram på föreningsstämman.

11 kap.

Utdelning av överskott och annan användning av föreningens tillgångar

5 §

Om en försäkringsförenings medel har utdelats till delägare i strid med denna lag, skall en delägare återbetala de medel han eller hon erhållit på detta sätt jämte årlig ränta enligt 3 § 2 mom. räntelagen (633/1982), om han eller hon inte haft grundad anledning att anta att medlen har utdelats i enlighet med denna lag.

De som deltagit i fattandet eller verkställandet av utdelningsbeslutet eller i upprättandet eller fastställandet av den felaktiga balansräkning som legat till grund för beslutet är enligt 15 kap. 1, 3 och 4 § i denna lag samt 10 kap. 3 § i revisionslagen solidariskt ansvariga för den brist som föreligger efter återbetalningen av medel.

11 kap.

Vinstutdelning och annan användning av föreningens tillgångar

5 §

Om en försäkringsförenings medel har utdelats till delägare i strid med denna lag, ska en delägare återbetala de medel han eller hon erhållit på detta sätt jämte årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982), om han eller hon inte haft grundad anledning att anta att medlen har utdelats i enlighet med denna lag.

De som deltagit i fattande eller verkställande av utdelningsbeslutet eller i upprättande eller fastställande av den felaktiga balansräkning som legat till grund för beslutet är enligt 15 kap. 1, 3 och 4 § i denna lag *samt enligt bestämmelsen om revisors skadeståndsskyldighet i 10 kap. 9 § i revisionslagen* solidariskt ansvariga för den brist som föreligger efter återbetalningen av medel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 9 kap. 5 § och 12 kap. 13 § i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 12 kap. 13 §, sådan den lyder i lag 1197/2015, samt *fogas* till 9 kap. 5 § ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 kap.	9 kap.
Riskhantering	**Riskhantering**
5 §	5 §
Revisionskommitté	*Revisionskommitté*
	— — — — — — — — — — — — — — —
	På revisionskommittén tillämpas inte 6 kap. 16 a — 16 c § i aktiebolagslagen och 6 kap. 16 a — 16 c § i lagen om andelslag.
12 kap.	12 kap.
Bokslut, delårsrapport och revision	**Bokslut, delårsrapport och revision**
13 §	13 §
Tillämpning av bestämmelser om revision och revisorer	*Tillämpning av bestämmelser om revision och revisorer*
På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen (459/2007), och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom aktiebolagslagen samt när det gäller kreditinstitut i andelslagsform dessutom lagen om andelslag, om inte något annat föreskrivs nedan.	På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen (1141/2015), och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom aktiebolagslagen samt när det gäller kreditinstitut i andelslagsform dessutom lagen om andelslag, om inte något annat föreskrivs nedan.
På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel.	*På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas 4 kap. 11 § 2 mom. och 5 kap. i revisionslagen samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG.*
På kreditinstituts revisorer tillämpas inte 25 § 1 mom. 5 punkten i revisionslagen. En revisor ska emellertid underrätta Finansin-	På kreditinstituts revisorer tillämpas inte 4 kap. 7 § 1 mom. 5 punkten i revisionslagen. En revisor ska emellertid underrätta Finans-

spektionen om kredit som revisorn fått av kreditinstitutet eller ett företag inom samma koncern samt om borgensförbindelser, ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förmåner som kreditinstitutet eller företaget har ställt eller beviljat till förmån för revisorn.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om revision av kreditinstitut och dess revisorer tillämpas också på revision av holdingföretag och deras revisorer.

inspektionen om kredit som revisorn fått av kreditinstitutet eller ett företag inom samma koncern samt om borgensförbindelser, ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förmåner som kreditinstitutet eller företaget har ställt eller beviljat till förmån för revisorn.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om revision av kreditinstitut och dess revisorer tillämpas också på revision av holdingföretag och deras revisorer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av 25 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) 25 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1231/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
25 §	25 §
Angående sådan skadeståndsskyldighet för ett kreditinstituts aktieägare, förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar samt verkställande direktören som grundar sig på brott mot denna lag föreskrivs i kreditinstitutslagen. I 22 kap. 6—8 § i aktiebolagslagen finns bestämmelser om väckande av skadeståndstalan som grundar sig på ovan avsedd skadeståndsskyldighet. Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i revisionslagen (1141/2015).	Angående sådan skadeståndsskyldighet för ett kreditinstituts aktieägare, förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar samt verkställande direktören som grundar sig på brott mot denna lag föreskrivs i kreditinstitutslagen. På väckande av en sådan skadeståndstalan för kreditinstitutets räkning som grundar sig på den skadeståndsskyldighet som avses ovan tillämpas 22 kap. 6—8 § i aktiebolagslagen. Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i *10 kap. 9 §* i revisionslagen (1141/2015).
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av 135 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om placeringsfonder (48/1999) 135 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1198/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
135 §	135 §
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 3 § i revisionslagen.	Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. *9 §* i revisionslagen.
	Denna lag träder i kraft den 20 .

19.

Lag

om ändring av 8 kap. 2 § och 16 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 8 kap. 2 § och 16 kap. 1 § 4 mom., sådana de lyder, 8 kap. 2 § i lag 623/2014 och 16 kap. 1 § 4 mom. i lag 1212/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
8 kap.	8 kap.
Bokslut och revision	**Bokslut och revision**
2 §	2 §
Revision samt särskild granskning och granskare	*Revision samt särskild granskning och granskare*
På värdepappersföretag ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag tillämpas vad som i 12 kap. 13—15 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om revision och revisorer samt om särskild granskning och granskare.	På värdepappersföretag ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag tillämpas vad som i 12 kap. *13 § 1, 3 och 4 mom., 14 § och 15 § 1 mom.* i kreditinstitutslagen föreskrivs om revision och revisorer samt om särskild granskning och granskare.
16 kap	16 kap.
Skadestånds- och straffbestämmelser	**Skadestånds- och straffbestämmelser**
1 §	1 §
Skadeståndsskyldighet	*Skadeståndsskyldighet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Vad som i 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken värdepappersföretaget har lagt ut en funktion som avses i 7 kap. 4 § på entreprenad. I 7 kap. 7 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretags ansvar för anknutna ombuds verksamhet. I 10 kap. 3 § i revisionslagen (1141/2015) föreskrivs om revisorers skadeståndsskyldighet.	Vad som i 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken värdepappersföretaget har lagt ut en funktion som avses i 7 kap. 4 § på entreprenad. I 7 kap. 7 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretags ansvar för anknutna ombuds verksamhet. *Bestämmelser om skadeståndsskyldighet för revisorer finns i 10 kap. 9 § i revisionslagen (1141/2015).*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag

om ändring av 6 kap. 6 § och 22 kap. 8 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 6 kap. 6 § 1 mom. och 22 kap. 8 § 4 mom., sådana de lyder i lag 1214/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 kap.	6 kap.
Verksamhetsförutsättningar	**Verksamhetsförutsättningar**
6 §	6 §
Revision och revisorer	*Revision och revisorer*
På en AIF-förvaltares revision och revisorer tillämpas revisionslagen (459/2007) och aktiebolagslagen (624/2006). *På AIF-förvaltarens revision och revisorer tillämpas vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i fråga om emittenter av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad. Vad som i detta moment föreskrivs om AIF-förvaltares revision och revisorer ska på motsvarande sätt tillämpas på revision av AIF-förvaltarens moderbolag och bolagets revisorer.*	På en AIF-förvaltares revision och revisorer tillämpas revisionslagen *(1141/2015) och aktiebolagslagen (624/2006). Vad som i detta moment föreskrivs om AIF-förvaltares revision och revisorer tillämpas också på AIF-förvaltarens moderbolags revision och revisorer.*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
22 kap	22 kap.
Påföljder och överklagande	**Påföljder och överklagande**
8 §	8 §
Skadeståndsskyldighet	*Skadeståndsskyldighet*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Det som i 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken AIF-förvaltaren har delegerat en funktion i enlighet med 10 kap. Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 3	Det som i 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken AIF-förvaltaren har delegerat en funktion i enlighet med 10 kap. Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. *9*

§ i revisionslagen.	*§* i revisionslagen.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
	Denna lag träder i kraft den 20 .

21.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om Finansinspektionen (878/2008) nya 28 a och 50 h § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

28 a §

Tillfälligt förbud att verka i ett förvaltningsorgan för ett företag av allmänt intresse

Finansinspektionen kan för en viss tid av högst tre år förbjuda en person att verka som ledamot av ett förvaltningsorgan i eller verkställande direktör för ett i 1 kap. 9 § i bokföringslagen avsett företag av allmänt intresse, om personen i fråga som ledamot av ett förvaltningsorgan eller som verkställande direktör allvarligt brutit mot eller försummat bestämmelserna om den längsta varaktigheten för mandatperioderna och beredningen av valet av revisor i 5 kap. 1 § i revisionslagen eller bestämmelserna om icke-revisionstjänster i 3 och 4 § i det kapitlet eller bestämmelserna om val av lagstadgade revisorer eller revisionsföretag och revisionsuppdragets varaktighet i artiklarna 16 och 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG, nedan Europeiska unionens revisionsförordning.

50 h §

Behörig myndighet vad gäller revisionen av företag av allmänt intresse

Finansinspektionen är behörig myndighet vid den bedömning och uppföljning av hur väl revisionskommittéerna utfört sitt arbete som avses i artikel 27.1 c i Europeiska un-

ionens revisionsförordning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag

om ändring av 35 § i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014) 35 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1632/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
35 §	35 §
Inspektionsrätt	*Inspektionsrätt*
Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att förrätta inspektioner som gäller beviljare av stöd och stödmottagare i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd iakttas. Närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret har motsvarande rätt i fråga om stödmottagarna.	Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att förrätta inspektioner som gäller beviljare av stöd och stödmottagare i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd iakttas. Närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret har motsvarande rätt i fråga om stödmottagarna.
Den revisionsmyndighet som avses i 6 § kan bemyndiga Landsbygdsverket eller en oberoende revisor att i enlighet med en revisionsplan som revisionsmyndigheten har utarbetat granska de åtgärder som en stödmottagare har genomfört samt förfarandena i anknytning till beviljande av stöd. Revisorn ska vara en i revisionslagen (459/2007) eller i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) avsedd godkänd revisionssammanslutning. Revisionssammanslutningen ska utse en ansvarig revisor för revisionen.	Den revisionsmyndighet som avses i 6 § kan bemyndiga Landsbygdsverket eller en oberoende revisor att i enlighet med en revisionsplan som revisionsmyndigheten har utarbetat granska de åtgärder som en stödmottagare har genomfört samt förfarandena i anknytning till beviljande av stöd. Revisorn ska vara en i revisionslagen *(1141/2015) eller i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015)* avsedd godkänd revisionssammanslutning. Revisionssammanslutningen ska utse en *ansvarig* revisor för revisionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av 67 § i universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen (558/2009) 67 §, sådan den lyder i lag 1206/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
67 §	67 §
Preskription av talerätt vid ett offentligrättsligt universitet	*Preskription av talerätt vid ett offentligrättsligt universitet*
Talan enligt 65 § 3 mom. i denna lag eller enligt 10 kap. 3 § i revisionslagen ska i fråga om icke-straffbara gärningar väckas inom fem år från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan.	Talan enligt 65 § 3 mom. i denna lag eller enligt 10 kap. *9 §* i revisionslagen ska i fråga om icke-straffbara gärningar väckas inom fem år från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag

om ändring av 30 och 31 § i lagen om Nationalgalleriet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Nationalgalleriet (889/2013) 30 § 4 mom. och 31 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1215/2015, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
30 §	30 §
Skadeståndsskyldighet	*Skadeståndsskyldighet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Beslut i ärenden som gäller rätt till skadestånd med stöd av 1 mom. och med stöd av 10 kap. 3 § i revisionslagen fattas av delegationen.	Beslut i ärenden som gäller rätt till skadestånd med stöd av 1 mom. och med stöd av 10 kap. *9 §* i revisionslagen fattas av delegationen.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
31 §	31 §
Undervisnings- och kulturministeriets rätt att föra talan för Nationalgalleriet	*Undervisnings- och kulturministeriets rätt att föra talan för Nationalgalleriet*
Undervisnings- och kulturministeriet har rätt att i sitt eget namn med stöd av 30 § eller med stöd av 10 kap. 3 § i revisionslagen föra talan om skadestånd till Nationalgalleriet, om det när talan väcks är uppenbart att Nationalgalleriets delegation inte kommer att väcka talan inom den tidsfrist som bestäms i 2 mom.	Undervisnings- och kulturministeriet har rätt att i sitt eget namn med stöd av 30 § eller med stöd av 10 kap. *9 §* i revisionslagen föra talan om skadestånd till Nationalgalleriet, om det när talan väcks är uppenbart att Nationalgalleriets delegation inte kommer att väcka talan inom den tidsfrist som bestäms i 2 mom.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Förordningsutkast

Statsrådets förordning

om ändring av revisionsförordningen

I enlighet med statsrådets beslut
ändras i revisionsförordningen (1377/2015) 2 § och 5 §, sådana de lyder i förordningen 1377/2015, som följer:

2 §

Registrering av uppgifter av en revisor som inte är från en EES-stat

För att en revisor som godkänts och registrerats i någon annan stat än en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) ska kunna registreras på det sätt som avses i 6 kap. 9 § i revisionslagen (1141/2015) förutsätts att
1) den fysiska person, eller den huvudansvariga revisor som utsetts av en revisionssammanslutning, som valts till revisor uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 6 kap. 2 eller 3 § i revisionslagen,
2) majoriteten av medlemmarna i revisionssammanslutningens styrelse eller motsvarande organ uppfyller motsvarande förutsättningar för godkännande som avses i 6 kap. 5 § i revisionslagen,
3) revisorn iakttar krav om oberoende som motsvarar bestämmelserna i 3 kap. 8 § och 4 kap. 6 och 7 § i revisionslagen,
4) revisorn iakttar de internationella revisionsstandarder som avses i 3 kap. 3 § i revisionslagen eller motsvarande standarder,
5) revisionssammanslutningen offentliggör uppgifter om sin förvaltning och verksamhet på det sätt som avses i artikel 13.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG (nedan ”Europeiska unionens revisionsförordning”).
Uppgifter om en revisor som har godkänts och registrerats i en annan stat än en EES-stat ska antecknas i registret så att de avviker från uppgifterna om revisorer som har godkänts och registrerats i en EES-stat.
En revisor som har godkänts och registrerats i en annan stat än en EES-stat ska i sin revisionsberättelse inkludera en beskrivning av hur dess kvalitetskontrollsystem fungerar och av utförd kvalitetsgranskning samt av resultaten av kvalitetsgranskningarna och de åtgärder som de föranlett.

5 §

Offentliggörande av uppgifter om förvaltning och verksamhet

En revisionssammanslutning som valts till revisor för företag av allmänt intresse ska offentliggöra en rapport om öppenhet och insyn på det sätt som föreskrivs i artikel 13 i Europeiska unionens revisionsförordning.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Statsrådets förordning

om påföljdsavgift inom revision

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 10 kap. 6 § i revisionslagen (1141/2015), sådan paragrafen lyder i lag /2016:

1 §

Verkställighet och återbetalning av påföljdsavgift

I denna förordning finns bestämmelser om verkställigheten av den påföljdsavgift som avses i 10 kap. 7 § i revisionslagen (1141/2015).

Revisionsnämnden ska meddela Rättsregistercentralen sitt beslut att påföra en påföljdsavgift. De uppgifter som behövs för verkställigheten av avgiften ska fogas till meddelandet.

2 §

Ändring av påföljdsavgiften i förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen

Om förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen ändrar ett beslut revisionsnämnden fattat eller om högsta förvaltningsdomstolen ändrar förvaltningsdomstolens beslut på så sätt att påföljdsavgiften undanröjs eller dess belopp ändras, ska förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen meddela Rättsregistercentralen sitt beslut.

3 §

Återbetalning av påföljdsavgift

Rättsregistercentralen ska utan ansökan återbetala en påföljdsavgift om beslutet om den har upphävts eller, om det påförda beloppet har sänkts, det belopp som motsvarar sänkningen.

4 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Arbets- och näringsministeriets förordning

om organisering av revisorers verksamhet

I enlighet med arbets- och näringsministeriets beslut föreskrivs med stöd av 4 kap. 11 § i revisionslagen (1141/2015):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning finns bestämmelser om organisering av revisorers verksamhet i de uppdrag som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i revisionslagen (1141/2015).

På revisorers övriga verksamhet tillämpas bestämmelserna i förordningen på det sätt som uppges separat.

2 §

Revision av små företag

I denna förordning avses med revision av små företag revision av små företag som avses i 1 kap. 4 a § i bokföringslagen (1336/1997).

2 kap.

Organisering av verksamheten

3 §

Verksamhetsprinciper och verksamhetssätt

Revisorn ska ha de verksamhetsprinciper och verksamhetssätt som hänför sig till organiseringen av verksamheten i skriftlig form.

4 §

Riskhantering

Revisorn ska med beaktande av hela verksamhetens omfattning och komplexitet ha ett tillräckligt system för riskhantering för revisionen och effektiva kontroll- och skyddssystem för sina informationsbehandlingssystem som revisorn ska dokumentera.

5 §

Revisionens interna kvalitetskontrollsystem

Som ett led i fullgörandet av de skyldigheter som avses i 4 kap. 5 § i revisionslagen ska revisorn upprätthålla ett internt kvalitetskontrollsystem som med beaktande av revisionsverk-

samhetens omfattning och komplexitet är tillräckligt och vars funktion revisorn ska utvärdera årligen. I en revisionssammanslutning ska en fysisk person som är revisor bära ansvaret för det interna kvalitetskontrollsystemet.

I fråga om små företag behöver kvalitetskontrollen för revisioner inte utvärderas årligen, och den ansvariga personen behöver inte vara en revisor.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. tillämpas även om kvalitetskontrollen har lagts ut. Eventuell utläggning av funktioner får inte försämra verksamhetens transparens.

6 §

Kontinuitet och tillförlitlighet

Revisorn ska säkerställa kontinuiteten i sin revisionsverksamhet på det sätt som verksamhetens omfattning och komplexitet förutsätter. En enhetlig verksamhet ska med undantag för revision av små företag garanteras i revisorns all verksamhet. Revisorn ska identifiera eventuella risker för verksamhetens tillförlitlighet och hantera de händelser som med beaktande av revisionsverksamhetens omfattning och komplexitet har eller kan ha allvarliga konsekvenser för verksamhetens tillförlitlighet.

7 §

Förseelser och klagomål

En revisor ska förvara uppgifter om

1) mindre överträdelser av revisionslagen (1141/2015) eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller av Europeiska unionens revisionsförordning som revisorn observerat i sin verksamhet samt om sina åtgärder som dessa överträdelser föranlett, och

2) klagomål om utförda revisioner som lämnats in skriftligen, exklusive revisioner av små företag.

I fråga om omständigheter enligt 1 mom. ska revisorn, då det inte är fråga om revisioner av små företag, årligen upprätta en rapport och lämna den internt för kännedom.

3 kap.

Personal

8 §

Fysisk person som revisor

En fysisk person som valts till revisor ska delta aktivt i revisionsuppdraget.

9 §

Personal och övriga resurser

Revisorn ska anslå tillräcklig personal och övriga resurser för att kunna utföra revisionen enligt revisionslagen och enligt god revisionssed. Den personal som deltar i och de övriga resurser som anlitas för respektive revision ska dokumenteras i arbetsunderlaget för uppdraget i fråga.

Vid revision av små företag behöver den uppdragsspecifika dokumentation som avses i 1 mom. inte upprättas.

10 §

Belöning

Belöningen ska fungera som ett incitament för att säkerställa revisionens kvalitet med beaktande av omfattningen och komplexiteten hos revisorns verksamhet.

Det belopp som den granskade sammanslutningen eller stiftelsen betalar för icke-revisionstjänster får inte inverka på bedömningen av arbetsprestationerna i fråga om revisorn eller andra personer som påverkar utförandet av revisionen och inte heller på fastställandet av resultatpremien.

Bestämmelserna i 2 mom. tillämpas inte på revisioner av små företag.

11 §

Information till personalen

Revisorn ska informera personalen om de arrangemang som garanterar oberoendet och tillkännage den rapport som avses i 7 § 2 mom.

12 §

Anmälan om misstankar

Revisorn ska tillhandahålla sina anställda ett internt förfarande som säkerställer att personerna anonymt kan anmäla sina misstankar om brott mot bestämmelserna om revision.

4 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

13 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20 .

14 §

Övergångsbestämmelser

Skyldigheterna enligt denna förordning tillämpas för första gången under det kalenderår som inleds 1.1.2017.